

Мирказым Сеидов

АРМЯНСКИЙ ВАНДАЛИЗМ

НОВОСИБИРСК 2010

УДК 796.5

ББК 75.5

С 29

Сеидов М. Г.

Армянский Вандализм. - Новосибирск. - 2010. - 288стр.

ISBN 978-5-9657-0140-7

УДК 796.5

ББК 75.5

С 29

15ВЫ 978-5-9657-0140-7

©Международный Азербайджанский Форум им. Г. Алиева, 2010

©**Мирказым Сеидов, 2010**

Геноциду и политике агрессии, претворяемым в жизнь армянскими националистами против нашего народа, около двухсот лет. Цель этой омерзительной политики - прогнать азербайджанский народ с исторических земель, создать на этих землях выдуманную армянскими историками и идеологами так называемую «Великую Армению». В некоторых ведущих государствах мира в целях реализации этой политики систематически проводилась работа идеологического, военного и организационного характера, претворялись в жизнь мероприятия, для чего использовались всевозможные методы и средства. История нашего народа фальсифицировалась самым грубым образом, материальные и культурные сооружения, топонимы стали объектами агрессивных нападков со стороны армянских историков и «идеологов». Они, опираясь на национализм и шовинизм, на идеологию ненависти к соседним народам, создали «национально-культурные», политические и даже террористические организации, привлекли к этому возможности армянских диаспор и лоббистов.

**Ильхам Алиев,
Президент Азербайджанской Республики**

ВМЕСТО ПРЕДИСЛОВИЯ

Периодически выступающие с территориальными претензиями к Азербайджану армяне и сегодня не отступают от своих фальсификаций. Сейчас они высказывают ошеломляющие претензии по поводу Нахчывана, сообщают, что нашли данные о своей, якобы, когда-то существовавшей «столице» в Агдаме. Однако необходимо отметить, что мы ограничиваемся простыми ответами на бессмысленные претензии этого народа, который построил всю свою жизнь на фальсификациях. Мы в недостаточной степени донесли до мирового сообщества тот факт, что территория сегодняшнего государства Армения исторически является азербайджанской землей. Высказанные по этому поводу перед агдамской общественностью мысли Президента Азербайджана Ильхама Алиева явились для каждого азербайджанца своего рода сигналом.

- История доказала, что территория сегодняшнего государства Армения - исконно азербайджанские земли. Ни один нормальный историк, исследователь не может этого отрицать. Отсутствие какого бы то ни было государства армян на территории не только Азербайджана, но и в целом всего Южного Кавказа, а также тот факт, что армяне -пришлая нация на эту землю в период широкой захватнической политики царской России, неоднократно доказывались историками. Основным местом жительства армян был Балканский полуостров, позже они пришли на полуостров Малая Азия. Расширение России в начале XIX века в сторону Кавказа отмечается постепенным приходом сюда армян, их заселением на азербайджанской земле. Во время перехода в состав России северной части Азербайджана после подписания Гюлистанского и Туркмечайского мирных договоров, происходил постепенный, целенаправленный процесс переезда армян на Кавказ из Ирана и Турции. Потому что, как известно, начиная со времен Петра I, одним из основных направлений внешней политики царской России было углубление противостояния между Османской империей и Ираном и создание буферного христианского государства между Россией и этими государствами. На Кавказе были только азербайджанские ханства, и большинство их населения составляли азербайджанские турки.

После распада царской России только два народа - азербайджанцы и грузины, имели моральные и материальные возможности для создания своего государства. В отличие от армян у азербайджанцев и грузин уже наступило пробуждение национального самосознания для предопределения своей участи.

Если мы обратим свои взоры к концу XIX века, то увидим процесс национального пробуждения и в литературной среде. Этот процесс усилился в начале XX века. Поток больших денежных вложений в Баку в начале

нефтяного бума параллельно с развитием науки, искусства, культуры, также явился мощным толчком для усиления национального пробуждения. Именно в то время наша интеллигенция подняла вопрос о независимости Азербайджана. Поэтому неслучайно, что один из революционных центров царской России находился в Азербайджане. В то время во всех регионах Азербайджана - в Баку, Иреване, Нахчыване, Гяндже и пр. - чувствовалось это самое пробуждение.

В феврале 1917 года в России произошла буржуазная революция. Свержение царской власти, создание Временного правительства, захват власти путем переворота большевиками ознаменовались попыткой азербайджанцев и грузин решить свою участь на Южном Кавказе. 28 мая 1918 года Азербайджанский Национальный Совет вышел из состава Закавказского Сейма и тем самым объявил о своей независимости. Декларация Национального Совета и независимости Азербайджана фактически определила границы нашего государства. Эти границы, с учетом города Ереван, охватывают очень большую территорию.

После развала Закавказского Сейма у армян претензий на независимость не было. Просто, увидев, что и Азербайджан, и Грузия стали независимыми, армяне тоже решили требовать независимости. Однако у армян не было города, на который бы они могли опереться, чтобы строить свою независимость, который бы мог стать их столицей. Основатели Азербайджанской Демократической Республики, члены Национального Совета в ответ на обращение армянского национального совета сделали исторически очевидный шаг. В результате сделанной нами уступки Иреван остался в распоряжении армян. Это известный факт и он отмечен в истории.

Целью высказанных Президентом Ильхамом Алиевым мыслей во время посещения им зон военных действий является в настоящее время еще раз довести до мировой общественности этот факт. Целью постоянных напоминаний исторических фактов и доведения их до мировой общественности является то, что так называемое государство Армения, имеющая территорию в 29 тыс. кв. км, было создано на территории исконно азербайджанских земель и в результате одолжения, сделанного в свое время правительством Азербайджана. Показывая всему миру исторические документы, распоряжения о том, что Иреван старинный азербайджанский город, тем самым мы доказываем некоторым международным организациям, отдельным государствам, покровительствующим Армении, что территория этого государства -исконно азербайджанские земли. Поэтому азербайджанский народ больше не намерен отдавать Армении ни одного клочка своей родины, больше одолжений не будет. Об этом знают и армянские историки, которые пытаются всеми правдами-неправдами, фальсификациями скрыть настоящую, одну единственную правду.

Захват Арменией азербайджанских земель, оккупация 17 тыс. кв. км, в то же самое время претензии армянских историков и политиков к азербайджанским землям не что иное, как их черная неблагодарность в ответ на одолжение, которое сделали для них в свое время азербайджанцы, и яркое свидетельство того, что в корне любого их деяния стоит захватническая политика. Если армянские оккупанты ставят на повестку дня ошалелые, ничем не обоснованные претензии к азербайджанским территориям, почему бы Азербайджану не сказать всему миру настоящую правду? Ту самую правду, о которой в свое время писали и русские историки. Известно, что когда русский дипломат Грибоедов был послом в Иране, он написал письмо царю, обеспокоенный массовым переселением армян из Ирана. В письме открытым текстом говорилось, что, армяне, прожив некоторое время на той или иной территории, выдают ее за свою родину, на которой, якобы, жили их деды и прадеды. То, что армяне были значительно позже переселены на Южный Кавказ, нашло свое отражение и в энциклопедиях, которые были изданы еще в царское время. Неоспоримый исторический факт, что большую часть населения Иревана всегда составляли азербайджанские турки. Иногда нам кажется, что всем за границей известны истинные факты, правда. Но это не так. Армянская пропаганда в свое время проделала большую работу по искажению истории. Именно поэтому поднятый господином Президентом вопрос является призывом для каждого историка, политика и гражданина страны. Этот призыв делает участие каждого из нас в этом вопросе необходимым. Мы должны использовать все достижения современных технологий для донесения миру настоящей правды.

Армяне голосят по всему миру, что в Нахчыване разрушаются их исторические памятники. Хотя в Нахчыване никогда не было армянских памятников. Армяне даже нашли свою «столицу во время археологических раскопок в Агдаме». Это очень смешной факт. И сегодня, оставаясь верными своим повадкам, они занимаются «выкапыванием» закопанных самими же в исконно азербайджанских землях «находок». Если вы помните, еще в советское время армяне подняли большую шумиху по поводу празднований 2500-летия Еревана. Они даже собирались продемонстрировать крест, которому несколько тысяч лет. Правда, эксперты потом определили, что этой «исторической находке» не было и пяти лет. Армяне говорят о том, что и в России, и в Грузии, и на Северном Кавказе, и в Украине, и во многих других местах по всему миру имеются доказательства о проживании там древних армян. Это своего рода армянская болезнь. И наиболее часто с этой болезнью армян сталкивается турецкий этнос, азербайджанцы. Мы лучше других понимаем, из чего состоит эта болезнь. И совсем не сложно прогнозировать трагический итог этого процесса для армян. Достаточно рассмотреть сегодняшнее состояние Армении, и будет ясно видна трагедия страны и

народа. Этому яркое свидетельство - массовый характер эмиграции из страны. В настоящее время в стране не осталось и 2 миллионов человек. Армяне якобы избирают себе президента. На самом же деле Армения - вассал, форпост, которым руководит другая страна. И ее экономика, и духовное состояние, и политика находятся в чужих руках.

Армения и в политико-идеологической борьбе проиграла Азербайджану, Азербайджан находится в более выгодном положении. Азербайджан обогнал Армению и в экономическом, и в военном направлениях. С точки зрения морали азербайджанское общество на голову выше армянского. Рассматривая фронт идеологической и пропагандистской борьбы, та политика, которую определил для страны общенациональный лидер Гейдар Алиев и которую успешно продолжает Президент Азербайджана Ильхам Алиев, и есть залог нашей победы. Именно понимая это, армяне всячески пытаются противоборствовать. Одними из разновидностей их противостояния являются фальсификация исторических фактов, всевозможные провокации и интриги. Если мы рассмотрим любой исторический документ, мы убедимся, что армянам нигде не было места.

Подписанные царской Россией договоры по Южному Кавказу связаны либо с азербайджанской землей, либо с грузинской.

Мирное Туркменчайское соглашение также не имеет никакого отношения к армянам. Земли, которые делились подписанными договорами в результате русско-турецкой и русско-иранской войн, были территориями Азербайджана. Как итог этих договоров, армяне просто переселились на Южный Кавказ, а это уже совсем другой вопрос.

ГОСУДАРСТВА ПОД НАЗВАНИЕМ «БОЛЬШАЯ АРМЕНИЯ» НЕ БЫЛО

У армян, которые вот уже более 200 лет занимаются кровавым террором на территориях Азербайджана и Турции, проводят в жизнь геноцид, в настоящее время действуют десятки крупных террористических организаций и многочисленные террористические группы.

Армянские националисты, которые для оккупации чужих территорий превратили террор, геноцид в своего рода профессию, объясняют свои черные деяния попыткой возродить якобы существовавшую когда-то химеру - «Большую Армению» от Средиземного-Черного до Каспийского моря, охватывавшую большую территорию.

Армяне, которые на нынешнем этапе пытаются претворить в жизнь свои оккупационные намерения, связанные с Нагорным Карабахом, как неоднократно отмечал Президент Ильхам Алиев, перешли в тотальное наступление против Азербайджана.

Армянские националисты поднялись на новую ступень в фальсификации истории, еще более активизировали нападки на азербайджанскую историю. Считающие южные земли Азербайджана, включая Тебриз и Ардебиль, исторически им принадлежащими, составной частью вымышленной «Большой Армении», армяне сейчас пытаются идти в этом направлении еще глубже. Армянские националисты говорят, что проживающие на территории своих дедов-прадедов в соседней Иранской Исламской Республике, южнее Араза, называющие себя и сегодня турками, наши кровные братья-азербайджанцы, абсолютно отличаются от азербайджанцев («пришлые турки-переселенцы»), проживающих в Северном Азербайджане, и являются совсем другим народом. Якобы азербайджанцы, проживающие в Южном Азербайджане, в отличие от своих братьев в Северном Азербайджане, являются потомками народа, именовавшего себя азербайджанцами и разговаривавшего на одном из наречий иранского языка. Позже в XV-XVI веках их язык насильно в массовом порядке был изменен. Оказывается проживающие на юге наши сограждане, южные азербайджанцы, «в генетическом плане являются народом, более близким не к нам, а к армянам». Совсем недавно профессор, заведующий кафедрой иранистики Ереванского Государственного Университета Г. Асатрян выступил по этому поводу с обширным докладом и сообщил, что в результате проведенных в этом направлении исследований уже сейчас можно доказать, что у них (т.е. армян) много общих антропологических параметров с южными азербайджанцами; «азербайджанцы (имеются в виду турки Южного Азербайджана - авт.) с генетической точки зрения больше, чем на своих сограждан из Азербайджанской Республики, похожи на армян» (www.golos.am; 8 июля 2006 года). Все ясно: армянские фальсификаторы присвоили в своих так называемых исторических исследованиях наши земли от Араза к югу, а теперь они начали фальсифицировать и происхождение проживающих на этих территориях азербайджанских турков. Якобы население, проживающее на юге Азербайджана, земли которого были неотделимой частью «Большой Армении», родное, однокорневое не с нами, азербайджанцами, проживающими в Северном Азербайджане, а сармянами!? Особое беспокойство вызывает, что уже в Азербайджанской Республике теми или иными путями начали издание книг, брошюр и памяток, подтверждающих правду о существовании «Большой Армении». Те же самые мысли озвучены и здесь. В нашей стране усилилась деятельность христианских миссионеров. Написанные иностранцами, но не без активной помощи некоторых ученых - выходцев из Азербайджана «исследования» говорят о том, что Азербайджан в прошлом весь был христианской страной, а наш народ представляется не турками, а неким этносом, входящим в состав Дагестанской группы нах. И это еще не все, азербайджанскому народу

рекомендуется «вернуться к своим историческим христианским корням», подкидываются мысли об изменении названия нашей столицы. Армяне и приспешники армянского капитала, погубившие тысячи азербайджанских памятников, «вышли на поиски армянского креста» в Азербайджане. Иностранцы, которые в лицо хвалят наш народ за высокую культуру толерантности, на самом деле исподволь делают все возможное, чтобы разрушить турецко-исламскую культуру в Азербайджане. Христианские миссионеры, можно сказать, распространились по всем, самым отдаленным, уголкам мира. Некоторые силы распространили за пределы республики через Интернет список и рисунки христианских памятников, относящихся к Азербайджану Кавказской Албании. Иностранцы выдвинули в центр внимания восстановление христианских памятников из прошлого Азербайджана. Пропагандисты «Большой Армении» и стоящие за ними силы сыграли в этом немалую роль. Все это вызывает серьезное недовольство и беспоконие во всех слоях нашего общества.

Хотел бы с самого начала сообщить читателям, что в истории никогда не было государства «Великая Армения», которая бы располагалась на территории между тремя морями - Средиземным, Черным и Каспийским. Армянские фальсификаторы, навязывая науке эту нелепость, использовали название одной из двух географических губерний, имевших место быть в свое время в верховьях Феррата в сторону озера Ван - «Малой Армении» и «Большой Армении» (не «Великой», а именно «Большой» - авт.), политизировав географический термин. (Кстати, необходимо отметить, что географическая губерния «Большая Армения» так была названа не потому, что она действительно была большая, а просто она была больше по сравнению с «Малой Арменией», т.е. она не была большая в истинном понимании этого слова!) На самом деле ни один исторический источник не подтверждает наличия когда-либо государства с названием «Большая Армения». До сих пор во время археологических раскопок ни разу не было обнаружено денежных знаков, на которых бы было выгравировано название страны. Денежные знаки, выгравированные от имени парфянина Тиграна II, на которого армяне претендуют как на своего повелителя, также не подтверждают тот факт, что он был государем «Большой Армении». Таким образом, «Большая Армения» - это не историческая правда, а только и только реакционная религиозно-идеологическая и террористически-захватническая «доктрина» кочевых армян, никогда не имевших в истории своей собственной единой территории, что давало повод неугомонным «национальным идеологам» от нации для захвата чужих земель, что является для них самоцелью. Эта захватнически-террористическая «доктрина» была выдумана армянскими националистами для овладения чужими землями. И в ее основе, как мы уже отмечали выше, лежит идея о возрождении «Большой

Армении» - государства «от моря до моря», якобы в свое время охватывавшей огромную территорию.

Надуманность этой идеи видна уже из того, что в первоначальных источниках, как тоже отмечалось выше, нет и никогда не было никаких сведений о том, что когда-то была страна под названием «Большая Армения». И в противовес армянским националистам, которые выдают себя за «самую древнюю нацию», за «детей пророка Нуха», документально подтверждено, что армяне, вернее, родовое племя их прадедов, не было коренным населением Азиатского континента, они пришлые на эти земли.

Антропологические, в том числе соматические (размеры тела), краниологические (размеры черепа), одонтологические (строение зубов), серологические (установление групп крови) исследования подтверждают, что «арменоидная раса» и армяне не являются аборигенами - местным населением - не только на Южном Кавказе, но они вообще племена, пришедшие позже в Переднюю Азию. Материалы, найденные во время археологических раскопок в современной Армении, в том числе и останки древних людей, достоверно подтверждают этот факт. При сопоставлении морфологического строения останков древнего человека и морфологического строения найденных останков армян, обосновавшихся на той же территории значительно позже, не было замечено никакого сходства. Этот же факт подтвердили и последние находки, относящиеся к Бронзовому и Железному векам. (Бунак В.В. Граница Армения. М., 1927, с. 26.) Проведенные до этого антропологические исследования строения черепа относят армян к группе короткоголовых или брахикранов.

Антропологи (выдающийся немецкий ученый Вихров и другие известные ученые) на основе проведенных измерений размеров черепов, найденных на древних кладбищах Кавказа, установили, что аборигены этого края, т.е. самые древние местные жители, по строению черепов относились к группе длинноголовых или к группе долихокранов, но никак не к группе короткоголовых или брахикранов, к которой относятся армяне. Это еще раз доказывает, что проживающие сегодня на этих территориях армяне - не коренное население Кавказа. (Джавахашивили И. А. История грузинского народа. Тифлис, 1916, с. 11-12)

Исследователи указывают, что кочевые племена - предположительно предки современных армян, приблизительно в XII веке до нашей эры начали свое кочевье с Балканского полуострова, перешли через Малую Азию и обосновались в долине Верхний Феррат (возле озера Ван). То, что предки армян пришлые на этих землях - факт, доказанный исторической наукой. (К примеру, см.: Дьяконов И.М. Предыстория армянского народа, Ереван, 1968). И.М.Дьяконов в этом произведении доказывает, ссылаясь на достоверные лингвистические и археологические источники, что предки армян (если их

можно считать действительно предками армян!) - пришлые племена в долину Верхнего Феррата. Чтобы углубить свои исследования, он впоследствии снова вернулся к этой теме и в подтверждение высказанной концепции привел новые аргументы. (И.М.Дьяконов. Малая Азия и Армения около 600 года до нашей эры и северные походы вавилонских царей // Вестник древней истории, 1981, с.34-63). Считаю необходимым донести читателю некоторые мысли И.М.Дьяконова из этой книги дословно: «Протоармяне появившись в бассейне Верхнего Феррата в качестве пришлого (а стало быть, неоседлого скотоводческого) народа в период господства здесь лувийской и хурритско-урартской цивилизаций... об автохтонности протоармянского нет речи» (с. 54-55). «Следует учитывать, что протоармянские пришельцы, по-видимому, состояли в меньшинстве по сравнению с местным лувийским и хурритским населением» (с. 59).

К слову сказать, названные И.М.Дьяконовым владельцы Верхнего Феррата местные аборигены хурриты - одно из племен, которое является пращуром азербайджанского народа. Другими словами, наука очень ясно доказывает, что мы являемся коренными жителями этих земель, в том числе и в долине Верхнего Феррата, а армяне здесь пришлые.

О том, что армяне - пришлый этнос на Азиатский континент, в том числе и на Южный Кавказ, доказывают и другие исследования. Например, известный антрополог В.В.Бунак, при исследовании древних черепных костей в бассейне Гейча (ныне Севан), пришел к окончательному выводу, что у них нет ничего общего с армянами, которые пришли на эти земли позже и проживают здесь (см.: Бунак В.В. Черепа железного века из Севанского района Армении. Русский антропологический журнал, 1928, том XVII, с.3-4). Исследования в области одонтологии доказывают то же самое: «Этническая одонтология подтверждает, что армянский этнос не имеет кавказского происхождения» (Качиев Р.С. Закавказье и Северный Кавказ. - В кн.: Этническая одонтология СССР. Москва, 1970, с. 135, 141). Русский исследователь по Кавказу И.Шопен пришел к еще более конкретному и однозначному итогу: армяне - пришлые, они - потомки фригийцев и ионийцев, которые перекочевали с запада, т.е. из Европы, на северные долины Анатолийских гор. (И.Шопен. Новые заметки на древнюю историю Кавказа и его обитателей. С.-Петербург, 1896, с.26). Одним словом, все вышеуказанное и другие изыскания подтверждают высказанную «отцом истории» Геродотом еще в V веке до нашей эры истину: армяне в Малую Азию перекочевали с запада - из Европы; они - потомки фригийцев (Геродот. История в девяти книгах. I: 180, 194; III: 93; V: 49, 52; VII: 73).

Современный американский ученый, автор книги «Армения - скрытность террористической «христианской» страны» Сэмюэль Уимз

отмечал, что «во всем мире невозможно найти нацию, более коварную, лицемерную, жестокую, кровопийцу, чем армяне. Они все террористы: и их рабочие, и ученые, и их старики, и молодые, и женщины, и дети».

Уже всей мировой общественности хорошо известно о том, что армяне являются исполнителями первого террористического акта, призванного стереть с лица земли нацию, уничтожить ее всю на корню. Апофеозом терроризма является самая его ужасная форма - геноцид. Невозможно найти ни одной страны на земном шаре, население которой не пострадало бы от рук армянских террористов. Они уничтожили десятки тысяч людей в таких странах, как США, Англия, Франция, Италия, Австралия, Россия, Дания, Канада, Иран, Швеция и т.д. За последние два века из-за омерзительного геноцида дашнаков, живущих химерой о «Великой Армении от моря до моря», больше всего пострадали турки и мы, азербайджанцы.

Армяне процесс депортации и геноцида всегда претворяли в жизнь не в спешке, а связывали это с теми или иными историческими событиями, совершали все поэтапно, согласно продуманному плану, и даже подготовили план, по которому осуществляли ошеломляющую химеру «Большой Армении». По распоряжению императора Николая I, 21 марта 1828 года согласно 15 пункту Туркменчайского договора, из Ирана 40 тыс., в 1829 году, после завершения русско-турецкой войны из Турции 84 тыс. 600 армян были переселены на территории ереванского, Карабахского и Нахчыванского ханств и на этих территориях создали так называемую «армянскую область». Этим был фактически заложен фундамент для дальнейшего создания на этих исторически азербайджанских землях вымышленного армянского государства. Армянские шовинистические организации еще в начале XIX века в целях тотального вооружения армянского населения, заселившего южные регионы России, Украину, Кавказ, также Иран и Турцию, командировали своих эмиссаров в США, Англию, Францию и другие страны, готовя ужасающий геноцид для осуществления идеи «Большой Армении» и для привлечения к ней внимания мировой общественности. Самая страшная черта этого вопроса заключается в том, что все эти преступные акции армянского шовинизма проходили под неусыпным надзором спецотделов империи. Это подтверждают выявленные в последние годы архивные документы. Армяне создали такие дикие террористические организации, как в 1887 году в Женеве «Гнчак» («Звонок»), в 1890 году в Тифлисе «Дашнакцутюн», в 1895 году в Нью-Йорке «Союз армянских патриотов», основной деятельностью которых был террор против азербайджанцев и претворение в жизнь акций массового их уничтожения.

Как писал известный ученый-историк В. Ишханян в статье «Народности Кавказа», изданной еще в 1916 году в Санкт-Петербурге, «...в словаре армян никогда не было слова родина. Они, как показывает история,

всегда проживали в стороне от Малой Азии и России, проживали на берегу реки Гарачай, которая является рукавом реки Феррат, проживали в виде разрозненных групп во Фракии и Месопотамии. Они не имеют абсолютно ничего общего с Закавказьем. Их притязания к Нагорному Карабаху и к Азербайджану абсолютно беспочвенны». Эти мысли подтверждают и их собственные ученые-историки Маку к Абекян, К.Патканян, русский ученый Юрий Помпеев, известный американский специалист в области кавказской истории Тадеуш Святаховский. Однако, опирающаяся в своей жизни на принцип «Бездомный пришел, домовладелец беги», эта омерзительная нация, в 1905-1907 гг., находясь под опекой руководителей округов царской России, превратила Азербайджан в центр своих многочисленных кровавых акций. Мартовский акт геноцида в Баку был спланирован Армянским Национальным Комитетом и партией «Дашнакцутюн» еще в 1917 г. В то время под началом Бакинского Совета, которым руководил крайне шовинистически настроенный С.Шаумян и в котором были собраны большевистско-дашнакские силы, было около 20 тысяч вооруженных сил, в основном, состоящих из армян. Сотворившие эти ужасные акты геноцида С. Шаумян и собравшаяся вокруг него дашнакская группа в составе Андроника, Микояна, Саакяна, Лалаяна, Амазаспа, Аракеляна, Амиряна, преследовали одну цель: или уничтожить всех азербайджанцев до последнего, или, изгнав их с родных земель, освободить пространство от берегов Каспийского моря до границ Турции. Армянские вооруженные силы для того, чтобы претворить¹ жизнь свои грязные помыслы, в марте-апреле 1918 г. сожгли и превратили в пепел в Бакинской губернии 229, в Гянджинской губернии - 272, в Зангезуре - 115, в Шемахе - 80, в Кубе - 122, в Карабахе - 157 селений со всеми имеющимися там мечетями, школами, древними историческими памятниками, население их уничтожили, оставшиеся в живых убежали из родных мест. Именно в то же время вернувшиеся из Турции вооруженные армяне превратили 221 мусульманское селение в руины, население их до последнего человека было зверски уничтожено. Азербайджанская Народная Республика в 1919 г. дала политическую оценку всем этим нечеловеческим актам геноцида, создала Чрезвычайную Комиссию по расследованиям преступлений, совершенных дашнаками в 1918-1920 гг. в Азербайджане. Комиссия собрала обширные материалы на 3500 страницах в 36 томах. Хотел бы ознакомить наших читателей с некоторыми из них.

Из выступлений члена Чрезвычайной Следственной Комиссии Азербайджана Михайлова:

«Армяне в Сисианском уезде сожгли все селения, превратив их в руины, разгромили имущество жителей, скот забрали с собой. В этом уезде было убито или остались инвалидами 10 тыс. 68 человек. Переданные армянским солдатам в селе Вагеди 15 красивых девушек не вынесли всех тех

ужасов, которые были с ними сотворены, и погибли в муках. После того, как были разгромлены 400 мусульманских домов, оставшиеся в живых люди убежали искать убежища в мечеть, но их сожгли вместе с мечетью. В этом селе жительница Гялямбала Тахир гызы была зарублена кинжалом, ей вырезали груди и запихали их в рот ее новорожденному ребенку. Жителю села Агюдю Гуламали Шекер оглу живьем отрезали обе руки и его заставили, истекая кровью, ходить. Жителю села Гатар Кербалаи Аллахверди завязали руки-ноги и отрубили кинжалом голову. Тела десятка новорожденных детей в селе Ирмишли нанизали на штыки, в селе Ньюеди отрубали головы бегущим по улице женщинам и детям. На улицах в селе Шеки всюду валялись разрубленные пополам тела детей...»

Из выступлений члена Чрезвычайной Следственной Комиссии Азербайджана А.В.Новатского:

«В Шемахе 53 селения были сожжены и превращены в пепел армянскими войсками Бакинского Совета под командованием Шаумяна. Убито около 7 тысяч мирных жителей. Из них 1653 - женщины, 965 - дети. Пытавшихся убежать из горящих домов жителей города убивали с нечеловеческой жестокостью. Ценные вещи расхищались. На улицах всюду лежали тела женщин с отрезанными грудями, с разорванными животами, подвергшиеся отвратительным актам насилия и страданий, тела детей, пригвожденные к земле колами. Среди убитых были общественно-политические деятели, известные люди искусства: глава города Теймур Худавердиев, бывший член Первой Городской Думы Мамедтаги Алиев, ахунд Гаджи Джафаргулу и др. Армяне выдернули по одному волоску из бороды пользующегося большим уважением в Шемахе ахунда Джафаргулу, вырвали ему глаза, отрезали уши и нос».

Азербайджанская Народная Республика хотела перевести на иностранные языки этот сборник документов и довести его до широкой мировой общественности. Однако развал Азербайджанской Демократической Республики, которая просуществовала всего 23 месяца, 28 апреля 1920 года XI Красной Армией не дал возможности претворить эту идею в жизнь. Как сказал великий французский ученый Граф де Шоленин, «...армяне, характерными чертами которых являются омерзительная хитрость, позорная подлость и низость», методично продолжают начатую еще во время Азербайджанской Демократической Республики свою грязную политику геноцида против наших соотечественников. В 1918-1920 гг. только на территории современной Армении был издан указ о казни 565 тыс. наших кровных братьев. В Карабахе, Шуше, Зангезуре, уездах Джаваншир и Джебраил, в Нахчыване и Кафане были зверски убиты десятки тысяч мирных жителей, которых предварительно мучили и пытали, места их проживания были сожжены и превращены в пепел. Источник всех этих преступлений

необходимо искать в злополучном «Завещании» Петра I. Цель всего - освободить Армению полностью от турков, создать на территориях Азербайджана, Турции и Ирана с населением, на 60% состоящим из азербайджанцев, пресловутое государство «Большой Армении», которая когда-нибудь окажется самым верным соратником в борьбе против заклятых врагов армян.

Правда, в то время империя не смогла довести до конца свою грязную политику. Ее реализовала в дальнейшем советская империя. Именно с ее помощью в 1920 году у нас насильно отняли большую часть территории и передали в состав Армении, этой своре интриганов. Так было создано на этой земле так называемое государство под названием «Армения» для нации без рода и племени, в словаре которой отсутствовало само понятие «родина», а, выделив ее в автономию, дали ей почву в дальнейшем на незаконные территориальные претензии. По решению руководителей СССР, стала полностью реальной депортация азербайджанцев в массовом порядке со своих исторических земель. Так, в 1948-1953 гг. в количестве 200 тыс., в 1988-1993 гг. - 300 тыс. азербайджанцев были вынуждены в силу создавшихся обстоятельств покинуть родные места, родину своих предков. И, наконец, эта грязная нация, внутренний мир которой - кладезь экстремизма и сепаратизма, в 1988-1993 гг. вместе с Нагорным Карабахом оккупировала 7 наших районов, что стало причиной того, что более миллиона наших ни в чем неповинных сограждан стали беженцами и вынужденными переселенцами из своих родных мест и вот уже более 17 лет живут в нечеловеческих условиях. Армянские политики и идеологи, все армянские общины и лоббисты не брезгают прибегать к самым гнусным методам, чтобы фальсифицировать историю Азербайджана и всего Кавказа, проводят моральную агрессию против нашего народа, кампанию тотального чернения и грязную военную пропаганду для того, чтобы запутать мировую общественность, не дать ей возможности сделать правильные выводы о происходящем.

Однако, несмотря на все их происки, правда и справедливость начинают свое торжество. Как отметил наш многоуважаемый Президент Ильхам Алиев в своем выступлении в день геноцида азербайджанцев: «Экономический потенциал и политическая мощь нашей страны выросли, а с усилением международного авторитета страны увеличивается и количество стран и политических объединений, которые поддерживают нашу справедливую позицию. Государственные и политические руководители Азербайджана, представители нашего парламента успешно разоблачали захватническую политику Армении в ООН, ПАСЕ, ОБСЕ, Евросоюзе. Несмотря на всяческие попытки армянского руководства при помощи политических, идеологических, диверсионных уловок сбить мировую

общественность с правильного пути, внести в их мысли сомнения, скрыть всевозможными путями факт оккупации, пытаться примирить мир с имеющимися фактически реалиями, у них ничего не получилось. Эта агрессивная политика привела армянское государство и общественность к глубокому экономическому, политическому и моральному кризису. Став пленником авантюристской идеи «большого государства» и вынужденный находиться уже долгое время в состоянии противостояния со своим многовековым соседом, армянский народ оказался изолированным от всех глобальных экономически-энергетических проектов и, таким образом, оказался в очень тяжелом положении». Глава государства также изложил, что «мы никогда не смиримся с потерями своих земель. Азербайджан не будет без Нагорного Карабаха. Укрепляющийся в экономическом аспекте Азербайджан усиливает также свой военный потенциал, идущие в регионе процессы еще больше утверждают наши позиции. Но наше терпение не безгранично. Для решения этой очень болезненной для нас проблемы мы используем политические, дипломатические, экономические, военные и другие возможности. Мы решим армяно-азербайджанскую нагорно-карабахскую проблему справедливо, с учетом целостности нашей территории и добьемся своего». День, когда справедливость восторжествует, мы вернем незаконно отнятые земли, и более 17 лет живущие в отдалении от земель своих предков наши беженцы и вынужденные переселенцы вернуться в свои дома, совсем близок. И мы все с нетерпением ждем его.

АРМЯНСКИЙ ВАНДАЛИЗМ

6 февраля 1905 года. Баку. Согласно записям в документах Михайловской больницы, поддерживаемая армянскими миллионерами Балабеком Лалаевым, Артемом Бабаянцем, Исаем Тер-Осиповым и др. магнатами, террористическая группа убила 18 и ранила 33 человека. Из них 34 были азербайджанцами, 6 - русскими, остальные относились к представителям других национальностей.

7 февраля 1905 года. Баку. Той же террористической группировкой было убито и ранено около 100 мирных жителей.

9 февраля 1905 года. Баку. Опять та же самая группировка занялась грабежом местного населения. Угрозы в прокламациях армянских террористов, распространенных еще в конце 1904 года в Баку, постепенно начали претворяться в жизнь. Убийцы, после совершения массовых убийств, собирались в домах богатых армян и из окон, с крыш этих домов стреляли по улицам, бросали бомбы и гранаты. События 6-10 февраля 1905 года вошли в историю как «Кровавые убийства в городе Баку». Наряду с вышеперечисленными

богатыми армянами, начали претворять в жизнь свою программу члены и спонсоры международной террористической организации «Дашнакцутюн» Манташев, Тер-Гукасов, Меликянц.

20-21 февраля 1905 года. Иреван. Разбойничьи группы террористической организации «Дашнакцутюн» уничтожили азербайджанское население города. Свидетели зверских убийств мирного населения были в ужасе. Как писала русская газета «Кавказ», эти убийства совершили люди, которые получили образование из армянских учебников, изданных в Париже или Венеции. Авторы этих книг как бы заранее программировали своих учеников на совершение преступлений против человечества.

Май 1905 года. Нахчыван. Бандитские армянские объединения совершили против мирного населения кровавое неистовство. Среди убитых были и женщины, и дети, и старики.

1905 год. Зенгезур. Армянские бандформирования устроили мирному населению кровавую бойню. Были убиты десятки людей. По показаниям свидетелей, палачи применили невообразимые, приводящие в ужас способы убийств. Например, руки и ноги людей привязывали к согнутым веткам огромных деревьев. Потом, перерезав веревку, ветки распрямлялись.

21 августа 1905 года. Шуша. Армянские разбойники напали на 17 зербайджанцев, которые ремонтировали в одной из губерний Шуши школу, и отрубили им головы.

Конец августа 1905 года. Баку. Армянские бандформирования троили страшную расправу над азербайджанцами. По свидетельствам очевидцев, совершенные в конце августа в Баку эти ужасные, страшные события по степени жестокости и массовости превзошли трагедию, совершенную армянами в феврале этого же года.

3 октября 1905 года. Сырхавенд. Армянские террористические и бандитские объединения напали на село. Командовал операцией армянский террорист Амазасп. За то, что мирное население этого села было уничтожено с особенной изощренностью, ему террористической организацией «Дашнакцутюн» было присвоено звание генерала. За очень короткое время разрушенное село Сырхавенд было заполнено телами убитых азербайджанцев. Разбойники не жалели даже стариков, а младенцев, собрав в одном месте, убивали с особой изощренностью.

1 января 1906 года. Паправенд. Армянские разбойничьи группы напали на азербайджанское село Паправенд. Местное население оказало мирное сопротивление, село было оккупировано. Армяне отрубили мужчинам головы, беременным женщинам вспарывали животы и отрезали головы еще неродившимся младенцам. Разбоем руководил Андроник. О нем писал Г. Маевский, консул России в Эрзуруме в начале века: «В начале зимы

1901 года в окрестностях Муш появилась бандитская группа некоего Андроника».

18 марта 1918 года. Шемаха. Утром снова армянские бандитские группировки ворвались в город. Они перебили известных общественных деятелей, интеллигенцию, сожгли дома. Бывший член Первой Государственной Думы России Маммедтаги Алиев был убит с особой жестокостью.

Мирные жители были убиты с невероятными пытками, испытывая при этом страшные страдания. Все дороги были полны трупами изуродованных тел, с отрезанными грудями, вспоротыми животами. Очевидцы детских трупов, пригвожденных к тротуару, были в ужасе. По высказыванию члена Чрезвычайной Следственной Комиссии А.Новатского, разгромившие Шемаху армянские бандитские группировки преследовали одну цель - убивать и грабить, грабить и убивать.

19 марта 1918 года. Баку. По документам Чрезвычайной Следственной Комиссии, рано утром, когда люди еще спали, началась атака той части города, где проживали азербайджанцы. Люди не сразу смогли понять, что произошло. Во главе этих кровавых событий, исполнителем распоряжения С.Шаумяна об уничтожении неармянского населения города Баку, был активный член террористической организации «Дашнакцутюн» Степан Лалаев. Согласно документам Комиссии, он лично принимал участие в уничтожении мирного населения. Как указано в рапорте судебного следователя по особо важным делам Комаровского, армянские бандиты врвались в дома в центре города и убивали невооруженных мирных граждан.

21 марта 1918 года. По словам очевидцев, бородачи из террористической организации «Дашнакцутюн» захватили здание, которое находилось у входа в Ичери Шехер, и на котором развевался русский революционный флаг. В нем спрятались около двух тысяч раненых и больных азербайджанцев, русских, лезгин и евреев. По приказу армянского террориста Амазаспа и члена «Дашнакцутюн», прославившегося своей необузданной жестокостью Анастаса Микояна (впоследствии он долгие годы был одним из руководителей СССР), армяне облили здание керосином и подожгли его. Наблюдавший за всем происходящим из дырок крыши дома, находящегося невдалеке, житель Баку сказал, что он среди груды обгоревших, превратившихся в уголь трупов, видел и полуживых людей. Они корчились и дико стонали от невыносимых мук.

20-21 марта 1918 года. Гезелдере. Во время празднования жителями села Новруз байрама, в село ворвались вооруженные с ног до головы армянские бандиты. В те дни было убито 600 мирных жителей, село же было

дотла сожжено. Небольшая горстка мусульманских женщин убежала в лес, но потом, боясь попасть в плен к армянам, они убили себя.

Март 1918 года. Шемаха. Напавшие на село Губалы Шемахинского уезда армянские бандиты убили изощренными методами 250 мужчин, 150 женщин, 135 детей. Такое зверское убийство в массовом порядке новорожденных - невиданный в мировой истории факт.

Март 1918 года. Шемаха. В результате налета армян на село Гушчу было убито 192 мужчины, 115 женщин, 25 детей. Имущество сельчан было разграблено, дома - сожжены, священная книга мусульман и мечеть были осквернены.

1918 год. Начало апреля. Выполняющее приказ «Дашнакцутюн» армянское бандитское объединение прибыло из Баку на станцию Навахи и предъявило местному населению от имени советской власти ультиматум. Население отказалось признать власть дашнаков, тогда над ним была учинена жестокая расправа. На этой станции армяне убили 55 мужчин, 260 женщин, 140 детей. Среди уничтоженных были азербайджанцы, русские, лезгины и евреи.

25 апреля 1918 года. Каре. В селе Субатан Карского уезда убили 75 турков. По свидетельству очевидцев, армяне собрали на улице Тыптып 257 детей и с особой жестокостью убили их.

29 апреля 1918 года. Выполняя приказ армянской террористической организации «Дашнакцутюн», бандиты недалеко от села Гюмру уничтожили 3 тысячи человек. Среди убитых были женщины, дети и старики.

1918 год. Апрель. Прослышав о том, что бандиты из отряда Амазаспа не щадят даже грудных детей, жители сел Девечибазар и Гызылбурун на проведенном совещании решили выслать 15 самых уважаемых седовласых сельчан с хлебом-солью навстречу бандитам. Они были уверены, что бандиты поймут кавказский обычай – встреча уважаемыми стариками с хлебом-солью означает, что село настроено мирно и не хочет кровопролития. Однако то, что сотворили бандиты Амазаспа с этими стариками, потрясло все село.

1-2 мая 1918 года. Губа. Согласно докладу члена Чрезвычайной Следственной Комиссии А. Новатского, утром армянские бандиты снова окружили город. Осведомленные о безоружности местного населения, армяне напали на город и сожгли 200 домов и 22 мечети.

21 мая 1918 года. Ахалкалаки. По сведениям русского военного врача Хорошенко, в Ахалкалаки и окружающих его селениях армяне зарубили и изрезали сотни азербайджанцев. В его сведениях также говорилось: «Вот зверства армян в цивилизованном XX веке».

Май 1918 года. Армянское бандформирование под руководством Артема Аванесова устроило кровавую бойню над мирным населением по

всей дороге между Хачмасом и Губой. Часть трупов азербайджанцев по двое, пятеро закапывали в одну могилу. Оставшиеся трупы валялись в канавах по краю дороги. По мировым историческим документам, глава бандитской группы Амазасп говорил, что он получил приказ уничтожить всех мусульман на всей территории вплоть до гор.

Волна террористической войны армянских террористических организаций, которые действуют во многих странах мира, против азербайджанцев, начавшаяся с 1988 года, носит последовательный характер. Во время оккупации Нагорного Карабаха и прилегающих к нему семи районов, с целью уничтожения большого количества людей и для массового устрашения, спецорганы Армении вдалеке от тех мест, где идут военные операции, организуют террористические акты в точках проживания азербайджанского населения, в результате чего погибают тысячи невинных людей. Все эти акции организуются секретными органами Армении или претворяются в жизнь под покровительством определенных государственных структур Армении.

16 сентября 1989 года. Взорван рейсовый автобус «Тбилиси-Баку», 5 человек погибли, 25 - ранено.

7 октября 1989 года. Взорван мост близ Ханкенди.

4 января 1990 года. Взорван мост между поселком Аскеран и городом Агдам.

16 февраля 1990 года. Взорван рейсовый автобус «Шуша-Баку», трое погибших, 13 раненых.

11 июля 1990 года. Взорван пассажирский автобус «Гертер-Кельбаджар», исполнен теракт против машины с мирным населением, в результате 14 человек погибли, 35 - ранено.

10 августа 1990 года. Взорван рейсовый автобус «Тбилиси-Агдам», 20 человек погибли, 30 - ранено.

30 ноября 1990 года. Взорван пассажирский автобус возле аэропорта Ханкенди, двое погибших, 11 раненых.

9 января 1991 года. На дороге Лачын-Шуша журналист газеты «Молодежь Азербайджана» (на русском языке) Салатын Аскерова и 3 офицера Советской Армии погибли от рук армянских террористов, которые сидели здесь в засаде.

Апрель 1991 года. В городе Ростове от рук террористов группировки А8А1_А погиб Владимир Блахотин - полковник, командир Кавказских внутренних войск МВД СССР.

19 июня 1991 года. На 106 км автомобильной дороги Евлах-Лачын взорвана автомашина «УАЗ-469», принадлежащая военной части №5449, 3 человека погибли, 3 - были тяжело ранены.

31 июля 1991 года. Недалеко от станции Темиртан в Дагестане взорван пассажирский поезд «Москва-Баку», 16 человек погибли, 20 - ранены.

30 мая 1991 года. Недалеко от станции Хасавюрд Дагестана взорван пассажирский поезд «Москва-Баку», 11 человек убито, 22- ранено.

2 августа 1991 года. В селе Доланлар Гадрутского района взорвана автомашина «ГАЗ-53», в результате теракта 4 человека погибли, 8 -ранены.

21 августа 1991 года. Недалеко от села Садахт Гадрутского района взорван автобус «КамАЗ» с государственным номером 70-30, серия АГО. В результате 2 человека погибли, 19 - получили тяжелые телесные повреждения.

8 сентября 1991 года. Рейсовый автобус «Агдам-Ходжавенд» был обстрелян. В результате 34 человека получили телесные повреждения разной степени тяжести. Было доказано, что за этим актом стояли террористы Хачатурян Володя, Эремян Саро, Сальян Саша и Арустамян Армо. В тот же день был обстрелян рейсовый автобус, следовавший маршрутом Агдам-Карадаглы, 8 человек погибли, 42 - получили разной степени ранения.

26 сентября 1991 года. На дороге Евлах-Лачын была взорвана автомашина «ВАЗ-2106», номерной знак Д 72-07 А Г. Погибли 2 человека, 14 - ранены.

10 октября 1991 года. Недалеко от села Сырхавенд Агдамского района взорвана автомашина «УАЗ-469», погибли 3 человека, 2 человека ранены.

26 декабря 1991 года. На 4 километре дороги Шуша-Лачын были взорваны автомашины «ЗИЛ-130» и «Москвич», 5 человек погибли, 4 - ранено.

8 января 1992 года. Армянские террористы взорвали паром «Советская Калмыкия», который перевозил людей из Красноводска (Туркменистан) в Баку. В итоге 25 человек погибли, 88 - тяжело ранены.

28 января 1992 года. Вертолет МИ-8, следующий рейсом Агдам-Шуша был взорван армянскими террористами близ города Шуша. В результате теракта 44 человека погибли.

Только в январе 1992 года армянские террористические банды убили 80 человек в поселке Керкиджахан, в феврале 1992 года в селе Карадаглы Ходжавендского района убили 77 человек, и 26 февраля 1992 года была совершена Ходжалинская трагедия, во время которой погибло 613 человек мирного населения, 650 человек получили тяжелые ранения.

25 февраля 1992 года полковнику Ю.Завигарову, командиру 366-й дивизии, 23-го полка 4-й армии было присвоено звание генерала. Он удостоен этого «почетного» звания именно из-за невиданного геноцида, совершенного в Ходжалы, город был стерт с лица земли, около тысячи его жителей были убиты с ужасающей жестокостью.

22 марта 1992 года. Взорвана автомашина «УАЗ-469» с государственными номерами 60-25 АЗУ на территории Казахского района, 3 человека убиты, 2 - ранены.

28 марта 1992 года. Взорвана автомашина «КамАЗ-5410» с государственными номерами 40-53 АГС, 3 человека погибли, 2 - ранено.

18 апреля 1992 года. На 10-м километре дороги Казах-Джафарли машина «МАЗ» подверглась вооруженному нападению, 2 человека получили ранения.

20 мая 1992 года. Недалеко от села Гаранджи Зангеланского района автомашина «УАЗ-469» с государственными номерами 80-33 АГД подверглась нападению бандитов. 2 человека погибли, 2 - ранены.

28 февраля 1993 года. Возле станции Гудермес на Северном Кавказе России был взорван пассажирский поезд «Кисловодск-Баку», 11 человек погибли, 18 - получили тяжелые ранения.

2 июня 1993 года. В результате подрыва вагона пассажирского поезда на Бакинском железнодорожном вокзале, государству был причинен значительный урон. Совершивший этот диверсионный акт гражданин России Игорь Хатковский признал, что был завербован начальником разведывательного отдела министерства обороны Армении, полковником Джан Оганесяном для секретного сотрудничества с целью совершения преступлений и террористических актов в Азербайджане. С этой целью он был направлен в Баку. Также он признался, что получил от Оганесяна поручение совершить этот и ряд других взрывов, которые должны были привести к многочисленным жертвам. Во время следственных изысканий было обнаружено, что эта группа совершила также в 1992-1994 гг. взрывы на поездах, следующих из России в Баку.

22 июля 1993 года. В результате совершенного на территории Тертера взрыва 6 человек погибли, 18 - получили ранения. В результате совершенного в тот же день взрыва в центре Казахского района погибли 6 человек, ранения получили 10.

30 августа 1993 года. На территории Гадрутского района была подорвана машина марки «ЗИЛ», 2 человека погибли. Через несколько дней был взорван при выезде из района пассажирский автобус «ГАЗ-66» с 12 жителями села, 4 человека погибли, 8 получили тяжелые ранения.

1 февраля 1994 года. На Бакинском железнодорожном вокзале был совершен террористический акт в поезде «Кисловодск-Баку», 3 человека погибли, 20 - получили ранения.

9 февраля 1994 года. Был взорван стоящий на запасном пути на Худатской станции вагон, чем государству был причинен значительный урон.

18 марта 1994 года. Недалеко от города Ханкенди был взорван самолет типа «Геркулес», принадлежащий Иранским Военным Вооруженным Силам, на котором погибли 34 дипломата с членами семей.

19 марта 1994 года. В результате теракта, совершенного на станции «20 января» Бакинского метрополитена, 14 человек погибли, 49 - были ранены. Суд доказал, что теракт был совершен армянскими спецслужбами.

13 апреля 1994 года. Недалеко от станции «Дагестанские огни» Дагестанской Республики был взорван пассажирский состав, следующий рейсом «Москва-Баку», 6 человек погибли, 3 - ранены.

3 июля 1994 года. Был совершен взрыв на электрических поездах между станциями метро «28 Мая» и «Гянджлик». 14 человек погибли, 54 получили разные ранения.

«Я не азербайджанец, не грузин и не турок. Я - американец. Я потомок первых шотландцев, которые прибыли в 1686 году в Америку. Я - шотландский американец. Я южанин. Всю свою жизнь был баптистом и плачу налоги Америке. Эту книгу я написал как результат проведенных методичных научно-исследовательских работ в Вашингтоне, Риме, Париже, Лондоне, Москве и Стамбуле. Армения тоже могла бы помочь в проведении исследований. Однако их архивы закрыты перед лицом мировой общественности».

Американский ученый Сэмюэль А. Уимз

АРМЯНСКОЕ ЛИЦЕМЕРИЕ

Разросшийся начиная с XIX века армянский национализм отличался по отношению к другим народам особой жестокостью. Поощряя своих покровителей, пропагандирующих политику империализма, вставшие в химерическую идею «Большой Армении» и претендующие на исторические земли других народов, за счет которых они хотят построить свое государство, армяне на всех этапах истории остались в памяти своими кровавыми акциями, которые противоречат человечеству, гуманизму, против анатолийских турков, грузин и азербайджанцев. Несмотря на то, что во всех окружающих странах в большом количестве люди стали жертвами армянского национализма, шовинизма, мировая общественность была всегда очень далека от настоящей правды, не до конца понимала, что происходит на самом деле, к сожалению, и сейчас международное сообщество в лучшем случае выступает с позиций двойных стандартов. Причина очень проста: поставившие себе целью устроить геноцид азербайджанцев, турков, армянские националисты лицемерием, фальсификацией документов

пытаются застраховать в какой-то степени и свое будущее. Из-за постоянного распространения армянской лжи, и в ответ на это молчание международной общественности, плачевные последствия сегодня переживают Турция и Азербайджан.

Хорошо, что за границей есть люди, которые объективно оценивают трагические события, сотворенные армянами с турками в XIX-XX вв., разоблачающие истинное лицо армян. Турки не боятся отказать в своей территории армянам, зная, чем это может для них обернуться. Правда, их настолько мало, что можно сосчитать на пальцах, но эти историки, исследователи, восстающие против попрания правды, справедливости, чьи исследования, написанные ими произведения имеют огромное значение в объективной оценке армянского фашизма, двуличия. Американский правед Сэмюэль А. Уимз является одним из ученых, который выступает против армянской лжи, раскрывает ее истинное лицо, ее сущность перед всей мировой общественностью. Он провел в архивах Лондона, Парижа, Рима, Москвы, Стамбула и др. длительные исследования. Только потом, для восстановления истины, написал книгу «Армения - скрытность террористической «христианской» страны», в которой на фактах доказывается армянское бесстыдство. В своем произведении он проводит широкий анализ с самых древних времен до наших дней и приводит читателям факты, подтверждающие, что армяне на всем историческом пути придерживались предательства и продажности.

Сэмюэль А. Уимз, подготавливая свою книгу, неоднократно подвергался угрозам смерти, но все равно не свернул с пути правды. Вышедшая в свет в апреле 2003 года в США книга «Армения - скрытность террористической «христианской» страны» явилась первым томом в «Серии больших афер армян». Но жаль, что автор, не доведя работы до конца, внезапно скончался при непонятных обстоятельствах.

Сэмюэля А. Уимза сегодня в Азербайджане, наверное, знают не так уж широко. Однако книга этого человека «Армения - скрытность террористической «христианской» страны», которому мы при жизни не смогли выразить нашу глубокую признательность, является ценным источником для доведения до мировой общественности и подтверждения настоящей правды.

Учитывая, что высказанные С.А. Уимзом в произведении мысли и выявленные им факты будут интересными для наших читателей, мы приводим некоторые из них:

«В 1992 году Армения, без всяких на то оснований, перешла в наступление против мусульманского Азербайджана и оккупировала 20% его территории. Не выплатив никаких компенсаций, армяне выгнали с родных мест более миллиона мусульман и вынудили их жить в грязных,

измазанных глиной лагерях беженцев. Русские подарили армянам военную технику, снаряжение и оборудование на общую сумму в миллиард долларов. Согласно отчетам Конгресса, Соединенные Штаты, в особенности, за последние десять лет, оказали помощь Армении в размере 1,4 млн. долларов, а Азербайджану запретили оказывать помощь, тем самым создавая неравенство в положении двух стран».

«Азербайджанское государство, избавившись от агрессии армян, начало оберегать себя от армянских террористов. Конгресс, наказав Азербайджан, показал свою реакцию. Армянское лобби в залоббированном Конгрессе США приняло ряд законов, запрещающих оказывание определенных видов помощи Азербайджану. Азербайджан обвинялся в том, что он, якобы, держит Армению в блокаде и мешает доставке в Армению военного оборудования. Конгресс принял в 1992 году Акт о защите свободы, и в 907 ее пункте указывалось, что до того времени, пока Азербайджан не снимет свою незаконную блокаду по отношению к Армении, он будет лишен некоторых видов иностранной помощи».

«Действовать под давлением называющей себя армянами, маленькой, но очень шумной группы, не делает чести Конгрессу. Давно уже настало время проверить армянские факты. Начиная с 1918 года, основным экспортом этой пигмейской страны является терроризм, а импортом - иностранная помощь христиан всего мира».

«В 1890 году в Османской империи маленькая террористическая банда армян начала революционное движение с целью насильно прибрать к рукам земли и имущество мусульман. Эти армяне заявляли, что примерно три тысячи лет тому назад эти земли принадлежали их предкам. Несмотря на это, до 1890 года, когда армянские террористы начали свою террористическую кампанию, армянские христиане более 500 лет жили с османскими мусульманами в мире и спокойствии. Скорее всего, они около тысячи лет тому назад жили по законам Рима. До 1914-1915 гг. эта вызывающая беспокойство в Османской империи банда была так мала, что турки не обращали на них никакого внимания. Потом началась захватническая война России против Османской империи и армяне, поверившие русскому царю, что он даст им вожделенные земли, всем скопом склонились к русским. А у русского царя не было такого желания!

Днем турецкие армяне вели себя с османскими соседями как друзья, ночами же за спиной османской военной силы вели разрушительные, террористические вылазки. Проводимые против турков эти террористические атаки ослабляли турецкую армию, которая в боях с русскими пыталась показать, на что она способна.

В итоге османское правительство было вынуждено переселить всех армян с зон боевых действий. Потому что турки не могли определить, кто из армян был террористом, а кто нет. После тысячи лет совместного проживания, это был единственный выход в защите себя от предателей и изменников».

«Во время Второй мировой войны армяне отлично увидели отношение всего мира к тому, что сделали фашисты с евреями. В 1915 году армяне начали объявлять всему миру, что турки совершили против них «геноцид». Современная же Турция до 1923 года, через 8 лет после того, как из-за предательства и измены выгнала армян из своей страны, еще не объявила себя республикой.

Если бы во время Первой мировой войны Турция не соединила бы свои силы с Германией, называющая себя армянским государством горстка людей осталась бы в памяти мира как пятно и забылась бы всеми. Во время той великой войны США даже не объявили войну Османской империи. По каким-то необъяснимым причинам армяне и тогда, и сейчас говорят, что поддерживают позицию Америки, и считают обязанностью союзнических государств захватить и передать им мусульманские земли. Но вопрос этим не исчерпывается, армяне проявляют уверенность, что союзнические государства должны за счет своих денег и войск их оберегать и оказать помощь в захвате мусульманских земель от моря до моря».

«После того, как закончилась Первая мировая война, небольшая банда диктаторов, взяв под контроль маленький участок в гористой местности между плодородными землями, объявила себя Армянской Республикой. Одним из первых мероприятий, претворенных в жизнь Арменией, стала попытка нападения на соседнюю христианскую Грузию с целью захвата ее земель. Тогда армянские террористические диктаторы потерпели поражение.

Спустя некоторое время армянские лидеры сделали новую попытку, теперь уже по отношению к Азербайджану, что тоже вызвало недоумение. Армянские диктаторы опять проиграли.

Чтобы защитить себя, армяне начали просить, умолять военное снаряжение у своих союзников.

В это время наемные агенты армян обращались к союзническим странам с просьбой о выделении войск для того, чтобы заполучить мусульманские земли руками этих самых стран. Одновременно армянские лидеры планировали нападение на турков. На этот раз турки опередили армян, перешли в наступление и отвоевали назад свою историческую родину, которой османцы владели 800 лет назад.

Все это время армянские лидеры планируют в тайне атаки на турков, не забывая вступать в прикрытые деловые отношения с русскими. Армения, не выпустившая ни единой пули для самозащиты, превратилась в составную часть Советского Союза. Объявив в 1991 году о своей независимости, она не прервала свои тесные связи с Россией. Доказательством тому служит просьба Армении о размещении на своей маленькой территории русских военных баз. На этих базах размещены русские войска, а также русские истребители МИГ, и сейчас там находится очень много ракетных батарей земля-воздух. И обо всех этих размещенных Армения сама просила. Интересно, почему Конгресс выделяет миллиарды долларов этим людям, находящимся практически в кармане у России?!

«Христиане всего мира должны прекратить заботливое отношение к словам армян и должны сами проверить достоверность этих слов. Автор этих строк - христианин, провел самостоятельно разборку и пришел к выводу, что ни в чем, что написано армянами в Интернет - сайтах, книгах и статьях, нет и не может быть правды. Очень много мусульман насильно выдворено из страны. Сейчас Армения стала одной из самых закрытых стран мира. У нее имеется всего одна «официальная» церковь. Эта церковь - составная часть государства, и Конституция Армении дала ей особые полномочия. Не может быть и речи о разделе церкви и государства на этой маленькой земле. Сравните этот факт с турками, о ненависти к которым любят говорить армяне. Интересно отметить тот факт, что в Турции имеется намного больше церквей, чем в самой Армении. Я недавно был в Турции. Видел своими глазами, что турки и армяне здесь молятся и живут свободно, в гармонии и дружеских отношениях. Это абсолютно противоречит грязным представлениям и стараниям американских армян, которые в США постоянно сеют зерна раздора и ненависти к туркам. Интересно, как можно называть христианскими такие выходки американских армян?!»

Однажды, после того как я объявил о том, что скоро эта книга будет издана, я сам стал объектом гневной атаки со стороны Ассамблеи Американских Армян. После того, как против меня была поднята кампания ненависти, мне более тысячи раз прислали предупреждения о том, что на меня будут устроены атаки. В 23 из них были угрозы смертью.

«Я спросил у армян, почему их государство в 1992 году вероломно напало на соседний Азербайджан? Почему было захвачено 20% территории и более миллиона несчастных людей вынуждено было убежать из своих родных мест и жить в лагерях для беженцев? И вот типичный ответ, оправдывающий коварность нападения на Азербайджан: «Не говори мне, что

война армян с азербайджанцами уменьшает христианство армян. Посмотри назад, в историю, тогда ты поймешь, что идет Священная война».

Факты таковы, что для сотворения этих ужасных кровавых событий под названием «Священная война» армяне закупили у русских военного оборудования и снаряжения более чем на миллиард долларов. Христианская Россия и христианская Америка покрывают Армению в этой «Священной войне». И это-отличный ответ на вопрос, почему мусульманский мир ненавидит США. Разве можно удивляться тому, что нефть, которую мусульманские страны продают Америке, постоянно растет в цене?»

Армянское предательство

Одним из заданий, которое поставила партия «Дашнакцутюн» на повестку дня, является создание государства «Большая Армения. От моря до моря». Для выполнения этой ошеломляющей идеи на первый план встала необходимость нарушить территориальную целостность Азербайджана, его население подвергнуть геноциду.

В начале прошлого века оккупировать Баку и его окрестности было поручено дашнакскому лидеру с маской большевика Степану Шаумяну, разрушить Шемаху Мугань, Ширванский район, Ленкорань - Степану Лалаяну и его соратнику Татовезу Амиряну превратить в руины Кубинский уезд поручено дашнакскому лидеру Амазаспу уничтожить Нахчыван, Зангезур, Карабах - Андронику Озаяну Руководил этими бандитами лично Шаумян, получая от содеянного ими удовольствие и еще более вдохновляясь.

Кто такой Шаумян?

Он родился в 1878 году в Тифлисе. Еще в юные годы он решил быть безжалостным к турецкому миру. С.Шаумян создает в Тифлисе штаб. Его революционные порывы не оправдываются. Он перевел свой штаб в Баку, потому что в то время в Баку было для этого выгодное положение. В городе было около 25 тысяч вооруженных солдат-армян, вернувшихся с фронта, и их сторонников - русских солдат. Дашнакский лидер, бандит под маской большевика С.Шаумян, опираясь на эти кровососущие силы, начал геноцид азербайджанцев в Баку. Вооруженные армяне давно были для этого подготовлены. По указанию С.Шаумяна, все азербайджанцы были полностью разоружены, а армяне, напротив, вооружились до зубов. Кроме того, бакинские армяне были их помощниками. По личному указанию Шаумяна, мусульманская дивизия не только полностью была разоружена, ее руководители были арестованы. Среди арестованных был и генерал Тальшинский. Таким образом, под руководством и поощрением С.Шаумяна

в Баку и его окрестностях начался ужасающий геноцид азербайджанцев. Необходимо также отметить, что эта политика геноцида претворялась в жизнь под знаменем большевизма. Якобы большевики вели борьбу с антиреволюционерами, которые выступили против советской власти. Прикрывая свои грязные махинации, С.Шаумян писал: «Наша политика - ведение гражданской войны. Кто выступает против этой политики - прислужник наших врагов».

Пришедший же в ужас от совершенного геноцида Нариман Нариманов писал: «Даже если мусульманин был большевиком, ему не было пощады».

Дашнаки говорили: «Мы не признаем никаких большевиков. Достаточно того, что ты мусульманин».

С. Шаумян, восторгаясь сотворенным в Баку им самим ужасом, так отчитывался перед Российским Советом Народных Комиссаров: «Закавказье вступило в стадию вооруженной борьбы за советскую власть. Три дня - 30, 31 марта и 1 апреля - в Баку шли ожесточенные бои... Для нас они закончились очень успешно. Мы продиктовали им свои условия, они беспрекословно их приняли». Не сумев скрыть свою дашнакскую сущность, он далее писал: «Нас беспокоил национальный состав города. Мы испугались, что борьба примет нежелательный характер, мы даже были вынуждены обратиться за помощью к армянскому полку. Мы не смогли отказаться от их помощи. Но победа настолько велика, что эта маленькая деталь не способна омрачить ее». Как видно из цитат большевистских переписок, в марте 1918 года так же, как и раньше, исполнители и организаторы выступали с одного и того же полюса, объединились для одной и той же цели - чтобы стать хозяевами нашей земли, провести в жизнь политику геноцида против нашего народа. Сейчас же, показывая себя всему миру невинными агнцами, говорят о сотворенном против них «геноциде», стоя у дверей парламентов разных стран, просят принять об этом решения. В то время было совершено ужасное преступление, оно осталось безнаказанным, и эта безнаказанность продолжается и сегодня.

В марте 1918 года С.Шаумян руководил 10-тысячной бандой разбойников. Эти разбойники за 3 дня в Баку и его окрестностях уничтожили с невероятной жестокостью около 30 тысяч наших невинных сограждан. По указанию главы банды, в разных концах города стояли пулеметы, чтобы при попытке убежать из города, в них стреляли из пулеметов в упор, и это так и было. В Баку мусульманские районы были разрушены, сожжены. После этого в ночь с 30 на 31 марта началась операция под названием «Ичери шехер»...

«На следующий день, куда бы ты ни кинул взор, всюду были только сожженные останки мужчин, женщин, детей. О том, что было сотворено с азербайджанцами в эти дни, говорилось: «Неужели никто не видел фотоснимки, свидетельствующие о диком вандализме армянских солдат,

которые вспарывали животы беременным азербайджанским женщинам, вытаскивали уже сформировавшихся детей и отрубали им головы? Эти снимки были напечатаны в дашнакской газете «Ашхатавор». (Из газеты «Грузия» от 25 ноября 1918 года.)

«Всюду были изуродованные, сведенные в судорогу, сожженные тела мужчин, женщин, детей». (Газета «Наш голос», 4 апреля 1918 года.)

«Армянские военные подразделения в Баку зверски уничтожили более 30 тысяч мусульман, были сожжены много районов города, детям и женщинам были причинены нечеловеческие страдания, в Шемахинскую губернию были посланы отряды. Десятки селений были подвергнуты шквальной бомбардировке. Население погибало от кинжалов, утопая в собственной крови. В то же самое время дашнаки посылали во все концы света телеграммы, кричали о том, что мусульмане убивают армян». (Газета «Азербайджан», 25 сентября 1918 года).

Свидетели того, как расправлялись с беременными женщинами, были в ужасе. Перед мечтью Тазапир произошло событие, от которого у свидетелей этого зашевелились волосы на голове. Вход в мечеть был заполнен трупами, от их количества невозможно было двигаться. Божий дом был осквернен. Армянские бандиты под личиной большевиков совершали акт геноцида над азербайджанцами. Только в одном пригороде Баку было найдено 58 обезображенных трупов женщин. У них были отрезаны уши и головы, вспороты животы. По свидетельствам очевидцев, людей живьем пригвождали к стенам. Одно время промышлявший воровством детей Амирян Татовес уничтожил кинжалом 16 тысяч нищих мусульман, Степан Лалаян же очистил некоторые округа от мусульманской интеллигенции. Этот нелюдь вытаскивал их посреди ночи из домов и расстреливал прямо на улице.

Трагедии, совершенные Степаном Лалаяном, Татовесом Амиряном (Амиров) в Шемахе, остались в истории Азербайджана как одни из самых ужасных.

Бандиты, ворвавшись в Шемаху, совершили безжалостные опустошения и пропустили через свои кинжалы мирное население города. Все мечети - 13 поселковых мечетей, стоявшая 800 лет Джума-мечеть и относящиеся к ним священные очаги, пири, места поклонения мусульман были превращены армянами в руины. Все это происходило согласно планам партии «Дашнакцутюн», которые они разработали заранее. Совершенные армянскими бандитами злодеяния в селениях Шемахи отличались особой жестокостью. Мужчин вешали за ноги и разрезали, как скот на бойне. Некоторых привязывали к деревянной койке, заворачивали в ковры и, облив нефтью, поджигали. Людей живьем пригвождали к полу, дверям, столам. Заставляли набожных людей совершать ритуальное омовение в крови,

собравшейся в огромные лужи перед Джума-мечетью, потом, перевязав им крепко руки, обливали нефтью и бросали на землю. Очень жестоким было то, как армяне, перевязав азербайджанцам руки-ноги, заставляли их есть отрезанные у них же части тела. Негодяи вешали трупы людей, по распоряжению Лалаяна, на деревья. Если имевшиеся на женщинах украшения не снимались, им отрезали те части тела, на которые эти украшения были надеты, т.е. уши, пальцы, головы, запястья. Грудных детей убивали на руках матерей.

По приказу С. Шаумяна, Амазасп был назначен главой банды, которую отправили в Губинский округ. Он говорил: «Я сюда прибыл не для того, чтобы уничтожить светскую власть, я пришел отомстить туркам». Под руководством Амазаспа, в Губинском округе было превращено в руины 122 села, над населением, независимо от пола и возраста, была совершена жестокая расправа.

Наконец, по указанию партии «Дашнакцутюн», Андроник должен был захватить Нахчыван, Зангезур и Карабах. Они должны были встретиться в Барде.

Андроник Озаян родился в 1865 году в Турции, в округе Шахта, недалеко от Гарахисара. С юных лет он жил в окружении оргий, разгула, уже в 16 лет он занимался разбоем и терроризмом. Собрав вокруг себя таких же мальчиков, занимался угоном в большом количестве скота, убивал людей и провоцировал между ними враждебность. Вопрос стоял так, что, если армянские разбойники будут служить верой русскому царю, то в ответ турецкие районы Восточный Эрзурум, Сарыгамыш, Гарс и озеро Ван, азербайджанские - западный Улуханлы, Ведибасар, Гемерли, Дерелеез, Зангезур будут присоединены к Армении с целью создания «Большой Армении» и Андроник будет назначен там правителем.

В 1912-1914 гг. Андроник во время Балканской войны занимался разбоем, убивая невооруженных мирных турков. В 1914-1915 гг. он приезжает в Тифлис и выражает свое желание воевать против турков. Его назначают главой одного из четырех корпусов, созданных русскими из армянских добровольцев на территории Турции. Армянские добровольцы плечом к плечу с русской армией сражались в турецких округах Ван, Гарс, Сарыгамыш и Эрзурум и вместе расправлялись с турецким населением. Однако потерпевший поражение в этой борьбе, после падения царизма, увидев, что генерал Баратов отступает, Андроник в 1917 году, захватив с собой русское вооружение, убежал с 15-тысячной армией. Он, проехав через иранский город Хой, через Южный Азербайджан, город Джульфу, нападает на Нахчыван. Вступив в связь с С. Шаумяном, Андроник знакомится с планом партии «Дашнакцутюн» о создании «Большой Армении». После нападения на Нахчыван он объявляет, что «меня назначили правителем

Нахчывана». По распоряжению С.Шаумяна, Андроник забирает у нахчыванского населения все оружие. Такое поведение, его рвение, очень приходится по душе Шаумяну, и Андроник объявляется «народным героем». Он посылает Ленину телеграмму такого содержания:

«Андроник Озанян устанавливает в Нахчыване советскую власть. Ему нужна дополнительная помощь». Телеграмма еще не дошла до Ленина, а Андроник уже получил «дополнительную помощь».

Осенью 1913 года царь Николай II, в связи с приездом на Южный Кавказ царской семьи, обратился к армянскому народу: «Вы тогда можете стать счастливыми, когда Константинополь, т.е. Стамбул, станет нашей столицей, Босфор и Дарданеллы станут нашими. Тогда я даю слово о создании на Южном Кавказе, в Малой Азии «Большой Армении».

Армяне стали заселяться на землях мусульманских землевладельцев в еще большем количестве. Летом это еще можно было допустить. Владельцы земель - мусульмане были в отъезде, и возможность их столкновения с иноверцами была очень мала... Беженцы ... зажимали мусульман, и все мусульмане выражали недовольство в массовом порядке...

Мы немало думали о внушении, которое может возникнуть у мусульман. Мы постарались, чтобы они смирились с временными трудностями и забыли свои страхи о том, что армяне станут постоянными хозяевами земель, на которые их пустили временно».

Царская Россия, для того, чтобы спокойно претворять в жизнь свою захватническую политику, еще более соблазняет армян, направляет их на укрепление своих позиций на наших землях, подбрасывая им новые куски, как псов, поднимает их против азербайджанцев.

«Потом у них будет и родина»

Между Екатериной II и государственным и военным деятелем Г.Потемкиным был такой разговор:

Генерал-фельдмаршал: - Не имея родины, армяне возводят себе столицу.

Императрица: - Ничего, потом у них будет и родина.

В мае 1918 года на исторически азербайджанских землях было создано армянское государство - Араратская Республика. Вслед за этим последовал страшный геноцид азербайджанцев, они депортировались, вынуждены были терпеть ужасные мучения, места их проживания, целые села разрушались, превращались в руины.

Адмирал Л.Бристон Марк 28 марта 1921 года в своем письме Ч.Бартону писал:

«Армяне у американцев вызывают чувство отвращения и омерзения».

«Дашнаки, когда были у власти, использовали всяческие зверства при нападении на курдов, турков и татар, притесняли мусульман, использовали по отношению к ним насилие. В Кавказской Армении, значительную часть населения которой составляли молокане, не сохранилось даже их представительское количество. Мусульман практически вырезали, их дома сожгли, уничтожили, турков начали изгонять... То, что вытворяла армянская армия в Гарсе, пробудило у американцев к ним чувство отвращения и омерзения».

По книге Салех бея «Армянство», изданной издательством «Элм» в Баку в 1994 году, в конце приведенного нами выше письма автор приходит к такому итогу: «...Я сожалею, но не могу поверить в идею независимости Армении. И не могу поверить, потому что армяне не могут руководить другими народами. Если какая-то другая национальность попадет под их правление, то будет вынуждена терпеть армянскую жестокость и тиранию».

И правда, во время правления дашнаков повсюду царил Тирания. Никто другой, а именно армянский исследователь АЛалаян, в 1936 году в напечатанной в журнале «Революционный Восток» статье «Антиреволюционная роль партии «Дашнакцутюн», так писал об ужасах, о геноциде и преступлениях, совершенных в 1918-1920 гг. против мусульман: «На свете не должно было остаться ни одного турка».

«За те тридцать месяцев, что партия «Дашнакцутюн» была у власти, в Закавказье было уничтожено 31 % армянского и 60 % мусульманского населения... Дашнаки, собрав вокруг многочисленные вооруженные группы, уничтожали с особой жестокостью женщин, детей, стариков и инвалидов, на территориях проживания турков, где шли бои».

Автор в качестве примера приводит слова близкого соратника Андроника майора Вахрамина: «Я без разбора уничтожал турецкое население Басаркечера. Иногда мне было жаль тратить пули. Самый правильный способ их уничтожения - это оставшихся после боев в живых скинуть в глубокий колодец с водой и сверху закрыть выход большими глыбами камней, чтобы ни один не смог выбраться или остаться в живых. Я так и сделал: я всех мужчин, женщин, детей бросил в колодец, сверху забросал колодец камнями, таким образом, я их прикончил».

Предводитель вооруженной дашнакской группы Андроник ввелся в мясо турков, он не мог насытиться их кровью. Одноухий генерал еще 19 декабря 1917 года на совещании национального совета объявил: «Если вы считаете меня сыном Армении, то я завтра же поеду в Эрзерум... Я поеду туда со своим отважным отрядом для того, чтобы уничтожить турков и азербайджанцев, курдов и евреев, и меня никто не сможет остановить».

Начатые бандитами Андроника в Эрзеруме преступления, продолжались в Нахчыване, в округе Гейча, Ереване, а в Зангезуре они

достигли стадии деспотизма и лютой тирании. Они на всей территории в этой части Азербайджана совершили невиданные ужасы, совершили неимоверные издевательства над населением. Выявленные Чрезвычайной Следственной Комиссией факты того времени еще раз показали, что армяне-нелюди, очень преуспевающие в подлых поступках.

В селе Багуди 400 человек собрались в момент погрома в мечети. Армяне перекрыли вход в мечеть, вначале бросали гранаты внутрь мечети из окон, потом подожгли ее вместе с собравшимися внутри людьми.

Недалеко от села Багуди была убита Гюльместе Казым гызы, ей отрезали груди, а на спину прибили подкову.

Тело жителя села Ньюеди, прикованного к постели столетнего Асад бек Меликаббасова, было проткнуто насквозь во многих местах штыком. Головы бегущим по улицам детям и женщинам сносили ударами кинжалов. Во время погромов в 20 селах грудных детей насаживали на штыки, потом были повсюду обнаружены разрезанные на части женские тела.

В селе Джулу армяне зарезали 9 больных людей, которые лежали на больничных койках.

В селе Багирбейли армяне собрали в одном доме 7 мужчин и женщин и сожгли их живьем.

Трупы людей в мусульманских селениях были изуродованы до неузнаваемости, невозможно было определить, кому принадлежат отрезанные головы, руки, ноги.

В селе Гатар был убит уважаемый сельчанин Мешади Галандар Мешади Гулу оглу, потом его труп облили керосином и подожгли. А кербалаи Аллахверди Гусейн оглу, перевязав руки и ноги, перерезали горло.

В селе Первый Вартаназур в особо большом количестве были зарублены кинжалом дети и женщины.

Пожилому жителю села Рахман эфенди губернии Йени Бейазид ереванского округа Ибрагим Гаджи Гусейн оглу выкололи глаза, убили, потом труп сожгли.

С марта 1918 года начала претворяться в жизнь чистка от азербайджанцев в Бакинской губернии в целом, проводимая Бакинской Коммуной под лозунгом борьбы с контрреволюцией. Геноцид азербайджанцев проводился с особой жестокостью в Бакинской, Шемахинской, Губинской губерниях, в Карабахе, Зенгезуре, Нахчыване, Зангелане, а также в других регионах Азербайджана. На этих территориях в массовом порядке уничтожалось мирное население, села сжигались, памятники национальной культуры разрушались.

**Гейдар Алиев,
из Указа Президента Азербайджанской Республики**

«О геноциде азербайджанцев» от 26 марта 1998 года

ОСНОВНЫМ ВИНОВНИКОМ РЕЗНИ В МАРТЕ 1918 ГОДА БЫЛ ШАУМЯН

Геноцид в Шемахе

В каждом веке на долю Шемахи выпадали страшные землетрясения разрушительной силы. И Шемаха, и ее окрестные села разрушались до руин, исчезали с лица земли. Эти ужасы даже нашли свое отражение в таком народном изречении: «Кануть, как Шемаха...» Однако Шемаха всегда с честью противостояла тяготам судьбы, восставала из руин, становилась еще краше, чем прежде, вызывая зависть своей величавостью. Посетивший в 1670 году Шемаху голландский путешественник Ян Стрейс писал: «Меня больше всего удивляет то, что не прошло и трех лет с того времени, когда город был разрушен дотла и остался практически без жителей, а сегодня город уже полностью восстановлен... Никто не помнит более сильного землетрясения, чем то, которое было в 1667 году. Очень сильное в самом начале, это землетрясение продолжалось три месяца. Подсчитали, что если не брать в расчет женщин, детей, слуг, погибло около 80 тысяч мужчин, способных держать в руках оружие».

Да, это все про Шемаху. В течение всей своей истории видевшая многочисленных усопших, однако, не поникшая головой, не потерявшая уверенности, всегда противостоявшая природным катаклизмам с оружием в руках, ведущая счет сынам, защищающим честь и славу Шемахи...

Но в марте 1918 года началась совсем другая трагедия. Шемахинцы остались безоружными перед интригами, кознями и коварством армян, которым они дали самые теплые места вокруг своих очагов. После ужасающих по своим масштабам разрушений землетрясения 1902 года, не пришедшие в себя после всех потерь, шемахинцы столкнулись с новым горем. В те кошмарные дни Шемаха оказалась на пороге смерти. Стоически выходя из всех испытаний истории, этот мужественный город оказался на вероломном мосту. Позже Шаумян направил телеграмму с благой вестью Ленину о том, что «весной 1918 года при помощи и содействии бакинского пролетариата Шемаха превратилась в советский город». А что же произошло в Шемахе на самом деле? Для того, чтобы найти ответ на этот вопрос, обратимся к документам, которые сохранены в Центральном Государственном Архиве. Обвинителями будут выступать архивные материалы...

Весной 1918 года большевики почти что превратили Баку в сплошную военную казарму. Кавказский Военный Революционный Комитет под председательством армянина по национальности Т.Н.Корганова находился

в Баку. Красная гвардия и Каспийская флотилия подчинялись Бакинскому Совету. Державший здесь более 8 тысяч армянских солдат, которые вернулись с фронта, Шаумян обладал 20-тысячной армией. Эта армия за короткий срок стала известна массовой резней, погромами в столице Азербайджана, убившей более 13 тысяч невинных азербайджанцев. Но целью Шаумяна и начальника Бакинского гарнизона Багдасара Авакяна было утопить весь Азербайджан в море крови, и они издали приказ выслать армянское военное объединение под командованием Амазаспа в Губу, другое - под командованием Лалаева - в направлении Шемахи...

Из отчета азербайджанскому правительству министра иностранных дел М.Гаджинского 15 июля 1918 года:

Уже четыре месяца, как разные регионы Азербайджана грабятся армянскими бандами под маской большевиков, мирное население столкнулось с невиданным зверством. Европейское общественное мнение на основе распространенных руководителями этих же банд ложных сведений приняло абсолютно неправильную позицию. Поэтому создание особой следственной комиссии необходимо. Эта комиссия должна выполнять нижеследующее:

- точный учет всех фактов насилия;
- фиксация условий, при которых произошло то или иное насилие;
- уточнение виновных и размеров причиненного вреда.

Комиссия должна носить чрезвычайный характер и результаты ее работы должны быть распространены на европейских языках (русский, французский, немецкий и, конечно же, турецкий).

Очень знакомый сценарий. Армяне устраивают кровопролитие. Однако они ведут такую пропаганду, что мировая общественность не видит в них виновников, напротив, она признает эту нацию бедными, несчастными страдальцами. Это приблизительно 200-летняя историческая армянская программа действия, и эта программа сегодня тоже действует.

В выступлении министра иностранных дел была просьба о создании комиссии в кратчайшие сроки. Потому что многое можно выяснить по горячим следам, провести расследования, сделать фотоснимки, можно собрать и другие неопровержимые факты. По прошествии времени эти возможности уменьшаются, а потом и вовсе исчезают. Ответ был получен очень быстро. 31 августа 1918 года Ф. Хойский подписал распоряжение о создании Чрезвычайной Следственной Комиссии. Комиссия в составе семи человек была представлена тремя русскими правоведами. Эта Комиссия за малый срок проделала значительную работу. Через несколько месяцев были подведены первые итоги.

Из доклада судебного следователя по особо важным делам Комаровского командованию союзными войсками:

- Опрос свидетелей в Баку показал, что 19 марта этого года армянские солдаты под командованием Лалаева принимали активное участие в атаках на улице Николаевской (ныне улица Истиглалийет). Его армянские солдаты врываются в дома и убивали невооруженных мирных мусульман. По свидетельству очевидцев, после вступления в Баку азербайджано-турецких войск, убежавший со своим отрядом в Петровск (Махачкалу) Лалаев точно в такой же форме и масштабе уничтожал мусульман - фарсидских подданных.

Около 850 мусульман прибыли на пароходе «Посейдон» в Петровск. Из-за пожара на пароходе «Корнилов» они вынуждены были 3 дня стоять на рейде. На 4-й день старики, женщины и дети на пароходе «Эвелина» были отправлены в Баку. Приблизительно 750 мусульман в возрасте между 18 и 45 годами были высажены в Петровске. Бедные мусульмане в основном были размещены в мечетях, некоторые, имеющие небольшие средства, разместились в гостиницах и частных домах. Ежедневно банды под руководством Степана Лалаева, Рубена Агамальянца и др. по нескольку раз в день приходили к ним и каждый раз забирали по 10-15 человек в тюрьму или в загородный парк, где, после нечеловеческих издевательств, их убивали. Они, привязав их друг к другу, на спор, кто за один выстрел убьет больше мусульман, стреляли по ним. Или мусульман цепочкой привязывали друг к другу и, начиная с крайнего, стреляя кому в голову, кому в живот, кому в грудь, таким образом убивали их. Или практиковались следующим образом: привязывали двоих лицом друг к другу и отрубали им обоим голову одним ударом кинжала. После взятия Петровска турками было найдено много трупов, убитых именно таким способом, привязанных друг к другу лицом с отрубленными головами. По показаниям свидетелей, трупы мусульман были изуродованы до неузнаваемости. Из показаний мусульман, оставшихся в живых из-за прихода в город турецких войск, явствует, что и в тюрьме есть много трупов зверски убитых и изуродованных мусульман. Стало известно, что отправленные в тюрьму мусульмане тоже были убиты в массовом порядке.

В Шемахе происходили еще более трагические события. Самсон Асрипов с Саатразбековым, совместно с прибывшим в Шемаху крупным армянским военным объединением Лалаева окружили все мечети, где прятались мусульмане, и сожгли их. Тех, кто пытался бежать на улицу, расстреливали. Все, кто спрятался в мечетях, были зверски сожжены. Таким образом, было уничтожено все мусульманское население города Шемаха...

Из выступления председателя Чрезвычайной Следственной Комиссии Алекпер бек Хасмаммедова Министру юстиции 22 ноября 1918 года:

- Чрезвычайная Следственная Комиссия выявила нижеследующее: мусульмане прежде всегда проживали в мире с армянами, молоканами, никогда не причиняли им никакого вреда, никогда их не обижали и всегда пытались поддерживать добрососедские отношения. После февральского переворота армяне вошли в сговор с советом местных депутатов рабочих и солдат. Армяне поддерживали всякого рода провокации, совершаемые через третьих лиц советскими представителями против мусульман. После ухода местной команды оттуда они тайно взяли в свои руки амбары с военным снаряжением, создали гарнизон из армян и молокан, добыв разными путями оружие, вооружили своих сельчан. Оружие также принесли с собой и солдаты, вернувшиеся с фронта. Все это очень насторожило мусульман. Они видели, что армяне готовятся к наступлению. В селе Мадраса, находящемся в 6 верстах от Шемахи, собирались армяне из разных губерний Закавказья. В первой половине марта стало ясно, что из Баку в Шемаху идет армянское войско, состоящее более чем из 2000 человек, вооруженное большим количеством припасов, бомб и пулеметов. Из Шемахи им навстречу направляется делегация из общественных деятелей. Встреча делегации с войском состоялась в молоканском селе Гозлу чай. Войско отказалось передать оружие Шемахинскому гарнизону и сообщило, что их цель - очистить Шемахинскую губернию от бандитских группировок, положить конец анархии в губернии и восстановить здесь нормальную жизнь. Войско дало слово, что пройдет мимо Шемахи в село Мадраса.

В тот же день по инициативе армянского епископа представители всех народов и религий Шемахи собрались и дали клятву о том, что они будут жить в мире и не будут нарушать закон. Мусульманские добровольцы, проживающие в Шемахе, разошлись по домам. Рано утром 18 марта стали слышны пушечные выстрелы вокруг Шемахи. Стало ясно, что город с юга был окружен армянами, а с северо-востока - молоканами и сейчас идет бомбардировка мусульманской части города. Мусульмане вначале хотели обороняться, но, поняв, что они не могут противостоять бомбам, они решают отступить. Армяне продолжали бомбить город и напали на него. К вечеру они захватили самую богатую часть города - «Пиран-Ширван». Дома поджигаются, пытающиеся убежать из горящих домов мужчины, женщины, дети, и вообще все, кто появляется на улицах, расстреливаются в упор.

Бесчинства и погромы в городе продолжаются до прихода на помощь Гянджинского мусульманского отряда. 28 марта отряд под названием «Хан» вступает в Шемаху. Армяне отступили к Гозлу чаю. Прибывший на помощь из Гянджи руководитель отряда Исмаил хан Зиядханов пригласил молокан из Гозлу чая и потребовал от них или сдать армян, или выгнать их из села. Молокане попросили два дня на принятие решения. После прихода дополнительной помощи через Два дня из Баку, молокане отказались от

своего слова. Исмаил хан вынужден был отступить. Отступая, он сказал населению, что армяне снова придут в город, чтобы население ушло из города. Большая часть населения ушла с ним из города. Однако прибывший из Гейчая ахунд успокоил оставшуюся часть населения, пообещав, что наладит с армянами отношения. Не покинувшие город были в основном неимущие, низшее сословие и старики. Через 6 дней Шемаха стала полностью жертвой армянского вандализма и деспотизма.

Кто такой Исмаил хан Зиядханов? В исторических книгах имя этого человека несколько раз упоминается в документах Чрезвычайной Следственной Комиссии как ширванского землевладельца, контрреволюционера. И судьей в этих воспоминаниях становится странная любовь к этому человеку. Что еще мы знаем об этом смелом человеке, в трудную минуту подоспевшем с небольшим отрядом на помощь к своим шемахинским братьям? К сожалению, ничего.

По архивным документам видно, что после ухода отряда «Хан» в Шемахе началась настоящая беда.

Шемаха во второй раз была захвачена армянами. Стало известно, что мужчины, женщины, дети, оставшиеся в городе, не ушедшие с мусульманским отрядом, были убиты. Уважаемый всеми известный ахунд Джафаргулу тоже был зверски убит. Ему выдрали все волосы из бороды, отрезали уши и нос, выкололи глаза. Армяне убили очень много женщин и детей, которые искали убежища у него в доме и дворе. В его сгоревшем дотла дворе было найдено много маленьких человеческих костей. Крупные же кости, оставшиеся от трупов, турки закопали после того, как армяне были изгнаны из Шемахи. Кроме того, со дворов подожженных домов и мечетей были собраны обгоревшие кости. Во дворах мечетей были в большом количестве свежие захоронения обгоревших костей трупов, собранных со всех концов города. Вся мусульманская часть города была сожжена, огонь все уничтожил. В мусульманской части города не уцелело ни одного дома. Вся мусульманская часть города напоминала руины и огромные пепелища. Не были пощажены ни мечети, ни святые места: были сожжены 13 мечетей в районах города и большая мечеть «Джума». Это для мусульман было не только местом поклонения и богослужения, еще это был ценный архитектурный памятник, построенный 800 лет тому назад. Так сложилась судьба 72 мусульманских селений Шемахинской губернии.

Эти страшные дни остались далеко позади. Десятилетия, прошедшие со дня этих зверств, скоро станут веком. Но и сегодня, когда мы читаем материалы Чрезвычайной Следственной Комиссии, показания свидетелей, кровь стынет в жилах.

Из протоколов слушаний Чрезвычайной Следственной Комиссии при правительстве Азербайджана:

- Меня зовут Сыраджаттин, фамилия - Эфендиев. Я - житель города Шемаха. Мне 48 лет, вот уже 20 лет занимаюсь торговлей в Баку. Как известно, антагонизм между армянами и азербайджанцами длится уже очень давно. Коварные стремления армян особенно проявились со всей силой в 1905-1906 гг. и с того времени они ждали подходящего момента для нового штурма. Переворот в России, большевистское движение, сложившаяся анархия дали им для этого возможность. Дашнаки убедили бакинских большевиков, что мусульмане - сторонники старого режима. Они не только противники идей большевизма в Закавказье, но и в целом враги революции. Они своего добились. Основной целью армян, а также главного их представителя Шаумяна было устроить геноцид мусульманского населения Закавказья. Они не смогли добиться этой своей цели. Этот коварный замысел они смогли претворить в жизнь только в Баку до

прихода в город турков.

Сторонников, помощников Шаумяна в его преступной деятельности было много. Самые активные из них - Атабеков, Лалаев, начальник Шемахинского почтамта Гюльбендов и парикмахер Ованес. Благодаря уловкам ставший председателем Бакинского исполкома Атабеков был самым главным помощником Шаумяна. У Атабекова в свою очередь было очень много помощников в Шемахе. Они за короткое время вооружили все армянские селения. Не было и дня, чтобы армяне не получали из Баку несколько фургонов с оружием. Приблизительно в начале февраля, узнав, что в селе Мадраса находятся многочисленные армянские военные части, мы с несколькими моими односельчанами приехали в Шемаху. В городе с утра началась бомбардировка. Вечером армяне были уже в городе. Погромы, разрушения длились до освобождения города отрядом Исмаил хана Зиядханова. Исмаил хан предупредил население при своем отступлении о том, что армяне снова вернуться, чтобы люди ушли из города. Через 6 дней Шемаха и вправду стала жертвой армянской агрессии и жестокости. Представить степень этой жестокости просто невозможно. Армяне как будто потеряли все качества, которые отличают человека от скота. На улицах были горы из обезображенных трупов мусульманских мужчин, женщин, детей. Одну самую ужасную картину я никогда не смогу забыть. На одной из улиц на трупы мужчины и женщины, лежащих рядом, были попожены поповинки разрубленного обезображенного трупа ребенка лет 3-4.

Мовсум бек Садыгбеков, житель Шемахи:

- Я своими глазами видел волочащиеся по улицам детские и женские трупы. Подтверждением армянских зверств служит полностью разрушенный город Шемаха и убитые с нечеловеческой жестокостью тысячи женских, детских и старческих трупов.

Ибрагим Халил Тапдыг оглу, старшина села Мусульманская М а раз а Шемахинского уезда:

- Наше село находится в одной версте от молоканской Марази. После отхода гянджинских мусульман я отметил, что в молоканское село начался наплыв чужих людей, в особенности армян. Уехавшие в Баку молокане возвращались с какими-то людьми. Они, позвав наших старейшин, от имени большевиков потребовали выдать все имеющееся оружие. И сказали, что скоро из Баку придут большие начальники. Попросив два дня, мы начали обсуждать положение. Некоторые из нас решили не обманываться чужими людьми и, боясь погромов, решили спрятаться в кишлаке под названием Габристан. Основная часть населения решила остаться в селе и наблюдать за дальнейшим ходом событий. Через два дня наших старейшин снова позвали и спустя некоторое время армяне напали на село. Село было разгромлено, 300 человек - убито. Оставшаяся в живых часть населения до прихода турков спряталась в кишлаке Генча булаг.

ВСЕ АРХИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ ПАХНУТ КРОВЬЮ

Рассказы оставшихся в живых жителей Шемахи не укладываются в голове из-за своей жестокости. Как видно из рассказов всех, кто стал свидетелем этих событий, все происходило по приказу и при личном участии Степана Лалаева, который сам был родом из Шемахи.

- Армянские солдаты привязывали мусульман спиралью по 8-10 человек друг к другу, потом проводили состязание, кто сколько человек убьет одним ударом штыка. *(Это подтвердил в своем докладе и Комаровский).*

- Вынималась верхняя часть черепа у убитых людей, отрезались руки, ноги, кисти, нос и уши, трупы осквернялись.

- Шемахинцы, проживающие в Баку, Гаджи Заманов, Гаджи Мир Исмаил, Мир Гашимов и Мешади Абдул Гусейн Надиров обратились к командиру союзных войск Томсону и сказали ему, что Степан Лалаев со своей бандой, по дороге в Шемаху, превратили в руины все селения и поселки на своем пути. Они в разрушенных селениях уничтожили все мужское население, женщинам и детям доставили нечеловеческие муки и страдания. Женщин и детей разрезали на кусочки на глазах мужей и отцов.

Цифры, указанные в актах, составленных старшинами жилых участков при участии старейшин, являются доказательством настоящего геноцида, который сотворили армяне в Шемахе.

- В селе Губалы с 217 домами убито 250 мужчин, 150 женщин, 135 детей. Те же самые цифры в других актах соответственно такие:

- В селе Гаравелли с 66 домами: убито 50 мужчин, 50 женщин, 30 детей.
- В селе Гонагкенд со 155 домами: убито 25 мужчин, 5 женщин, 4 детей.
- В селе Гушчу с 600 домами: убито 192 мужчины, 115 женщин, 25 детей.
- В селе Араб-гедим с 358 домами: убито 200 мужчин, 100 женщин, 78 детей.
- В селе Гейирли кенди с 165 домами: убито 40 мужчин, 20 женщин, 15 детей

В селе Сюдлю 250, Дилманда - 585, Калвада - 500, Мюджуда -230, Тирджанда - 360 человек безжалостно убито. Эти данные выявлены Чрезвычайной Следственной Комиссией по горячим следам, в результате проведенных следственных мероприятий через несколько месяцев после погромов. Однако, к сожалению, из-за того, что Комиссия не смогла довести до конца свои расследования, данные о шемахинских погромах различны. По неполным данным Комиссии, только в марте 1918 года в Шемахе было уничтожено более 7 тысяч человек. Из них 1653 - женщины, 965 - дети. По другим же историческим источникам имеются данные о том, что в целом в Шемахинской губернии погибло около 40 тысяч мирного населения. Самое же ужасное, что советское государство 70 лет преподносило эти кровавые события как борьбу с контрреволюционерами, т.е. именно так, как это всегда хотелось армянам, как они пытались занести в историю, и им это удалось. Большевистский суд рассмотрел 23 ноября 1920 года дело о преступлениях, о геноциде, о вандализме, совершенных и организованных Степаном Лалаевым и другими, в том числе и в Шемахе; об актах насилия и террора, совершенных в 1918 году; о национальной враждебности, проявившейся в условиях гражданской войны. 2 февраля 1920 года, взяв за основу закон об амнистии, суд вынес решение стереть эти кровавые события из памяти истории любыми средствами. Для этого были пущены в ход все возможные механизмы.

На территории, именуемой Аджыдере, расположенной между Шемахой и Мараза, на краю шоссеной дороги на небольшой возвышенности, которая образовалась в месте соединения двух ущелий, есть одинокая могила. Там захоронен турецкий офицер, примчавшийся на крики о помощи к своим братьям, которые остались лицом к лицу с армянским вандализмом. Уже в период, когда Советы наложили запрет на употребление слова «турок», эта могила стала местом паломничества. За могилой ухаживал и поплатился своей жизнью в 30-е годы прошлого века, в тот самый период, когда всех без разбору вешали-резали, некий Меликмамед Тагиев. Только за то, что он не дал сгнить этой могиле, его в 1937 году по армянскому доносу обвинили в пантюркизме, арестовали и расстреляли как врага народа. В 1954 году водитель Бабахан Бабаханов не дал смыть могилу селям и дождям и восстановил ее. В 2000 году могила была отремонтирована Исполнительным Комитетом Гобустанского района, и недалеко от нее, над шоссеной дорогой был установлен комплекс, посвященный памяти погибших в 1918 году в

боях за независимость наших земель турецких офицеров. Сегодня люди приходят сюда на паломничество, осыпают могилу свежими цветами. Водители проезжающих мимо автомашин волей-неволей сбавляют возле могилы скорость и в душе молят Бога за упокой его души.

Это уже десятилетиями так. Так будет всегда. Потому что эта могила - печальная память, возможно, самых страшных дней в истории Шемахи. Эта одинокая могила не дает возможность забыть те кровавые дни. Приходящее сюда тайком из-за страха перед советской властью население - доказательство того, что те трагические, ужасные дни никогда не будут забыты.

Свернувшаяся, сгустившаяся наша память начала очищаться через 70 лет. За это время мы опять посадили армян во главе нашего домашнего очага, забыли обо всем, говорили: «стали братьями Хаястан и Азербайджан». Всегда перед революционными переворотами, войнами армяне прятались под чьим-то плечом и наносили нам предательский удар в спину. Этот сценарий был повторен. Они совершили Ходжалинскую трагедию, захватили 20% нашей территории, превратили в руины, пепелища, вынудили уйти со своих родных земель около миллиона наших сограждан. Мы воздвигли монумент в память о жертвах Шемахинского геноцида после всех указанных выше страшных событий. И каждый год 31 марта население района собирается вокруг этого памятника, который не виден из-за сложенных на него цветов, все виновато скорбят. А прощают ли нас души безвинно погибших тогда? Наверяд ли... Ведь мы отмщение оставили на Судный день...

В XX веке армяне неоднократно совершали агрессию против азербайджанского народа, устраивали геноцид.

Самый страшный из них - геноцид, совершенный в Ходжалы.

Гейдар Алиев

СТРАШНАЯ ТРАГЕДИЯ МИРОВОЙ ИСТОРИИ

Наш народ в течение своей истории сталкивался со множеством ужасающих бед. В разные периоды XX века из-за пресловутого соседа и их заступников были претворены в жизнь против нашего народа акты геноцида, мы потеряли немалую часть наших исконных земель.

Правительство бывшего СССР, не придававшее никакого политического значения призывам армян о присоединении Нагорного Карабаха к Армении и связанным с этим их демонстрациям, не предприняло для их пресечения никаких мер, поэтому положение в Нагорном Карабахе и его окрестностях стало резко усугубляться и переросло в сжигание жилищ азербайджанцев, их убийства. Трагедии, совершенные армянскими

националистами в селах Малыбейли, Гушчулар, Гарадаглы, были сигналом для Ходжалы, который находился на переднем фронте необъявленной войны.

Оккупационные военные подразделения направили очередной штурм на Ходжалы. Преступление, совершенное армянскими военными частями совместно с 366 мотострелковым полком бывшей Советской Армии ровно 18 лет тому назад в ночь с 25 на 26 февраля в Ходжалы - одного из регионов Нагорного Карабаха, который длительное время находился в блокаде, не имеет в истории мировых войн аналога. Основной частью личного состава офицеров, расположенного в Ханкенди, были армяне. Имеющаяся у этого полка многочисленная тяжелая техника была введена в город с трех направлений. Героически защищающие город, но имеющие на руках только ружья, ходжалинцы не смогли долго противостоять вооруженной до зубов армии противника. Все жилые дома были разрушены и сожжены. Вынужденные бежать, ходжалинцы шли по берегу реки Гаргар в сторону города Агдам и возле села Нахчываник они столкнулись с армянскими военными. Начался настоящий геноцид, резня мирного населения города Ходжалы вооруженными до зубов армянскими военными. Женщины, дети, старики, инвалиды были убиты после причинения им нечеловеческих страданий с особым зверством. Совершившие акт геноцида убивали, сжигали живьем с невиданной жестокостью, снимали с людей скальпы, выкалывали им глаза.

Очередной акт геноцида, совершенный армянскими захватчиками против азербайджанского народа, был Ходжалинский, во время которого убито 613 человек, в том числе 196 женщин, 63 малолетних ребенка, 70 стариков, 487 человек остались инвалидами, 1275 мирных жителей взяты в плен, 150 человек пропали без вести.

В результате этого акта некоторые семьи были вырезаны полностью. Гражданское население уничтожалось с невиданной жестокостью. Взятых в плен подвергали нечеловеческим пыткам.

Убийство невинных младенцев, женщин, стариков, кровавая трагедия в истории человечества, связанная с тем, что целый город за одну ночь был стерт с лица земли, произошедший акт геноцида - все это говорит о том, что были попораны основные права человека. Самое главное, было нарушено в массовом порядке право человека на жизнь.

Кстати, необходимо отметить, что имеются точные данные о том, что с самого начала агрессии армян против Азербайджана и по сегодняшний день из 4354 граждан Азербайджана, пропавших без вести, 783 человека взяты в плен и являются заложниками в Армении и на оккупированных территориях. Азербайджан, подвергнувшийся армянской агрессии, понес очень большие потери, в том числе мы столкнулись и с огромной проблемой, связанной с судьбами пленных, заложников и пропавших без вести. Армянская сторона и

сепаратистский режим в Нагорном Карабахе, нарушая самым грубым образом международные юридические нормы, держат с особым усердием этих людей в строжайшем секрете от международных организаций.

Насилие, которое применялось во время Ходжалинского геноцида, было заранее продумано. Желание и стремление армян полностью или частично уничтожить людей по национальному признаку в международном и внутригосударственном праве подтверждает, что в то время был совершен именно геноцид. Зверства и вандализм, совершенные армянами, должны оцениваться человеколюбивым международным сообществом как геноцид так же, как это было и с Хатынью, и с Сонгми. Это преступление, совершенное против всего человечества в целом, должно получить от всего человечества свою должную оценку.

Выступление представителя штата Индиана, члена Комиссии по международным отношениям, конгрессмена Дена Бартонуна в Палате Представителей Конгресса США о том, что Конгресс должен признать факт геноцида в Ходжалы, говорит о том, что уже в Америке тоже знают о зверствах армян и о том, что в Америке хотят положить конец ору армян о попрании их человеческих прав.

Конгрессмен уведомил своих коллег о том, как с нечеловеческой жестокостью были убиты в Ходжалы женщины, дети и старики; привел факты глумления над трупами; потом он отметил, что, если Конгресс США признает факт геноцида в Ходжалы, тем самым, он в этом уверен, будет сломлено ледяное молчание международного сообщества по этому вопросу, длившееся уже столько лет.

К великому сожалению, Ходжалинскому геноциду, завершившемуся грубым нарушением в массовом порядке прав человека, до сих пор мировым сообществом не дана правовая оценка, не приняты конкретные меры против совершенных террористических, захватнических преступлений. По всем мировым меркам и ценностям, согласно международным правовым нормам время призадуматься и принять необходимые решения уже давно наступило.

Еще раз обращаясь к мировому сообществу, к уважаемым международным организациям и к народам мира, я надеюсь, что будет положен конец длительной армянской агрессии против Азербайджана, его террористической политике, массовому нарушению человеческих прав, будет оказана помощь для решения этого тяжелого противостояния мирным путем, мирными переговорами; я верю, что будут возвращены своим истинным хозяевам захваченные земли, возвращены в свои дома сотни тысяч наших сограждан, превращенных в беженцев и вынужденных переселенцев, восстановлены их конституционные права.

Мы надеемся, что авторитетные международные организации поддержат правдивую позицию Азербайджана; армянские террористы и их защитники, учинившие агрессию против нашей страны, в Ходжалы сотворившие геноцид, будут привлечены к уголовной ответственности, а стране-агрессору Армении будут предъявлены правомочными международными организациями соответствующие санкции.

Азербайджан - член ООН и Европейского Совета, является гражданским государством. Он вступил в новое тысячелетие, взяв курс на полное обеспечение гражданского общества гражданскими правами, выбрал путь демократического развития, соблюдает все международные конвенции и законы, уважительно относится к авторитетным организациям. Но и со стороны этих организаций к странам тоже должно быть беспристрастное отношение, не должно быть двойных стандартов.

Господин Президент Ильхам Алиев всегда привлекал внимание к кровавым преступлениям армянских националистов против Азербайджана, подтверждаемым всей историей двух стран, к террористическим актам, к совершению ими геноцида, к массовым убийствам ими сотен тысяч азербайджанцев, к депортации их со своих исторических земель. Он говорил о самой страшной трагедии XX века - о геноциде в Ходжалы, о том, что этот акт является продолжением грязной политики армян против нашей страны, говорил о том, что это самый настоящий геноцид.

Армяне постоянно претворяли в жизнь на азербайджанских землях геноцид азербайджанцев, постоянно уничтожали их. Однако они, фальсифицируя историю, пытались представить миру эти события как геноцид армян. Совершившие эти ужасающие кровавые преступления армяне не только смогли длительное время скрывать их. Выступая совершенно с других позиций, они заявляют о том, что постоянно испытывают на себе геноцид, им даже удалось в некоторых странах, сфальсифицировав документы, скрыть настоящую правду. Обнаруженные и подтверждающие армянский вандализм в руинах Губы факты необходимо отправить в парламенты всех стран, в частности в те, которые, поверив армянской пропаганде, приняли решения об армянском геноциде. На основе этих фактов мы должны всему миру доказать, что армянский геноцид - это миф. Мы должны усилить и углубить методы борьбы против армянских фальсификаций, предательства, лжи. Эта работа должна проводиться систематически, постоянно, должна руководиться из единого центра. Уже сегодня мир должен узнать всю правду о настоящем геноциде в Ходжалы во всех подробностях. Ничто не забывается, ничто не стирается из памяти. Ни одно преступление, направленное против человечества, не должно оставаться безнаказанным. Погубившие ни в чем не повинных людей преступники с окровавленными руками должны ответить по всей строгости закона, они

должны ответить за свои недоброжелательные, грязные поступки перед совестью, прогрессивным человечеством, справедливым судом, судом истории.

ГЕНОЦИД В ХОДЖАЛЫ - МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРЕСТУПЛЕНИЕ

Международными называются преступления, нарушающие интересы, права и законы разных стран, грубо нарушающие в массовом порядке права человека, признанные на международном уровне, юридический состав которых определен в нормах международного права; противоречащие международному праву. В международной юриспруденции категории «международное преступление» и «преступление, носящее международный характер», различаются. Геноцид относится к категории международных преступлений. Основной состав этих преступлений озвучен в уставе Международного Военного Трибунала (Нюрнберг и Токио), созданного после Второй мировой войны.

ЮРИДИЧЕСКИЕ ОБОСНОВАНИЯ, ПОДТВЕРЖДАЮЩИЕ, ЧТО ХОДЖАЛИНСКИЙ ГЕНОЦИД - МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРЕСТУПЛЕНИЕ

Подтверждением того, что Ходжалинский геноцид является международным преступлением, служат нижеприведенные юридические обоснования:

1. Конвенция о предотвращении и наказании преступления геноцида, принятая резолюцией 260 (III) Генеральной Ассамблеи ООН 9 декабря 1948 года. (Конвенция вступила в силу в 1951 году).
2. Уставы Нюрнбергского Военного Трибунала. (В Уставе и сам геноцид, и составляющее это преступление действие рассматриваются как преступления против человечности, как военные преступления).
3. Устав Югославского Международного Уголовного Трибунала (статья 74).
4. Устав Международного Уголовного Трибунала Руанды (статья 1).
5. Статус Международного Уголовного Суда (статья 6).
6. Уголовный Кодекс Азербайджанской Республики (статья 103).
7. Указ Президента Азербайджанской Республики «О геноциде азербайджанцев» от 26 марта 1998 года.

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПРАВОВЫЕ ИТОГИ ХОДЖАЛИНСКОГО ГЕНОЦИДА

Международное право определило нижеследующее в связи с преступлением геноцида:

1. Против лиц, совершивших преступление геноцида, непременно должно быть судебное разбирательство, и они непременно должны быть наказаны.

2. Подлежат уголовной ответственности не только участники геноцида, но и покушающиеся на порождение геноцида, те, кто занимается подстрекательством к его порождению, прилагает усилия к его порождению и принимает участие в его проведении.

3. К лицам, занимающимся организацией преступления геноцида, должны применяться принципы универсальной юрисдикции.

4. Лица, утверждающие, что при совершении преступления геноцида они выполняли приказ, не освобождаются от уголовной ответственности.

5. Руководящее лицо, которое не приняло меры для предотвращения совершения преступления геноцида, несет ответственность.

6. Привлечение к уголовной ответственности за преступление геноцида не имеет срока давности.

7. Нельзя допустить ретроактивное применение закона к преступлению геноцида.

8. Лица, привлекаемые к уголовной ответственности за совершение преступления геноцида, должны быть выданы требуемой стране.

Ряд преступлений, совершенных во время армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта, нашли свое отражение в Уголовном Кодексе Азербайджанской Республики как международные преступления. И это абсолютно не освобождает лиц, совершивших эти преступления, от уголовной ответственности. Потому что, как отмечалось выше, положение о необходимости ответственности за совершение международного преступления уже принято международным сообществом и действует как обычная норма международного права. Поэтому совершенные по отношению к азербайджанцам зверства согласно юридическим принципам, принятым международным миром, признаны как международное преступление и ничто не может избавить от уголовной ответственности лиц, совершивших эти преступления.

Именно поэтому во время армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта необходимость требования лиц, совершивших международное преступление, и их осуждение имеют свою юридическую базу. И, опираясь на эти юридические основы, должна проводиться работа в направлении поиска лиц, совершивших преступления геноцида, военные

преступления и преступления против человечества, их выдачи и их осуждения.

Для сравнения совершенных во время Второй мировой войны трагедий в Хатыни, геноцида в Холокосте, взрывов в Хиросиме и Нагасаки, а также ряда других ужасных событий с трагедией в Ходжалы, хочу привести слова очевидца этих событий, французского журналиста Жана Ив Жюстина: «Я много слышал о жестокостях. Однако армяне, убивая 5-6-летних детей, мирное население, их перешеголяли».

Леонид Кравец - майор, военный летчик: «26 февраля я вывез раненых из Степанакерта и возвращался в Аскеран. Внизу я заметил какие-то темные пятна. Вдруг бортмеханик закричал: «Посмотрите, что там делают с женщинами и детьми». Подсчитали приблизительно. Среди около 200 трупов, лежащих вразброс на возвышенности, прохаживались вооруженные люди.

Мы тут же полетели туда и попытались забрать трупы. Лежащие всюду трупы женщин, детей, стариков вызывали у нас страдания. С нами был местный капитан милиции. Когда он среди убитых увидел труп своего 4-летнего сына с раздробленной головой, он буквально сошел с ума... До начала обстрела нашего самолета, мы смогли взять с собой несколько трупов».

Дауд Хейриян - армянин, свидетель Ходжалинской трагедии, писал: «2 марта армянская группа «Гафлан» собрала около 100 трупов азербайджанцев приблизительно в одном километре к западу от Ходжалы и сожгла. В последней машине была девочка приблизительно десяти лет. Она была ранена в лоб и руки. Несмотря на полученные раны, на холод, голод, эта девочка с посиневшим лицом была жива. Она с трудом дышала. Солдат по имени Тигран взял девочку, кинул на груды трупов и поджег их».

В. Белых - корреспондент газеты «Известия»: «Периодически в Агдам привозили трупы азербайджанцев в обмен на живых заложников. Эти ужасы невозможно представить даже в страшном сне: абсолютно обнаженные трупы с выколотыми глазами, отрубленными головами, ушами, изрезанные тела веревкой привязывались друг к другу. Другим концом привязывались к броневику и волочили по дорогам. Зверствам не было конца и края».

Владимир Савельев - начальник контрразведки военной части № 02270. В его «совершенно секретной» записке говорится, что ночами от воя собак и гиен, их возни вокруг ям, наполненных горами трупов азербайджанцев, закладывало уши, всех охватывал ужас.

И. Карабельников - русский офицер: «Начальник штаба первого батальона, майор Абрам Джитджиян уничтожил выстрелами семью Бабаевых, состоящую из 13 человек. За это ему французской диаспорой

выдано 150 тысяч долларов поощрительных и «Премия Церкви», считающаяся самой почетной».

Насилия, сотворенные во время Ходжалинского геноцида, и то, что они были претворены в жизнь, заранее продуманы, и то, что геноцид был сотворен именно с целью уничтожения полностью или частично народа по национальному признаку, согласно международной и внутригосударственной юрисдикции, подтверждает, что произошедшее в Ходжалы - преступление геноцида. Зверства и вандализм армянских захватчиков должны оцениваться мировым сообществом так же, как и геноцид в Хатыни и Согнми, на одном уровне с этими трагедиями, сотворенное против человечности это преступление должно получить заслуженную оценку.

АРМЯНСКИЕ ЗВЕРСТВА В КАРАБАХСКОЙ ВОЙНЕ

Я бы побежал в сторону дикого зверя...

Со слов попавшей в плен в Ходжалы азербайджанки:

- Я, как пришла невестой в Ходжалы, всегда чувствовала завистливые, недружелюбные взгляды армян, в особенности, их женщин, обращенные на нас. Самое обидное, что именно в этот период находящемуся в Ханкенди армянскому агентству удалось выдать замуж за несерьезных азербайджанцев двух армянских женщин в коротких платьях. Я несколько раз говорила знакомым, соседям, что не доверяю Джулии и Соне. Они вели себя очень подозрительно.

На утро после захвата Ходжалы меня тоже взяли в плен и отвели в подвал только что построенного здания. Внутри было очень много попавших в плен азербайджанцев.

Армяне внутри подвала арматурой построили разделительную стену. Одну сторону заполнили мужчинами, другую - женщинами. Те, кто пытался плакать или причитать, жестоко избивались армянами. Через некоторое время в подвал в военной одежде пришла Джулия. Я ее узнала. Она показала армянам азербайджанских мужчин, которые воевали против них, и сказала, что это ваши враги, смотрите, они воевали против вас. Армяне, связав этим мужчинам руки-ноги, на глазах других пленных отрубили им головы. Они убили других наших военных с еще большими мучениями. Армяне часто приходили в подвал и забирали молодых женщин и девушек. В подвале протянули занавеску, за ней армяне унижали их.

Нас там продержали до вечера. Потом вначале вывели мужчин и расстреляли. Детей побросали в колодец недалеко и сожгли. Десяток красивых женщин отвезли в Аскеран. Когда мы доехали до Аскерана, было совсем темно. Было очень холодно. Нас везли на грузовых машинах с открытым верхом. По дороге одна из женщин выбросилась из машины.

Остановив машину, ее расстреляли. Машина в Аскеране подъехала к конюшне и остановилась. Потом пришла армянка в военной форме. Она осмотрела женщин, некоторых из них отобрала и отвела в сторону. Это были наши самые видные женщины и девушки. Я узнала армянку, которая их отбирала. Это была Соня. Я хотела кричать, обругать, ударить ее. Меня удержала стоящая рядом со мной пожилая женщина. Меня мое чутье в свое время не подвело. Я не зря тогда сомневалась в Соне. Нас завели в стойло, наполненное водой. Внутри стойла меня охватил ужас. Более ста женщин, детей стояли на льду босиком. Некоторые из детей, замерзнув, умерли. Меня так подождли стоны женщин, что, несмотря на то, что я стояла выше колен в ледяной воде, я не чувствовала холода. Ночь мы провели в ледяной воде. Уже три дня я ничего не ела.

Утром, где-то около 10, нас по пять, десять человек начали выводить из стойла, но мы не знали, кого куда увели. Я подошла к армянскому солдату, показала ему маленький мешочек с золотом, который несла все время под мышкой. Сказала ему: возьми это золото, отпусти меня в лес. Армянский солдат вначале посмотрел на меня зло. Я думала, он меня ударит. Потом подошел ко мне и сказал на азербайджанском языке: «Пусть тот майор уйдет, я тебя отпущу». От волнения мое сердце ужасно билось. Стоящий наверху майор отправил заполненные пленными машины и ушел. Тот самый солдат подошел ко мне, взял мешочек с золотом, тайком посмотрел его. Убедившись, что это действительно золото, сделал мне знак идти по той дороге. Я шла со страхом. Часто оглядывалась. Я была уверена, что, отпустив меня, он обязательно выстрелит в спину. И будет объяснение - застрелена при попытке к бегству. Но он меня не убил. Проходя через заросли крапивы, я видела, как армяне надели некоторым азербайджанским солдатам на шею цепи и приковали их к танкам. Когда я уже подбегала к лесу, я увидела еще более страшную картину. Вся дорога была полна человеческими трупами. Куда я ни ставила ногу, попадала на труп. У меня от ужаса по коже бегали мурашки. Еле-еле сдерживалась, чтобы не закричать. И вдруг я увидела, как впереди два негра снимают скальп с трупа. Просто удивительно, что они меня не увидели.

Если бы в этот момент из лесу с одной стороны вышел армянин, а с другой - дикий зверь, я побежала бы в сторону зверя...

Со слов попавшей в плен Х. Гаджиевой:

Дробильный цех Ереванского завода «Вторчермет» был превращен в мельницу, молотящую без перерыва человеческие кости.

«Дробилка» - так называется станок, который измельчает любые металлические отходы, он в своем роде молотит их. Дашнакские войска армянской армии вечером дня поминания 24 апреля с музыкой шли на гулянку. В цехе было организовано особое торжество. После гулянья

привели к станкам несколько азербайджанских мужчин и женщин, наголо побритых, в коротком нижнем белье со следами тяжелых пыток. Открыв железную дверцу станка, они стали быстро по одному заталкивать людей туда. Как только станок, прокрутив человека до половины и сделав из него фарш, сливал эту массу в находящийся внизу бункер, оператор останавливал станок, чтобы продемонстрировать ужасное состояние разрубленного армянским военным азербайджанца. Дашнаки выражали свое удовольствие увиденным, говоря, что у них из сердца выходят колючки. Потом оператор опять нажимает на кнопку и приводит станок в действие, и снова станок прокручивает уже следующего человека и выливает в бункер. Таким образом, они приготовили корм для диких зверей в Ереванском зоопарке. Потом переполненные фаршем бункеры подняли краном, положили в машины, привезли в зоопарк. Дашнакские воины тоже были приглашены в зоопарк на «зрелище»...

В зоопарке фарш раскладывали в миски для еды зверей, находящихся в клетках, особыми половниками с длинными ручками.

Директор зоопарка приготовил для дашнаков специальные сценки-сюрпризы. Так, в клетку со львом вталкивают молодого азербайджанца. Он, бегая в клетке, пытается как-то себя уберечь, оказать сопротивление, но он никак не может спастись от лап разъяренного льва. Лев разрывает его лапами. От этой сцены дашнаки, по их собственным словам, получают особое удовольствие. Потом заталкивают средних лет женщину в нижнем белье в клетку к двум большим волкам. Женщина, схватив одного из волков за горло, положила себе под колени. Другой волк сзади нападает на женщину, серьезно ранив ее, сваливает с ног. Вместе с другим волком он распотрошил ее внутренности. Вместе с работниками зоопарка, дашнаки, усмехаясь, идут к клеткам, которые содержатся здесь тайно. Администратор парка, показав дашнакам две клетки, говорит, что с 1990 года в одной из клеток содержатся голые азербайджанские мужчины, в другой - голые азербайджанские женщины. В основном раньше это были здоровые пленные. Не выдержав суровых морозов, многие из них умерли. Тела оставшихся в живых полностью покрылись волосами. Вернее, они озверели. Некоторые из военных бросали в них горящие сигареты. Потом, обращаясь к работникам парка, сказали, что в ближайшее время мы вам поставим очень много турок, чтобы превратить их в диких зверей. Хотя директор парка показал клетки далеко не всем, но желающих посмотреть было очень много.

Развлечения на свиноферме

Со слов жителя города Гянджа, попавшего в плен, Е.Гамидоглу: - На это развлечение смотрели, можно сказать, все известные люди из армян, в особенности, все высокопоставленные военнослужащие. Армяне называют это зрелище еще «Ашот». Каждый год в день выпуска Ереванского военного

училища его показывают как развлечение для офицеров, которые только что получили высшее образование и собираются на службу в армянской армии.

Ашот, директор свинофермы, готовит из молодых свиней для молодых офицеров особое угощение и дает большое застолье. После того, как офицеры накушаются, напьются, каждый из них берет один из ножей, которые хранятся в «музее» фермы, садится на первый ряд в «смотровом зале». Через некоторое время на сцену выезжает украшенная арба, которую везут две большие свиньи и на которой лежит турок-мужчина со связанными руками, ногами. Офицеры, при виде украшенных свиней, тащащих арбу, вскакивают на ноги и кричат «Урра, урра!»

После того, как свиньи вывозят арбу на середину сцены, из-за занавеса выходит огромный верзила палач с острым топором в руках и становится над головой турка. Подняв вверх топор, он грозным голосом приказывает офицерам, чтобы каждый из них ударил имеющимся у них ножом связанного турка. Офицеры подходят к арбе, и, сколько хватает сил, наносят по живому человеку удары ножом. За секунду арба становится красной от крови турка. Армянские офицеры возбуждаются. Стоящий рядом верзила с гиком опускает топор на шею несчастного. Голова отделяется от тела. Свиньи тащат голову. Тело ¹Урка, все в крови, остается на сцене. Ашот кричит со сцены: «Сыны мои, наших врагов турков мы должны вот так убивать!»

Офицеры, поднявшись на ноги, приветствуют Ашота. Эта сцена вот уже сколько лет каждый раз заканчивается убийством турка-азербайджанца.

А как реагирует на это мир турков, в частности, азербайджанский народ? Или кто-то сомневается в реальности данных событий? Ведь это правда. Ашот в год один раз так отрезает голову турку. Ужас! Не хватит ли этого безразличия? Говорят, на ферме у Ашота содержится много озверевших турков-азербайджанцев, которых Держат для отрезания головы.

Примечание: Дорогой читатель! Ашот некогда ел азербайджанский хлеб, пил нашу воду. Он работал на свиноферме в Геранбое. Когда стало известно о его воровстве, обмане, он бежал из Азербайджана.

Джон Фикс

В местных конфликтах получил кличку «дикий воин». Принимал участие по найму со своей группой в некоторых войнах, идущих в Африке.

Некогда проходивший серьезные учения в английских, французских военных лагерях, Джон Фикс свободно разговаривает на английском, французском, арабском языках. Крупного телосложения, высокий, этот человек своим быстрым бегом, прыжками в высоту и в длину, способностью проходить длинные расстояния ползком и умением за мгновенья открывать огонь из нескольких орудий одновременно сделали его за очень короткий срок известным на военных площадках. Джон Фикс является руководителем подготовленной в ведении войны группы. «Группа ловких практиков» - так

называется эта маленькая группа, которая в самый страшный разгар войны бросается на поле боя, наносит врагу бесконечные удары и исчезает.

Группа Джона Фикса всегда имела успех в наземных боях. Учения в африканских джунглях научили их подражать нападением льва. Военные называют эту группу еще и «группа диких людей». Потому что они зачастую питаются человеческим мясом. Заключив договор с армянами и прибыв в Карабах, они сообщили, что иногда будут использовать человеческое мясо для еды. Армяне не возражали против этого их заявления. Обычно, в африканских войнах, группа Джона Фикса воевала вместе. Армяне же разделили эту группу и послали воевать вместе со своей армией. И для этого были две причины:

1. Армяне боялись, что вдруг они перейдут на сторону Азербайджанской армии.

2. Если они выйдут вместе на арену войны, то это вызовет много шума. Поэтому их сгруппировали по трое, пятеро и направили в отряды, ведущие бои в Лачын-Губатлы-Зангеланском, Ханкенди-Физулинском, Джебраильском, Агдам-Тертер-Барда-Агджебединском районах.

Один из солдат Джона Фикса был убит во время боев в селе Гюлебирд Лачинского района. В это время патриоты-гюлебирдцы нанесли тяжелые удары по армянам, которые выступили навстречу неграм в Герунзуре.

В этом бою под руководством Вагифа Джаббарова армяне потеряли очень много живой силы, они даже не смогли убрать трупы своих солдат. Среди них был и труп огромного негра. Его тоже бросили в яму, в которой похоронили армян. Уточняя свои потери в этом бою, армяне подтвердили и смерть негра.

Армяне обратились в полицию Губатлинского района и в штаб Гюлебирда. Они предложили, если был обнаружен труп негра, поменять его на неограниченное количество трупов азербайджанцев. Придя к соглашению, через 5-10 дней еле-еле вытащили из ямы уже подпортившийся труп негра и меняли его. Что интересно, армяне даже не поинтересовались трупами своих армян.

Одного солдата из отряда Джона Фикса в рукопашной схватке убил народный герой Мубариз Юсифоглу в Джебраильском районе. Говорят, что солдаты обеих сторон смотрели за одиночной схваткой этих двоих. Герой из Джебраила, применив прием, свалил негра на землю и убил его, потом встал на ноги, дал приказ нашим перейти в наступление и в этот момент его убил стоящий в засаде и наблюдавший за боем армянский снайпер. Несмотря на это, наши перешли в наступление и прогнали армян с их позиций. В Тертерском районе тоже был убит наемный негр нашей Национальной армией. В связи с этим азербайджанское телевидение даже подготовило передачу.

Башмаки из пуповинной кожи

Немного сведений об этом событии у читателей есть. Проживающий за границей один из оголтелых армянских богачей заказал в Ереване сапожнику сшить ему башмаки из пуповинной кожи азербайджанской красавицы.

Этот заказ был сделан до начала войны. Но исполнен он был во время войны. Армяне отделяли кожу пленных азербайджанцев от мяса и для этого процесса придумали специальный процессор.

Операция излагается следующим образом:

Толстая игла продевается под кожу выше пятки, под очень большим давлением в тело вливается оставшийся в тайне состав. Проходя между кожей и мясом, этот состав полностью их отделяет друг от друга. Для того, чтобы кожа была высшего качества, полных людей некоторое время оставляют голодными.

По распространившимся сведениям, для выполнения полученного заказа после тяжелых унижений кожа с азербайджанской красавицы была снята вживую.

Сначала правый глаз

Армяне сначала выкололи попавшему в плен азербайджанскому мужчине правый глаз. И это потому, что многие берут на прицел при стрельбе из оружия именно правым глазом. Убежавшие из плена рассказывали именно об этом. Попавшим в плен в первую очередь засовывали раскаленную проволоку в правый глаз или же выковыривали его ножом. В начале войны армяне как самое тяжелое наказание применяли именно это. После того, как появилась возможность продавать глаза за валюту, начали вынимать правый глаз очень осторожно. Сейчас в Ереванской глазной лаборатории имеются глаза азербайджанцев.

Пытка гюрзой

Армяне готовились к карабахской войне более 100 лет. Они, как только им выпадал случай, уничтожали азербайджанцев. Во время неразберихи в 80-е годы в Азербайджане, армяне из цеха по выращиванию лососей, который располагался недалеко от Гейгеля, собирали маленьких рыбок в большие целлофановые мешки и выбрасывали их в озеро Севан (озеро Гейджа). Директор (армянин) службы защиты от града, располагающейся в Хырдалане, занимался перевозкой и установкой ракет «Алазан» в стратегически важных местах Нагорного Карабаха. Запасы драгоценных металлов, имеющиеся на бакинских предприятиях, тайно пересылали в Ереван и т.д.

В это же время из террариума близ Баку в селе Зира, в котором содержались змеи гюрза, собирали их сотнями и в специальных мешках доставляли к подножию горы Сары по правой стороне дороги между

Ханкенди и Физули. Житель села Дашалты Жора четырех из них держал возле скал недалеко от дома. Вынимая у них ядовитые зубы, он, для того, чтобы собирать с людей деньги, наматывал их себе на шею, якобы, занимаясь колдовством. Во время операции Дашалты одним из видов пытки, которые применяли к попавшим в плен азербайджанским солдатам, была пытка гюрзой, придуманная Жорой.

Вначале Жора запускал пленника с перевязанными руками и ногами в яму с многочисленными змеями, у которых были вырваны ядовитые зубы. После того, как он достаточно посмотрелся на то, что и как там происходило, Жора выпускал на пленника змей с ядовитыми зубами. Говорят, что Жора таким образом убил много азербайджанских солдат, попавших в плен.

Пытка подковой, гвоздем, ножом, топором

Армяне использовали эту пытку в войнах в начале века, а также в годы репрессий. Они уничтожили сотни тысяч граждан Азербайджана) этой пыткой.

Армянские кузнецы на своих инструментах приготовили для I азербайджанских сыновей много подков, гвоздей. Пытки, которым армяне подвергали азербайджанцев топором, более ужасные. Очень много было обнаружено тел, разрубленных топором, как дрова. Они втыкали ножи в тела азербайджанцев, закручивая их...

Пытка солью

Армяне пытали попавших в плен азербайджанцев солью и так I убивали их. Глаза многих из убитых были засыпаны солью. У многих была снята кожа, и раны были засыпаны солью.

Попавшего в плен в карабахской войне в районе Аразбары одного жителя заставили соль лизать. Немало случаев, когда им в кишки вливалась в большом количестве вода с солью.

Пытка щипцами

В расправах, проводимых дашнаками над гражданами Азербайджана, часто упоминались в «операциях» щипцы. Ими разрывали в кровь губы азербайджанцев и выдергивали золотые зубы. Было немало и тех, из тел которых живьем щипцами вырывались куски мяса.

Во время карабахской войны одному молодому азербайджанскому солдату было нанесено щипцами более 150 ран.

Говорят, вместо глаза армянину, потерявшему его во время войны, был вставлен глаз красивого азербайджанца. Глядя в зеркало, он понял это и спросил у врача, мне вставили глаз армянина? На что он получил ответ, что нет, азербайджанца. Армянин разозлился и пальцем выдавил новый глаз. Врач с волнением спрашивает: «Ты что сделал? Зачем?» Армянин ответил: «Это левый глаз. Вы его взяли у мертвеца, если бы это был правый глаз живого азербайджанца, я бы оставил». Оказывается, весь вопрос в том, что

это не правый глаз. «Вы, врачи, вынимаете и левый глаз. Мы, военные большей частью выкалываем правый глаз», сказал он далее.

Пытка гвоздем

Обнаглевшие и озверевшие солдаты армянской армии носили в карманах огромные гвозди. Уже более ста лет они эти гвозди вбивают в головы, пятки наших сыновей. Армяне использовали эту пытку особенно широко в начале века, в 1905-1907, 1914-1920 гг. И на трупах, найденных на фронтах карабахской войны, тоже много гвоздей 150 мм, воткнутых в их головы, ноги.

Пытка над венами

В вены пленных наливали солярку, разные виды спирта, кислоту, ядовитые вещества. Причем, не убив их, а в живых...

Со слов одного из попавших в плен солдат:

- Я воевал на Физулинском фронте. Нам приказали, чтобы мы отступали, что наши самолеты будут бомбить армянские части. Поднявшиеся через некоторое время самолеты стали бомбить не армянские, а наши части.

Погибло очень много человек. У нас не было сил воевать с зрянами. Оставшихся в живых взяли в плен. Я был ранен. Меня тоже кинули в машину и отвезли вместе со всеми в штаб армян. Там было много пленных. Большинство из них были раненые. Увидев, что я в теле, довольно полный, армянский врач приказал завязать мне руки и ноги. Двое кинули на меня веревочную сетку, свалили на землю, перевязали мне крепко руки, ноги. Врач подошел ко мне, держа в одной руке шприц для скота, в другой - внутренности свиньи. За секунду он наполнил шприц желчью свиньи и вонзил иглу мне в вену. Он всю желчь влил мне в тело. У меня начался сильный озноб. Я забыл о боли в ране. Этот бесчеловечный врач делал уколы с разными составами моим попавшим в плен товарищам и смотрел, что с ними происходит.

Приблизительно через час некоторые из них погибли. Я тоже был обессилен, в полубморочном состоянии. Вдруг я увидел, что армяне убегают. Оказывается, наши перешли в решительную атаку. Кто-то крикнул, что наши наступают. И правда, очень скоро отряды остановились возле нас. Заполнив машины скорой помощи ранеными, отвезли их в госпиталь. Я еле-еле, потихоньку смог объяснить врачу, что сделали со мной армяне. Молодцы, наши врачи, я даже не знаю, как они меня спасли. Пока я живу. Иногда мне бывает очень плохо. Пусть будут прокляты армяне.

СПРАВЕДЛИВАЯ И ПРИНЦИПИАЛЬНАЯ ПОЗИЦИЯ АЗЕРБАЙДЖАНА УСИЛИВАЕТСЯ

Усиление стараний на международном уровне, направленных на разрешение конфликта, проведение переговоров в конкретном формате решения на уровне Минской группы ОБСЕ привлекает внимание как значительное политико-психологическое превосходство официального Баку. Считая разрешение конфликта возможным только с учетом территориальной целостности Азербайджана и его суверенитета, господин Ильхам Алиев еще раз определил свою конкретную и ясную позицию в данном вопросе: «...Наше требование заключается в том, что все наши оккупированные территории будут освобождены без всяких условий. Правда, на ранних этапах были предложения об освобождении 5 районов. Кельбаджарский и Лачинский районы должны были остаться для дальнейших переговоров. Но мы никогда не были согласны с этим. Потому что мы никогда не дадим возможности, чтобы возвращение Кельбаджара и Лачына определялось какими-то условиями. Поэтому на сегодняшнем этапе переговоров мы пришли к общему согласию освободить 7 районов от оккупантов, вернуть их Азербайджану. Конечно, мы понимаем, что решение этого вопроса может быть поэтапным, но эти этапы не должны длиться долго». Сказав это, Президент Ильхам Алиев открыто подтвердил, что в случае, если переговоры с Арменией ни к каким результатам не приведут, будут использованы другие, неизбежные методы, если сказать более конкретно, будет рассмотрен вопрос о решении этого вопроса военным путем. Это заявление Президент Ильхам Алиев очень серьезно адресовал тем, кто опять надеется на наше снисхождение, еще раз дал убедительно понять, что народ никогда не смирится с потерей своих земель. Проведенное в сентябре последнее совещание, посвященное проблемам беженцев, подтвердило, что официальный Баку готов в любую минуту поставить на повестку дня вопрос о трансформации армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта качественно на новый этап и решить этот вопрос военным путем.

Способность Азербайджана претворять в жизнь гибкую, но решительную дипломатию, обеспечила нам во время ведения переговоров политико-психологическое превосходство. Уже во всех вариантах разрешения конфликта, подготовленных Минской группой, вставший на передний план вопрос о целостности территории Азербайджана, привлекает к себе внимание как оказание на Армению окольными путями давления. Официальный Ереван в 2004-2009 гг. из-за серьезных дипломатических нападков вынужден был принять участие в совещаниях по поэтапному решению конфликта. То, что страна-агрессор продолжила переговоры вокруг модели «Пражский процесс», т.е.

«поэтапное решение», можно отметить как дипломатические успехи официального Баку. Подход, на котором постоянно настаивал Азербайджан - принцип поэтапного решения проблемы, поддерживается Минской группой, и страны, ведущие переговоры, - Армения и Азербайджан - являются участниками этого процесса. Термин «Пражский процесс» просто используется вместо дипломатического термина «поэтапное решение», чтобы не провоцировать армян и Армению. Президент Ильхам Алиев отметил как серьезную победу Азербайджана тот факт, что переговоры с участием сопредседателей проходят под эгидой принципа территориальной целостности.

То, что конфликт можно конкретно разрешить только в формате территориальной целостности и суверенитета Азербайджана, уже не отрицают и радикальные политические круги страны-агрессора. Люди, занимающие высокие посты и представляющие руководство Армении, говорят о необходимости признания территориальной целостности Азербайджана, начинают отступать от агрессивной риторики. Премьер-министр Армении, в ту пору реальный кандидат в президенты Серж Саргсян при встрече со специальным представителем Южного Кавказа Евросоюза Питером Семнеби отметил, что еще не использованы все возможности решения карабахской проблемы мирным путем. По словам Саргсяна, для этого Армении необходимо признать территориальную целостность Азербайджан, а Азербайджану - «признать за народом Нагорного Карабаха право решить свою судьбу».

Как бы странно это не прозвучало, но это заявление Саргсяна не противоречит официальной позиции Азербайджана в этом вопросе. На самом деле Президент Азербайджана Ильхам Алиев в ответ на признание Арменией территориальной целостности и суверенитета Азербайджана неоднократно говорил, что официальный Баку готов дать Нагорному Карабаху самый высокий статус. Что же касается права армян Нагорного Карабаха на самоопределение, то официальный Баку относится к нему с уважением. Национальное самоопределение - принцип решения своей участи - закрепленное за каждым народом международной юрисдикцией исключительное право. Однако, по международным нормам, народы, не имеющие независимого государства, могут выступать с претензиями на самоопределение в определенных юридических рамках. У армянского народа есть свое независимое государство и с этой точки зрения у армянского сепаратистского режима Нагорного Карабаха нет юридически-политических оснований выступать с такой претензией: «Азербайджан никогда не даст согласия на создание второго армянского государства. Проживающим в Нагорном Карабахе армянам и азербайджанцам, которые туда вернуться, будет дан высокий статус самоуправления. Об этом

неоднократно заявляло азербайджанское руководство во время переговоров на всех этапах, начиная с 1990 года, и по сей день. Может быть изучен самый высокий статус автономии, имеющийся в мире и Европе, вернее, мы готовы к этому, мы пойдем на это, и будет восстановлена территориальная целостность Азербайджана, и, одновременно, наконец, в регионе будет восстановлен мир, и могут быть восстановлены в дальнейшем взаимоотношения между двумя странами».

Президент Азербайджана Ильхам Алиев считает, что претензия армян Нагорного Карабаха «решать самостоятельно свою участь» очень далека от реальности. По его словам, после распада СССР сепаратизм на постсоветском пространстве превратился в ведущий фактор политики, в некоторых случаях даже принял выдуманный и поддельный сюжет под названием «движение за национальную независимость». В реальности же в корне всех этих конфликтов стоит не желание народов опрелдечить свою судьбу, а желание захватить чужие земли, желание агрессии.

То, что основной претендент в то время на президентство в Армении Серж Саргсян в последних откровениях государства-агрессора принял позицию азербайджанского президента, показывает его реальное мышление, потому что он сделал правильные выводы в создавшемся положении, международной практике и об изменении соотношения сил в регионе, показывает усиление позиций попитиков, которые делают правильные выводы, соотнесенные с реальностью. Мысль Сержа Саргсяна, высказанная им на той самой встрече о том, что «попитики должны найти в себе силу сказать народу правду», еще раз подтверждает это. Позиция многих официальных лиц Армении, их заявления уже не отличаются такой резкостью, они начали поступать согласно мировой политической реальности. Если мы примем во внимание, что во время президентских выборов в 2008 году в Армении по традиции правительство Армении и оппозиция использовали также карту Нагорного Карабаха, можно представить причины изменений в позициях некоторых руководящих кругов, обладающих широким кругом возможностей воздействия на политиков и положение государства-агрессора.

Это еще раз показывает, что правдивая и принципиальная позиция Азербайджана постепенно усиливается. Разговоры до сегодняшнего дня, связанные с Нагорным Карабахом, проводились в контексте территориальной целостности Азербайджана, и дипломатические усилия азербайджанского президента уже начали приносить свои плоды. По мере усиления позиции Азербайджана на мировой арене, по мере того, как все шире поддерживается наша справедливая позиция, по мере увеличения количества заявлений международных организаций, ведущих стран, признающих территориальную целостность нашей страны, попытки

армянских лоббистов как на международной арене, так и в самой Армении запутать общественное мнение иссякают.

Ожидали, но обманулись. Вдобавок, Терри Девис еще раз подтвердил, что международное сообщество признает Нагорный Карабах как территорию Азербайджана, находящуюся под оккупацией, и проведение там так называемых «президентских выборов» незаконно. Терри Девис напомнил армянским политикам, которые говорят о схожести ситуации между освободившимися бывшими английскими колониями и Карабахом, что Карабах - не колония, это - часть Азербайджана. Потом он добавил, что в истории страны «был исключительный случай - Северной Ирландии была дана возможность отделиться от Объединенного Королевства».

Генеральный секретарь Совета Европы недавно сказал: «Конфликт в Нагорном Карабахе занимается Минская группа ОБСЕ, Совет Европы непосредственно этим вопросом не занимается. Кроме того, имеется очень много трудностей вокруг этой проблемы. В регионе проводится столько выборов, что невозможно урегулировать проблему. Относительно неплохие результаты, которые получены в результате выборов в Армении, могут оказать положительное влияние на разрешение конфликта». Он еще раз плохо отозвался о выборах в фиктивной «НКР»: «Мировая общественность не признает Нагорный Карабах, это не отдельная республика, проводимые там выборы не признаются и никогда не будут признаваться».

Видимо, армяне думали паникой чего-то добиться в Совете Европы, иначе как можно объяснить их нападки на Генерального секретаря СЕ на проведенной в Ереване пресс-конференции?

На этом митинге говорилось: «Терри Девис имеет серьезный личный интерес к азербайджанской нефти, поэтому он выступает в Армении с такими заявлениями...»

Лидер сепаратистов «НКР» тоже высказан похожие на эти мысли: «Заявления Терри Девиса не отвечают интересам армянского народа». Как будто выходки сегодняшних руководящих кругов Армении, полное пресечение даже возможности «думать иначе», политика, проводящаяся высшим эшелонам в отношении к электорату, не противоречат интересам армянского народа. Наверное, региональная изоляция, в которую ввели свою страну дашнаки - главный и, скорее всего, единственный настоящий враг Армении, соответствует интересам народа.

Тогдашний премьер-министр Армении Серж Саргсян так озвучил позицию армянской стороны в урегулировании карабахской проблемы: «Право народа Нагорного Карабаха на определение своей судьбы должно быть признано на мировом уровне и должны быть созданы условия для реализации этого права. У Армении и «НКР» должна быть общая граница и

должна быть обеспечена безопасность и населения, и границ «НКР». Объявляя в этом вопросе позицию армянской стороны, Серж Саргсян, кажется, забыл уточнить одну деталь. Он, говоря «народ Нагорного Карабаха», кого имеет в виду? Вы скажете, что это и так понятно. Вы правы, понятно, однако это не отвечает юридическим законам - конечно, если у Сержа Саргсяна есть какие-то общие понятия об этом. А как быть с правами азербайджанцев, изгнанных со своих земель, со своей исторической родины, принадлежащей веками их дедам и прадедам? Почему-то этот факт не учитывается.

Лидер сепаратистов «НКР» Бако Саакян считает, что развитие экономики этой сфальсифицированной «республики» даст возможность признания ее мировым сообществом: «Мы хорошо понимаем, что у страны (?) с развитой экономикой, имеющей систему плодотворного руководства и сильную армию, имеется большой шанс представить себя достойно в цивилизованном мире, быть признанной мировым сообществом». Интересно, о развитии какой экономики идет речь? Хотя, позже Саакян как основной сектор называет сельское хозяйство. Что сказать, по производству и, самое главное, потреблению водки из тута они и вправду занимают первое место.

Бако Саакян в своем выступлении на презентации Фонда армян всего мира «Хаястан», проведенной в Лос-Анджелесе, сказал, что Нагорный Карабах никогда не превратится в составную часть Азербайджана, А целью его поездки туда было выклянчить деньги от диаспоры: «Мы, продолжая уже сформировавшиеся традиции, можем довести сотрудничество между Арсахом (так они называют Нагорный Карабах) и диаспорой до определенного уровня. Я уверен, что мы сделаем все возможное для того, чтобы превратить Арсах в гордость каждого армянина, чтобы он всегда был независимым, сильным и принадлежал армянам». По-видимому, говоря о сотрудничестве, он имел в виду побольше денег: Международный армянский фонд «Хаястан» для сел Армении и Нагорного Карабаха уже собрал 1,4 млн. евро. По итогам Европейского фонетона (15-18 ноября) было собрано 1,1 млн. евро. В итоге Аргентинского фонетона собрано 250 тыс. долларов. И это еще не все. Сбор валюты продолжается. Напомним, что 23 ноября 2006 года во время телемарафона было пожертвовано 13,7 млн. долларов. Нет никаких сомнений в том, что эти деньги будут потрачены попрошайкой мирового масштаба Бако Саакяном на приобретение оружия и на создание вожделенной им «сильной армии», ради которой он готов, принимая беспомощный вид, протягивать руку за подаянием к зарубежным согражданам, заставляя их прослезиться, и, оправдывая свои сепаратистские выходки, говорить о невозможности совместного проживания с азербайджанцами.

Серж Саргсян пошел в этом вопросе еще дальше и причину карабахского конфликта объяснил религиозными мотивами.

«Мы долгое время старались не принимать во внимание этот фактор, старались не говорить о нем, причем не только в отношении с Турцией, но и с соседним Азербайджаном. Но все равно этот фактор имеет место быть и он в достаточной степени значительный. Если мы посмотрим на этот вопрос в разрезе столетий, возможно, что причина нашего конфликта состоит из религиозного фактора». Эти слова Сержа Саргсяна взяты из стенограммы его выступления перед членами совета редакции газеты «Лос-Анджелес Тайме».

Отказавшись впоследствии от этих своих слов, Серж Саргсян сообщил, что его слова приведены неправильно, что у карабахской проблемы может быть религиозная основа. Однако по его заявлению, у карабахской войны есть религиозный фактор. Все средства массовой информации Армении и некоторые издания США привели эти слова как цитату. И таким образом, скрытое стало явным.

Главный директор Международной ассоциации «Израиль-Азербайджан» Лев Спивак так охарактеризовал свою позицию по этой «проблеме». «Толерантность - это характерная черта азербайджанского народа и возражать против этого может только человек, не обладающий объективной информацией. По статистическим данным, в Азербайджане проживают представители 141 народа, из них 22 живут в коллективной форме. Характерно, что, веками живя вместе с этническими азербайджанцами, эти народы не были вынуждены ассимилировать, каждый из них сохранил свой язык, традиции, культуру».

А сейчас приведем мысли на эту тему председателя Общины горских евреев Азербайджана Семена Ихиилова: «У нас толерантность настолько высока, что может стать примером для всего мира. Что же касается конфликтов на межрелигиозной основе, я в своем возрасте не припоминаю, чтобы в Азербайджане были конфликты на этой почве. Как можно сказать, что в Азербайджане притесняется та или иная религия? Разве это правда? Все мы хорошо помним, что армяне здесь всегда жили лучше всех. Они в Баку жили в самых лучших квартирах самых лучших районов города, занимали ведущие посты в руководящих органах, руководили стройками, сферами услуг, крупными цехами...»

16 ноября 2007 года в Баку была проведена конференция, посвященная Международному дню толерантности. На конференции выступили представители всех конфессий Азербайджана.

Председатель Духовного управления мусульман Закавказья А.Пашазаде в своем выступлении отметил: «В нашей разнообразной в этническом и религиозном планах стране вместе с азербайджанцами проживали веками представители многих других национальностей. В

последнее время руководящие круги Армении говорят о том, что, якобы карабахская проблема связана с религиозными факторами. Это совершенно бессмысленная, глупая мысль». А.Пашазаде на эти коварные действия армян ответил словами католикоса Вазгена I: «Попытка представлять карабахский конфликт как межрелигиозный категорически недопустима, и занимающиеся этим совершают перед Всевышним самый большой грех».

Армяне, поставившие сами себя из-за своих больших амбиций в безвыходное положение, прибегли, по их мнению, к последнему доводу - к неприемлемому в XXI веке религиозному фактору и докатились до того, что хотят создать противостояние между исламом и христианством. Видимо, они не в курсе происходящего в мире и оказались вдали от принципов, которым придают особое значение развитые страны.

Директор израильского института «IC рибЮю гela*юп5 гезеагсг)», профессор информатики Лев Спивак, говоря о проблеме армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта, отметил: «Большинство сепаратистских и террористических организаций пытаются оправдать свои действия очень красноречивой и правдоподобной исторической риторикой, и они умело используют такие высокие понятия, как «свобода», «справедливость», «растоптанная национальная честь», «наши прадеды никогда не вели сепаратистских разговоров».

Стало известно, что Армяно-Американская комиссия по политическим мероприятиям (АРМЕЬРАС) подготовила анкеты, которые в основном направлялись кандидатам в президенты. Эти кандидаты должны были показать свою позицию в таких важных для армян вопросах, как «геноцид армян», «урегулирование нагорно-карабахского конфликта» и ряд других. И вправду, цинизм и бесстыдство не имеют границ...

На прошедшей 20 ноября 2007 года в Ереване конференции бывший премьер-министр Армении, лидер Национального Демократического Союза Вазген Манукян, критикуя сегодняшнюю оппозицию Армении, сказал: «Сегодня Азербайджан во многом превосходит Армению. В первую очередь надо отметить, что у них есть нефть и авторитетные друзья, экономика быстро развивается. Азербайджан может настолько усилиться, что Армения за один миг превратится в маргинальное государство и тогда карабахский вопрос решится сам по себе».

КУБИНСКИЕ ЕВРЕИ ТОЖЕ СТАЛИ ЖЕРТВАМИ ЗВЕРСТВ АРМЯН

При изучении кубинских кладбищ стали выявляться новые черты жестоких и обнаглевших лиц армян. Напротив поселка Красный, где проживали горские евреи, на берегу реки Гудиялчай находился городской

стадион, где проводились ремонтные работы. Там было обнаружено кладбище, которое вначале привлекло внимание ремонтников и местных жителей. Услышавшие об этом местные руководители приняли необходимые меры, в первую очередь была организована охрана местности. Сотрудники Института археологии и этнографии Академии наук Азербайджана начали проводить обширные раскопки и исследования.

Согласно данным, полученным археологической экспедицией во главе с Гахраманом Агаевым, до сих пор при раскопках было обнаружено 135 человеческих черепов. В Кубинской районной прокуратуре началось расследование по данному факту.

Обнаруженные образцы были отправлены в Объединение патологической анатомии и медицинской экспертизы при Министерстве юстиции.

Специалисты едины во мнении, что найденные на массовом кладбище образцы - плоды деятельности дикого армяно-дашнак-ского вандализма.

В марте-апреле 1918 года армянские националисты под масками дашнаков, большевиков, социалистов и пр. организовали акции массовой резни против азербайджанского народа. В тот самый период армянские военные только в Кубинском районе убили свыше 10 тысяч человек, мирное местное население столкнулось с невиданными мучениями. Внешне - коммунист, внутренне - националист, Шаумян непосредственно отдал приказ, который претворил в жизнь жестокий дашнак Амазасп и его армянские военные силы. Они в Кубинской губернии уничтожили 122 села, сожгли, превратили в пепел.

Вот что говорит 75-летний Борис Сумандуев, председатель президиума религиозной общины горских евреев Кубинского района: «В то время проживающие в Кубе горские евреи тоже столкнулись со зверствами армян. В те годы в Кубе и окрестных ее селениях проживали представители 13 народов. Измерения найденных черепов показывают, что это - акт геноцида, т.е. палачи не делали никому исключений: дети, женщины, старики, молодые, всех, кто попадался им навстречу, они вырезали. Естественно, что убийцы, у которых перед глазами была кровавая пелена, не отделяли жертвы по национальному признаку. Сегодняшний Красный поселок, где проживали в то время наши родители, был самым центром событий, вся эта распря и резня не обошла стороной и наших родных.

Я родился много позже, в советское время. Мой покойный отец Юсиф киши родился в 1911 году. Ему в дни мартовской резни 1918 года было 7 лет и естественно, что он не мог понять в то время сути происходящего. Позже коммунистический режим тех, кто вел разговоры об этом, как занимающихся национальной агитацией, серьезно наказывал как «врагов народа» и ссылал в очень далекие края. Поэтому у нашего поколения повреждена национальная

память, в ней образовались глубокие пробелы. В начале XX века, воспользовавшись революционной ситуацией, армянские националисты-дашнаки совершили безжалостное насилие против народов, проживающих в Азербайджане, в советское время они на ходу поменялись и стали «интернационалистами», а свои грехи в архивах попрятали. Но Кубинское кладбище все раскрыло. Это кладбище - большой обвинительный суд истории и все должны у него учиться, делать выводы».

Председатель муниципалитета поселка Красный Нисим Нисимов говорит, что его отец Хили Нисимов был «живой энциклопедией поселка». Он говорит, что евреи уже несколько веков живут вместе с азербайджанцами. Он говорит: «Мы, горские евреи, уже 280 лет живем на востоке Кубы. Вместе живем, вместе горюем. Вместе противостояем и природным, и общественным бедствиям. Ни сель, ни землетрясение, ни град не делают ни для кого исключения. Точно так же ярый враг не разделяет нас. Так же, как едины у нас воздух, вода, природа, у нас общице и друзья, и враги. Именно поэтому кладбище массового геноцида в Кубе - это наше общее горе. Наверняка, будущие исследования еще раз докажут это. А кого среди казненных больше, кого - меньше, не играет никакой роли».

АЗЕРБАЙДЖАН ПРИНАДЛЕЖИТ К ЧИСЛУ СТРАН, НАИБОЛЕЕ ПОСТРАДАВШИХ ОТ ТЕРРОРИЗМА

Вместе с тем, что терроризм стал главной угрозой в целом мирного существования, он является глобальной и серьезной угрозой и всей цивилизации. Обладая огромным разрушающим характером, он не признает границ, они для него просто не существуют. Он имеет огромное социальное, психологическое, политическое воздействие, страшное преступление террора в то же время останавливает экономический прогресс и развитие. Терроризм приобретает глобальный характер, и поэтому в свою очередь в борьбе с этой опасностью появляется необходимость объединения усилий всего мирового сообщества. В долгосрочном плане борьбы с терроризмом целью должна быть не отдельная террористическая организация, группа или личность, но и причины и источники, порождающие его, должны быть ликвидированы.

После известных событий 11 сентября, официальный Баку принял по отношению к терроризму еще более непримиримую позицию. Азербайджан, превратившись в очень активного члена антитеррористической организации, в течение ряда лет выполняет в Афганистане и Ираке миссию доброй воли. Принятие азербайджанским солдатом сегодня в составе войск НАТО участия в миссии доброй воли полностью устраивает официальный Вашингтон. Азербайджан, присоединившийся к ряду конвенций, договоров, предусматривающих борьбу против международных террористических

организаций, в целях согласованности своего законодательства с этими документами, также провел в жизнь ряд мероприятий. На пути борьбы с терроризмом официальный Баку присоединился к 11 международно-юридическим документам ООН, в том числе: в 1970 г. - «О борьбе с незаконным захватом воздушных видов транспорта»; в 1971 г. - «О борьбе с незаконными актами, направленными против безопасности гражданской авиации»; в 1973 г. - «О предотвращении и наказании преступлений, направленных против лиц, пользующихся международной защитой, в том числе дипломатических агентов»; в 1979 г. - «О борьбе с взятием в заложники», в 1997 г. - «О борьбе с применением бомб в терактах», а также к другим документам. Азербайджанская Республика также ратифицировала 10 европейских документов о борьбе с терроризмом. 214-я статья Уголовного кодекса Азербайджанской Республики предусматривает уголовную ответственность против терроризма. По характеру и степени общественной угрозы теракты подразделяются на тяжелые и особо тяжелые преступления.

С целью предотвращения возможности избежания наказания лицам, совершившим преступление, 15 мая 2001 года был принят Закон «Об экстрадиции». Согласно закону, с целью привлечения террористов к уголовной ответственности, запрещается представлять совершенное ими как преступление политического характера. Кроме того, согласно действующему законодательству, в случае отказа от экстрадиции террористов, по Уголовному кодексу Азербайджанской Республики, они могут привлекаться к ответственности. Согласно статье 12.3 Кодекса, лица, совершившие теракт, могут быть привлечены к уголовной ответственности и наказаны действующим законом.

Как неоднократно заявлял Президент Ильхам Алиев, Азербайджан принадлежит к странам, наиболее пострадавшим от терроризма. С начала армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта, захватническая Армения совершила на территории Азербайджана 32 теракта, в итоге более 2000 человек погибли. Поддерживаемые на государственном уровне в Армении эти акты были совершены с целью захвата наших земель. На оккупированных азербайджанских землях нашли прибежище члены многочисленных международных террористических организаций, эти земли используются для транзита наркотических средств, для отмывки грязных денег. Эти факты нашли отражение в отчетных документах таких авторитетных международных организаций, как ООН, ОБСЕ, Госдепартамент США и др. В результате исследований стало ясно, что большая часть арестованных в последние годы диверсантов и террористов обучались, получили вооружение и финансирование в Армении и фиктивной Нагорно-Карабахской Республике. Доказательство этих

фактов в процессуальном порядке еще раз говорит об отвратительной и грязной политике, проводимой Арменией.

Как отмечал Президент Ильхам Алиев, основными причинами, мешающими борьбе с терроризмом и определению мест их подготовки, является формирование сепаратистскими режимами неконтролируемых, незаконных зон:

«...Терроризм и оккупационный сепаратизм являются двумя лицами одной трагедии. Из четырех стран-участниц ГУАМ у трех нарушена территориальная целостность, в этих странах захватнический сепаратизм привел к этническим чисткам. В итоге в Молдове, Грузии и Азербайджане нарушена территориальная целостность. Нарушены основные нормы и принципы международного права, нарушающие их стороны, к сожалению, не подверглись ни международному, ни общественному осуждению, к ним не были применены никакие санкции. Хотя, мы видим, в других регионах мира имеются похожие ситуации, но к ним применяются санкции, мировое сообщество объединяется и применяет к ним действенные меры. В наших же странах проживающие на своих землях изгоняются, сталкиваются с этнической чисткой. К сожалению, мы не можем восстановить свою территориальную целостность».

Основными требованиями, которые выставил для обеспечения всесторонних национальных интересов, для справедливого разрешения армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта глава государства Ильхам Алиев, являются: использование всех своих потенциальных возможностей, всячески пресекать возможную деятельность врага в разведывательно-опустошительном, террористически-диверсионном и провокационном направлениях. Члены парламентской делегации, представляющей Азербайджан на ПАСЕ, представили ряд конкретных фактов поддержки на государственном уровне террористической деятельности Армении, что способствовало полному разоблачению страны-захватчика. Полностью доказана связь спецслужб Армении с такими террористическими организациями, как «ASALA», «Дашнакцутюн» и др. Все это еще раз подтверждает, что Армения в очень грубой форме нарушает самые высшие нормы и принципы международного гуманитарного права, является страной, которая на государственном уровне поддерживает геноцид, терроризм, проводит политику этнической чистки.

ТЕРРОР ПРОТИВ НАШЕЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИСТОРИИ

Азербайджан день ото дня становится сильнее, он - хозяин своего слова в мировом сообществе, широкий размах происходящих в стране реформ, работы, связанные со строительством и улучшением в стране, все

больше тревожат армянских захватчиков. Оставшаяся в стороне от мировых проектов, связанных с регионом, и оказавшаяся в безвыходном положении, для оправдания своих территориальных притязаний к Нагорному Карабаху и для их реализации, Армения начала с террора. При этом она не брезгует самыми грязными выходками, вплоть до призывов об этническом противостоянии азербайджанского народа и всенародной фальсификации. Для претворения своих отвратительных деяний в жизнь армянские захватчики используют всех, начиная от своих сторонников в России и до неизвестных в Нагорном Карабахе представителей террористко-сепаратистского режима.

Армяне особое внимание уделяют «армяно-садвальскому братству». Посмотрим, что стоит за этим братством. В Ереване на одной из конференций приверженцев антиазербайджанства принимали участие и представители террористко-сепаратистского режима Нагорного Карабаха. На самом деле это была далеко не конференция. Это было ничем необоснованное политическое шоу против Азербайджана. Открывший конференцию вступительным словом вице-президент Академии наук Армении В. Бархударян сообщил, что основной целью данного мероприятия является использование для политических целей исторических фактов. Перечеркнув государственную историю и историю азербайджанского народа, армянский ученый заявил, что на Южном Кавказе имеется только история Армении, Грузии и Албании.

Это далекое от науки злонамеренное и глупое выступление еще более «углубил» директор Института востоковедения Ф. Сафрастян, который сообщил, что, якобы, основы Албании были заложены Арменией. Именно армянский этнос послужил мощным политическим и моральным толчком для создания государства Албания. Согласно своим желаниям, Сафрастян, в запале, определил для Албании «новые» границы: земли от берегов Каспия, до нижней части по течению Куры и Араза. Выступивший на «заседании» начальник отдела христианского востока Института востоковедения Академии наук Армении А. Акопян, озвучив настоящее желание отщепенцев от азербайджанцев, собравшихся в Ереване, сказал: «После развала СССР определились новые границы. Народы Восточного Кавказа -авары и лезгины искусственно разделились на две части. Необходимо заново пересмотреть российско-азербайджанские границы».

Акопян призвал своих собратьев взять пример с Нагорного Карабаха, заявил, что албанская азбука создана Месропом Маштоцом на основании лезгинского или удинского языка. Да, это и есть ярчайший пример армянской фальсификации, армянской подлости. Осмелевший после этих глупых выступлений своих «братьев»-армян, известный садвалист, член президиума Фонда Шейха Шамиля, не имеющий никаких исследований по истории

Албании Тимур Айтберов, объединив дагестанские народы с лезгинами, попытался создать государство Лезгинстан. Объединившись со своими «братьями», Тимур Айтберов провел «новые» административные изменения и на карте Азербайджана - предложил создать такие автономные объединения, как Кубинский лезгинский уезд, Габалинский район, Закатальский округ.

Айтберов, который поддакивал армянам, перечеркнул историческую добрососедскую дружбу между кавказскими народами. Он призывал все нетурецкое население Азербайджана к неповиновению, не гнушался высказывать в адрес нашего народа даже клевету, оскорбления. Одним словом, Айтберов исполнял роль Зори Балаяна в Дагестане.

Особо отличился в состязаниях с армянской национальностью Гаджи Давуд - председатель Совета Агсакалов Лезгинского Национального Движения. Он назвал народы, говорящие на лезгинском языке, «юридическими наследниками» государства Кавказская Албания, существовавшего 1200 лет тому назад, отметив, что народы, говорящие на лезгинском языке, являются самыми древними соседями Армении.

Позиция Аликбера Аликберова - начальника отдела истории арабских стран Института востоковедения Российской Академии наук, доказала, откуда управляются мнимые «албановеды». Аликберов, ничего не знающий об албановедении и кавказоведении, «сообщил, что если вовремя не будут приняты меры, необходимость в дальнейшем заново рассмотреть российско-азербайджанские границы будет неизбежна».

Уважаемый академик Ягуб Махмудов, выступивший от имени Научного Совета Института истории Национальной Академии наук Азербайджана, отметил, что все это еще раз доказывает, что проведенная в Ереване и якобы посвященная истории Кавказской Албании «международная конференция» на самом деле не что иное, как очередное сборище антиазербайджанских крикунов. Это политическое шоу, организованное для создания этнического противостояния между захватнической Арменией, непризнанным режимом террористско-сепаратистского Нагорного Карабаха и садвалистами на территории Азербайджана, с целью выдвинуть новые территориальные требования к нашей стране - заранее продуманная соответствующими спецслужбами антиазербайджанская акция.

Азербайджанские историки опровергли все требования, не имеющие никакого отношения к науке и выдвинутые на сборище в Ереване антиазербайджанскими болтунами. Отрицание роли азербайджанского народа и азербайджанского государства в истории Южного Кавказа по исследованиям таких «ученых», как В. Бархударян, Р. Сафрадян, А. Акопян, их бред о том, что, якобы, «основы Кавказской Албании», которая является древним азербайджанским государством, «заложила Армения и армянский

этнос», являются плодом больного воображения. Потому что даже не историки, а люди, имеющие поверхностные познания в истории, знают, что армяне на Южный Кавказ были переселены царской Россией в начале XIX века для особых целей. Первое армянское государство было создано в 1918 году на территории бывшего Иреванского ханства - на исконно азербайджанской земле. В таком случае, как армяне могли «заложить основы Албанского государства» на азербайджанской территории еще до нашей эры?! Это могли выдумать только армянские фальсификаторы.

Что же касается призывов к этническому противостоянию внутри нашей страны и неприличному поведению против Азербайджанского государства и азербайджанского народа, к которым призывают ярые садвалисты Т. Айтберов и Г. Абдурагимов, подпевая в Ереване оккупантам и террористам-сепаратистам, то, мы уверены, достойный ответ им дадут наши братья:, аварский и лезгинский народы. Потому что тысячи лет проживающие одну судьбу с азербайджанским народом, делящиеся куском хлеба с кровными братьями, чья кровь была перемешана во время геноцида, сотворенного с ними дашнаками, авары и лезгины хорошо знают своих друзей и врагов.

Даже если и «забыл» Т. Айтберов, член президиума «Фонда Шейха Шамиля», который своими поджигающими выступлениями в Ереване больше поддерживал армянских ага, но наши братья-аварцы и другие дагестанские братья не забыли, что втяжелые годы советской репрессии великий азербайджанский философ Гейдар Гусейнов оценивал Шейха Шамиля как главаря движения за свободу. Несмотря на преследования тех лет, он не изменил своим идеям и пожертвовал своей жизнью на этом пути. Мы не сомневаемся и в том, что, хотя садвалист «агсакал» Гаджи Абдурагимов считает лезгин «самым древним соседом» армян, лезгинский народ хорошо знает своих самых древних соседей и не забыл тех, кто в 1918 году в Губа-Гусар-Хачмазском районах сотворил ужасающий геноцид лезгин вместе с азербайджанцами.

Фальсификация истории армянами, постоянные их удары по азербайджанской культуре, присваивание наших памятников, их разрушительная политика продолжают и сегодня.

Опираясь на факты, мы видим, что в городах и поселках Карабаха, находящихся под оккупацией, в том числе и в Шуше, памятники разрушаются, их архитектурные признаки изменяются, под прикрытием «археологических раскопок» идет их «арменизация». Все это - долгосрочная цель, направленная на уничтожение всех признаков того, что эти территории и памятники принадлежат Азербайджану. Анализируя, что произошло после заключения договора о прекращении огня, подписанного в 1994 году, мы видим, что за это время количество разрушенных армянами памятников

превышает количество разрушенных ими памятников в годы военных действий. Разрушены имеющий редкую коллекцию Кельбаджарский историко-краеведческий музей, музеи Шуши, Лачына, Агдама и другие, их экспонаты выставлены на продажу в разных странах мира. Например, обстрелянные бронзовые памятники Натаван, Узеира Гаджибекова, Бюльбюля вывезены из Шуши, выставлены на продажу в Грузии, а Азербайджанское государство выкупило их за 500 тысяч долларов и вернуло в Баку.

На аукционе Сотби в Лондоне был продан экспонат, принадлежащий Лачинскому историко-краеведческому музею, за 80 тысяч долларов.

Одно из зверств армян на оккупированной территории - на этих памятниках и разных постройках азербайджанские мусульманские элементы менялись на кресты и армянские надписи. Потому что армяне, у которых вошло в привычку фальсифицировать исторические факты, и сейчас занимаются глупой пропагандой о том, что Кавказская Албания создана армянским этносом и, значит, все христианские памятники тоже принадлежат армянам. В заявлении азербайджанских историков, напечатанном на днях и связанном с этим вопросом, говорится, что «в процессе археологических исследований Карабаха за более чем столетний срок ни в его нагорной, ни в равнинной части не были обнаружены ни места проживания армян, ни их крепости, ни некрополи и т.д. В результате археологических раскопок, проводимых десятилетиями азербайджанскими археологами на карабахской территории, были обнаружены пещерные стоянки Азых, Татар, Зар, относящиеся к эпохе палеолита; памятники Чалагантепе, Лейлатепе и пр., относящиеся к эпохе энеолита; памятники Ханкенди, Учоглан, Гейтепе, Гарахаджили, относящиеся к первому бронзовому периоду; узерликтепе, памятники Ходжалы, Довшанлы, Ахмахы, Сырхавенд, Сарычобан, Гарабулаг, относящиеся к среднему и последнему бронзовому периоду, а также памятники Човургала и другие, относящиеся к античной эпохе и к первому среднему веку. Мировая научная общественность, в том числе сами армянские ученые, однозначно подтвердили, что все вышеперечисленные памятники принадлежат «древним жителям Азербайджана».

Кавказская Албания занимала территорию на юге от реки Араз до Дербента на севере. Несмотря на то, что в IV веке христианство было провозглашено государственной религией в Албании, ее пропаганда началась еще в I веке. Построенная в сегодняшнем селе Киш Шекинского района церковь считалась матерью албанских церквей. Она была первой церковью не только в Албании, но и на территории Южного Кавказа.

Позже в первой столице Албании Габале, нынешнем Огузе, в Казахском, Закапальском, Балакенском районах и на других территориях были построены церкви.

После присоединения к России северных азербайджанских ханств коварная политика армянской григорианской церкви против албанской церкви до приостановления ее деятельности Петербургским синодом отличалась также политикой арменизации албанцев-христиан и их памятников. Однако большинство албанцев было против этого и приняло ислам. Этот факт был доказан статистическими данными, относящимися к XIX веку. Эти факты были собраны и изданы представителями Российской Империи. Причем принятие албанцами ислама произошло в такой период, когда положение мусульман в России было хуже по сравнению с положением христиан. Несмотря на это, албанцы решили не арменизироваться, а принять мусульманство и остаться албанцами. Одновременно, несмотря на давление со стороны армянской церкви, предки проживающих на территории сегодняшних Габала и Огуза удинов не стали арменизироваться, они сохранили свою религию и обычаи.

САМЫЙ ОПТИМАЛЬНЫЙ ПУТЬ РЕШЕНИЯ КОНФЛИКТА

Деятельность Президента Азербайджана Ильхама Алиева в 2007 году в деле решения нагорно-карабахского армяно-азербайджанского конфликта, представляющего собой угрозу миру и безопасности на Южном Кавказе, согласно международным нормам и национальным интересам нашего народа, стала интенсивнее. Глава государства Ильхам Алиев, выступающий из принципов, связанных со стратегией решения конфликта, определенных нашим общенациональным лидером Гейдаром Алиевым согласно международным юридическим нормам, добился продвижения вперед данного процесса согласно азербайджанским национальным интересам путем внедрения новых политических механизмов. На совещании, посвященном обсуждению проблем наших сограждан - вынужденных переселенцев со своих родных земель из-за военной агрессии Армении против нашей страны, Президент Ильхам Алиев еще раз внес ясность в переговоры, связанные с решением конфликта, поставил точку на беспочвенных предположениях определенных недоброжелательных сил. Очень глубокое смысловое выступление главы правительства еще раз подтвердило, что переговоры проходят в рамках принципов, отвечающих национальным интересам Азербайджана.

Официальный Баку правильно оценивает реальное положение, делает опору на политику усиления факторов, воздействующих на процесс разрешения конфликта. В 2009 году в этом процессе начало ощущаться

определенное оживление. Так, усиление направленных на разрешение конфликта международных стараний, ведение в конкретном формате переговоров, проводимых Минской группой ОБСЕ, привлекают внимание как мощное политико-психологическое превосходство официального Баку.

Как неоднократно говорил Президент Ильхам Алиев, страна-агрессор должна четко ощущать, что Азербайджан обладает очень сильной, мобильной и профессиональной армией и этот фактор психологического воздействия должен обеспечивать ведение переговоров в позитивном аспекте. Кроме того, Азербайджан готов и дальше защищать свою правильную позицию в разных международных организациях, он может раскрыть в более глобальном масштабе захватническую политику Армении, для того, чтобы взять в свои руки психологическое преимущество, Азербайджан должен продолжать свою дипломатическую деятельность в идеологически-пропагандистском плане. Основная суть проводимой Ильхамом Алиевым политики в направлении решения конфликта в 2007 году - подтверждать беспочвенность позиции Армении с точки зрения международной юрисдикции, изолировать страну-агрессора от динамичного процесса развития Южного Кавказа, от глобальных энергетически-коммуникационных проектов, и, наконец, увеличивая экономико-военную мощь Азербайджана, оказывать влияние на противоположную сторону. Глава государства Ильхам Алиев на совещании, посвященном проблемам беженцев, сказал, что не исключает возможность актуализации варианта разрешения конфликта военным путем: «...В военном плане мы полностью готовы освободить свою землю от оккупантов. И сейчас мы готовы, мы будем усиливать свою военную мощь, и мы сделаем так, что наша армия будет сильнее армянской в десятки раз. Эта цель поставлена, и мы ее достигнем. История проделанных нами работ показывает, что мы выполняем все поставленные перед собой задачи. Когда я в свое время говорил, что наши военные расходы будут составлять 1 млрд. долларов, некоторые в это не верили. Сейчас это реальность и это не последний рубеж. Мы усиливаем также профессионализм, подготовку кадров, а также материально-техническую базу».

На фоне усиления Азербайджана с экономической точки зрения, увеличения в значительной степени военного бюджета республики процесс переговоров тоже перешел на новую ступень. Несмотря на традиционные и популистские заявления официального Еревана в пересчете на общественное мнение, за последние 4 года в позиции страны-агрессора обнаружены серьезные дипломатические отставания. Перед серьезными нападками в 2004-2009 гг. официальный Ереван был вынужден принимать участие в поэтапных решениях конфликта. То, что страна-агрессор продолжила переговоры вокруг модели «Пражский процесс», т.е. «поэтапное решение»,

можно отметить как дипломатические успехи официального Баку. Подход, на котором постоянно настаивал Азербайджан - принцип поэтапного решения проблемы, поддерживается Минской группой и страны, ведущие переговоры, - Армения и Азербайджан - являются участниками этого процесса. Президент Ильхам Алиев отметил как серьезную победу Азербайджана тот факт, что переговоры с участием сопредседателей проходят под эгидой принципа территориальной целостности. Президент Азербайджана Ильхам Алиев считает, что претензия армян Нагорного Карабаха «решать самостоятельно свою участь» очень далека от реальности. По его словам, после распада СССР сепаратизм на постсоветском пространстве превратился в ведущий фактор политики, в некоторых случаях даже принял выдуманный и поддельный сюжет под названием «движение за национальную независимость». В реальности же в корне всех этих конфликтов стоит не желание народов определить свою судьбу, а желание захватить чужие земли, желание агрессии. Национальное самоопределение - принцип решения своей участи - исключительное право, закрепленное за каждым народом международной юрисдикцией. Однако, по международным нормам, народы, не имеющие независимого государства, могут выступать с претензиями на самоопределение в определенных юридических рамках. У армянского народа есть свое независимое государство и с этой точки зрения у армянского сепаратистского режима Нагорного Карабаха нет юридически-политических оснований выступать с такой претензией: «Азербайджан никогда не даст согласия на создание второго армянского государства. Проживающим в Нагорном Карабахе армянам и азербайджанцам, которые туда вернуться, будет дан высокий статус самоуправления. Об этом неоднократно заявляло азербайджанское руководство во время переговоров на всех этапах, начиная с 1990 года, и по сей день. Может быть изучен самый высокий статус автономии, имеющийся в мире и Европе, вернее, мы готовы к этому, мы пойдем на это, и будет восстановлена территориальная целостность Азербайджана, и, одновременно, наконец, в регионе будет восстановлен мир, и могут быть восстановлены в дальнейшем взаимоотношения между двумя странами».

Президент Ильхам Алиев, основываясь на фактах, отмечает, что до того, как в Нагорном Карабахе стал формироваться сепаратистский режим, основную часть населения здесь составляли азербайджанцы. В то же время в этой автономной республике проживали русские и представители других национальностей. Поэтому выступление армян для определения только своей судьбы на этой территории недопустимо. Говоря об этой реальности, Президент Азербайджана добавил, что в дальнейшем, при определении статуса Нагорного Карабаха, наряду с интересами армянской общины необходимо учитывать интересы и безопасность азербайджанской общины.

Предложенный Азербайджаном для Нагорного Карабаха статус самой высокой автономии является оптимальным путем решения конфликта и рано или поздно Армения - сторонница сепаратистского режима, будет вынуждена примириться с этой реальностью. Президент Ильхам Алиев считает предложение об уже имевшем место в мире самом высоком статусе, который предлагается для Нагорного Карабаха, абсолютно адекватным для международных правовых норм. Президент Азербайджана неоднократно говорил, что и для Армении, и для поддерживаемого ею сепаратистского режима в Нагорном Карабахе не может быть сделано большее снисхождение.

Если мы примем к сведению выход на более высокие ступени экономических интересов в современном мире, нетрудно установить, какая сторона обладает более воздействующими возможностями в решении конфликта. Кроме того, в Азербайджане, который столкнулся с агрессией Армении, за последние годы стали интенсивнее шаги, предпринятые для формирования еще более высококвалифицированной в ведении войны, всесторонне оснащенной армии. Проводимые в жизнь успешные реформы, год от года усиливающаяся экономическая мощь нашей республики дали возможность Президенту Ильхаму Алиеву претворять в жизнь постоянные мероприятия в этом направлении, увеличивать без остановки военные расходы. Глава нашего государства держит постоянно в поле своего зрения еще большее усиление нашего военного потенциала, опирается на опыт в этом направлении передовых государств. В государственном бюджете Азербайджана на 2009 год самые высокие расходы предусмотрены именно для Азербайджанской армии, как и обещал Президент Ильхам Алиев, объем только военного бюджета нашей страны стал как бюджет всей Армении в целом. Все это является важным условием для ведения переговоров по поводу решения конфликта, проводимых в 2009 году, с учетом интересов Азербайджана.

На совещании, посвященном проблемам беженцев, Президент Ильхам Алиев отметил, что международные право и нормы, критерии справедливости в армяно-азербайджанском нагорно-карабахском конфликте - на стороне Азербайджана и это подтверждает однозначно и мировая общественность. Азербайджан, являющийся полноценным членом мирового сообщества, пока считает возможным делать шаги для решения конфликта мирным путем, но не намерен длительное время мириться с оккупацией своих земель. Если Армения не даст согласия на решение конфликта принятыми всеми нормами и принципами, будет продолжать свою захватническую политику, тогда Азербайджан начнет военные действия для освобождения своих земель. Это - исключительное право азербайджанского народа, и ни одно государство не в силах остановить его на этом пути. Государства, которые против начала войны, должны избавиться от «двойных

стандартов», в первую очередь должны оказать давление на страну-агрессора, должны обеспечить выполнение решений ООН.

КАРАБАХСКАЯ ПРОБЛЕМА - ОПАСНОСТЬ, НАПРАВЛЕННАЯ ПРОТИВ МИРОВЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ИНТЕРЕСОВ И МЕЖДУНАРОДНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Того, кто забыл свое прошлое, будущее будет расстреливать - народные слова. Из истории видно, что наша забывчивость нам всегда очень дорого обходилась. Мы все время теряли, переживали из-за потерь, снова повторяли те же ошибки, и снова те же потери. В свое время мы также подарили и Гейджу, и Зангезур. Желание вернуть свое, родное, хоть и пожирало нас изнутри, мы никогда не выходили за рамки принципа советского режима «мы - члены одной семьи». Неоднократно, только за один век четыре раза, наши сограждане были депортированы со своих земель, очагов своих дедов, прадедов, из своих домов.

В Ереване наших сограждан мучили, издевались над ними, мы же им говорили «вы - самые желанные люди». Если их кто-то слегка обижал, тут же находились их защитники. В свое время в интервью одного из работников ЦК КП Азербайджана говорилось, что Мир Джафар Багиров, будучи первым секретарем, снял с работы одну рядовую работницу ЦК, армянку. Из Москвы ему позвонил Микоян и сказал: «Ты относишься к людям с пристрастием». Так он выразил свое отрицательное отношение. Так было всегда, а мы не видели, как говорится, у себя под носом проводимую политику арменизации Карабаха. Такие, как Геворков, долгое время руководили Карабахом и вели в самом прямом смысле слова шовинистическую политику, всегда преследовали, травили азербайджанцев...

Время показало, что политика арменизации обошлась нам очень дорого. Когда мы проснулись, то увидели, что те, кого мы посадили во главе стола, наши дорогие «гости» хотят отнять у нас наш дом. Так и получилось. Они отняли у нас Карабах, считающийся райским уголком.

Вернувшийся во второй раз к власти по требованию, по желанию народа Гейдар Алиев столкнулся с трудностями в решении карабахского вопроса, в создавшемся противостоянии. Азербайджан напоминал в то время военный «полигон». Достигли последней черты беззаконие, бесправие. Вооруженные группировки, если так можно выразиться, шли друг на друга войной, брат встал на брата. Наконец, наш общенациональный лидер, имеющий богатый жизненный опыт, большие знания, сумел поставить точку этому своеволию. Он смог в то время добиться самого необходимого - прекращения огня, смог спасти наших детей, никогда не видевших оружия, нигде не получивших военного обучения, из лап смерти. Гейдар Алиев

хорошо понимал, что Азербайджан ведет войну не только с армянскими солдатами, но и с объединенными русскими войсками.

Азербайджан, чей голос не выходил за пределы Баладжар, остался наедине со всем миром. Рассыпанные по всему свету, как чертополох, армяне с очень большим мастерством и хитростью смогли за счет своих лоббистов обмануть мировую общественность. Никуда, ни к кому не доходил наш глас, этот голос никто не слышал. Гейдар Алиев же взял с собой и обошел с этим голосом, с мыслями об Азербайджане, все страны, объяснил всем, в чем заключается наше горе. И видевшая везде силу армянского лобби великая личность обратилась к 50-миллионному азербайджанскому народу, рассыпанному по всему свету, призвала их к испытаниям. В Баку был созван I Съезд азербайджанцев всего мира. Это было для Азербайджана очень значимым историческим событием.

Наш общенациональный лидер поставил, как очень важную цель, создать азербайджанскую диаспору. За очень короткий срок он заставил мир признать Азербайджан, и Азербайджан в свою очередь узнал мир. И доказал, что наше дело - правое. Он сумел доказать всему миру, что нам не нужна ничья земля. Но что можно поделаться, в самом мире блуждает призрак несправедливости, мир сам не хочет слышать правду и не в состоянии ее принять.

Очень жаль, что наш общенациональный лидер не сможет увидеть день освобождения наших земель, как говорится, он не сможет завершить начатое дело.

Президент Ильхам Алиев на предвыборной кампании 2003 года объявил, что, если азербайджанский народ ему доверяет, даст ему свои голоса, одним из направлений его деятельности, как президента, будет решение армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта мирным путем, возвращение беженцев и вынужденных переселенцев на свои родные земли. Выполнивший данное слово президент держит карабахский вопрос в центре внимания, во всех своих поездках, встречах, переговорах с дипломатами всего мира всегда ставит на первый план карабахский вопрос, проблему беженцев.

«Земля Нагорного Карабаха - исконно азербайджанская. Азербайджан никогда не позволит создать второе армянское государство на своих землях. Я очень счастлив, что в азербайджанском обществе нет разногласия по этому вопросу. В некоторых случаях оппоненты пытаются обвинить нас в том, что карабахская проблема не решается. А не решается она, потому что мы никогда не примем решение, которое нас не устраивает. Потому не решается, что, несмотря на давления, я как президент никогда не пойду на соглашения, которые не устраивают Азербайджанское государство, азербайджанский народ». Автор этих слов господин Ильхам Алиев, за время

исполнения обязанностей президента, выполняет обещания, данные народу по всем направлениям, доказал на деле, что его слова и дела совпадают. Соблюдение территориальной целостности и суверенитета Азербайджанской Республики при решении армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта при помощи дипломатических возможностей, можно сказать, является приоритетом внешней политики господина Ильхама Алиева.

Президент Азербайджана, используя все политические и дипломатические возможности, показал всему мировому сообществу свое однозначное стремление к конструктивному решению проблемы. «Только тогда, когда оккупированные земли Азербайджана избавятся от вражеского топтания, наши вынужденные беженцы вернуться к своим родным очагам, можно будет рассматривать вопрос о статусе Нагорного Карабаха», - сказав это, глава государства подтвердил лишний раз, что позиция Азербайджана опирается на международные правовые нормы, что наша борьба - справедливая и правомерная. А то, что Армения избегает конструктивных переговоров, продолжает свою захватническую позицию, отметили все международные организации, одним словом, весь мир. Включение вопроса о конфликте в повестку дня 59-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН; принятие январской сессией 2005 года Европейского Союза резолюции, связанной с армяно-азербайджанским нагорно-карабахским конфликтом; подтверждение факта оккупации азербайджанских земель армянами; в то же время требование выполнения принятых ООН четырех резолюций, связанных с нагорно-карабахским конфликтом, могут считаться самыми серьезными успехами во внешней политике азербайджанской дипломатии.

Несмотря на то, что наши коварные враги постоянно толкают нас на провокации, азербайджанский народ - сторонник мира, выказал желание решить эту проблему мирным путем. Президент Азербайджана всегда принимал во внимание позицию и мнение своего народа. Неоднократно на встречах на самом высоком уровне господин Президент говорил, что армяно-азербайджанский нагорно-карабахский конфликт может быть решен только и только в рамках территориальной целостности Азербайджана, тем самым подтвердив еще раз свою принципиальную позицию в этом вопросе. К сожалению, неконструктивная позиция Армении, прерывание переговоров каждый раз по тем или иным причинам, несерьезное отношение президентов этой страны не дают возможности разрешить эту проблему мирным путем. Все это является причиной разрушения надежд мирового сообщества, в особенности тех ведущих стран мира, которые выступают как заинтересованная сторона в данном вопросе, на мирное его разрешение. Понятно, что этот конфликт теперь уже не только проблема азербайджанского и армянского народов, но она стала проблемой всего мирового сообщества.

Сегодня Каспийский бассейн, находящийся в коридоре Запад-Восток, является одним из центров соединения мировых интересов. Выход богатств Каспия в мир осуществляется через азербайджанскую территорию, посредством трубопроводов Баку-Тбилиси-Джейхан, Баку-Тбилиси-Эрзерум. Поэтому карабахская проблема является опасностью, направленной против безопасности мира и экономических интересов. Таким образом, получается, что в решении этой проблемы мирным путем заинтересован весь мир.

Исходя из вышеизложенного, Азербайджан сегодня стремительно развивается, превращается в самое могущественное государство региона. Он является не просто участником международных проектов, претворяемых в жизнь в Южнокавказском регионе, а в прямом смысле слова выступает как отвечающее за свои слова государство. То есть Азербайджан обладает и военными, и юридическими, и моральными возможностями для решения проблемы и восстановления своей территориальной целостности на основе международных юридических норм. Президент Ильхам Алиев сказал: «Пять лет тому назад экономика Армении и Азербайджана была приблизительно на одном уровне. Сегодня наша экономика превышает их экономику в 7 раз. Пять лет тому назад наши бюджетные расходы были приблизительно одинаковы. Сегодня в этом плане разница тоже составляет 7 раз. Азербайджан превращается в значимую страну для мира и Европы. У Азербайджана есть большие запасы нефти и газа. Всем известно, что вопрос энергии - номер один на повестке дня всего мира. Сейчас вопрос энергии воспринимается как вопрос безопасности международными организациями и ведущими странами. Эти ресурсы у нас есть. Мы выполняем мероприятия для безопасности в Европе. Мы выполнили такие грандиозные проекты, как Баку-Тбилиси-Джейхан, Баку-Тбилиси-Эрзерум. Мы становимся транзитной страной для транспортных средств. У Армении всего этого нет, у нее нет перспектив для дальнейшего развития, нет никаких оснований для экономического развития».

Нагорный Карабах, не воспринимающийся никакой страной как независимая республика, признается и принимается мировым сообществом не как самостоятельная республика, а как неотделимая часть Азербайджана. Поэтому проводимые до сегодняшнего дня выборы в Нагорном Карабахе не признаны никакой международной организацией. Супермировые державы, такие как США, Франция, такие авторитетные международные организации, как НАТО, Европейский Союз, Организация Исламской Конференции, подошли к территориальной целостности Азербайджана однозначно с уважением, выразили поддержку процессу мирного урегулирования нагорно-карабахского конфликта в рамках Минской группы ОБСЕ. Все проведенные до сегодняшнего дня выборы в Нагорном Карабахе были осмеяны мировым сообществом, воспринимаясь им как детские забавы. Госдепартамент США

неоднократно выступал с таким заявлением: «США не признают «Нагорно-Карабахскую Республику» и проводимые там «выборы», подходят к территориальной целостности Азербайджана с уважением». Также и Организация Исламской Конференции распространила заявления, что проведение в оккупированном Арменией Нагорном Карабахе Азербайджана фиктивных выборов не что иное, как грубое нарушение международных юридических норм и принципов и создает препоны для ведения мирных переговоров. Именно поэтому выборы и их итоги не обладают никакой юридической силой.

Все это доказывает, что весь мир подходит с уважением к территориальной целостности Азербайджана, неприкосновенности признанных границ республики.

Сейчас Азербайджан стремится не только к увеличению экономических показателей, но и к усилению военной мощи. Страна, имеющая могучую армию, никогда не будет побеждена. Если завтра нужно будет, мы должны будем силами нашей армии освободить оккупированные территории. Рано или поздно, но наши вынужденные беженцы должны будут вернуться на свои исконные земли. Презренные соседи наши должны будут отступить от мысли создать на азербайджанских землях армянское государство, должны отступить от неуважительного отношения к решениям мирового сообщества.

Это - и всеобщее народное желание. Мы никогда не вождедели чужих земель, чужих богатств. Это мы постоянно подвергались раздроблениям, нападениям, несправедливому отношению.

В течение определенного времени происходящий процесс урезывания наших границ привел к тому, что их протяженность со 114 тысяч кв.км стала 86,5 тысяч кв.км. Мягкость сердца, широта души всегда были нашей бедой. Мы дали армянам, постоянно плачущим перед всем миром, показывающим себя несчастными, место на своих землях, где они создали свое государство. Но, к сожалению, мы не увидели их меркантильных желаний, их химерического желания создать государство от Каспийского до Черного моря. Мы все поняли очень поздно. Наконец, мы поняли, что нельзя доверять землю, родину чужим, мы должны беречь ее сами, причем, как зеницу ока...

Сегодня Президент Ильхам Алиев, будучи Верховным Главнокомандующим нашей армии, выбирает не военную, а мирную дорогу, он не хочет привести свой народ к трагедии. Безусловно, если переговоры не приведут к нужным результатам, естественно, что, обсудив разные варианты, мы освободим свои оккупированные земли любой ценой.

Говорят, что как бы ни утончилась правда, она никогда не исчезает. Борьба, которую сегодня ведет Азербайджан, это справедливая борьба. Рано или поздно, но мы победим. Возможно, сложно конкретно назвать дату конца

этого конфликта, однако день завершения этой борьбы нашей победой не так уж и далек. Достоин похвалы, что у нас создано Министерство оборонной промышленности. Как известно, скоро начнется производство некоторых видов военного оборудования у нас в стране. Именно из-за всего этого, испугавшиеся такого быстрого развития Азербайджана армяне прилагают всяческие усилия, чтобы нарушить наше внутреннее спокойствие, пытаются очернить Азербайджан в глазах других стран, оказывают политическое давление на нашу страну. Но им ничего не удастся, они уже не надеются даже на своих иностранных защитников, они уже попали в смешное положение. Всегда имевшая сильную армию и охраняемые границы страна никогда не оставалась под чужими сапогами. Сейчас Азербайджан нуждается в мощной армии. То, что 20 % нашей территории оккупировано, более одного миллиона граждан официально являются вынужденными беженцами, дает нам основание говорить, что необходимо усилить внимание к военному строительству в стране. Многоуважаемый Ильхам Алиев, принимая во внимание все эти факторы, всегда смотрел на военное строительство как на один из самых важных вопросов.

Если в 2003 году военные расходы составляли 135 миллионов долларов, то в 2007 году эта цифра выросла до 1 млрд долларов. Это значит, что в государственном бюджете Азербайджана военные расходы стоят на первом месте. И именно это пугает наших врагов.

Нужно еще раз подчеркнуть, что все наши земли, оккупированные армянами, будут освобождены под началом господина Президента, Верховного Главнокомандующего Ильхама Алиева, Азербайджан достигнет своей территориальной целостности и суверенитета.

Эта очень серьезная проблема - армяно-азербайджанский, нагорно-карабахский конфликт, - имеющая большое значение для азербайджанского народа, очень беспокоит и нашего Президента. Не смиряющийся с создавшимся положением, Ильхам Алиев выдвигает свою сильную и окончательную позицию: «Ни для кого не секрет, что в странах со слабой экономикой не бывает сильной армии. Только сильные в экономическом плане страны имеют сильную армию. Это - наш долг. Мы будем обогащать, усиливать свою страну. Она будет развиваться ускоренными темпами, и создавшийся экономический потенциал будет расходоваться в первую очередь на военное строительство.

Наша страна находится в состоянии войны. Наше дело правое. Это не мы оккупировали чужие земли, и мы не претендуем ни на чьи территории. Это у нас нарушены границы, наши территории оккупированы. Азербайджанский народ, армия в состоянии в любой момент предпринять необходимые шаги для восстановления своей территориальной целостности. У нас есть на это право. И международные юридические нормы дают нам для

этого возможности. Армяне нарушили все международные нормы. Уже во всем мире сформировалось определенное мнение по этому поводу. Могу сказать, что это общественное мнение, положительное для нас, отражает правду. Требования Азербайджана воспринимаются с большим вниманием, и мы видим, что международная общественность, ведущие страны мира начали относиться к этому вопросу справедливее.

Мы надеемся, что целостность азербайджанской территории будет восстановлена путем переговоров. Мы будем стараться для этого и будем верны мирным переговорам. Но, в то же время, азербайджанский народ никогда не смирится с потерей своих земель. Если мы увидим, что переговоры не приведут ни к каким результатам, мы воспользуемся любыми методами для освобождения своих земель.

А для этого необходимы сильная армия, любовь к родине, единство народа, его воля. И это все у нас есть».

После этого Президент сказал:

«Расходы, связанные с армией, год от года растут. Увеличиваются предусмотренные в бюджете расходы. И дальше будут расти средства, направленные на военные расходы. Экономический потенциал Азербайджана растет. Наша страна станет очень богатой. Конечно, вместе со всеми другими отраслями, и в военном строительстве тоже будут сделаны большие шаги. Мы должны усилить свою армию, военный потенциал. Уже в этом направлении проделана большая работа.

По инициативе нашего общенационального лидера Гейдара Алиева сделаны, можно сказать, определяющие шаги. Эта политика должна идти и дальше. Наша армия способна выдворить со своих земель нашего врага. Но мы хотим, чтобы наша армия стала еще сильнее. Чтобы условия служащих в армии офицеров, солдат стали еще лучше. Чтобы забота об армии усиливалась год от года».

Уже около пяти лет при обсуждении любого вопроса в Азербайджане мы обращаемся к фактору Ильхама Алиева. Его опыт за этот маленький срок в общественно-политической жизни Азербайджана как Президента страны, интеллигента, гражданина привел к тому, что в республике день ото дня увеличивается число тех, кто опирается на Ильхама Алиева. Естественно, что все это - торжество продолжения политики Гейдара Алиева. Этот политический курс начал претворяться в жизнь Гейдаром Алиевым и сегодня очень успешно продолжается с Ильхамом Алиевым.

Список использованной литературы

1. З. Бунятов, Ю. Юсифов. «История Азербайджана», Баку, 1994.
2. «Карабахнаме». Книга I, Баку, 1989.

3. Й. Махмудов. Газета «Азербайджан», 31 марта, 2007.
4. Самуел А. Уимз .«Армения. Террорист. Скрытности христианской страны», Вашингтон, 2003.
5. И. Мамедов. «История Азербайджана», Баку, 2005.
6. Л. Гусейнов. «Международное право», Баку, 2002.
7. Газета «Азербайджан», 25 сентября, 1918.
8. Газета «Наш голос», 4 апреля 1918.
9. Газета «Грузия», 25 ноября, 1918.
10. В. Ишаханян. «Народности Кавказа», Санкт-Петербург, 1916.
11. И. Дьяконов, «Малая Азия и Армения около 600 г. до н.э. Северные походы вавилонских царей», Вестник, 1981. ст. 36-63. «Вестник древней истории», 1985

Баку. Черный Январь 1990 года

Mirkazım Seyidov

Erməni vandalizmi

NOVOSIBIRSK 2010

Erməni millətçiləri tərəfindən xalqımıza qarşı həyata keçirilən soyqırımın və təcavüz siyasətinin iki yüz ilə yaxın bir tarixi vardır. Bu mənfur siyasətin məqsədi azərbaycanlıları tarixi torpaqlarından qovmaq, bu ərazilərdə erməni tarixçilərinin və ideoloqlarının uydurduğu "Böyük Ermənistan" dövləti yaratmaq idi. Müəyyən tarixi dövrlərdə bəzi aparıcı dünya dövlətlərinin planlarına uyğun gələn bu siyasəti reallaşdırmaq üçün müntəzəm surətdə ideoloji, hərbi və təşkilati xarakterli iş aparılmış, tədbirlər həyata keçirilmiş, ən müxtəlif üsul və vasitələrdən istifadə edilmişdir. Xalqımızın tarixi kobud şəkildə saxtalaşdırılmış, maddi və mədəniyyət abidələrimiz, toponimlərimiz erməni tarixçiləri və "ideoloqları"nın təcavüzünə məruz qalmışdır. Onlar millətçiliyi və şovinizmi, qonşu xalqlara nifrət ideologiyasını əsas tutaraq "milli-mədəni", siyasi və hətta terrorçu təşkilatlar yaratmış, erməni diasporunun və lobbisinin imkanlarını bu məqsədlərə səfərbər etmişlər.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

ÖN SÖZ ƏVƏZİ

Zaman-zaman Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış edən ermənilər bu gün də öz də saxtakarlıqlarından əl çəkmirlər. İndi də Naxçıvan barədə sərsəm iddialar səsləndirir, Ağdamda "paytaxt" tapdıqlarını bəyan edirlər. Amma etiraf etmək lazımdır ki, saxtakarlıq yolu tutan bu xalqın cəfəng iddialarına sadəcə cavab verməklə kifayətlənmişik. İndiki Ermənistan adlı dövlətin ərazisinin tarixi Azərbaycan torpaqları olması faktını lazımınca dünya ictimaiyyətinə çatdırmamışıq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ağdam ictimaiyyəti qarşısında söylədiyi fikirlər bu məsələ ilə bağlı hər bir azərbaycanlı üçün signal oldu.

- Tarix sübut etdi ki, hazırkı Ermənistan deyilən dövlətin ərazisi, əzəli Azərbaycan torpaqlarıdır. Heç bir tarixçi, normal araşdırmaçı bunu inkar edə bilməz. Ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə və bütövlükdə Cənubi Qafqaza gəlmə olduğu, çar Rusiyasının Qafqaza doğru istilaçılıq siyasətinin genişləndiyi vaxtlarda bu ərazidə onların heç bir dövlət qurumunun yoxluğu tarixçilər tərəfindən dəfələrlə sübuta yetirilib. Ermənilərin əsas məskənləri indiki Balkan yarımadası olub və sonralar onlar Kiçik Asiya yarımadasına gəliblər. XIX əsrin əvvəllərində Rusiyanın Qafqaza doğru genişlənməsi tədricən bu ərazilərə ermənilərin gətirilməsi, onların Azərbaycan torpaqlarında məskunlaşdırılması ilə müşayiət olunurdu. Azərbaycan torpaqlarının şimal hissəsinin "Gülüstan" və "Türkmənçay" sülh müqavilələri ilə çar Rusiyasının tərkibinə daxil edilməsi zamanı İran və Türkiyə ərazisindən məqsədyönlü şəkildə, kütləvi halda ermənilərin Qafqaza köçürülməsi prosesi baş verirdi. Bu, təsadüfi deyildi. Çünki məlum olduğu kimi, I Pyotrün dövründən başlayaraq çar Rusiyasının xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri Osmanlı imperiyası ilə İran arasında münaqişəni dərinləşdirmək və bu dövlətlərlə öz dövləti arasında bufer xristian dövləti yaratmaq olmuşdur. Qafqazda yalnız Azərbaycan xanlıqları var idi ki, onların da əhalisinin mütləq əksəriyyətini azəri türkləri təşkil etmişdir.

Çar Rusiyasının süqutundan sonra isə Cənubi Qafqazda yalnız iki xalqın - azərbaycanlıların və gürcülərin öz dövlətlərini yaratmaq üçün maddi və mənəvi imkanları var idi. Ermənilərdən fərqli olaraq azərbaycanlılarda və gürcülərdə öz müqəddəratlarını təyin etmək və müstəqil dövlətlərini yaratmaq istiqamətində milli oyanış vardı.

XIX əsrin sonlarına nəzər salsaq, Azərbaycan ədəbi mühitində yüksələn xətt üzrə milli oyanışın getdiyini görürük. Bu proses XX əsrin əvvəllərində daha da sürətlənmişdir. Xüsusilə Bakıda neft bumunun başladığı vaxtlarda buraya külli miqdarda vəsaitin daxil olması, elmin, mədəniyyətin, incəsənətin inkişafı ilə yanaşı, həm də milli oyanışa güclü təkan vermişdir. O dövrdə ziyalılarımız Azərbaycanın müstəqilliyi ideyasını gündəmə gətiriblər. Bu onların elmi, bədii yaradıcılıqlarında, Dumada fəaliyyət göstərən azərbaycanlı deputatların

fəaliyyətlərində özünü göstərirdi. Ona görə də təsadüfi deyil ki, XX əsrin əvvəlində çar Rusiyasının inqilabı mərkəzlərindən biri Azərbaycan olmuşdur. Həmin dövrdə Azərbaycanın bütün bölgələrində - Bakıda, İrəvanda, Naxçıvanda, Gəncədə və digər yerlərdə milli oyanış hiss edilməkdəydi.

1917-ci ilin fevralında Rusiyada burjuva inqilabı baş verdi. Çarın devrilməsi, müvəqqəti hökumətin qurulması, sonra bolşeviklərin Rusiyada çevriliş edərək hakimiyyəti ələ almaları Cənubi Qafqazda azərbaycanlıların və gürcülərin öz müqəddəratlarını həll etmək istiqamətində hərəkətə keçmələri ilə müşayiət olunurdu. 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Milli Şurası Zaqafqaziya Seymindən çıxdığını bəyan edərək dövlət müstəqilliyini elan etdi. Azərbaycanın müstəqilliyinin elan edilməsi barədə Milli Şuranın bəyannaməsi faktiki olaraq ölkəmizin sərhədlərini müəyyənləşdirdi. Bu sərhədlər, indiki İrəvan şəhəri də daxil olmaqla, böyük bir ərazini əhatə edirdi.

Zaqafqaziya Seymi dağılanda ermənilərin müstəqillik iddiaları olmayıb. Sadəcə, Azərbaycanın və Gürcüstanın müstəqil dövlət olduğunu gören ermənilər məcburiyyət qarşısında müstəqillik iddiasına düşdülər. Amma ermənilərin müstəqil dövlət qurmaq üçün söykənəcəkləri şəhər yox idi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradıcıları, Milli Şuranın üzvləri erməni milli şurasının müraciətinə cavab olaraq bəlli olan addımı atmışlar. Edilən güzəşt nəticəsində İrəvan ermənilərin ixtiyarında qalmışdır. Bu fakt məlumdur və tarixdə vardır.

Prezident İlham Əliyevin cəbhə bölgələrinə səfəri zamanı söylədiyi fikirlərin də qayəsində indiki şəraitdə bu faktın bir daha dünyaya çatdırılması dayanır. Tarixi faktların bir daha qaldırılmasında və dünyaya çatdırılmasında məqsəd Ermənistan adlanan və 29 min kv.km ərazisi olan dövlətin əslində azərbaycanlıların bir vaxtlar güzəştə getdiyi torpaqlar üzərində qurulduğunu diqqətə çatdırmaqdır. Söhbət ondan gedir ki, biz İrəvanın qədim Azərbaycan şəhəri olduğunu sənədlərlə, müəyyən qərarlarla dünyaya çatdırmaqla bir daha göstərmək istəyirik ki, bəzi hallarda beynəlxalq təşkilatların, ayrı-ayrı dövlətlərin himayə etdiyi Ermənistan ərazisinin əzəli Azərbaycan torpaqlarıdır. Ona görə Azərbaycan xalqı öz ərazisinin bir qırışını da Ermənistana güzəştə getmək niyyətində deyil. Bunu erməni tarixçiləri də bilir və hər vəchlə, saxtakarlıqlara əl atmaqla əsl həqiqətlərdən yayınırlar.

İşğalçı Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarına müdaxiləsi, 17 min kv.km ərazimizi işğal etməsi, eyni zamanda erməni tarixçilərinin və siyasətçilərinin Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış etmələri ermənilərin zamanında edilən güzəştlərə nankorluqlarının və hər bir əməllərinin kökündə işğalçılıq siyasətinin dayanmasının bariz nümunəsidir. Əgər erməni işğalçıları Azərbaycanın əraziləri ilə bağlı heç bir fakta söykənməyən sərsəm iddialarını ortaya qoyurlarsa, niyə Azərbaycan əsl həqiqətləri bəyan etməsin? Bu həqiqətləri vaxtilə rus tarixçiləri də qələmə alıblar. Məlumdur ki, rus diplomatı Qriboyedov İranda səfir olduğu dövrdə ermənilərin köçürülməsi ilə bağlı narahatçılığını ifadə edərək çara məktub

yazmışdır. Bu məktubda açıq şəkildə bildirilirdi ki, ermənilər məskunlaşdıqları yerlərdə bir qədər yaşadıqdan sonra oranın onların ata-baba torpağı olduğunu iddia edirlər. Ermənilərin Cənubi Qafqaza gəlmə olmalarını sübut edən faktlar çar Rusiyası dövründə nəşr olunmuş ensiklopediyalarda da öz əksini tapmışdır. Tarixən İrəvan şəhərinin əhalisinin böyük əksəriyyətinin azəri türkü olması danılmaz faktdır. Bəzən bizə elə gəlir ki, xarici ölkələrdə hər kəs əsl tarixi faktları bilir. Amma belə deyil. Erməni təbliğatı da vaxtilə tarixin saxtalaşdırılması istiqamətində öz işini görmüşdür. Ona görə də cənab Prezidentin qaldırdığı bu məsələ tarixçilərimiz, siyasətçilərimiz və ümumilikdə hər bir sırayı vətəndaşımız üçün bir çağırışdır. Bu çağırış hamımızın bu yöndə səfərbər olmağımızı tələb edir. Biz müasir texnologiyanın bütün nailiyyətlərindən istifadə edib əsl həqiqətləri dönə-dönə dünyaya çatdırmalıyıq.

Ermənilər bütün dünyaya car çəkirlər ki, Naxçıvanda onların tarixi abidələri dağıdılır. Halbuki Naxçıvanda heç vaxt ermənilərə məxsus abidə olmamışdır. Hətta ermənilər Ağdamda "arxeoloji qazıntılar" apararaq "paytaxtlarını" tapıblar. Çox gülməli faktdır. İndinin özündə də Azərbaycanın əzəli torpaqlarında köhnə şakərlərinə sadıq qalaraq əvvəlcədən basdırdıqlarını çıxarmaqla məşğuldurlar. Xatırlayırınsızsa, hələ sovet dövründə ermənilər Yerevan şəhərinin 2500 illiyini qeyd etmək barədə hay-küylü bir tədbir keçirmişdi. Hətta guya bir neçə min il yaşı olan bir xaçı da nümayiş etdirmək istəyirdilər. Amma sonradan ekspertlər müəyyən etdilər ki, "arxeoloji tapıntı" kimi təqdim edilən həmin əşyanın heç 5 yaşı yoxdur. Ermənilər Rusiyada, Gürcüstanda, Şimali Qafqazda, Ukraynada və dünyanın başqa yerlərində də qədim erməni məskənləri olması barədə cəfəng iddialarını ortaya qoyurlar. Bu, bir erməni xəstəliyidir. Bu xəstəliklə ən çox üzləşən isə türk etnosudur, azərbaycanlılardır. Bu xəstəliyin nədən ibarət olduğunu biz daha yaxşı görürük. Bu prosesin ermənilər üçün faciəvi sonluqla başa çatacağını proqnozlaşdırmaq o qədər də çətin deyil. Elə Ermənistanın hazırkı durumuna nəzər salmaq kifayətdir ki, bu ölkənin və erməni xalqının faciə içərisində olduğunu görəsən. Bunun bariz nümunələrindən biri Ermənistandan mühacirətin kütləvi xarakter almasıdır. Hazırda Ermənistanda heç 2 milyon adam qalmamışdır. Ermənilər guya özlərinə prezident seçirlər. Amma əslində Ermənistan vassal vilayətdir, başqa ölkə tərəfindən idarə olunan forpostdur. Onun iqtisadiyyatı da, mədəniyyəti də, siyasəti də əlindən alınmışdır.

Ermənilər siyasi-ideoloji mübarizədə də Azərbaycana uduzublar. Bu mübarizədə Azərbaycan üstün mövqedədir. Azərbaycan iqtisadi və hərbi sahələrdə də Ermənistanı üstələyib. Mənəvi baxımdan da Azərbaycan cəmiyyəti Ermənistan cəmiyyətindən yüksəkdə dayanır. Təbliğat və ideoloji müharibə cəbhəsinə gəldikdə isə ümummillə lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasətin və bu siyasətin Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, ermənilər uduzurlar. Ona görə müxtəlif formalarla müqavimət göstərməyə çalışırlar. Bu müqavimətin növlərindən biri də tarixi faktları

saxtalaşdırmaq, müxtəlif fitnəkarlıqlara əl atmaqdır. İstənilən tarixi sənədi araşdırsaq, orada ermənilərə yer olmadığını görürük. Çar Rusiyasının Cənubi Qafqazla bağlı imzaladığı müqavilələr ya Azərbaycan torpaqları ilə bağlıdır, ya da ki, gürcülərlə.

"Türkmənçay" sülh müqaviləsinin də ermənilərə heç bir dəxli yoxdur. Rusiya-Türkiyə və Rusiya-İran müharibələrinin nəticəsində imzalanmış müqavilələr zamanı bölünən torpaqlar Azərbaycan əraziləri olmuşdur. Bu müqavilələrin nəticəsi olaraq ermənilər sadəcə Cənubi Qafqaza köçürülmüşlər ki, bu da tamam başqa bir məsələdir.

Mirkazım Seyidov

"BÖYÜK ERMƏNİSTAN" ADLI DÖVLƏT OLMAYIB

200 ildən artıq bir müddət ərzində Azərbaycan və Türkiyə torpaqlarında qanlı terror aktları, soyqırımları həyata keçirmiş ermənilərin hazırda dünyada onlarla iri terrorçu təşkilatları və çoxsaylı terror qrupları fəaliyyət göstərir.

Özgə torpaqlarını işğal etmək üçün terroru, soyqırımları özlərinə peşə seçmiş erməni millətçiləri bu bəd niyyətlərini guya vaxtı ilə Aralıq dənizi-Qara dəniz-Xəzər dənizi arasındakı geniş torpaqları əhatə etmiş uydurma "Böyük Ermənistan" dövlətini dirçəltmək pərdəsi altında həyata keçirmək xülyəsindədirlər.

Müasir mərhələdə Dağlıq Qarabağla bağlı işğalçılıq niyyətlərini həyata keçirməyə çalışan ermənilər, Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, Azərbaycana qarşı total hücumu keçmişlər.

Erməni millətçiləri tarixi saxtalaşdırmaqda da yeni mərhələyə qədəm qoymuş, Azərbaycan tarix elminə hücumlarını daha da genişləndirmişlər. Təbriz və Ərdəbil də daxil olmaqla tarixi Azərbaycanın cənub torpaqlarını uydurma "Velikaya Armeniya"-nın tərkib hissəsi hesab edən ermənilər indi daha da "dərinə" getməyə başlamışlar. Erməni millətçiləri hazırda Arazdan cənubda - qonşu İran İslam Respublikasının ərazisində öz ata-baba torpaqlarında yaşayan və özlərini bu gün də "türk" adlandıran azərbaycanlı qardaşlarımızı Şimali Azərbaycanda yaşayan azərbaycanlılardan ("gəlmə köçəri türklərdən") tamamilə fərqli olan bir xalq kimi qələmə verməyə başlamışlar. Guya Cənubda yaşayan azərbaycanlılar Şimalda yaşayan qardaşlarından fərqli olaraq İran dillərindən birində danışmış olan azərilər adlanan xalqın nəsiləridir və sonradan, XV-XVI əsrlərdə onların dilləri kütləvi surətdə zorla dəyişdirilib. Sən demə, cənubda yaşayan soydaşlarımız - cənubi azərbaycanlılar "genetik baxımdan bizə deyil, ermənilərə daha yaxın bir xalq" imiş. Lap bu yaxınlarda Yerevan Dövlət Universitetinin İranistika kafedrasının müdiri, prof. Q.Asatryan bununla əlaqədar çox geniş bir müsahibə ilə çıxış edərək bildirmişdir ki, ermənilərin bu istiqamətdə apardıqları tədqiqatların nəticələri artıq indidən sübut edir ki, onların (yəni ermənilərin) cənubi azərbaycanlılarla

antropoloji parametrlərinin çoxu eynidir; "azərilər (Cənubi Azərbaycan türkləri nəzərdə tutulur) genetik baxımdan özlərinin Azərbaycan Respublikasındakı həmvətənlərindənə ermənilərə daha yaxındırlar" (www.golos.am; 8 iyul 2006-cı il). Mətləb aydındır: erməni saxtakarları tarixi Azərbaycanın Arazdan cənubdakı torpaqlarını öz saxta "tədqiqatlarında" "özünüklələşdirdikdən" sonra, indi də həmin ərazidə yaşayan Azərbaycan türklərinin mənşəyini saxtalaşdırmağa başlamışlar. Guya "Velikaya Armeniya"nın tərkib hissəsi olmuş Cənubi Azərbaycan torpaqlarının əhalisi də bizimlə, yəni Şimali Azərbaycan türkləri ilə deyil, ermənilərlə bir kökdən imiş!? Narahatçılıq doğuran budur ki, artıq Azərbaycan Respublikasında müxtəlif yollarla "Böyük Ermənistan"ın guya həqiqət olduğunu təsdiq edən xəritələr və kitablar da nəşr olunmağa başlamışdır. Eyni fikirlər burada da səslənir. Ölkəmizdə xristian missionerlərinin fəaliyyəti güclənmişdir. Azərbaycandan olan bəzi alimlərin yaxından köməyi ilə əcnəbilərə yazdırılmış və gizli şəkildə yayılan bəzi üzdənirəq "tədqiqatlarda" Azərbaycan bütünlüklə keçmiş xristian ölkəsi kimi qələmə verilir, xalqımız isə türk deyil, Dağıstan-nax qrupuna daxil olan bir etnos kimi təqdim olunur. Hələ bu bir yana dursun, Azərbaycan xalqına "özünün xristian keçmişinə qayıtmaq" tövsiyə olunur, hətta Bakının adını dəyişdirmək "təşəbbüsləri"də baş qaldırmaqdadır. Mİnlərlə Azərbaycan abidələrini məhv etmiş ermənilər və erməni kapitalının növərləri Azərbaycanda "erməni xaçı axtarışlarına" çıxmışlar. Üzdə xalqımızın yüksək tolerantlıq mədəniyyətini tərifləyən əcnəbilər, necə deyərlər, "saman altından su yeridərək", Azərbaycanın türk-islam mədəniyyətini dağıtmaq üçün əllərindən gələni edirlər. Xristian missionerləri, demək olar ki, ölkənin hər yerinə yayılmışlar. Bəzi qüvvələr Azərbaycanın Qafqaz Albaniyası dövrünə aid xristian abidələrinin siyahısını və şəkillərini internet vasitəsilə xaricə ötürürlər. Əcnəbilər Azərbaycanda keçmiş xristian abidələrinin bərpasını diqqət mərkəzinə çəkmişlər. "Böyük Ermənistan" təbliğatçıları və onların arxasında duran qüvvələr bu işdə az rol oynamırlar. Bütün bunlar xalqın müxtəlif dairələrində ciddi narazılıq və narahatlıqla qarşılır. "Böyük Ermənistan" uydurması barədə növbəti yazım olan bu məqaləni qələmə almağım da elə bununla bağlıdır.

Oxuculara bəri başdan bildirmək istərdim ki, tarixdə heç zaman üç dəniz (Aralıq dənizi, Qara dəniz və Xəzər dənizi) arasındakı geniş əraziləri əhatə edən "Böyük Ermənistan" adlı dövlət olmayıb. Bu, uydurmadır. Və bu uydurmanı elmə sınıyarkən erməni saxtakarları vaxtilə Fəratın yuxarılarından Van gölünə doğru ərazilərdə mövcud olmuş "Kiçik Ermənistan" və "Böyük ("Velikaya" yox, məhz "Bolşaya", yəni "böyük") Ermənistan" adlanan iki coğrafi vilayətdən birinin - sonuncunun adından istifadə etmişlər və coğrafi termini siyasiləşdirmişlər (Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, "Böyük Ermənistan" adlanan coğrafi vilayət həqiqətən də "böyük" olduğu üçün deyil, "Kiçik Ermənistan" vilayətinə nisbətən bir qədər "böyük" olduğu üçün belə adlandırılırdı. Yəni bu "böyük" sözün həqiqi mənasındakı "böyük" deyildir!). Əslində isə heç bir ilk mənbə tarixdə "Böyük

Ermənistan" adlanan dövlətin olduğunu təsdiq etmir. İndiyədək heç bir arxeoloji qazıntı zamanı "Böyük Ermənistan" adı həkk olunmuş pul tapılmayıb. Ermənilərin guya erməni hökmdarı olduğunu iddia etdikləri parfiyalı II Tiqranın adından zərb olunmuş pullarda da onun "Böyük Ermənistan" hökmdarı olduğu təsdiqlənmişdir. Beləliklə, "Böyük Ermənistan" tarixi həqiqət deyil, yalnız və yalnız, tarixdə heç bir zaman öz sabit ərazisi olmayan köçəri ermənilər üçün özgə torpaqlarını işğal etməyi qarşısına məqsəd qoymuş başabəla "milli ideologiyadır", mürtəcə dini-ideoloji və terrorçu-işğalçılıq "doktrinasıdır". Bu işğalçı-terrorçu "doktrina" erməni millətçiləri tərəfindən özgə torpaqlarına yiyələnmək məqsədilə uydurulmuşdur. Və onun əsasında, artıq yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, guya vaxtilə "dənizdən-dənizə" geniş əraziləri əhatə etmiş olan uydurma "Böyük Ermənistan" dövlətini dirçəltmək ideyası durur. Bu "ideya"nın saxtılığı ondan aydın olur ki, ilk mənbələrdə, yuxarıda qeyd etdiyimiz iki coğrafi vilayət istisna edilməklə, tarixdə nə vaxtsa "Böyük Ermənistan" adlı dövlətin mövcud olması barədə heç bir məlumat yoxdur. Və özlərini az qala regionun "ən qədim xalqı", "Nuh peyğəmbərin övladları" kimi qələmə verən erməni millətçilərinin uydurmalarının əksinə olaraq ermənilər, daha doğrusu, onların ulu babaları hesab olunan qəbilələr, ümumiyyətlə, Asiya qitəsinin yerli əhalisi deyillər, bu regiona köçüb gəlmədirlər.

Antropoloji, o cümlədən somatoloji (bədənin ölçüləri), kraniooloji (kəllə ölçüləri), odontoloji (diş quruluşu), seroloji (qan qruplarının tədqiqi) araşdırmalar sübut edir ki, uydurma "armenoid irqi" və ermənilər nəinki Cənubi Qafqazın aborijen əhalisi - yerli sakinləri deyillər, ümumiyyətlə, Ön Asiyaya da sonradan gəlmişlər. Arxeoloji qazıntılar zamanı indiki Ermənistan Respublikası ərazisindən aşkar olunmuş qazıntı materialları, o cümlədən qədim insan qalıqları da bunu aydın sübut edir. Göstərilən qədim insan qalıqlarının morfoloji quruluşu ilə sonradan həmin ərazilərdə məskunlaşan ermənilərin morfoloji quruluşu arasında heç bir oxşarlıq yoxdur. Eyni fikri son Tunc və Dəmir dövrünə aid tapıntılar da təsdiq edir (Bunak V.V. Qraniya Armeniya, M., 1927, str. 26).

Bundan əlavə kəllə quruluşuna görə aparılan antropoloji tədqiqatlar erməniləri qısabaşlılar və ya braxikranlar qrupuna aid edir. Antropoloqlar (böyük alman alimi Virxov və başqa məşhur alimlər) Qafqazın qədim qəbiristanlıqlarından tapılan kəllələrin ölçülməsinə əsasən müəyyənləşdirmişlər ki, bu diyarın aborijen əhalisi, yəni ən qədim yerli sakinləri uzunbaşlılar və ya dolixokranlar qrupuna aiddirlər, yəni ermənilərin mənsub olduğu qısabaşlılar və ya braxikranlar qrupuna aid deyillər! Bu da bir daha sübut edir ki, indiki ermənilər Qafqazın yerli əhalisi deyillər (Djavaxaşvili İ.A. İstoriya qruzinskoqo naroda, Tiflis, 1916, str. 11-12).

Tədqiqatçılar göstərir ki, müasir ermənilərin əcdadları olduğu güman edilən köçəri qəbilələr, eramızdan əvvəl təxminən 12-ci əsrdə Balkan yarımadasından hərəkətə başlayıb, Kiçik Asiyaya keçmiş və Yuxarı Fərat vadisində (Van gölüne doğru ərazilərdə) məskən salmışlar. Ermənilərin əcdadlarının bu əraziyə gəlmə

olduqları tarix elmində sübut edilmiş faktıdır (Məsələn, bax: Dyakonov İ.M., Predistoriya armyanskoqo naroda, Erevan, 1968). M. Dyakonov həmin əsərində ermənilərin əcdadlarının (əgər onları həqiqətən ermənilərin əcdadı hesab etmək mümkünsə!) Yuxarı Fərat vadisinə gəlmə olduqlarını tutarlı linqvistik və arxeoloji mənbələrlə sübut edir. O, öz tədqiqatlarını daha da dərinləşdirərək sonralar yenidən bu mövzuya qayıtmış və yuxarıdakı konsepsiyasını təsdiqləyən əlavə dəlillərgətirmişdir (İ.M.Dyaakonov. Malaya Aziya i Armeniya okolo 600q. do. n.e. sevemaya poxoda vavilonskix yarey// "Vestnik drevney istorii", 1981, t. 2, s. 34-63). İ.M.Dyakonovun bu məqaləsindəki bəzi fikirləri oxucuların diqqətinə olduğu kimi çatdırmağı lazım bilirəm: "Protoarmyanya poevilise v basseyne verxnego Evfrata v kacestve prişloqo (a stalo bıtya, neosedloqo skotovodçeskoqo) naroda v period qospodstva zdesya luviyskoy i xurritsko-urartskoy sivilizasiy ... ob avtoxtonnosti protoarmyanskoqo net reçi" (s.54-55). "Sleduet uçitıvatsa, çto protoarmyanski prişelstı, po-vidimomu, sostoyali v menyaşinstve po sravneniyu s mestnymi luviyskim i xurritskim naseleniem" (s.59)

Yeri gəlmişkən, İ.M.Dyakonovun göstərdiyi Yuxarı Fərat vadisində hökmrənliq edən yerli-aborigen hürrilər Azərbaycan xalqının ulu babalarından biridir. Başqa sözlə, elm çox aydın təsdiq edir ki, bu torpaqlarda, o cümlədən yuxarı Fərat vadisində məhz biz azərbaycanlılar yerliyik, ermənilər isə köçüb gəlmədirlər!

Ermənilərin Asiya qitəsinə, o cümlədən də Cənubi Qafqaza gəlmə etnos olduqlarını başqa tədqiqatlar da sübut edir. Məsələn, görkəmli antropoloq V. V. Bunak Göyçə (indiki Sevan) hövzəsində qədim kəllə sümüklərini araşdıraraq qəti qənaətə gəlmişdir ki, bunların sonradan həmin əraziyə köçüb gəlmiş ermənilərlə heç bir əlaqəsi yoxdur (Bax: Bunak V.V. "Çerepa jeleznoqo veka iz Sevanskoqo rayona Armenii -Russkiy atropoloqiçeskiy jurnal", 1928, tom XVII, vıp. 3-4). Odontologiya sahəsində aparılan tədqiqatlar da eyni nəticəni təsdiq edir: "etnik odontologiya erməni etnosunun "Qafqaz mənşəli olduğunu" təsdiq etmir" (Koçiev R.S. Zakavkazya i Severnyı Kavkaz. - V kn.: Etniçeskaya odontologiya SSSR. Moskva, 1970, s. 135, 141). Rus Qafqazşünası İ.Şopen isə daha konkret və birmənalı nəticəyə gəlmişdi: ermənilər gəlmədirlər; onlar frigiyalıların və ioniyalıların qərbdən, yəni Avropadan Anadolu dağlarının Şimal vadilərinə köçüb gəlmiş nəsilləridir (Şopen İ. Novıe zametki na drevnyu istoriyu Kavkaza i eqo obitateley. S.-Peterburq, 1896, s.26). Bir sözlə, bütün yuxarıda göstərilənlər və digər axtarışlar "tarixin atası" Herodotun hələ eramızdan əvvəl V əsrdə yazdığı bir həqiqəti təsdiq edir: ermənilər Kiçik Asiyaya qərbdən - Avropadan köçüb gəlmişlər; onlar frigiyalıların nəsilləridir (Qerodot. İstoriya v deviti kniqax. I: 180, 194; III: 93; V: 49, 52; VII: 73).

Məşhur Amerika alimi, "Ermənistan-xristian ölkənin gizlinləri" əsərinin müəllifi Samuel Uimz demişdi ki, "Dünyada ermənilər qədər xəbis, riyakar, cəllad,

qaniçen bir millət tapmaq imkan xaricindədir". Onların hamısı terrorçudur: fəhləsi də, alimi də, qocası da, cavanı da, qadını da, uşağı da".

Milləti ucdantutma qırıb, onun kökünü kəsmə siyasətinin apafeozu, yəni, ən dəhşətli forması olan vəhşi soyqırımının ilk törədicilərinin ermənilər olduğu artıq dünya ictimaiyyətinə yaxşı məlumdur. Yer kürəsində elə bir ölkə tapmaq olmaz ki, onun əhalisi erməni terrorundan əzab çəkməmiş olsun. Onlar ABŞ-da, İngiltərədə, Fransada, İtaliyada, Avstraliyada, Rusiyada, Danimarkada, Kanadada, İranda, İsveçdə və digər ölkələrdə on minlərlə insanın ömrünə son qoyublar. Son iki əsrdə "Dənizdən-dənizə Böyük Ermənistan" xülyası ilə yaşayan mənfur daşnakların bədnam soyqırımı siyasətindən ən çox əzab çəkən isə türklər və biz azərbaycanlılar olmuşuq.

Ermənilər deportasiya və soyqırımı proseslərini tələm-tələsik yox, müxtəlif tarixi şəraitlərdə, mərhələ-mərhələ, düşünülmüş plan əsasında həyata keçirməklə, sərsəm "Böyük Ermənistan" xülyalarını gerçəkləşdirmək üçün plan hazırlamışdılar. İmperator I Nikolayın fərmanı ilə 1828-ci il martın 21-də Türkmənçay müqaviləsinin 15-ci bəndinə uyğun olaraq İrandan 40 min, 1829-cu ildə Rusiya-Türkiyə müharibəsi sona yetdikdən sonra isə Türkiyədən 84 min 600 nəfər erməni İrəvan, Qarabag və Naxçıvan xanlıqlarının ərazilərinə köçürülmüş və həmin ərazilərdə qondarma "erməni vilayəti" təşkil edilmişdi. Bu, gələcəkdə tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaradılacaq erməni dövlətinin faktiki bünövrəsi idi. Erməni şovinist dairələri hələ XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Rusiyanın cənub regionlarında, Ukraynada, Qafqazda, eləcə də İran və Türkiyədə məskunlaşmış erməni əhalisini total şəkildə silahlandırmaq məqsədi ilə öz emissarlarını ABŞ-a, İngiltərəyə, Fransaya və digər ölkələrə ezam edir, beynəlxalq ictimai fikri bir neçə ildən sonra "Böyük Ermənistan" ideyalarını gerçəkləşdirmək üçün törədəcəkləri dəhşətli soyqırımlarına hazırlaşdılar. Məsələnin ən müdhiş cəhəti də o idi ki, erməni şovinizminin bütün bu cinayətəkar aksiyaları imperiyanın xüsusi xidmət orqanlarının tam nəzarəti altında baş verirdi. Bunu son illər əldə olunmuş arxiv sənədləri də sübut edir. Ermənilər 1887-ci ildə Cenevrədə "Qncaq" ("Zəng"), 1890-cı ildə Tiflisdə "Daşnaksütyun", 1895-ci ildə Nyu-Yorkda "Erməni vətənpərvərləri ittifaqı" kimi vəhşi terror təşkilatlarını məhz azərbaycanlılara qarşı terror və kütləvi qırğın aksiyaları həyata keçirmək məqsədi ilə yaratmışdılar.

Məşhur tarixçi alim V.İşxanyanın hələ 1916-cı ildə Sankt-Peterburqda dərc etdirdiyi "Narodnosti Kavkaza" məqaləsində yazdığı kimi, "...ermənilərin lüğətində heç vaxt vətən sözü olmayıb. Onlar tarix boyu Kiçik Asiyadan və Rusiyadan kənar, Fərat çayının yuxarı qolu olan Qaraçay sahillərində, Frakiya və Mesopotamiyada pərakəndə dəstələr şəklində yaşayıblar. Onların Zaqafqaziya qətiyyəyən dəxli yoxdur. Onların Azərbaycan və Dağlıq Qarabağ haqqındakı iddiaları qeyri-qanuni və əsassızdır". Bu fikirləri ermənilərin öz tarixçi alimləri Makuk Abekyan, K.Patkanyan, rus alimi Yuri Pompeev, Qafqaz tarixi üzrə məşhur Amerika mütəxəssisi Tadeuş Svyataxovski də təsdiqləyir. Ancaq "yersiz

gəldi, yerli qaç" prinsipinə söykənən o mənfur millət 1905-1907-ci illərdə çar Rusiyasının hakim dairələrinin himayədarlığına sığınıb Azərbaycanı genişmiqyaslı qanlı aksiyalar meydanına çevirdi. Bakıda mart soyqırımı planı Erməni Milli Komitəsi və "Daşnaqsütyun" partiyası tərəfindən hələ 1917-ci ildən hazırlanırdı. O vaxt bolşevik-daşnak qüvvələrinin birləşdiyi və qatı şovinist S.Şaumyanın başçılıq etdiyi Bakı Sovetinin sərəncamında əksəriyyəti ermənilərdən ibarət 20 min nəfərlik silahlı qüvvə var idi. Bu dəhşətli soyqırımları törətməkdə S.Şaumyanın və onun ətrafında birləşmiş Andronik, Mikoyan, Saakyan, Lalayan, Hamazasp, Arakelyan, Əmiryan kimi daşnaklar qrupunun bir məqsədi var idi: azərbaycanlıları ya son nəfərinədək qırmaq, yaxud öz doğma yurd-yuvalarından didərgin salmaqla Xəzər dənizinin sahillərindən Türkiyə sərhədlərinədək ölkənin bütün ərazisini boşaltmaq. Erməni silahlı qüvvələri öz çirkin niyyətlərini həyata keçirmək üçün 1918-ci ilin mart-aprel aylarında Bakı quberniyasında 229, Gəncə quberniyasında 272, Zəngəzurdada 115, Şamaxıda 80, Quba qəzasında 122, Qarabağda 157 kəndi bütün məscidləri, məktəbləri, qədim memarlıq abidələri ilə birlikdə yandıraraq külə döndərmiş, əhalisini qıraraq və didərgin salmışdılar. Elə həmin vaxt Türkiyədən qayıdan silahlı ermənilər təkcə İrəvan quberniyasında 221 müsəlman kəndini xarabazara çevirmiş, həmin kəndlərdə yaşayan 300 mindən çox əhalini son nəfərinədək qətlə yetirmişlər. 1919-cu ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti bu vəhşi soyqırımlarına siyasi qiymət verib, mənfur daşnakların 1918-1920-ci illərdə Azərbaycanda törətdiyi cinayətləri araşdırmaq üçün Fövqəladə Təhqiqat Komissiyası yaratdı. Komissiya 3500 səhifədən ibarət 36 cildlik geniş materiallar toplusu hazırladı. Həmin materiallardan bəziləri ilə oxucularımızı tanış etmək istərdik.

AFTK-nın üzvü Mixaylovun məruzəsindən:

"Ermənilər Sisyan qəzasında bütün kəndləri yandıraraq yerlə yeksan etmiş, sakinlərin əmlakını dağıtmış, mal-qarasını sürüb aparmışlar. Bütün qəzada 10 min 68 nəfər öldürülmüş və şikəst edilmişdir. Qəzanın Vağedi kəndində erməni əsgərlərinə paylanan 15 gözəl qız başlarına gətirilən vəhşi təcavüzə dözməyərək keçirdikləri fiziki məşəqqətdən həlak olmuşlar. Oradakı 400 müsəlman evi dağıdılarkən qaçıb məsciddə sığınacaq tapmış adamlar məscidqarışıq yandırılaraq külə döndərilmişlər. Həmin kənddə Qələmə Tahir qızını xəncərlə qətlə yetirib döşlərini kəsərək südümər körpəsinin ağzına basmışlar. Ağüdü kəndində Qulaməli Şəkər oğlunun diri-diri qollarını kəsmiş, qanı axa-axa ayaq üstə gəzməyə məcbur etmişlər. Qatar kəndində Kərbəlayi Allahverdinin əl-ayağını bağlayıb qılıncla başını üzümüşlər. İrmişli kəndində onlarca körpəni süngülərə taxmışlar. Nüvədi kəndində küçələr boyu qaçan qadınların və uşaqların başlarını qılıncla üzürdülər. Şəki kəndinin küçələrində bədənləri iki yerə şaqqalanmış uşaq meyitləri atılıb qalmışdı..."

AFTK-nın üzvü A.F.Novatskinin məruzəsindən:

"Şamaxıda 53 kənd Şaumyanın başçılıq etdiyi Bakı Sovetinin erməni qoşunları tərəfindən yandırılıb külə döndərilib. 7 minə qədər dinc sakin öldürülüb. Bunun 1653-ü qadın, 965-i uşaqdır. Həryeri bürümüşyanğından xilas olmağa çalışan şəhər əhalisini ağlasığmaz vəhşiliklə qətlə yetiriblər. Qiymətli əmlak qarət edilib. Küçələrdə döşləri kəsilmiş, qarınları yarılmış, iyrenc təhqirlərə və əzablara məruz qalmış qadınların, paya ilə sinəsindən yerə sancılmış uşaqların meyitləri tökülüb qalmışdı. Öldürülənlər arasında tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, görkəmli sənət adamları da var idi: şəhər başcısı Teymur Xudaverdiyev, Birinci Dövlət Dumasının keçmiş üzvü Məmmədağlı Əliyev, axund Hacı Cəfərqulu və başqaları. Ermənilər Şamaxıda böyük hörmət-izzət sahibi olan axund Cəfərqulunun, bu Allah bəndəsinin saqqalının tüklərini bir-bir yolmuş, dişlərini, gözlərini çıxarmış, qulaqlarını və burnunu kəsmişdilər".

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti bu materiallar toplumunu əcnəbi dillərə tərcümə etdirib dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq istəyirdi. Lakin 1920-ci il aprelin 28-də Azərbaycanın XI Qızıl Ordu tərəfindən işğalı və cəmi 23 ay yaşamış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutu bu ideyanın gerçəkləşməsinə imkan vermədi. Böyük Fransız alimi Qraf de Şolenin dediyi kimi, "...xarakterlərində mənfur bir biclik, biabırçı əclaflıq və rüsvayçı bir alçaqlıq olan ermənilər" Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcud olduğu dövrdə belə, yurddaşlarımıza qarşı öz çirkin soyqırımını siyasətlərini ardıcıl surətdə davam etdirirdilər. 1918-1920-ci illərdə onlar təkcə indiki Ermənistan ərazisində 565 min qan qardaşımızın qətlinə fərman vermişdilər. Qarabağda, Şuşada, Zəngəzurda, Cavanşir və Cəbrayıl qəzalarında, Naxçıvan və Qafanda on minlərlə dinc əhalini qəddarcasına öldürmüş, işgəncələrə məruz qoymuş, yaşadıkları kəndləri yandırır külünü havaya sovurmuşdular. Bütün bu cinayətlərin mənbəyini ilk növbədə, I Pyotrın bədnam "Vəsiyyətnamə"sində axtarmaq gərəkdir. Məqsəd Ermənistanı tam türksüzləşdirmək, Azərbaycan, Türkiyə və əhalisinin 60 faizdən çoxu azərbaycanlılardan ibarət İran arasında nə vaxtsa onlara qarşı mübarizədə özünə ən sadıq silahdaş ola biləcək "Böyük Ermənistan" dövləti yaratmaq idi.

Düzdür, o vaxt imperiya öz çirkin siyasətini sona çatdırı bilmədi. Onu gerçəkləşdirən sonrakı sovet imperiyası oldu. Məhz onların köməyi ilə 1920-ci ildə indiki Ermənistanın böyük bir hissəsi zorla əlimizdən alınır o iblislər sürüsünə töhfə verilmiş və orada tarix boyu lüğətlərində vətən sözü olmamış o yurdsuz-yuvasız millət üçün "Ermənistan" adlı qondarma bir dövlət yaradılmış, Dağlıq Qarabağ ermənilərinə muxtariyyət verməklə, onların gələcəkdə qanunsuz ərazi iddiaları üçün bünövrə qoyulmuşdu. 1948-1953-cü illərdə SSRİ rəhbərliyinin qərarı ilə azərbaycanlıların öz tarixi torpaqlarından kütləvi deportasiyası tam reallığa çevrilmişdir. Belə ki, onlar 1948-1953-cü illərdə 200 min, 1988-1993-cü illərdə isə 300 min azərbaycanlıyı öz doğma ata-baba torpaqlarından didərgin salmışlar. Və nəhayət, iç dünyası ekstremizm və separatizm mənbəyi olan bu çirkin xislətli millət 1988-1993-cü illərdə Dağlıq Qarabağla birlikdə 7 rayonumuzu işğala

məruz qoymuş, bir milyondan artıq günahsız yurddaşımızı öz doğma məmləkətində qaçqın və məcburi köçkünə çevirib, onları 17 ildən bəri qeyri-insani şəraitdə yaşamağa məhkum etmişlər. Erməni siyasətçiləri və ideoloqları, bütün erməni icmaları və lobbiləri Azərbaycanın və bütövlükdə Qafqazın tarixini saxtalaşdırmaq, millətimiz əleyhinə mənəvi təcavüz, total qarayaxma kampaniyası və çirkin təbliğat müharibəsi aparmaqla dünya ictimai fikrində çaşqınlıq yaratmaq üçün ən murdar üsullara əl atmaqdan belə çəkinməmişlər. Ancaq haqq və ədalət artıq öz yerini tapmaqdadır. Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanlıların soyqırımını günü ilə əlaqədar xalqımıza müraciətində qeyd etdiyi kimi, "Dövlətimizin iqtisadi potensialı və siyasi qüdrəti artıb beynəlxalq nüfuzu gücləndikcə onun ədalətli mövqeyini müdafiə edən dövlətlərin və siyasi dairələrin də sayı çoxalır. Azərbaycanın dövlət və hökumət rəhbərləri, parlament nümayəndələri Ermənistanın işğalçı siyasətini və terrorçuluğunu BMT-də, ASPA-da, ATƏT-də, Avropa Birliyində müvəffəqiyyətlə ifşa edirlər. Erməni rəhbərliyi cürbəcür siyasi, ideoloji təxribatlar yolu ilə dünya ictimai fikrində çaşqınlıq yaratmağa, işğal faktını ört-basdır etməyə, beynəlxalq aləmi mövcud realılıqla barışdırmağa çalışsa da, faydası yoxdur. Bu cür təcavüzkar siyasət Ermənistan dövlətini və ictimaiyyətini dərin iqtisadi, siyasi və mənəvi böhrana düşür etmiş, avantürist "böyük dövlət" ideyasının girovuna çevrilmiş və çoxəsrlik qonşuları ilə uzunmüddətli münaqişə vəziyyətinə salınmış erməni xalqı bütün global iqtisadi-enerji layihələrindən təcrid edilmiş və beləliklə, çox çətin vəziyyətlə üzləşmişdir". Ölkə rəhbərimiz onu da bəyan etmişdir ki, "Biz torpaqlarımızın itirilməsi ilə heç vaxt barışmayacağıq. Azərbaycan Dağlıq Qarabağsız olmayacaq. Azərbaycanın artan gücü, iqtisadi, hərbi potensialı, bölgədə gedən proseslər bizim mövqelərimizi daha da möhkəmləndirir. Bizim səbrimiz tükənməz deyil. Biz bu ağırlıq problemin həlli üçün siyasi, diplomatik, iqtisadi, hərbi və digər imkanlardan istifadə edəcəyik. Biz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ problemini ədalətli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edəcək və istədiyimizə nail olacağıq". Bəli, haqq və ədalətin öz yerini tapacağı, əldən getmiş torpaqlarımızın hansı yolla olursa-olsun geri alınacağı 18 ildən bəri doğma yurd həsrəti ilə qovrulmuş qaçqın və məcburi köçkünlərimizin öz qanuni ata-baba ocaqlarına dönəcəkləri gün uzaqda deyil. Biz o xoş günü böyük səbirsizliklə gözləyirik.

ERMƏNİ VANDALİZMİ

6 fevral 1905-ci il. Bakı. Mixaylov xəstəxanasının sənədlərinə görə erməni milyonçuları Balabek Lalayevin, Artyom Babayantsın, İsay Ter-Osipovun və başqa maqnatların havadarlığı ilə terror qrupu 18 adamı öldürmüş və 33 nəfəri yaralamışdır. Onların 34-ü azərbaycanlı, 6-cı rus, qalanları başqa millətlərin nümayəndələridir.

7 fevral 1905-ci il. Bakı. Həmin erməni terror təşkilatı bu dəfə şəhərdə 100-dək dinc vətəndaşı öldürmüş və yaralamışdır.

9 fevral 1905-ci il. Bakı. Yenə də həmin erməni terror təşkilatı şəhər sakinlərini qəti-qarət etmişlər. Erməni terrorçularının Bakıda hələ 1904-cü ilin axırlarında yayılmış intibahnamələrində ifadə olunmuş hədə-qorxuları ardıcıl surətdə həyata keçirilmişdir. Qatillər kütləvi qırğınlar törətdikdən sonra varlı ermənilərin evlərinə yığılmış və binaların pəncərələrindən, damlarından şəhərin küçələrinə atəş açmış, bomba və qumbaralar atmışlar. 1905-ci ilin 6-10 fevral hadisələri tarixə "Bakı şəhərində qanlı qətlə" kimi daxil olmuşdur. Yuxarıda adları çəkilən varlı ermənilərlə yanaşı, Mantəşev, Ter-Qukasov, Melikyants da öz proqramlarını həyata keçirməyə başlamış "Daşnaksütyun" beynəlxalq terror təşkilatının üzvləri və sponsorları idilər.

20-21 fevral 1905-ci il. İrəvan. "Daşnaksütyun" terror təşkilatının quldur qrupları şəhərin azərbaycanlı sakinlərini qırıb çatmışlar. Dinc sakinlərin vəhşicəsinə öldürülməsi şahidləri dəhşətə gətirmişdi. "Kafkaz" rus qəzetinin yazdığına görə, bu qətləri Parisdə və ya Venetsiyada nəşr edilmiş erməni dərsliklərindən tərbiyə almış adamlar törətmişdilər. Bu kitabların müəllifləri öz şagirdlərini bəşəriyyətə qarşı gələcək cinayətlərə sanki qabaqcadan proqramlaşdırırdılar.

May 1905-ci il. Naxçıvan. Erməni quldur birləşmələri dinc əhaliyə qarşı qanlı azğınlıq törətmişlər. Öldürülənlər arasında qadınlar, uşaqlar və qocalar var idi.

1905-ci il. Zəngəzur. Erməni quldur birləşmələri şəhərin dinc əhəlisinə qanlı divan tutmuşlar. Onlarla adam öldürülmüşdür. Şahidlərin dediklərinə görə, cəlladlar təsəvvürolunmaz, ətürpədicilər edam üsulları tətbiq etmişlər. Məsələn, adamları əl-ayaqlarından nəhəng ağacların əyilmiş budaqlarına bağlayırdılar. Sonra kəndiri kəsərək budaqları buraxırdılar.

21 avqust 1905-ci il. Şuşa. Ermənin quldurları Şuşa qəzasının kəndlərindən birində məktəbin təmiri ilə məşğul olan 17 azərbaycanlı ustaya basqın etmiş və onların başlarını kəsmişlər.

1905-ci il, avqustun axırları. Bakı. Erməni quldur birləşmələri azərbaycanlılara dəhşətli divan tutmuşlar. Şahidlərin dediklərinə görə, Bakıda avqustun axırlarında baş vermiş bu hadisələr öz qəddarlığına və kütləviliyinə görə həmin ilin fevralında törədilmiş faciəni kölgədə qoymuşdur.

3 oktyabr 1905-ci il. Sırxavənd. Erməni terror və quldur birləşmələri kəndə basqın etmişlər. Əməliyyata erməni terrorçu Hamazasp başçılıq edirdi, "Daşnaksütyun" terror təşkilatının komitəsi dinc kəndliləri xüsusi vəhşiliklə qırdığına görə ona general rütbəsi vermişdir. Çox qısa müddətdə viran qoyulan Sırxavənd kəndi azərbaycanlıların meyitləri ilə dolmuşdur. Quldurlar hətta qocalara rəhm etmir, körpələri isə bir yerə yığıb kütləvi şəkildə öldürüdürlər.

1 yanvar 1906-cı il. Papravənd. Erməni quldur birləşmələri azərbaycanlıların Papravənd kəndinə basqın etmişlər. Sakinlər dinc şəkildə müqavimət göstərsələr də, kənd işğal olunmuşdur. Ermənilər kişilərin başlarını kəsir, hamilə qadınlarının qamını qılıncla yarıb və hələ dünyaya gəlməmiş uşaqların başlarını vururdular. Qırğına erməni quldur Andronik rəhərlik edirdi. Əsrin əvvəllərində Rusiyanın Ərzurumdakı konsulu, general Q.Mayevski onun haqqında yazmışdı: "1901-ci il qışın əvvəllərində Andronik adlı birisinin erməni quldur dəstəsi Muş həndəvərində peyda olmuşdur".

18 mart 1918-ci il. Şamaxı. Səhər tezdən erməni quldur birləşmələri şəhərə soxulmuşlar. Onlar evləri yandırır, tanınmış ictimai xadimləri, ziyalıları öldürürdülər. Rusiyanın Birinci Dövlət Dumasının sabiq üzvü Məmmədağa Əliyev də xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilmişdir. Dinc sakinlər ağlasıgmaz işgəncə və əzabi-əziyyətlə öldürülürdülər. Küçələr işgəncə verilmiş, döşləri kəsilmiş və qarınları yırtılmış qadınların meyitləri ilə dolu idi. Payalarla torpağa sancılmış uşaqların qalaq-qalaq meyitləri şahidləri dəhşətə gətirmişdi. Fövqəladə İstintaq Komissiyasının üzvü A.Novatskinin fikrincə, Şamaxını viran qoyan erməni quldur dəstələri bir ideyadan-öldürmək və qarət etmək, qarət etmək və öldürmək ideyasından ruhlanmışdılar.

18 mart 1918-ci il. Bakı. Fövqəladə İstintaq Komissiyasının sənədlərində deyilir ki, martın 19-da tezdən azərbaycanlıların hələ yatdıqları vaxt şəhərin onlar yaşayan hissəsinə hücum başlanmışdır. Azərbaycanlılar nələ baş verdiyini dərhal anlaya bilməmişdilər. Qanlı əməliyyatların bilavasitə başçısı "Daşkənsütyun" terror təşkilatının fəallarından biri - Bakıda qeyri-erməni əhalini kütləvi surətdə qırmaq barədə S.Şaumyanın göstərişini yerinə yetirən Stepan Lalayev olmuşdur. Komissiyanın sənədlərinə görə, o, dinc vətəndaşların öldürülməsində şəxsən iştirak edirdi. Xüsusi mühüm işlər üzrə məhkəmə müstəntiqi Komarovskinin raportuna görə, erməni quldurları Bakının mərkəzi küçələrində evlərə soxulur və silahsız sakinləri öldürürdülər.

21 mart, 1918-ci il. Şahidlərin dediklərinə görə "Daşkənsütyun" terror təşkilatının saqqallılardan ibarət dəstəsi rus inqilabının bayrağı altında İçərişəhərin girəcəyindəki binanı mühasirəyə almışdı. Burada iki min nəfərədək yaralı və xəstə azərbaycanlı, rus, ləzgi və yəhudi vardı. Erməni terrorçu Hamazaspın və "Daşkənsütyun"un üzvü, qəddarlığı ilə ad çıxarmış Anastas Mikoyanın (sonralar o, uzun müddət SSRİ rəhbərlərindən biri olmuşdur) əmri ilə ermənilər həmin binaya kerosin tökərək hər tərəfdən od vurmuşlar. Bu dəhşətli mənzərəni uzaqdakı bir binanın damından açılan iri deşikdən müşahidə etmiş Bakı sakini demişdir ki, o, yanib kömürə dönmüş və qalaq-qalaq yığılmış meyitlərin arasında yarımcan adamlar görmüşdür. Onlar dözülməz əzab-əziyyət içində qıvrılır, inləyirdilər.

20-21 mart 1918-ci il. Gözəldərə. Kənd sakinləri Novruz bayramını qeyd edərkən təpədən-dırnağadək silahlanmış erməni quldurları kəndə basqın etmişlər. Həmin günlərdə 600 dinc sakin öldürülmüş, kənd isə yandırılmışdır. Müsəlman qadınların kiçik bir dəstəsi meşəyə qaçmış, lakin ermənilərə əsir düşməkdən qorxaraq özlərini öldürmüşlər.

Mart 1918-ci il. Şamaxı. Şamaxı qəzasındakı Qubalı kəndinə hücum edən erməni quldurları 250 kişini, 150 qadını, 135 uşağı görünməmiş üsullarla öldürmüşlər. Südəmə körpələrin kütləvi surətdə öldürülməsi dünya tarixində görünməmiş haldır.

Mart 1918-ci il. Şamaxı. Quşçu kəndinə ermənilərin basqını nəticəsində 192 kişi, 115 qadın, 25 uşaq öldürülmüşdür. Kəndlilərin əmlakı talan edilmiş, evləri yandırılmış, müsəlmanların müqəddəs kitabı və məscidi mundarlanmışdır.

1918-ci il. Aprelin əvvəlləri. "Daşnaksütyun"un göstərişini yerinə yetirən silahlı erməni quldur birləşmələri Bakıdan Nəvahi stansiyasına gəlmiş və sovet hakimiyyəti adından yerli əhaliyə ultimatum vermişlər. Sakinlər daşnakların hakimiyyətini tanımaqdan imtina etdikdə onlara amansızcasına divan tutulmuşdur. Həmin stansiyada ermənilər 55 kişini, 260 qadını və 140 uşağı öldürmüşlər. Qətlə yetirilənlər və yaralananlar arasında Azərbaycan, rus, ləzgi və yəhudi millətlərinin nümayəndələri vardı.

25 aprel 1918-ci il. Qars. Erməni quldurları Qars vilayətinin şərqində yerləşən Subatan kəndində 750 türkü öldürmüşlər. Şahidlərin dediklərinə görə, ermənilər 257 uşağı Tıptıp küçəsinə yığaraq çox qəddarcasına qətlə yetirmişlər.

29 aprel 1918-ci il. "Daşnaksütyun" erməni terror təşkilatının göstərişini yerinə yetirən quldur dəstələri Gümrü yaxınlığında 3 min adamı öldürmüşlər. Qətlə yetirilənlər arasında qadınlar, qocalar və uşaqlar da vardı.

1918-ci il. Aprel. Hamazaspın dəstəsinin hətta südəmə körpələrə rəhm etmədiyindən xəbər tutan Dəvəçibazar və Qızılburun kəndlərinin sakinləri yığıncaq keçirərək 15 nəfər hörmətli ağsaqqalı quldur dəstəsini duz-çörəklə qarşılaşmağa göndərməyi qərara almışlar. Bu yerlərin sakinləri əmin idilər ki, Qafqaz adətində uyğun olaraq ağsaqqalların duz-çörəklə qarşıya çıxması sülhsevərlik və qan tökülməsinə yol verməməyə çalışmaq rəmzi sayılır. Amma Hamazaspın quldurlarının bu qocalara qarşı törətdiyi vəhşilik bütün mahalı sarsıtdı.

1-2 may 1918-ci il. Quba. Fövqəladə İstintaq Komissiyasının üzvü A.Novatskinin məruzəsinə görə, Hamazaspın dəstəsi səhər tezdən Quba şəhərini mühasirəyə almışdır. Mülki əhalinin silahsız olduğundan xəbər tutan ermənilər Qubaya soxularaq 200 evi və 22 məscidi dağıdaraq yandırmışlar. Təxminən üç min nəfər öldürülmüşdür.

21 may 1918-ci il. Axalkalaki. Rus hərbi həkimi Xoroşenkonun məlumatına görə, Axalkalakidə və ətraf kəndlərdə yüzlərlə azərbaycanlı doğram-

doğram etmişlər. Məlumatda deyilirdi: "XX əsrin sivilizasiyalı ermənilərinin vəhşilikləri bax, budur".

May 1918-ci il. Artyom Avanesovun başçılıq etdiyi erməni quldur birləşmələri Xaçmazdan Qubayadək bütün yol boyunca yaşayan dinc əhaliyə qanlı divan tutmuşlar. Öldürülmüş azərbaycanlıların bir qisminin meyitlərini iki-iki, beş-beş bir qəbirdə basdırırdılar. Qalan meyitlər isə yol kənarlarındakı qanovlarda atılıb qalmışdı. Tarixi sənədlərə görə, dəstənin başçısı Hamazasp deyirdi ki, bütün müsəlmanları ta dağlaradək məhv etmək əmri almışdır.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən erməni terror təşkilatlarının Azərbaycana qarşı apardıqları terror müharibəsinin dalğası 1988-ci illərdən başlayaraq ardıcıl xarakter almışdır. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafındakı 7 rayonun işğalı zamanı kütləvi vahimə yaratmaq, çoxlu insan tələfatına nail olmaq məqsədi ilə Ermənistanın xüsusi xidmət orqanları hərbi əməliyyatların getdiyi ərazilərdən xeyli uzaqda, dinc azərbaycanlı əhalisinin yaşadığı məntəqələrdə terror aktları təşkil etmiş, nəticədə minlərlə günahsız insan həlak olmuşdur. Bu aksiyaların hamısı ya Ermənistanın məxfi orqanları tərəfindən hazırlanmış, ya da Ermənistanın müvafiq dövlət strukturlarının himayəsi altında həyata keçirilmişdir.

16 sentyabr 1989-cu il. Tbilisi-Bakı marşrutu ilə hərəkət edən avtobus partladılmış, 5 nəfər ölmüş, 25 nəfər yaralanmışdır.

7 oktyabr 1989-cu il. Xankəndi yaxınlığındakı körpü partladılmışdır.

4 yanvar 1990-cı il. Əsgəran qəsəbəsi ilə Ağdam şəhəri arasındakı körpü partladılmışdır.

16 fevral 1990-cı il. Şuşa-Bakı marşrut avtobusu partladılmış, 3 nəfər ölmüş, 13 nəfər yaralanmışdır.

11 iyul 1990-cı il. Tərtər-Kəlbəcər səmişin avtobusu partladılmış, dinc əhali olan maşın karvanına qarşı terror aksiyası keçirilmiş, nəticədə 14 nəfər qətlə yetirilmiş, 35 nəfər yaralanmışdır.

10 avqust 1990-cı il. Tbilisi-Ağdam marşrutu üzrə hərəkət edən səmişin avtobusu partladılmış, 20 nəfər ölmüş, 30 nəfər yaralanmışdır.

30 noyabr 1990-cı il. Xankəndi aeroportu yaxınlığındakı səmişin avtobus partladılmış, 2 nəfər həlak olmuş, 11 nəfər yaralanmışdır.

9 yanvar 1991-ci il. Laçın-Şuşa yolunda "Azərbaycan gəncləri" (rusca) qəzetinin müxbiri Salatın Əsgərova və sovet ordusunun 3 zabiti pusquda dayanmış erməni terrorçuları tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

Aprel 1991-ci il. Rostov şəhərində SSRİ DİN-nin Qafqazdakı daxili qoşunlarının komandanı polkovnik Vladimir Blaxotin ASALA terrorçuları tərəfindən öldürülmüşdür.

19 iyun 1991-ci il. Yevlax-Laçın avtomobil yolunun 106-cı kilometrində 5449 sayılı hərbi hissəyə məxsus "UAZ-469" markalı avtomaşın partladılmış, 3 nəfər həlak olmuş, 3 nəfər ağır yaralanmışdır.

31 iyul 1991-ci il. Dağıstanın Temirtan stansiyası yaxınlığında Moskva-Bakı sənişin qatarı partladılmış, 16 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdır.

30 may 1991-ci il. Dağıstanın Xasavyurd stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, 11 nəfər ölmüş, 22 nəfər yaralanmışdır.

2 avqust 1991-ci il. Hadrut rayonunun Dolanlar kəndində "QAZ-53" markalı avtomaşın partladılmış, nəticədə 4 nəfər həlak olmuş, 8 nəfər ağır yaralanmışdır.

21 avqust 1991-ci il. Hadrut rayonunun Sadaxt kəndi yaxınlığında "KAMAZ" markalı 70-30 markalı AQO dövlət nömrə nişanlı avtobus partladılmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 19 nəfər ağır bədən xəsarəti almışdır.

8 sentyabr 1991-ci il. Ağdam-Xocavənd avtobusunun atəşə tutulması nəticəsində 5 nəfər qətlə yetirilmiş, 34 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır. Terrorçunun Xaçaturyan Volodi, Yeremyan Saro, Salyan Şaşa və Arustamyan Armo tərəfindən törədildiyi sübuta yetirilmişdir. Həmin gün Ağdam-Qaradağlı marşrutu ilə işləyən avtobus erməni quldurları tərəfindən atəşə tutulmuş, 8 nəfər həlak olmuş, 42 nəfər müxtəlif dərəcədə xəsarət almışdır.

26 sentyabr 1991-ci il. Yevlax-Laçın yolunda "VAZ-2106" markalı D 72-07 AQ nömrə nişanlı avtomaşın partladılmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 14 nəfər yaralanmışdır.

10 oktyabr 1991-ci il. Ağdərə rayonunun Sırxavənd kəndi yaxınlığında "UAZ-469" markalı avtomaşın partladılmış, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər ağır yanaraq kül olmuşdur.

26 dekabr 1991-ci il. Şuşa-Laçın yolunun 4-cü kilometrliyində "ZİL-130" və "Moskviç" maşınları partladılmış, 5 nəfər həlak olmuş, 4 nəfər yaralanmışdır.

8 yanvar 1992-ci il. Erməni terrorçuları Krasnavodskdan (Türkmənistan) Bakıya sənişin daşıyan "Sovetskaya Kalmıkıya" bərəsini partlatmışlar. Nəticədə 25 nəfər həlak olmuş, 88 nəfər yaralanmışdır.

28 yanvar 1992-ci il. Ağdam-Şuşa marşrutu ilə uçan Mİ-8 vertolyotu Şuşa şəhəri yaxınlığında erməni terrorçuları tərəfindən vurulmuşdur. Nəticədə 44 nəfər həlak olmuşdur.

Təkcə 1992-ci ilin yanvar ayında erməni terrorçu dəstələri Kərkicahan qəsəbəsində 80 nəfər, 1992-ci ilin fevral ayında Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində 77 nəfər və 26 fevral 1992-ci il tarixdə Xocalı şəhərində 613 nəfər dinc sakini qətlə yetirmiş, 650 nəfəri yaralamışlar.

1992-ci il fevralın 25-i axşamı 4-cü ordunun 23-cü diviziyasının 366-cı komandiri polkovnik Y.Zaviqarova general rütbəsi verilmişdir. Bu "şərəfə" gecə Xocalı şəhəri misli görünməmiş soyqırırma məruz qalmış, şəhər tamamilə yanıb kül olmuş, minə qədər insan vəhşicəsinə qətlə yetirilmişdir.

22 mart 1992-ci il. "UAZ-469" markalı 60-25 AZU dövlət nişanlı avtomaşın Qazax rayonu ərazisində partladılmış, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır.

28 mart 1992-ci il. "Kamaz-5410" markalı 40-53 AQS dövlət nişanlı avtomaşın partladılmış, 3 nəfər həlak olmuş, 2-si yaralanmışdır.

18 aprel 1992-ci il. Qazax-Cəfərli yolunun 10-cu kilometrliyində "MAZ" markalı maşın silahlı basqına məruz qalmış, 2 nəfər ölümcül yaralanmışdır.

20 may 1992-ci il. Zəngilan rayonunun Qarançı kəndi yaxınlığında "UAZ-469" markalı 80-33 AQD dövlət nömrə nişanlı avtomaşın silahlı basqına məruz qalmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 2-si yaralanmışdır.

28 fevral 1993-cü il. Rusiyanın Şimali Qafqaz ərazisində Qudermes stansiyası yaxınlığında "Kislovodsk-Bakı" səmişin qatarı partladılmış, 11 nəfər həlak olmuş, 18 nəfər yaralanmışdır.

2 iyun 1993-cü il. Bakı dəmir yolu vağzalında sərnəşin qatarının vaqonunun partladılması nəticəsində dövlətə külli miqdarda ziyan dəymişdir. Partlayışın icraçısı Rusiya vətəndaşı İqor Xatkovski Ermənistan Respublikası Milli Təhlükəsizlik baş idarəsi kəşfiyyat şöbəsinin rəisi, polkovnik Can Ohanesyan tərəfindən məxfi əməkdaşlığa cəlb edilərək casusluq və terrorçuluq məqsədilə Azərbaycana göndərildiyini, böyük insan tələfatı ilə nəticələnəcək partlayışlar törətmək tapşırığı aldığı etiraf etmişdir. İstintaq zamanı sübuta yetirilmişdir ki, həmin qrup 1992-1994-cü illərdə Rusiya ərazisindən Bakıya gələn dəmir yolu səmişin qatarlarının partladılmasını təşkil etmişdir.

22 iyul 1993-cü il. Tərtər rayonunda törədilmiş partlayış nəticəsində 6 nəfər həlak olmuş, 18 nəfər yaralanmışdır. Həmin gün Qazax rayonunun mərkəzində törədilmiş partlayışda 6 nəfər həlak olmuş, 10 nəfər yaralanmışdır.

30 avqust 1993-cü il. Hadrut rayonu ərazisində "ZİL" markalı maşın partladılmış, 2 nəfər həlak olmuşdur. Bir neçə gün sonra içərisində 12 nəfər kənd sakini olan "QAZ-66" markalı səmişin avtobusu rayondan çıxarkən partladılmış, nəticədə 4 nəfər həlak olmuş, 8 nəfər ağır dərəcədə yaralanmışdır.

1 fevral 1994-cü il. Bakı dəmir yolu vağzalında "Kislovodsk-Bakı" səmişin qatarında terror aktı törədilmiş, 3 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdır.

9 fevral 1994-cü il. Azərbaycanın Xudat stansiyasında ehtiyat yolda dayanan yük vaqonu partladılmış, dövlətə külli miqdarda ziyan dəymişdir.

18 mart 1994-cü il. Xankəndi şəhəri yaxınlığında İran Hərbi Hava Qüvvələrinə məxus "Herkules" tipli təyyarə vurulmuş, 34 diplomat ailə üzvləri ilə birlikdə həlak olmuşdur.

19 mart 1994-cü il. Bakı Metropoliteninin "20 Yanvar" stansiyasında törədilmiş partlayış nəticəsində 14 nəfər həlak olmuş, 49 nəfər yaralanmışdır. Məhkəmə sübut etmişdir ki, terror aksiyası Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən həyata keçirilmişdir.

13 aprel 1994-cü il. Dağıstan Respublikasının "Daqestanskiye Oqni" stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, 6 nəfər həlak olmuş, 3 nəfər yaralanmışdır.

3 iyul 1994-cü il. Bakı Metropoliteninin "28 May" və "Gənclik" stansiyaları arasındakı elektrik qatarında partlayış törədilmiş, 14 nəfər həlak olmuş, 54 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır.

"Mən nə azərbaycanlıyam, nə gürcü, nə də türk; mən amerikalıyam. Mən ilk şotland əcdadı 1686-cı ildə Amerikaya gəlmiş şotland amerikalıyam. Mən cənubluyam. Ömrüm boyu baprist olmuşam və Amerikaya vergi ödəyirəm. Bu kitabı Vaşinqton, Roma, Paris, London, Moskva və İstanbul şəhərlərində apardığım ardıcıl elmi-tədqiqat işlərinin işığı altında qələmə almışam. Ermənistan da tədqiqat aparmaqda kömək edə bilərdi. Lakin onların arxivləri ictimaiyyətin üzünə bağlanmışdır".

Amerikalı alim Samyuel A.Uimz

ERMƏNİ RİYAKARLIĞI

XIX əsrdən başlayaraq kök atan erməni millətçiliyi yarandığı vaxtdan digər xalqlara qarşı amansız qəddarlığı ilə seçilib. İmperialist siyasət yürüdən havadarlarının şirnikləndirməsi ilə "Böyük Ermənistan" xülyasına düşən, başqa xalqların tarixi torpaqları hesabına dövlət qurmaq iddiasında olan ermənilər tarixin bütün mərhələlərində Anadolu türklərinə, gürcülərə və azərbaycanlılara qarşı bəşəriyyətə, insanlığa yaraşmayan qanlı əməlləri ilə yadda qalıblar. Bütün ətraf ölkələrdə çoxlu sayda insan erməni millətçiliyinin, şovinizminin qurbanı olsa da, dünya ictimaiyyəti əsl həqiqətləri, əslində nəyin baş verdiyini etiraf etməkdən çox uzaq olub və təəssüf ki, indi də beynəlxalq aləm ən yaxşı halda ikili standartlardan çıxış edir. Səbəb çox sadədir: qarşısına türkləri, azərbaycanlıları soyqırımına məruz qoymaq kimi vəzifə qoyan erməni millətçiləri riyakarlıqla, sənədləri saxtalaşdırmaqla gələcəklərini də müəyyən dərəcədə sığortalamğa çalışırlar. Erməni yalanlarının əsrlər boyu ayaq tutub yeriməsinin, bunun qarşılığında beynəlxalq aləmdə susqunluğun acı nəticəsini bu gün Azərbaycan və Türkiyə dövlətləri yaşayır.

Yaxşı ki, xarici ölkələrdə XIX-XX əsrlərdə türklərin başına gətirilən faciələrə obyektiv qiymət verən, ermənilərin əsl simasını ifşa edən, öz ölkələrinin ermənilərə sıcaq münasibətinə etiraz etməkdən çəkinməyən insanlar var. Düzdür, onların sayı barmaqla sayılacaq dərəcədə az olsa da, haqq-ədalətin tapdalanmasına qarşı üsyan edən həmin tarixçilərin, tədqiqatçıların araşdırmaları, yazdıqları əsərlər erməni faşizminə, riyakarlığına verilən ən obyektiv qiymət kimi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Amerikalı hüquqşünas Samyuel A.Uimz də erməni yalanlarına qarşı çıxan, onun iç üzünü, əsl mahiyyətini açaraq dünya ictimaiyyətinə çatdıran

alimlərdən biridir. Samyuel A.Uimz London, Paris, Roma, Moskva, İstanbul və digər şəhərlərin arxivlərində apardığı uzunmüddətli araşdırmalardan sonra həqiqətin tərəfində dayanaraq qələmə aldığı "Ermənistan - terrorçu "xristian" ölkənin gizlinləri" adlı əsərində erməni həyasızlığını faktlarla sübuta yetirir. Əsərdə ən qədimlərdən müasir dövrümüzədək geniş təhlillər aparan müəllif ermənilərin tarix boyu xəyanət və satqınlıq yolu tutduğunu faktlarla oxuculara təqdim edir.

Samyuel A.Uimz bu kitabı hazırlayarkən dəfələrlə ölümlə hədələnsə də, haqq yolundan dönməyib. 2003-cü ilin aprelində ABŞ-da nəşr olunan "Ermənistan - terrorçu "xristian" ölkənin gizlinləri" kitabı "Ermənilərin böyük fırladığı seriyasf'nın birinci cildi idi. Amma təəssüf ki, alim başladığı işi tam başa çatdırı bilməyərək qəflətən müəmmalı şəkildə vəfat edib. Samyuel A.Uimz bu gün Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən bəlkə o qədər də dərindən tanınmır. Amma sağlığında təşəkkür edə bilmədiyimiz bu insanın "Ermənistan - terrorçu "xristian" ölkənin gizlinləri" əsəri əsl həqiqətlərin dünya birliyinə çatdırılması və təsdiqi üçün qiymətli mənbədir.

Samyuel A.Uimzin əsərdə söylədiyi fikirlərin və üzə çıxardığı faktların oxucularımız üçün maraqlı olacağını nəzərə alaraq onların bəzilərini təqdim edirik:

"1992-ci ildə Ermənistan heç bir əsası olmadan hücumu keçərək müsəlman Azərbaycanın ərazisinin 20 faizini işğal etdi. Ermənilər heç bir kompensasiya ödəmədən bir milyondan çox müsəlmanı ev-əşiyindən qovdular və onları zığlı, palçıqlı qaçqın düşərgələrindəki çadırlarda yaşamağa vadar etdilər. Ruslar Ermənistanı bir milyard dollarlıq hərbi silah-sursat, avadanlıq bağışladılar. Birləşmiş Ştatlar Konqresinin hesabatına əsasən, son on il ərzində ABŞ Ermənistanə 1,4 milyard dollar yardım göstərmiş, eyni zamanda Azərbaycanın xarici yardımını kəsməklə ayrı-seçkiliyə yol vermişdir".

"Azərbaycan dövləti erməni hücumlarından yaxa qurtarandan sonra özünü erməni terrorçularından qorumağa başladı. Konqres Azərbaycanı cəzalandırmaqla buna reaksiya verdi. Birləşmiş Ştatların lobbiləşmiş Konqresindəki erməni lobbisi Azərbaycana yardımın müxtəlif növlərini qadağan edən qanunlar qəbul etdi. Azərbaycana nöqsan tutulurdu ki, guya o, Ermənistanı blokadada saxlayır və göndərilən hərbi avadanlığın Ermənistanə çatmasına mane olur. 1992-ci ildə Konqres Azadlığı Müdafiə Aktını qəbul edərək onun 907-ci maddəsi ilə Ermənistanı "qeyri-qanuni" blokadaya almasını aradan qaldırana qədər Azərbaycan xarici yardımın müxtəlif növlərindən məhrum edildi.

"Özlərini ermənilər adlandıran balaca, lakin hay-küycü qrupun siyasi təzyiqinə əsasən hərəkət etmək Konqresə başucalıqı gətirmir. Erməni faktlarını yoxlamağın vaxtı çoxdan çatmışdır. 1918-ci ildən başlayaraq bu balaca ölkənin

əsas məxarici terrorizm, əsas mədaxili isə bütün dünyanı xristianlarından edilən xarici yardım olmuşdur".

"1890-cı ildə Osmanlı imperiyasının daxilində kiçik bir erməni terrorçu bandası müsəlmanlara aid olan torpaqları və mülkiyyəti zorakılıqla ələ keçirmək üçün inqilabi hərəkətə başladı. Həmin ermənilər bəyan edirdilər ki, təxminən üç min il əvvəl bu torpaqlar onların əcdadlarına məxsus olmuşdur. Buna baxmayaraq, erməni xristianlar 1890-cı ildə öz terrorçu kampaniyalarına başlayana qədər 500 ildən artıq idi ki, Osmanlı müsəlmanları ilə sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırdılar. Güman ki, ondan təxminən min il qabaq onlar Roma qanunları altında yaşamışlar. Ta 1914-1915-ci illərə qədər Osmanlı imperiyasındakı bu narahatlıq doğuran banda o qədər kiçik idi ki, türklər onlara heç məhəl də qoymurdu. Sonra Rusiyanın Osmanlı imperiyasına qarşı işğalçı müharibəsi başladı və rus çarının ermənilərin həsrətində olduğu torpaqları onlara verəcəyinə inanən bu ermənilər elliklə ruslara meyilləndilər. Rus çarının isə belə bir niyyəti yox idi!

Gündüzlər Türkiyə erməniləri özlərini Osmanlı qonşularla dost kimi aparır, gecələr isə Osmanlı hərbi qüvvələri arxasında dağıdıcı, terrorçu hücumlar edirdilər. Türklərə qarşı aparılan bu terrorçu hücumlar ruslarla döyüşlərdə nəyə qədər olduğunu nümayiş etdirən türk ordusunu zəiflədirdi. Nəticədə Osmanlı hökuməti döyüş zonasının arxasındakı bütün erməniləri köçürməyə məcbur oldu. Çünki türklər hansı erməninin terrorçu olduğunu, hansınısa terrorçu olmadığını aydınlaşdırma bilmirdilər. Min illər birlikdə yaşayandan sonra özlərini satqın və xain kimi aparanlara qarşı özünü müdafiə edən millətin yeganə çıxış yolu bu idi".

"İkinci dünya müharibəsində faşistlərin yəhudilərə qarşı törətdiklərinə dünyanın necə münasibət bəslədiyini ermənilər yaxşı gördülər. Hadisənin üstündən 53 ildən artıq vaxt keçəndən sonra ermənilər 1915-ci ildə türklərin onlara qarşı dəhşətli "genosid" törətdikləri haqqında ələmə car çəkməyə başladılar. Müasir Türkiyə isə 1923-cü ilədək - osmanlılar terrorçuluq və satqınlıqlarına görə erməniləri ölkədən qovandan 8 il sonra hələ respublika elan olunmamışdı.

Əgər Birinci dünya müharibəsində osmanlılar öz qüvvələrini Almaniya ilə birləşdirməsəydi, erməni dövləti adlanan qurum təhdə adı bir ləkə kimi qalacaq və itib-batacaqdı. Həmin böyük müharibə dövründə Birləşmiş Ştatlar heç Osmanlı imperiyasına müharibə də elan etməmişdi. Hansı müəmmalı səbəbdən isə ermənilər o vaxt da, indi də Amerikanın mövqeyini dəstəklədiyini deyir və müsəlman torpaqlarının alınıb onlara verilməsini digər müttəfiq ölkələrin borcu sayırlar. Məsələ təkcə bununla bitmir, ermənilər belə bir inam nümayiş etdirirlər ki, müttəfiqlər onları öz qoşunları və pulu ilə müdafiə etməyə və dənizdən-dənizə qədər olan müsəlman torpaqlarının işğalına kömək göstərməyə borcludurlar".

"Birinci dünya müharibəsi qurtarandan sonra diktatorların balaca bir bandası Rusiyanın münbit torpaqlar arasındakı dağlıq hissəsində kiçik bir ərazini

nəzarətə götürərək özünü Ermənistan Respublikası elan etdi. Ermənistan adlı yeni ölkənin həyata keçirdiyi ilk tədbirlərdən biri qonşuluqdakı xristian Gürcüstanına xaincəsinə hücum edərək torpaq ələ keçirmək cəhdlərini araya qoymaq oldu. Onda erməni terrorçu diktatorları məğlub oldular.

Bundan az sonra erməni liderləri bu dəfə müsəlman Azərbaycanına digərtəəccüb doğuran cəhd göstərdilər. Erməni terrorçu diktatorları bu dəfə də uduzdular.

Özlərini müdafiə etmək üçün ermənilər müttəfiqlərdən silah və sursat almaq yalvarışına başladılar. Bu müddət ərzində ermənilərin muzdlu agentləri müttəfiq ölkələrin hər birindən qoşun göndərməyi və qamarlamaq istədikləri müsəlman torpaqlarını onların əli ilə rahatca ələ keçirməyi xahiş edirdilər. Eyni zamanda, erməni liderləri türklər üzərinə hücumun planlarını cızırdılar. Bu dəfə türklər erməniləri qabaqlayaraq hücumu keçdi və osmanlıların təxminən 800 il əvvəl sahiblik etdikləri "tarixi vətənlərini" geri götürdülər.

Bütün bu müddət ərzində erməni liderləri türklərə qarşı hücum üçün məxfi planlar cızır, eyni zamanda ruslarla da üstüörtülü işbirliyinə girirdilər. Özünümüdafiə üçün bir güllə də atmayan Ermənistan Sovet İttifaqının bir hissəsinə çevrildi. 1991-ci ildə Ermənistan özünün müstəqilliyini elan etsə də, Rusiya ilə yaxınlıq əlaqələrini kəsmədi. Öz kiçik ərazisində Rusiyanın hərbi bazalarını yerləşdirməsi haqqında Ermənistanın xahişi deyilənlərə sübutdur. Həmin bazalarda rus qoşunları, habelə rusların MİQ qırıcı təyyarələri bu ölkədə yerləşdirilib və bu gün orada çoxlu yer-hava raket batareyaları vardır. Bütün bunları Ermənistan özü xahiş etmişdir. Özləri Rusiyanın cibində olan belə adamlara nə üçün Konqres milyardlarla dollar pul verməlidir?"

"Yer üzünün xristianları ermənilərin dedikləri sözlərə öz qayğılı münasibətlərinə son qoymalı və özləri onların həqiqiliyini yoxlamalıdır. Bu sətirlərin müəllifi olan xristian öz müstəqil yoxlamasını apararaq belə bir qənaətə gəlmişdir ki, ermənilərin internet saytlarında və ya kitablarında və məqalələrində ermənilər tərəfindən yazılmış heç nədə həqiqət tapıla bilməz. Çoxlu müsəlman zorla ölkədən çıxarılmışdır. İndi Ermənistan Yer üzünün ən qapalı xristian cəmiyyətlərindən biridir. Onun cəmiyyəti bir "rəsmi" kilsəsi vardır. Bu kilsə dövlətin bir hissəsidir və Ermənistan konstitusiyası ona xüsusi səlahiyyət vermişdir. Bu balaca torpaqda kilsə və dövlətin ayrılığından söhbət gedə bilməz.

Ermənilərin nifrət bəsləməyi sevdikləri türklərlə bu faktı tutuşdurun. Belə bir cəhəti qeyd etmək maraqlıdır ki, Türkiyədə Ermənistanın özündə olandan çox erməni kilsəsi vardır. Mən bu yaxınlarda Türkiyədə olmuşam. Gözlərimlə şahidi olmuşam ki, türklər və ermənilər burada böyük azadlıq, harmoniya və dostluq şəraitində birlikdə yaşayırlar və ibadət edirlər. Bu işə Birləşmiş Ştatlarda türklər əleyhinə nifrət və qəzəb toxumu səpən erməni amerikalıların çirkin təqdimatı və

cəhdləri ilə tamamilə ziddiyyət təşkil edir. Yaxşı, bu erməni amerikalıların belə əməlləri, görəsən, necə xristianlıqdır?"

"Bir dəfə bu kitabımın çap olunacağı barədə elan verildəndən sonra mənim özüm də Amerikanın Erməni Assambleyası tərəfindən qəzəbli hücum obyektinə çevrildim. Nifrət kampaniyası mənə qarşı yönəldiyindən Amerikadakı Erməni Assambleyası şəxsən mənə hücum etmək üçün min dəfədən artıq xəbərdarlıq göndərmişdi. Həmin xəbərdarlıqların 23-ü ölümlə hədələməkdir".

"Mən ermənilərdən xəbər aldım ki, nə üçün onların dövləti 1992-ci ildə qonşu müsəlman Azərbaycanına xaincəsinə hücum etdi? Ermənilər həmin ölkənin ərazisinin 20 faizini işğal etdilər və 1 milyondan çox zavallı insanı öz ev-əşiyindən didərgin salaraq onları çadır düşərgələrində qaçqın vəziyyətində yaşamağa vadar etdilər. Bu da xristian Ermənistanının müsəlman Azərbaycanına qarşı namərd hücumunu əsaslandıran tipik cavab: "Mənə söyləmə ki, ermənilərin azərilərlə döyüşü ermənilərin xristianlığını azaldır. Geriyə, tarixə nəzər sal, onda görəcəksən ki, Müqəddəs müharibə baş vermişdir".

Faktlar belədir ki, ermənilər "Müqəddəs müharibə" adlandırdıqları həmin qanlı hadisələri törətmək üçün rüslardan 1 milyard dollardan artıq qiyməti olan hərbi sursat və avadanlıq almışdır. Xristian Rusiya və xristian Amerika həmin "Müqəddəs müharibə"də Ermənistanı müdafiə edirlər. Müsəlman dünyasının nədən ötrü Birləşmiş Ştatlara nifrət bəslədiyinə əla misaldır. Ona təəcübünməyə dəyərmə ki, müsəlman neft ölkələri Amerikaya satdıqları yanacağın qiymətini niyə belə tez-tez qaldırır?"

Erməni xəyanəti

"Daşnaksütyun" partiyasının qarşıya qoyduğu vəzifələrdən biri "Dənizdən dənizə Böyük Ermənistan" dövləti yaratmaq idi. Bu sərəm ideyanı yerinə yetirmək üçün Azərbaycan dövlətini parçalamaq, əhalisini soyqırırma məruz qoymaq ön plana çəkilmişdi.

Ötən əsrin əvvəllərində Bakı və şəhərin ətrafını işğal etmək daşnak lideri, bolşevik qiyafəli Stepan Şaumyana, Şirvan bölgəsi, Şamaxı, Muğan, Lənkəranı məhv etmək quldur Styopa Lalayana və onun silahdaşı Tatovəs Əmiryana, Quba qəzasını yerlə-yeksan etmək daşnak lideri Hamazaspa, Naxçıvanı, Zəngəzuru, Qarabağı talan etmək Andronik Ozanyana tapşırılmışdı. Bu quldurlara Şaumyan şəxsən rəhbərlik edir, onların törətdikləri faciələrdən ləzzət alır, daha da ruhlanırdı.

Şaumyan kim idi?

O, 1878-ci ildə Tiflisdə anadan olub. Hələ gənc yaşlarından türk dünyasına qarşı amansız olmağı qarşısına məqsəd qoyub. S. Şaumyan Tiflisdə qərargah yaradır. Onun inqilabi təşəbbüsü baş tutmur. Ona görə də o, qərargahını Bakıya köçürür. Çünki həmin dövrdə Bakıda şərait çox əlverişli idi. Şəhərdə cəbhələrdən qayıtmış 25 minə yaxın silahlı erməni əsgəri və onların havadarı olan rus silahlıları vardı. Daşnak lideri, bolşevik qiyafəli quldur S. Şaumyan bu qanıqən qüvvələrə

arxalanaraq Bakıda azərbaycanlıların soyqırımına girişdi. Silahlı erməni quldurları bu soyqırıma çoxdan hazırlaşmışdılar. S. Şaumyanın göstərişi ilə bütün azərbaycanlılar tərksilah edilmişdi, lakin erməni-daşnak dəstələri dışından dırnağına qədər silahlı idi. Bundan əlavə, Bakı erməniləri də onların yardımçısı idi. Bütün bunların əksinə olaraq Şaumyanın şəxsi tapşırığı ilə müsəlman diviziyası nəinki tərksilah olunmuş, həm də diviziyanın rəhbərləri həbs edilmişdi. Onların arasında general Talışinski də var idi. Beləliklə, S. Şaumyanın təhriki və rəhbərliyi ilə Bakıda və Bakı ətrafında dəhşətli soyqırımı başlandı. Onu da qeyd edək ki, bu soyqırımı siyasəti bolşevizm bayrağı altında həyata keçirilirdi. Guya şura hökumətinə qarşı çıxan əksinqilabçılarla bolşeviklər mübarizə aparırdılar. S. Şaumyan öz çirkin əməlini pərdələyərək yazırdı: "Bizim siyasətimiz vətəndaş müharibəsi aparmaqdır. Kim bu siyasətə qarşı çıxırsa, o, düşmənlərimizin nökrəsidir".

Nəriman Nərimanov isə bu soyqırımından dəhşətə gələrək yazırdı: "Müsəlman hətta bolşevik olsaydı belə, ona aman vermirdilər".

Daşnaklar deyirdilər: "Biz heç bir bolşevik tanımırıq. Təkcə elə müsəlman olmağın kifayətdir".

S. Şaumyan özü Bakıda törədilmiş dəhşətlərdən vəcdə gələrək Rusiya XKS-yə belə məlumat vermişdi: "Zaqafqaziya Sovet hakimiyyəti uğrunda silahlı mübarizə mərhələsinə daxil olub. Üç gün müddətində - 30-31 mart və 1 aprel tarixində Bakı şəhərində şiddətli döyüşlər olub... Bizim üçün döyüşün nəticələri çox yaxşı olmuşdur. Biz onlara öz şərtlərimizi diktdə etdik, onlar da danışıqsız olaraq bu şərtləri qəbul elədilər". Öz daşnak simasını gizlədə bilməyən Şaumyan daha sonra yazmışdı: "Şəhərimizin milli tərkibi bizi narahat edirdi. Biz mübarizənin arzuolunmaz xarakter alacağından qorxurduq, biz hətta erməni polkunun yardımına belə əl atmalı olduq. Biz hətta onun köməyindən imtina etməyi mümkün hesab etmədik. Qələbə isə o qədər böyükdür ki, bu gerçəkliyə az kədər gətirir". Bu sitatlardan, bolşevik yazışmalarından görüldüyü kimi, 1918-ci ilin martında da əvvəldə olduğu kimi, təşkilatçılar da, icraçılar da eyni qütbdən çıxış ediblər, torpağımıza yiyələnmək üçün birləşib xalqımıza qarşı soyqırımı siyasətini həyata keçiriblər. İndi isə özlərini dünyaya məsum kimi göstərərək özlərinə qarşı "genosid"dən danışirlar, bu barədə xarici ölkə parlamentlərinin qapılarını kəsdirib qərar qəbul etmələrini istəyirlər. O vaxt cinayət baş verib, ancaq cəzasız qalıb və cəzasızlıq bu gün də davam edir.

1918-ci ilin mart ayından Stepan Şaumyan 10 min nəfərdən ibarət olan silahlı quldur dəstəsinə başçılıq edirdi. Bu quldurlar Bakıda və Bakı ətrafında 3 gün ərzində 30 minə yaxın günahsız soydaşımızı xüsusi amansızlıqla, qəddarlıqla öldürmüşdülər. Quldur başçısının göstərişi ilə şəhərin müxtəlif yerlərində pulemyotçular durmuşdular ki, əhalinin qaçmağa cəhd göstərənlərini gülləbaran etsinlər və belə də edirdilər. Bakıda müsəlman məhəllələri dağıdılıb, yandırılıb

məhv edildikdən sonra mart ayının 30-dan 31-nə keçən gecə "İçərişəhər" əməliyyatı başlandı...

Ertəsi günü hara baxsaydın yandırılmış kişi, qadın, körpə uşaq meyitləri görərdin. Həmin günlər mətbuat səhifələrində azərbaycanlıların başına gətirilən bəlalər belə göstərilmişdir: "Erməni əsgərlərinin hamilə müsəlman qadınlarının qarnını yırtaraq bətdə artıq formalaşan uşağı çıxarıb onun başını kəsmələrinə bənzər vəhşiliklərin fotosəkillərini daşnak orqanı "Aşxatavor" qəzetindəkilər görmürlərmi? "Qruziya" qəzeti 25 noyabr 1918-ci il".

"Hər yerdə qıc olmuş, eybəcər hala salınmış, yandırılmış kişi, qadın və uşaq meyitləri vardı. "Naş qolos" qəzeti 4 aprel 1918-ci il". "Erməni hərbi birləşmələri Bakıda 30 mindən çox müsəlmanı vəhşicəsinə qətlə yetirib, uşaqlara və qadınlara işgəncə verib, neçə-neçə məhəllə yandırıb, Şamaxı qəzasma dəstələr göndəriblər. Onlarca kənd atəşə tutuldu. Əhali qılıncdan keçirildi, qanına qəltan edildi. Bununla eyni vaxtda daşnaklar dünyanın hər yerinə teleqramlar yağdıraraq, şivən qoparırdılar ki, müsəlmanlar erməniləri qırırlar. "Azərbaycan" qəzeti, 25 sentyabr 1918-ci il".

Hamilə qadınlara tutulan divan şahidləri dəhşətə gətirirdi. "Təzəpir" məscidinin qarşısında tükürpədicə mənzərə yaranmışdı. Məscidin girişi meyitlərlə dolu idi, tərənmək mümkün deyildi. Allah evi isə təhqir olunmuşdu. Erməni quldurları bolşevik libasında azərbaycanlılar üzərində soyqırımı həyata keçirirdilər. Təkcə Bakının şəhərtrafi rayonlarından birində eybəcər hala salınmış 58 qadın meyiti tapılmışdır. Onların qulaq və başları kəsilmiş, qarınları yırtılmışdı. O vaxtın şahidlərinin dediklərinə görə, insanları diri-diri divara mıxlamışdılar. Bir zamanlar uşaq oğurlamaqla məşğul olan Əmiryan Tatoves Bakıda 16 min müsəlman yoxsulunu qılıncdan keçirmiş, Styopa Lalayan isə bir sıra məhəllələri müsəlman ziyalılarından təmizləmişdi.

O qansız həmin ziyalıları evlərindən çıxarıb küçənin ortasında güllələtdirmişdi.

Styopa Lalayanın, Tatoves Əmiryanın (Əmirov) Şamaxıda törətdikləri faciələr Azərbaycan xalqının tarixində dəhşətli faciə kimi qalmaqdadır. Quldurlar Şamaxıya soxularaq amansız qarətlər törətmiş və şəhərin dinc əhalisini qəddarcasına qılıncdan keçirmişdilər. Bütün məscidlər -13 məhəllə məscidi, 800 il yaşı olan Cümə məscidi və onların nəzdində olan müqəddəs ocaqlar, pirlər, ziyarətgahlar ermənilər tərəfindən dağıdılıb yerlə-yeksan olub. Bunların hamısı "Daşnaksütyün" partiyasının qabaqcadan nəzərdə tutduğu plan əsasında həyata keçirildi. Şamaxının kəndlərində erməni quldurlarının törətdikləri cinayətlər xüsusi amansızlıqla fərqlənirdi. Kişiləri ayaqlarından asıb sallaxanadakı heyvan cəsədi kimi qılımla doğrayırdılar. Digərlərini taxta çarpayığa bağlayıb, xalça-palaza büküb üstünə neft töküb yandırırdılar. İnsanları diri-diri döşəməyə, qapıya, stola mıxlayırdılar. "Cümə" məscidinin qabağında əmələ gələn qan gölündə dindarları dəstəməz almağa məcbur edir, sonra qollarını möhkəm iplə bağlayıb üstlərinə neft

töküb tonqala atırdılar. Ən vəhşi hərəkətlərdən biri adamların əl-ayaqlarını bağlayıb kəsilmiş əzalarını özlərinə yeməyə məcbur etmək idi. Yağılar S.Lalayanın göstərişi ilə ölənlərin cəsədlərini ağaclardan asırdılar. Qadınların boynundakı boyunbağı, qolbağı, bilərzik, qulaqlarındakı sığğa, barmaqlarındakı üzük çıxmadıqda baş, qol, barmaq, qulaq kəsilirdi. Körpə uşaqları analarının qucağında öldürürdülər.

Stepan Şaumyanın əmri ilə Hamazasp Quba qəzasına göndərilən erməni quldurlarının başçısı təyin edildi. O, çıxış edərək deyirdi: "Mən buraya Şura hökuməti qurmağa yox, türklərdən qisas almağa gəlmişəm". Hamazaspın başçılığı ilə Quba qəzasında 122 kənd yerlə-yeksan edilmiş, əhalisinə cinsinə, yaşına məhəl qoymadan qəddarcasına divan tutulmuşdu.

Nəhayət, "Daşnaksütyun" partiyasının tapşırığı ilə Andranik Naxçıvanı, Zəngəzuru və Qarabağı ələ keçirməli idi. Nəticədə, onlar Bərdədə görüşməli idilər.

Andranik Ozanyan 1865-ci ildə Türkiyənin Qarahisar yaxınlığında Şahtah qəzasında dünyaya gəlib. Gənc yaşlarında eys-ışrət içərisində yaşayıb, hələ 16 yaşında quldurluğa və terrorçuluğa meyilli olub. Öz xasiyyətində diğaları başına yığıb külli miqdarda mal-qoyun aparıb, insanları qətlə yetirib və onlar arasında ədavəti qızıdırıb. Məsələ belə qoyulmuşdur ki, erməni quldurları rus çarına sədəqətlə qulluq edəcək olsa, əvəzində Türkiyənin Şərqi Ərzurum, Sarıqamış, Qars və Van gölü, Azərbaycanın qərbi-Uluxanlı, Vedibasar, Qəmərli, Dərələyəz, Zəngəzur bölgələrini Ermənistanla birləşdirib "Böyük Ermənistan" yaradacaq və Andronik də oranın hökmdarı olacaq.

Andronik 1912-1914-cü illərdə Balkan müharibəsində quldurluq edərək bir müddət silahsız, dinc türk əhalisinə divan tutur. 1914-1915-ci ildə Tiflisə gəlir, türklərə qarşı vuruşmaq niyyətində olduğunu bildirir. Türkiyə ərazisində erməni könüllülərindən ibarət rusların hazırladıqları 4 korpusdan birini quldurbaşı Andronik Ozanyana həvalə edirlər. Erməni könüllüləri rus ordusu ilə çiyin-çiyinə Türkiyənin Van, Qars, Sarıqamış və Ərzurum vilayətlərində vuruşur və türk əhalisinə divan tuturlar. Lakin bu savaşa da məğlubiyyətə uğrayan Andronik 1917-ci ildə çar hökumətinin devrildiyini, general Baratovun geri çəkildiyini görüb rusların silah-sursatlarını oğurlayıb 15 min qoşunla qaçır. O, İranın Xoy şəhərini, Cənubi Azərbaycanı, Culfa şəhərini keçərək Naxçıvana basqın edir. S.Şaumyanla əlaqə yaradan daşnak Andronik "Daşnaksütyun" partiyasının "Böyük Ermənistan" yaratmaq planı ilə tanış olur. O, Naxçıvana soxulduqdan sonra elan edir ki, "Məni Naxçıvana rəhbər təyin ediblər". Andronik S.Şaumyanın göstərişi ilə Naxçıvan əhalisindən bütün silahları yığır. Onun bu hərəkətləri, fəallığı S.Şaumyanı xoş təsir bağışlayır və Androniki "xalq qəhrəmanı" adlandırır. O, bolşevik lideri V. İ. Leninə belə bir teleqram vurur:

"Andronik Ozanyan Naxçıvanda Şura hökumətini qurur. Ona əlavə kömək lazımdır". Telegram V.İ.Leninə çatar-çatmaz daşnaka "əlavə kömək" təşkil edilir.

* * *

İkinci Nikolay isə 1913-cü ilin payızında çar sülaləsi üzvlərinin Cənubi Qafqaza gəlişi ilə bağlı erməni xalqına müraciətində demişdi: "Siz o zaman xoşbəxtliyə çata bilərsiniz ki, Konstantinopol, yəni İstanbul bizim paytaxtımız olsun, Bosfor və Dardanel bizim olsun. Onda Cənubi Qafqazda, Kiçik Asiyada "Böyük Ermənistan" dövləti yaradılacağına söz verirəm".

Ermənilər daha çox müsəlman mülkədarların torpaqlarında yerləşdirildilər. Yayda hələ buna yol vermək olardı. Sahiblərin-müsəlmanların əksəriyyəti köç yerlərində idi və başqa dinə mənsub gəlmələrlə rastlaşmaq halları az olmuşdu...

Köçkünlər... müsəlmanları sıxışdırırlar və müsəlmanların hamısı əsaslı surətdə narazılıq edir...

Biz müsəlmanlara etməli olacağımız təlqin barədə az fikirləşmədik. Çalışdıq ki, onlar özlərinin qısamüddətli çətinlikləri ilə razılaşsınlar və ermənilərin ilk dəfə buraxıldıqları torpaqlara həmişəlik sahib çıxacaqları barədə onlardakı qorxu hissi aradan qalxsın".

Çar Rusiyası işğalçılıq siyasətini rahat həyata keçirmək üçün erməniləri daha da şimikləndirir, torpaqlarımızda möhkəmlənməyə sövq edir, qabaqlarına yeni-yeni tikələr atmaqla ac köpək kimi azərbaycanlıların üzərinə qaldırır.

"Sonradan vətənləri də olacaq"

İkinci Yekaterina ilə rus dövlət və hərbi xadimi, diplomat Q. A. Potyomkin arasında belə bir söhbət də olmuşdu:

General-feldmarşal: - Ermənilərin vətəni olmaya-olmaya onlar özlərinə paytaxt salırlar.

İmperatriça: - Eyb etməz, sonradan vətənləri də olacaq.

1918-ci ilin mayında tarixi Azərbaycan torpaqlarında erməni dövləti - Ararat Respublikası yaradıldı. Bundan sonra azərbaycanlılar kütləvi genosidə uğradılar, deportasiya edildilər, dəhşətli məşəqqətlərə düşər oldular, onların yaşadıkları kəndlər dağıldı, viran qoyuldu, xarabalığa çevrildi.

Admiral L. Briston Mark 1921-ci il martın 28-də C. L. Bartona məktubunda bildirirdi:

"Ermənilər amerikalılarda ikrah, nifrət hissi oyatdılar".

"Daşnaklar hakimiyyətdə olanda kürdlərə, türklərə və tatarlara hücum üçün əllərindən gələnin bütün vasitələrdən istifadə etdilər, müsəlmanları sıxışdırdılar, onlara qarşı zorakılığa əl atdılar. Qafqaz Ermənistanında əhalinin xeyli hissəsini təşkil edən molokanlara nümayəndəlik saxlamağa belə heç bir imkan vermədilər. Müsəlmanları qırdılar, evlərini dağıdıb talan etdilər, türkləri qovmağa başladılar... Erməni ordusunun Qarsdakı hərəkətləri amerikalılarda onlara qarşı ikrah, nifrət hissi oyatdı".

Saleh bəyin 1994-cü ildə Bakıda "Elm" nəşriyyatında çap olunmuş "Armyanstvo" ("Ermənilik") kitabından iqtibas etdiyimiz bu məktubun sonunda

müəllif belə bir nəticəyə gəlir: "...Mən təəssüf edirəm və Ermənistanın müstəqilliyi ideyasına inana bilmirəm. İnana bilmirəm, ona görə ki, ermənilər özgə xalqları idarə etməyə qadir deyillər. Əgər hansısa başqa bir millət ermənilərin idarəçiliyi altına düşsə, ermənilərin qəzəbinə və zülmünə məruz qalmalı olacaq".

Doğrudan da daşnakların hakimiyyəti dövründə zülm ərsə qalxmışdı. Başqası yox, məhz erməni tədqiqatçısı A. Lalayan 1936-cı ildə nəşr olunan "Revolusionniy Vostok" jurnalında "Daşnaksütyun partiyasının əksinqilabi rolu" məqaləsində 1918-1920-ci illərdə müsəlmanlara qarşı həyata keçirilən soyqırımı, zorakılığı və cinayətləri etiraf edərək yazırdı:

"Gərək dünyada bir türk də qalmasın"

"Daşnaksütyun partiyası hakimiyyətdə olduğu otuz ay müddətində Zaqafqaziyada türk əhalisinin altmış faizini məhv etmişdir... Daşnak nümayəndələri ətraflarına çoxsaylı silahlı dəstələr yığaraq müharibə gedən türk ərazilərində qadın, uşaq, qoca və əlilləri amansızcasına doğrayıb tökürdülər".

Müəllif misal olaraq Andranikin yaxın silahdaşı mayor Vahramın sözlərini xatırlayırdı: "Mən heç nəyə fərq qoymadan Basarkeçərin türk əhalisini məhv etdim. Hərdən gülləyə heyfim gəlirdi. Bunları qırmağın ən düzgün yolu odur ki, döyüşdən sonra sağ qalanları su quyusuna doldurasan və üstlərinə çoxlu ağır daş yağdırasan, qoy biri də dünyada qalmasın. Mən belə də etdim: bütün kişiləri, qadınları və uşaqları bir yerə yığıb quyuya atdım, üstlərinə daş töküüb işlərimi bitirdim".

Daşnak silahlı qüvələrinin rəhbəri Andranik türklərin ətinə yerikləmişdi, qanını içməkdən doymurdu. Təqzulaq general hələ 1917-ci il dekabrın 19-da erməni milli şurasının iclasında bəyanat vermişdi: "Əgər siz məni Ermənistanın oğlu sayırsınızsa, günü sabah Ərzuruma yola düşərəm... Türkləri və azərbaycanlıları, kürdləri və yəhudiləri qırmaq üçün öz rəşadətli dəstəmlə gedərəm və məni heç kəs dayandıra bilməz".

Andranik quldurlarının Ərzurumda başladığı, Naxçıvanda, Göyçə mahalında, İrəvanda, Qarabağda davam etdirdikləri cinayətlər Zəngəzurda qəddarlıq səviyyəsinə çatdı. Onlar Azərbaycanın bir hissəsi olan bu qəzanın bütün ərazisində misli görünməmiş müsibətlər törətdilər, əhalinin başına min bir oyun gətirdilər. O vaxt yaradılan fəvqəladə komissiyanın ortaya çıxardığı faktlar ermənilərin qeyri-insani, alçaq əməllərdə nə qədər səriştəli olduqlarını bir daha göstərir.

Baqudi kəndində 400 nəfər azərbaycanlı talan vaxtı məscidə toplaşmış, ermənilər məsciddən çıxış yollarını bağlamış, əvvəlcə pəncərədən içəri əl qumbaraları atmış, sonra məscidi adamlarla birlikdə yandırmışlar.

Baqudi kəndinin yaxınlığında Gülməstə Qasım qızı öldürülmüş, döşləri kəsilmiş, onurğa sütununa nal vurulmuşdur.

Nüvədi kəndində yatağında hərəkətsiz uzanmış yüz yaşlı qoca Əsəd bəy Məlikabbasov süngü ilə deşik-deşik edilmişdir. Küçələrdə qaçan qadın və uşaqların başlarını qılınc və xəncərlə kəsmişlər.

İyirmi kənddə talan vaxtı ermənilər körpə uşaqları süngüyə keçirmişlər, parça-parça doğranmış qadın meyitləri tapılmışdır.

Çullu kəndində ermənilər yataqda uzanmış doqquz nəfər xəstəni qılıncdan keçirmişlər.

Bağrəbəyli kəndində ermənilər yeddi nəfər kişini və qadını bir evə toplamış, od vuraraq diri-diri yandırmışlar.

Müsəlmanlar kəndində meyitlər o qədər eybəcərləşdirilmiş və tanınmaz hala salınmışdı ki, əllərin, ayaqların, başların kimlərə məxsus olduğu bilinməmişdir.

Qatar kəndində hörmətli ağsaqqal Məşədi Qələndər Məşədi Qulu oğlunu öldürmüş, onun meyitinin üstünə ağ neft töküüb yandırmışlar. Kərbəlayı Allahverdi Hüseynəli oğlunun əllərini və ayaqlarını bağlayaraq boğazını kəsmişlər.

Birinci Vartanazur kəndində xüsusilə çox sayda qadın və uşaqlar xəncərlə doğranmışdır.

İrəvan quberniyası Yeni Bəyazid qəzasının Rəhman Əfəndi kəndində İbrahim Hacı Hüseyn oğlu adlı qocanın gözlərini çıxarmış, sonra öldürərək meyitini yandırmışlar.

1918-ci ilin mart ayından etibarən əksinqilabi mübarizə şüarı altında Bakı Kommunası tərəfindən ümumən Bakı quberniyasını azərbaycanlılardan təmizləmək məqsədi həyata keçirilməyə başlandı. Azərbaycanlıların soyqırımı Bakı, Şamaxı, Quba qəzalarında, Qarabağda, Zəngəzurda, Naxçıvanda, Zəngilanda və Azərbaycanın başqa bölgələrində xüsusiqəddarlıqla həyata keçirilmişdir. Bu ərazilərdə dinc əhali kütləvi surətdə qətlə yetirilmiş, kəndlər yandırılmış, milli mədəniyyət abidələri dağıdılıb məhv edilmişdir.

Heydər ƏLİYEV

**"Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
fərmanı"ndan 26 mart 1998-ci il**

1918-Cİ İL MART QIRĞINININ ƏSAS SƏBƏBKARI ŞAUMYAN OLMUŞDUR

Şamaxının qətləmi

Hər əsrdə Şamaxının qismətinə bir dəhşətli, dağıdıcı zəlzələ düşüb. Şamaxı, ətraf kəndlər viranəyə çevrilib, yerlə yeksan olub. Hətta bu müsibətlər eldə məsələ dönüb - "Şamaxı batan kimi..." Ancaq Şamaxı həmişə fələyin gərdişinə mərdanəliklə sinə gərrib, xarabalıqlar arasından yenidən düzəlib, əvvəlkindən də

qəddi-qamətli olub, qüruru, əzəməti ilə qibtə doğurub. 1670-ci ildə Şamaxıya gəlmiş Hollandiya səyyahı Yan Streys heyrətlə yazırdı: "Məni ən çox təəccübləndirən budur ki, şəhər əsasına qədər dağılmasından və adamsız qalmasından heç üç il də keçmədiyi halda yenidən bərpa olunmuşdur... 1667-ci il zəlzələsi kimi güclü zəlzələ hələ heç kimin yadına gəlmir. Əvvəlcə çox güclü olan bu zəlzələ düz üç ay davam etmişdir. Hesablamışlar ki, bu dəhşətli dağıntı zamanı qadınlar, uşaqlar, nökrələr nəzərə alınmazsa, şübhəsiz 80 min nəfərdən çox silah oynatmağa qadir kişi həlak olmuşdur".

1918-ci ilin martı isə özgə bir müsibət idi. Şamaxılılar ocaqlarının başında isti yer verdikləri ermənilərin fitnə-fəsadı, məkri qarşısında nəalac qalmışdılar. 1902-ci ilin dəhşətli zəlzələsinin dağıntılarından, ölüm-itimindən özünə gəlməyə macal tapmamış yeni bir müsibətə düşər olmuşdular. O müdhiş günlərdə Şamaxı məşhər ayağındaydı. Tarixin bütün sınaqlarından mərdanə çıxan bu qədim diyar namərd körpüsündəydi. Az sonra S.Şaumyan V.İ.Leninə mücdə teleqramı vuracaq ki, "1918-ci ilin yazında Bakı proletariyatının yardımı və zəhmətkeşlərin fəal iştirakı ilə Şamaxı sovet şəhərinə çevrildi". Bəs həqiqətdə Şamaxıda nə baş vermişdi? Suala cavab tapmaq üçün Mərkəzi Dövlət Arxivində saxlanılan sənədlərə müraciət edəcəyik. İttihamçı arxiv materialları olacaq...

1918-ci ilin yazında bolşeviklər Bakını az qala başdan-başa hərbi kazarmaya çevirmişdilər. Milliyyətə erməni olan T.N.Korqanovun sədrlik etdiyi Qafqaz Hərbi İnkilab Komitəsi Bakıda yerləşirdi. Qırmızı qvardiya və Xəzər donanması Bakı Sovetinə tabe idi. Cəbhədən qayıdan 8 min erməni əsgərini burada saxlatdıran S.Şaumyan 20 minlik bir orduya malik idi. Bu ordu artıq qısa müddətdə Azərbaycan paytaxtında kütləvi qırğınlar, talanlar törətməkdə ad çıxarmışdı, 13 mindən çox günahsız azərbaycanlıni qətlə yetirmişdi. Ancaq Şaumyanla Bakı qamizonunun rəisi Bağdasar Avakyanın məqsədi bütünlükdə Azərbaycanı qan gölündə boğmaq idi və onlar Amazaspın komandanlığı altında bir erməni qoşun birləşməsinin Quba, Lalayevin komandanlığı altında digər bir erməni birləşməsinin Şamaxı istiqamətinə göndərilməsi barədə əmr verdilər...

Xarici işlər naziri M.Hacmskinin Azərbaycan hökumətinə 15 iyul 1918-ci il tarixli məruzəsindən:

- Dörd aydır ki, Azərbaycanın müxtəlif əraziləri bolşevik adı altında erməni bəndələri tərəfindən talan edilir, dinc müsəlman əhalinin həyatı görünməmiş vəhşiliklərə məruz qalır. Avropanın ictimai fikri isə həmin bəndələrin təşkilatçılarının yaydıqları yanlış məlumatlar sayəsində tamamilə səhv mövqeyə yönəldilir. Odur ki, xüsusi istintaq komissiyasının yaradılması vacibdir. Həmin komissiya aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirməlidir:

- Bütün zorakılıq hallarının dəqiq qeydiyyatı;
- Həmin zorakılıqların başvermə şəraiti;

- Günahkarların və dəymiş ziyanın həcminin müəyyənləşdirilməsi. Komissiya fəvqəladə xarakter daşmalıdır və onun işi Avropa dillərində (rus, fransız, alman və əlbəttə ki, türk dillərində) yayılmalıdır.

Tanış ssenaridir. Ermənilər qırğın törədirlər. Ancaq elə təbliğat aparırlar ki, dünya ictimaiyyəti onu təqsirli bilmir, əksinə, məzlum, yazıq, əzabkeş xalq kimi tanıyır. Bu, ermənilərin təxminən 200 illik bir tarixə malik fəaliyyət proqramıdır və həmin proqram bu gün də işləyir.

Xarici işlər nazirinin məruzəsində xahiş edilirdi ki, həmin komissiya təcili təşkil edilməlidir. Çünki isti izlərlə çox şeyi aydınlaşdırmaq, istintaq aparmaq, fotoçəkilişlər etmək, digər inkaredilməz sübutlar tapmaq mümkündür. Vaxt ötsə, bu imkan əldən çıxa bilər. Cavab tez verildi. F.Xoyski 31 avqust 1918-ci il tarixdə Fəvqəladə İstintaq Komissiyası yaradılması barədə sərəncam imzaladı. 7 nəfərdən ibarət komissiyada 3 nəfər rus hüquqşünası təmsil olunurdu. Həmin komissiya qısa vaxtda çox iş gördü. Bir neçə aydan sonra ilkin nəticələr hazır idi.

Mühüm işlər üzrə məhkəmə müstəntiqi Komarovskinin müttəfiq qoşunların komandanına məruzəsindən:

- Bakı şəhərində şahidlərin dindirilməsi göstərdi ki, Lalayev bu il martın 19-da erməni əsgərlərinin Nikolayevski (indiki İstiqlal) küçəsindəki hücumlarında fəal iştirak edib. Onun başçılığı ilə erməni əsgərləri evlərə soxularaq dinc, silahsız müsəlmanları qətlə yetirmişlər. Şahidlərin ifadələrinə görə Azərbaycan - türk qoşunlarının Bakıya gəlişindən sonra öz dəstəsi ilə birlikdə Petrovsk (Mahaçqala) şəhərinə qaçan Stepan Lalayev sistemli şəkildə fars təbəəsi olan müsəlmanları qətlə yetirmişdir.

850 nəfərə yaxın müsəlman "Poseydon" gəmisində Petrovska gəlmişdi. "Kornilov" gəmisindəki yanğına görə onlar 3 gün reyde dayanmağa məcbur olmuşlar. Dördüncü gün qocalar, qadın və uşaqlar "Evelina" gəmisində Bakıya göndərilib. Təxminən 18-45 yaşında olan 750 müsəlman Petrovskda düşürdülüb. Yazıq müsəlmanlar əsasən məscidlərdə, imkanı olan az bir qismi isə mehmanxana və şəxsi evlərdə yerləşdirilib. Stepan Lalayevin, Ruben Ağamalyantsın və başqalarının başçılığı altında erməni əsgərləri gündə bir neçə dəfə onların yanına gələrək hər dəfə də 10-15 adamı ya həbsxanaya götürüblər, ya da şəhər kənarındakı bağa apararaq dəhşətli işgəncələrlə öldürüblər. Onlar 8-10 nəfəri bir-birinə bağlayaraq mərcələşirmişlər ki, kimin tüfəngi bir dəfəyə daha çox müsəlman öldürə bilər. Ya da müsəlmanları zəncirvari əl-ələ bağlayıb kənardakından başlayaraq başdan, qarından və sinədən endirilən zərbələrlə bir-birinin ardınca öldürmüşlər. Bəzilərinə isə iki-iki üz-üzə bağlayaraq başlarını bir qılınc zərbəsi ilə kəsməyə cəhd etmişlər. Türk qoşunları Petrovska gələndən sonra axırıncı üsulla öldürülən, bir-birinə bağlı çoxlu belə cəsədlər aşkar etmişlər. Şahidlərin ifadəsinə görə öldürülən müsəlmanların cəsədləri tanınmaz hala salınıbmış. Ancaq türk qoşunlarının gəlişi nəticəsində sağ qalmış müsəlmanların dediklərindən məlum olur ki, həbsxanada da çoxlu vəhşicəsinə tanınmaz hala salınmış müsəlman cəsədləri aşkar edilmişdir.

Məlum olmuşdur ki, həbsxanaya aparılan müsəlmanlar da kütləvi halda qətlə yetiriliblər.

Şamaxıda daha dəhşətli hadisələr baş verib. Samson Aspirov və Saatrazbəyovla birlikdə erməni əsgərlərindən ibarət böyük bir hərbi birləşmənin başında Şamaxıya gələn Lalayev müsəlman qocaların, qadınların və uşaqların gizləndikləri bütün məscidləri mühasirəyə almağı və yandıрмаğı əmr edib. Küçəyə qaçmağa cəhd göstərənlər güllələnib. Məscidlərdə gizlənənlərin hamısı alov içində dəhşətli şəkildə öldürüldülər. Beləliklə, Şamaxı şəhərinin bütün müsəlman hissəsi məhv edilib...

- Fövqəladə İstintaq Komissiyasının sədri Ələkbər bəy Xasməmmədovun Ədliyyə Nazirinə 22 noyabr 1918-ci il tarixli məruzəsindən:

Fövqəladə İstintaq Komissiyası aşağıdakıları müəyyən etmişdir: Şamaxıda müsəlmanlar ermənilər və molokanlarla keçmiş zamanlardan sülh şəraitində yaşamış, onlara heç bir ziyan vurmamış, onları incitməmiş və qonşuluq əlaqələrini saxlamağa çalışmışlar. Fevral çevrilişindən sonra isə ermənilər yerli əsgər və fəhlə deputatları soveti ilə əlaqəyə girmişlər. Ermənilər sovet nümayəndələrinin müsəlmanlara qarşı üçüncü şəxslər vasitəsilə qaldırdıqları hər cür fitnəkar çıxışlarını müdafiə etmişlər. Yerli komanda oradan getdikdə onlar gizli olaraq silah anbarlarını ələ keçirərək erməni və malokanlardan ibarət qamizon təşkil etmişlər, öz kəndlərinə müxtəlif yollarla silah gətirib güclü surətdə silahlanmışlar. Silahı cəbhədən qayıdan əsgərlər də gətirmişlər. Bütün bunlar müsəlmanları bərk həyəcanlandırmışdır. Onlar aydın gördülər ki, ermənilər hücumu hazırlayırlar. Şamaxı şəhərindən altı verst aralıdakı Mədrəsə kəndində Zaqafqaziyanın digər qəzalarından da erməni əsgərləri yığılırdı. Martın birinci yarısında məlumat alındı ki, Bakıdan Şamaxıya böyük miqdarda hərbi sursatla, top və pulemyotlarla silahlanmış 2000-dən çox erməni qoşun dəstəsi gəlir. Şamaxıdan dəstənin qabağına ictimai xadimlərdən ibarət nümayəndə heyəti göndərilir. Nümayəndə heyətinin dəstə ilə görüşü molokan kəndi Qozlu çayda (Hilmilli) olmuşdur. Dəstə silahı Şamaxı qamizonuna verməkdən imtina etmiş və bildirmişdir ki, onların məqsədi Şamaxı qəzasını quldur dəstələrindən təmizləmək, qəzada anarxiyaya son qoyub normal həyatı bərpa etməkdir. Dəstə Şamaxının yanından keçib Mədrəsə kəndinə gedəcəyinə söz vermişdir.

Elə həmin gün erməni yepiskopunun təşəbbüsü ilə Şamaxının bütün xalqlarının və ruhanilərinin nümayəndələri yığılaraq and içirlər ki, sülh şəraitində yaşayıb qayda-qanunu pozmayacaqlar. Şamaxıda olan kəndli müsəlman könüllülər evlərinə dağılımışlar. Martın 18-də səhər 5-6 Şamaxı ətrafından top atəşləri eşidilməyə başlayır. Aydın olur ki, gecə ikən səhər cənubdan ermənilər, şimal-şərqdən isə molokanlar tərəfindən mühasirəyə alınmışdır və indi şəhərin müsəlman hissəsini bombalayır. Müsəlmanlar əvvəlcə müdafiə olunmaq istəyirlər, lakin topların qarşısında dayana biləcək vəziyyətdə olmadıqlarından geri çəkilirlər. Ermənilər şəhərə atəşi davam etdirir və hücum edirlər. Axsama yaxın onlar şəhərin

ən varlı hissəsi olan "Piran-Şirvan"a daxil olurlar. Evlər yandırılır, yanan evlərdən qaçan kişilər, qadınlar, uşaqlar və ümumiyyətlə, küçələrdə görünənlərin hamısı güllələnir.

Şəhərdə qırğın və talanlar Gəncədən müsəlman dəstəsi köməyə gələndə qədər davam etdi. Martın 28 - də "Xan dəstəsi" Şamaxıya daxil oldu. Ermənilər Qozlu çaya çəkildilər. Gəncədən köməyə gələn dəstənin başçısı İsmayıl xan Ziyadxanov Qozlu çaydan molokanları dəvət edərək erməniləri təhvil vermələrini, ya da onları kənddən çıxarmalarını tələb etdi. Molokanlar iki gün vaxt istədilər. İki gün ərzində Bakıdan əlavə kömək gələndən sonra molokanlar verdikləri sözdən imtina etdilər. İsmayıl xan geri çəkilməli oldu. Geri çəkilməyə əhalini xəbərdar etdi ki, ermənilər yenidən qayıdacaqlar, şəhərdən çıxsınlar. Camaatın xeyli hissəsi onunla birlikdə Şamaxını tərk etdi. Ancaq Göyçaydan gələn axund yerdə qalan camaatı sakitləşdirdi ki, ermənilərlə münasibət yaradacaq. Şəhəri tərk etməyənlər əsasən imkansız, kasıb təbəqə və bir də qocalar idi. 6 gündən sonra Şamaxı tamamilə erməni vəhşiliyinin və qəddarlığının qurbanı oldu.

İsmayıl xan Ziyadxanov kim idi? Tarix kitablarında Şirvan mülkədarı, əks-inqilabçı kimi təqdim olunan bu adamın adı Fövqəladə İstintaq Komissiyasının sənədlərində bir neçə dəfə xatırlanır. Ancaq həmin xatırlamalarda bu adama qarşı qəribə bir məhəbbət hakimdir. Dar gündə kiçik bir dəstə ilə şamaxılı qardaşlarının harayına yetişən bu igid azərbaycanlı haqqında daha nə bilirik? Əfsuslar ki, heç nə...

Arxiv sənədlərində göstərilir ki, "Xan dəstəsi" gedəndən sonra Şamaxının əsl müsibəti başladı.

Şamaxı ermənilər tərəfindən ikinci dəfə zəbt olundu. Müəyyən edilmişdir ki, müsəlman dəstəsi ilə getməyib şəhərdə qalan bütün kişilər, qadınlar və uşaqlar məhv edilib. Hamı tərəfindən hörmət edilən məşhur axund Cəfərqulu da vəhşicəsinə öldürülmüşdür. Onlar onun saqqalını yolmuş, dişlərini sıdırmış, gözlərini çıxarmış, qulaqlarını və burnunu kəsmişdilər. Ermənilər onun evində və həyətinə xilas olmaq istəyən çoxlu qadın və uşaqları da öldürmüşlər. Onun tamamilə yandırılmış evinin həyətinə çoxlu xırda insan sümükləri də aşkar edilmişdir. Meyitlərin qalmış iri sümüklərini isə türklər erməniləri Şamaxıdan qovandan sonra toplayıb basdırmışlar. Bundan başqa, yandırılmış evlərin və məscidlərin həyətlərində meylətlərin yanmış sümükləri toplanıb. Məscidlərin həyətlərində şəhərin hər yerindən yığılmış sümüklərin torpağa basdırıldığı böyük miqdarda təzə qəbirlər vardır. Şəhərin bütün müsəlman hissəsi yandırılmışdır: yanğın hər şeyi məhv etmişdir. Müsəlman hissəsində bir dənə də olsun ev qalmamışdır. Şəhərin bütün müsəlman hissəsi xarabalığı, böyük küllüyü xatırladır. Məscidlər və müqəddəs yerlərə də aman verilməmişdir: on üç məhəllə məscidi və böyük "Cümə məscidi" yandırılmışdır. Bu, müsəlmanlar üçün təkə ibadət yeri kimi deyil, həm də səkkiz yüz il bundan əvvəl tikilmiş qədim arxitektura abidəsi

kimi qiymətli idi. Şamaxı qəzasının yetmiş iki müsəlman kəndinin də taleyi belə olmuşdur.

Həmin dəhşətli günlər onilliklərin arxasında qalıb. Onilliklər bu gün-sabah bir əsr olacaq. Ancaq indinin özündə Fövqəladə İstintaq Komissiyasının məlumatlarını, şahid dindirmələrini oxuyanda damarda qan donur.

Azərbaycan hökuməti yanında Fövqəladə İstintaq Komissiyasının dindirilmə protokollarından:

- Adım Sıracəddin, fəmiliam Əfəndiyevdir. Şamaxı şəhərinin sakiniyəm. 48 yaşım var. 20 ildir ki, Bakı şəhərində ticarətlə məşğulam. Məlumdur ki, ermənilərlə müsəlmanlar arasında ziddiyyət çoxdan mövcuddur. Xüsusilə ermənilərin məkrli niyyəti 1905-1906-cı illərdə bütün kəskinliyi ilə aşkar olundu və o vaxtdan onlar yeni həmlələr üçün məqam gözləyirdilər. Rusiyadakı dövlət çevrilişi, bolşevik hərəkatı, yaranmış anarxiya şəraiti onlara bu imkanı verdi. Daşnaqlar Bakı bolşeviklərini inandırdılar ki, müsəlmanlar köhnə rejimin tərəfdarıdır. Onlar nəinki Zaqafqaziyada bolşevik ideyalarının, ümumiyyətlə, inqilabın düşmənləridirlər. Onlar istədiklərinə nail oldular. Ermənilərin, eləcə də onların əsas nümayəndəsi olan Şaumyanın məqsədi, ümumiyyətlə, Zaqafqaziyanın müsəlman əhalisini soyqırma məruz qoymaq idi. Onlar bu arzularına nail ola bilmədilər. Bu məkrli niyyətlərini türklər gələncə qədər ancaq Bakı quberniyasında həyata keçirə bildilər.

Şaumyanın cinayətkar fəaliyyətində köməkçiləri, tərəfdarları çox idi. Onların ən fəalları Atabəyov, Lalayev, Şamaxı poçt-teleqraf kontorunun rəisi Gülbəndov və bərbər Ovanes idi. Hansı vasitələrlə Bakı şəhərində icrakom sədri olmuş Atabəyov Şaumyanın əsas köməkçisi idi. Atabəyovun da öz növbəsində Şamaxıda köməkçiləri çox idi. Onlar qısa müddətdə Şamaxının bütün erməni kəndlərini silahlandırmışdılar. Gün olmurdu ki, erməni kəndləri Bakıdan bir neçə furlon silah almasınlar. Təxminən fevralın əvvəllərində Mədrəsə kəndində çoxsaylı erməni hərbi hissələrinin yerləşdiyi xəbərini eşidib bir neçə həmyerlimlə Şamaxıya gəldik. Şəhər sübhədən top atəsinə tutuldu. Axsamüstü artıq ermənilər şəhərdə idilər. Qırğın, talan İsmayıl xan Ziyadxanovun dəstəsi Şamaxını azad edəndək davam etdi. İsmayıl xan geri çəkilməyə əhəlini xəbərdar etdi ki, ermənilər yenidən qayıdacaqlar, şəhəri tərk etsinlər. 6 gün sonra isə Şamaxı həqiqətən erməni vəhşiliyinin və qəddarlığının qurbanı oldu. Həmin vəhşiliklərin təsviri çətindir. Ermənilər sanki insanı vəhşi heyvandan fərqləndirən bütün keyfiyyətləri itirmişdilər. Küçələrdə müsəlman kişilərin, qadınların, uşaqların eybəcər hala salınmış meyitləri qalaqlanmışdı. Bir dəhşətli mənzərəni isə heç vaxt unuda bilməyəcəyəm. Küçələrdən birində iki yerə bölünmüş 3-4 yaşlı uşağın cəsədi yan-yanı uzadılmış kişi və qadın meyitlərinin sinələri üstünə qoyulmuşdu.

Mövsüm bəy Sadıqbəyov, Şamaxı sakini:

- Küçələrdə sürüdülmə qadın və uşaq meyitlərini öz gözlərimlə görmüşəm. Ermənilərin vəhşiliklərinin sübutu tamam dağıdılmış Şamaxı şəhəri və qəddarlıqla qətlə yetirilmiş minlərlə qadın, uşaq və qoca meyitləri idi.

İbrahimxəlil Tapdıq oğlu, Şamaxı qəzasının Müsəlman Mərzəsi kəndinin starşinası:

- Kəndimiz malakan Mərzəsinin bir verstliyində yerləşir. Gəncə müsəlmanları geri çəkildikdən sonra müşahidə etdik ki, molokan kəndinə yad adamların, xüsusilə də ermənilərin böyük axını var. Bakıya getmiş molokanlar geriyyə hansısa şəxslərlə qayıtdılar. Onlar bizim kəndin ağsaqqallarını çağırıdıraraq kənd camaatında olan silahların bolşevik hökumətinə verilməsini tələb etdilər. Həmçinin bildirdilər ki, tezliklə Bakıdan böyük rəislər gələcək. İki günlük möhlət alaraq vəziyyəti müzakirə etdik. Bəzilərimiz bu qənaətə gəldik ki, şübhəli adamlara aldanmayaq və qırğından qorxaraq " Qəbiristan" adlı qışlağa getdik. Camaatın əksəriyyəti kənddə qalaraq hadisələrin sonrakı gedişatını gözləməyi üstün tutdu. İki gündən sonra kəndin ağsaqqalları yenidən çağırıldılar və az keçmiş ermənilər kəndə hücum etdilər. Kənd talan olundu, 300 nəfər qətlə yetirildi. Camaatın qalanı türklər gələncə qədər "Qönçə-bulaq" qışlağında gizləndilər.

ARXIV SƏNƏDLƏRİ HAMISI QAN QOXULUDUR

Sağ qalmış Şamaxı sakinlərinin dedikləri ağılasığmaz dəhşət idi. Bütün bu dəhşətlər şahid ifadələrindən görüldüyü kimi, əslən şamaxılı olan Stepan Lalayevin əmri və iştirakı ilə həyata keçirilirdi.

- Erməni əsgərləri 8-10 nəfər müsəlmanı bir-birinə spiralvarı bağlayır, sonra tüfənglərinin süngüsü ilə bir zərbəyə neçə adamı öldürmək yarışa keçirirlər (Bu həm də Komarovskinin məruzəsinin təsdiqidir).

- Öldürülən insanların kəllə qapaqları çıxarılır, əlləri, qolları, qulaq-burunları kəsilir, meyitlərtəhqir edilirdi.

- Bakı şəhərində yaşayan şamaxılılardan Hacı Zamanov, Hacı Mir İsmayıl, Mir Həşimov və Məşədi Abdul Hüseyn Nadirov Bakıdakı müttəfiq qoşunlarını komandanı Tomsona müraciətlərində bildirirdilər ki, Stepan Lalayev öz bandası ilə Şamaxıya gələrkən yol boyu bütün kənd və qəsəbələri yerlə yeksan etmişdir. Onlar dağıtdıqları kəndlərdə bütün kişiləri məhv etmiş, qadınlara və uşaqlara olmanın əzabları vermişlər. Qadınları və uşaqları ərlərinin, atalarının gözləri qarşısında tikə-tikə doğramışlar.

Yaşayış məntəqələri starşinalarının ağsaqqalların iştirakı ilə tərtib etdikləri aktlarda göstərilən rəqəmlər ermənilərin Şamaxıda əsl soyqırımını həyata keçirdiklərinin sübutudur.

- 217 evlik Qubalı kəndində 250 kişi, 150 qadın, 135 uşaq qətlə yetirilib.

- Həmin rəqəmlər başqa aktlarda müvafiq olaraq belədir:
- 66 evlik Qaravəlli kəndi: 40 kişi, 50 qadın, 30 uşaq.
- 155 evlik Qonaqkənd kəndi: 25 kişi, 5 qadın, 4 uşaq.
- 600 evlik Quşçu kəndi: 192 kişi, 115 qadın, 25 uşaq.
- 358 evlik Ərəb-qədim kəndi: 200 kişi, 100 qadın, 78 uşaq.
- 165 evlik Cəyirli kəndi: 40 kişi, 20 qadın, 15 uşaq.
- Sündü kəndində 250 nəfər, Dilməndə 585 nəfər, Kalvada 500 nəfər,

Mücadə 230 nəfər, Tircəndə 360 nəfər amansızlıqla qətlə yetirilmişdir.

Bunlar Fövqəladə İstintaq Komissiyasının isti-isti, qırğından bir neçə ay sonra apardığı təhqiqatlarda açıqlanan mənzərədir. Ancaq təəssüflər olsun ki, komissiya öz işini sona çatdırma bilmədiyi üçün Şamaxı qırğını haqda məlumatlar da müxtəlifdir. Komissiyanın natamam tədqiqatına görə, təkcə 1918-ci ilin mart ayında Şamaxıda 7 mindən çox adam qətlə yetirilib. Bunun 1653 nəfəri qadınlar, 965 nəfəri uşaqlardır. Ayrı-ayrı tarixi mənbələrdə isə bütövlükdə Şamaxı qəzasında 40 minə qədər dinc əhəlinin soyqırım qurbanı olduğu barədə məlumatlar var. Ancaq ən dəhşətli odur ki, sovet dövləti 70 il ərzində həmin qanlı hadisələri inqilabın düşmənləri ilə mübarizə, yəni ermənilərin təqdim etdikləri kimi, tarixə salmağa cəhd etdi və buna nail oldu. Bolşevik məhkəməsi 1920-ci ilin 23 noyabrında Şamaxı qırğını bilavasitə iştirakçıları və təşkilatçıları olan Stepan Lalayevin və başqalarının haqqındakı cinayət işinə baxdı, qətl və zorakılıqların 1918-ci ildə, vətəndaş müharibəsi şəraitində, milli ədavət zəminində baş verdiyini, 2 fevral 1920-ci il tarixli amnistiya qanununu əsas götürüb işə xitam verdi, həmin qanlı hadisələri yaddaşlardan silmək üçün bütün mövcud mexanizmi hərəkətə gətirdi.

Şamaxı ilə Mərzə arasında, Acıdərə adlanan ərazidə, şose yolunun kənarında, iki dərənin qovuşacağındakı kiçik təpənin üstündə tənha bir məzar var. Həmin məzarda 89 il əvvəl erməni vəhşiliyi ilə üzbəüz qalan qardaşlarının harayına yetərkən şəhid olmuş qəhrəman bir türk zabiti uyuyur. Sovetlərin "türk" sözlünə yasaq qoyduğu dövrlərdə belə bu məzar ziyarətqah olub. Qəbri keçən əsrin 30-cu illərinin asıb-kəsən çağlarında Məlikməmməd Tağıyev adlı bir el adamı öz canı bahasına götürüb. Bu səbəbdən də 1937-ci ildə erməni donosu ilə türkcülükdə ittiham edilərək həbs olunub, xalq düşməni kimi güllələnib. Sel - sudan uçub dağılmaq təhlükəsi qarşısında qalmış qəbri 1954-cü ildə Babaxan Babaxanov adlı bir sürücü abadlaşdırıb. 2000-ci ildə isə Qobustan Rayon İcra Hakimiyyəti həmin qəbri yenidən təmir etdirib və azca aralıda, şose yolunun üstündə 1918-ci ildə döyüslərdə həlak olmuş türk əsgərlərinin xatirəsinə abidə kompleksi tikdirib. Bu gün insanlar bura ziyarətə gəlirlər, məzarın üstünə tər çiçəklər düzürlər. Yoldan ötənlər istər-istəməz avtomobillərinin sürətini azaldıb həmin döyüslərdə şəhid olmuşlara Allahdan min rəhmət diləyirlər.

Bu, on illərdir ki, belədir. Bundan sonra da əsrlər uzunu belə olacaq. Çünki həmin məzar Şamaxının bəlkə də tarixlər boyu yaşadığı ən müdhiş günlərdən

hüznü bir xatirədir. Bu tənha məzar o günləri unutməğa imkan verməyib. Sovetlər dövründə "hökumətin qorxusundan" qəbrin ziyarətinə gizlin-gizlin gələn el-oba o dəhşətləri heç vaxt unutmayaçağını nümayiş etdirib.

Laxtalanmış qan yaddaşımız bir də aradan 70 il ötəndən sonra duruldu. Bu müddətdə erməniyə yenə ocaq başında oturduq, hər şeyi unudub, "qardaş olub Hayastan Azərbaycan" dedik. Həmişə inqilabi hadisələr, müharibələr ərəfəsində kimlərinə qoltuğuna sığınub bizə arxadan namərd zərbəsi endirən erməni isə öz xislətindən dönmədi. Xocalı qırğını tərətədi, torpağımızın 20 faizini işğal etdi, xarabazara çevirdi, bir milyona qədər soydaşımızı doğma yurd - yuvasından didərgin saldı. Biz Şamaxıda törədilən soyqırım qurbanlarının xatirəsinə abidəni bütün bu müsibətlərdən sonra ucaltdıq. İndi hər il martın 31 - də rayon ictimaiyyəti həmin abidə ətrafına toplaşır, abidə tər çiçəklərə bələdir, hamı günahkarcasına susub hüznə qarq olur. Soyqırım qurbanlarının ruhu keçirmi günahımızdan? Çətin... Axı biz qisası qiyamətə saxlamışıq...

XX əsrdə ermənilər tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı dəfələrlə təcavüz edilib, soyqırımı törədilibdir. Onlardan ən dəhşətli Xocalıda baş vermişdir

Heydər Əliyev

BƏŞƏR TARİXİNİN DƏHŞƏTLİ FACİƏSİ

Xalqımız çoxəsrlik tarixində müdhiş bəlalarla üzləşmişdir. XX əsrin müxtəlif dövrlərində bədnam qonşularımız və onların havadarları tərəfindən xalqımıza qarşı kütləvi soyqırım aktları həyata keçirilmiş, əzəli torpaqlarımızın keyli hissəsini itirmişik.

Ermənilərin Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi çağırışları ilə başlanan nümayişlərinə heç bir siyasi qiymət verməyən o vaxtkı SSRİ rəhbərliyi tərəfindən zəruri tədbirləri görülməməsi qısa müddət ərzində Dağlıq Qarabağ ərazisində və ətraf rayonlarda vəziyyətin getdikcə gərginləşməsi, azərbaycanlıların yaşadıkları yurd yerlərinin yandırılması, əhalisinin qətlə yetirilməsi ilə nəticələndi. Erməni millətçilərinin Malıbəyli, Quşçular, Qaradağlı kəndlərində törətdikləri qətləmlər müharibənin ön xəttində yerləşən Xocalı üçün bir işarə idi.

İşğalçı hərbi birləşmələr novbəti həmləni Xocalı şəhərinə yönəltdilər. Düz 18 il bundan əvvəl fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində keyli müddət mühasirədə qalan Xocalı şəhərində erməni silahlı birləşmələrinin keçmiş sovet ordusunun 366-cı motoatıcı alayı ilə birgə törətdiyi cinayət, müharibələr tarixində bənzəri olmayan hadisələrdəndir. Xankəndində yerləşdirilmiş, şəxsi heyətindəki zabıtlərin əksəriyyəti ermənilər olan bu alayın çoxsaylı ağır texnikası üç istiqamətdə şəhərə yeridildi. Şəhəri mərdliklə qoruyan, əllərindəki yüngül silahlarla döyüşən xocalılar tərədən dımağadək silahlanmış orduya qarşı uzun müddət tab gətirə bilmədilər. Yaşayış evləri dağıdıldı və

yandırıldı. Şəhəri tərk etmək məcburiyyətində qalan, Qarqar çayı boyunca Ağdam şəhərinə üz tutan dinc əhali Naxçıvanik kəndi yaxınlığında erməni silahlıları ilə qarşılaşdı və əsl soyqırım baş verdi. Uşaqlar, qadınlar, qocalar, əllilər zülmə məruz qalaraq, xüsusi amansızlıqla qətlə yetirildi. Soyqırımı törədənlər Xocalı sakinlərini misli görünməmiş qəddarlıqla öldürmüş, diri-diri yandırmış, başlarının dərisini soymuş, gözlərini çıxarmışdılar.

Erməni təcavüzkarlarının Azərbaycan xalqına qarşı törətdikləri növbəti genosid - Xocalı soyqırımı 613 nəfərin, o cümlədən 106 qadının, 63 azyaşlı uşağın, 70 qocanın həyatına son qoydu, 487 nəfər şikəst oldu, 1275 dinc sakin əsir götürüldü, 150 nəfər itkin düşdü.

Bu soyqırım aktı nəticəsində bəzi ailələr bütünlüklə məhv edilmiş, mülki əhali görünməmiş qəddarlıqla qətlə yetirilmiş, əsir götürülənlərə amansız işgəncə verilmişdir.

Günahsız körpələrin, qadınların, qocaların qətlə yetirildiyi, böyük bir şəhərin Yer üzündən silindiyi o qanlı gecədə bəşər tarixində dəhşətli bir faciə, əsl soyqırım baş vermiş, soydaşlarımızın əsas insan hüquqları, ən başlıcası isə, yaşamaq hüququ kütləvi şəkildə pozulmuşdur.

Yeri gəlmişkən, qeyd olunmalıdır ki, münafiqə başlandıqdan bu gündək itkin düşmüş 4354 Azərbaycan vətəndaşından 783 nəfəri əsir və girov kimi Ermənistanda və işğal edilmiş ərazilərdə saxlanması barədə əsaslı məlumatlar mövcuddur. Ermənistanın təcavüzünə məruz qalmış Azərbaycan çox böyük itkilərə, o cümlədən əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş şəxslərin taleyi ilə bağlı problemlərlə üzləşmişdir. Ermənistan tərəfi və separatçı Dağlıq Qarabağ rejimi beynəlxalq hüquq normalarını kobud şəkildə pozaraq, bu şəxsləri ciddi-cəhdlə beynəlxalq təşkilatlardan gizlədir.

Xocalı soyqırımı zamanı yol verilmiş zorakılıq əməllərinin qabaqcadan düşünülmüş qaydada, milli əlamətinə görə insanların tamamilə və ya qismən məhv edilməsi niyyəti ilə törədilməsi beynəlxalq və dövlətdaxili hüquqa əsasən məhz genosid olduğunu sübut edir. Erməni qəsbkarlarının vəhşilik və vandalizm aktı tərəqqipərvər bəşəriyyətin genosid kimi tanıdığı Xatın və Sonqmi faciələri ilə eyni səviyyədə qiymətləndirməli, insanlığa qarşı törədilən bu cinayət öz layiqli qiymətini almalıdır.

ABŞ Konqresində İndiana Ştatının təmsilçisi, Beynəlxalq Münasibətlər Komsitəsinin üzvü, konqresmen Dən Bartonun Nümayəndələr Palatasında çıxış edərək, Konqresi Xocalı soyqırımını tanımağa çağırması artıq Amerika ictimaiyyətinin də erməni vəhşiliklərindən xəbərdar olması və insan hüquqlarının kobudcasına pozulması ilə müşayiət olunan varvarlığa son qoyulması istəyindən xəbər verir.

Konqresmen Xocalı şəhərində ermənilər tərəfindən insanlığa xas olmayan qəddarlıqla qadın, uşaq və yaşlıların qətlə yetirilməsi, cəsədlərin belə təhqir olunması faktlarını həmkarlarının diqqətinə çatdıraraq, daha sonra ABŞ

Konqresinin Xocalı soyqırımını tanımaqla beynəlxalq ictimaiyyətin uzun illərdən bəri bu məsələ ilə bağlı sükut buzunu qıracağına əmin olduğunu qeyd etmişdir.

Təəssüf ki, insan hüquqlarının kütləvi və kobud şəkildə pozulması ilə nəticələnmiş Xocalı soyqırımına hələ də beynəlxalq miqyasda hüquqi qiymət verilməmiş, terrorçu, işğalçı əməllərə qarşı qəti tədbirlər görülməmişdir. Ümumbəşəri dəyərlərlə, beynəlxalq hüquqi normalara əsasən düşünmək və qərar qəbul etməyin zamanı çatmışdır.

Bir daha böyük ümidlərlə dünya birliyinə, mütəbər beynəlxalq qurumlara və dünya xalqlarına müraciət edərək Azərbaycana qarşı aparılan uzunmüddətli erməni təcavüzünə, terror siyasətinə, kütləvi şəkildə insan hüquqlarının pozulmasına son qoyulacağına, bu ağırlı münafişənin sülh və danışıqlar yolu ilə aradan qaldırılmasına dəstək veriləcəyinə, zəbt olunmuş torpaqların qaytarılacağına, qaçqına və məcburi köçkünə çevrilmiş yüz minlərlə soydaşımızın öz yurdlarına dönəcəyinə, onların konstitusion hüquqlarının bərpa ediləcəyinə inanıram.

Ümid edirik ki, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın haqq mövqeyini dəstəkləyəcək, ölkəmizə qarşı təcavüzü, Xocalı soyqırımını törədən erməni terrorçuları və onların havadarları cinayət məsuliyyətinə cəlb ediləcək, işğalçı Ermənistan dövlətinə qarşı səlahiyyətli beynəlxalq qurumlar tərəfindən sanksiyalar tətbiq olunacaqdır.

BMT-nin və Avropa Şurasının üzvü olan Azərbaycan yeni minilliyə qədəm qoymuş, vətəndaş cəmiyyətinin, vətəndaş hüquqlarının dolğun təminatına yönəlmiş, demokratik inkişaf yolunu seçmiş, beynəlxalq konvensiyalara və qanunlara riayət edən nüfuzlu qurumlara hörmətlə yanaşan hüquqi, sivil dövlətdir. Həmin qurumlar tərəfindən isə ölkələrə münasibətdə ayrı-seçkiliyə, ikili standartlara yol verilməməlidir.

Cənab prezident İlham Əliyev tarix boyu erməni millətçiləri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı qanlı cinayətlər, terror aktları, soyqırım törədildiyini, yüz minlərlə azərbaycanlının kütləvi surətdə qətlə yetirildiyini, öz torpaqlarından deportasiya olunduğunu diqqətə çatdırmışdır. O, XX əsrin ən böyük faciəsi olan Xocalı soyqırımının ölkəmizə qarşı ermənilər tərəfindən aparılan çirkin siyasətin davamı, əsl genosid aktı olduğunu söyləmişdir.

Ermənilər azərbaycanlılara qarşı Azərbaycan ərazisində zaman-zaman dəhşətli soyqırımlar, qətlər törədiblər. Lakin onlar tarixi saxtalaşdıraraq bunu erməni soyqırımı kimi dünya ictimaiyyətinə təqdim etməyə çalışırlar. Bu dəhşətləri həyata keçirən ermənilər nəinki özlərinin törətdikləri qanlı cinayətləri uzun müddət ört-basdır edə biliblər. Təməmilə əks mövqedən çıxış edərək guya özlərinin soyqırımı məruz qaldıqlarını iddia edirlər, hətta bəzi hallarda bir sıra ölkələrdə müxtəlif səbəblər üzündən tarixi saxtalaşdırmağa, əsl həqiqəti gizlətməyə nail ola biliblər. Aşkar edilmiş Quba məzarlığı ilə bağlı erməni qəddarlığını sübut edən faktları bütün dünya ölkələrinin parlamentlərinə, xüsusilə erməni təbliğatına uyaraq erməni soyqırımı barədə qərarlar qəbul etmiş dövlətlərə göndərmək

lazımdır. Bunun əsasında biz bütün dünyaya erməni soyqırımının uydurma olduğunu sübut etməliyik. Erməni xəyanətinə, saxtakarlığına, yalanına qarşı mübarizə tədbirlərin gücləndirməliyik. Bu iş ardıcıl, sistemli aparılmalı, bir mərkəzdən idarə olunmalıdır.

Artıq bu gün dünya əsl genosid olan Xocalı soyqırımını ilə bağlı bütün həqiqətləri təfərrüatı ilə bilməlidir. Heç nə unudulmur, heç nə yaddan çıxmır. İnsanlığa qarşı yönəlmiş heç bir cinayət cəzasız qalmamalıdır. Günahsız insanları yaşamaq hüququndan məhrum edən əliqanlı canilər cavabdehlik daşımalı, öz bədxah, çirkin əmələri üçün vicdanları, tərəqqipərvər bəşəriyyət, ədalət mühakiməsi, tarix məhkəməsi qarşısında cavab verməlidirlər.

XOCALI SOYQIRIMI BEYNƏLXALQ CİNAYƏTDİR

Beynəlxalq cinayət ayrı-ayrı dövlətlərin hüquq və qanun mənafeələrini, beynəlxalq səviyyədə tanınmış insan hüquqlarının kobud və kütləvi şəkildə pozan, hüquqi tərkibi beynəlxalq hüquq normalarında müəyyən olunmuş, beynəlxalq hüquqa zidd olan əməllərə deyilir. Beynəlxalq hüquq elmində "beynəlxalq cinayət" və "beynəlxalq xarakterli cinayət" kateqoriyaları fərqləndirilir. Soyqırım cinayəti beynəlxalq cinayət kateqoriyasına aiddir. Həmin cinayətlərin əsas tərkibləri ikinci dünya müharibəsindən sonra yaradılmış Beynəlxalq Hərbi tribunalların (Nüumberq və Tokio) nizamnaməsində ifadə olunmuşdur.

XOCALI SOYQIRIMININ BEYNƏLXALQ CİNAYƏT KİMİ HÜQUQİ ƏSASLARI

Xocalı soyqırımının beynəlxalq cinayət kimi tövsifi üçün hüquqi əsaslar aşağıdakılar hesab olunmalıdır:

1. BMT Baş Məclisinin 9 dekabr 1948-ci il tarixli 260 (III) sayılı qətnaməsi ilə qəbul edilmiş Soyqırım cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında Konvensiya (Konvensiya 1951-ci ildə qüvvəyə minmişdir);
2. Nüumberq Hərbi Tribunallarının Nizamnaməsi (Nizamnamədə birbaşa soyqırım cinayəti göstərilməsə də, həmin cinayəti təşkil edən əməllər insanlıq əleyhinə cinayətlər və müharibə cinayətləri kimi nəzərdə tutulmuşdur);
3. Yuqoslaviya Beynəlxalq Cinayət Tribunalı Nizamnaməsi (maddə 7. 4);
4. Ruanda Beynəlxalq Cinayət Tribunalı Nizamnaməsi (maddə. 1);
5. Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinin Statusu (mad.6);
6. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi (mad.103);
7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycanlıların soyqırımını haqqında" 26 mart 1998-ci il tarixli fərmanı.

XOCALI SOYQIRIMININ BEYNƏLXALQ HÜQUQİ NƏTİCƏLƏRİ

Beynəlxalq hüquq soyqırım cinayəti ilə əlaqədar aşağıdakıları müəyyənləşdirmişdir;

1. Soyqırım cinayəti törətmiş şəxslərin cinayət mühakiməsi və əzalandırılması labüddür.
2. Soyqırım cinayətinin təkcə icraçıları deyil, soyqırım törətməyə sui-qəsd, soyqırıma birbaşa və açıq təhrikçilik, soyqırıma cəhd və soyqırımda iştirak etmək də cinayət məsuliyyəti doğurur.
3. Soyqırım cinayəti törətmiş şəxslərə universal yurisdiksiya prinsipi tətbiq olunmalıdır.
4. Soyqırım cinayətini törətməkdə əmrin icrası istinad edilən şəxsi cinayət məsuliyyətindən azad etmir.
5. Soyqırım cinayətinin törədilməsinin qarşısının alınması üçün tədbir görməməyə görə rəhbər şəxs məsuliyyət daşıyır.
6. Soyqırım cinayətlərinə cinayət məsuliyyətinə cəlb etmə müddətləri tətbiq edilmir.
7. Soyqırım cinayətinə görə qanunun retroaktiv tətbiqinə yol verilir.
8. Soyqırım cinayətini törətmiş şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmaq üçün tələb edən dövlətə verilməlidir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zamanı törədilmiş bir sıra cinayətlər onların törədildiyi dövrdə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsində beynəlxalq cinayət kimi ifadəsini tapmışdı. Lakin bu, heç də həmin cinayəti törədən şəxslərin cinayət məsuliyyətini istisna etmir. Çünki yuxarıda qeyd olunan beynəlxalq cinayətlərə görə məsuliyyətin zəruriliyi barədə müddəa artıq Beynəlxalq Birlik tərəfindən qəbul edilmiş və beynəlxalq hüququn adət norması kimi fəaliyyət göstərir. Ona görə də azərbaycanlılara münasibətdə törədilmiş vəhşiliklər beynəlxalq aləm tərəfindən qəbul olunmuş hüquq prinsiplərinə müvafiq olaraq beynəlxalq cinayət kimi tanınmış və həmin cinayət əməllərinə görə heç nə həmin cinayəti törətmiş şəxsləri cinayət məsuliyyətindən azad edə bilməz.

Məhz elə buna görə də, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zamanı beynəlxalq cinayət törətmiş şəxslərin tələb olunması və mühakimə edilməsi üçün hüquqi baza mövcuddur. Həmin hüquqi əsaslara söykənərək soyqırım cinayəti, müharibə cinayətləri və insanlıq əleyhinə cinayət törətmiş şəxslərin axtarılıb tapılması, tələb olunması və mühakimə edilməsi istiqamətində iş aparılmalıdır.

İkinci Dünya müharibəsi zamanı törədilmiş Xatın faciəsi, Xoloost qırğını, Xirosima və Naqasaki fəlakətlərini, eləcə də bir sıra digər dəhşətli hadisələri Xocalı faciəsi ilə müqayisə etmək üçün, əvvəlcə bu hadisənin şahidi olmuş Fransız jurnalisti Can İv Cuistin yazdıqlarına diqqəti cəlb etmək istəyirəm: "Mən qəddarlıq

haqqında çox eşitmişəm. Ancaq ermənilər 5-6 yaşlı uşaqları, mülki əhalini öldürməklə onları ötüb keçiblər.

Leonid Kravets - hərbi təyyarəçi, mayor: "Fevralın 26-da mən Stepanakertdən yaralıları çıxarıb Əsgəran darvazasından geri qayıdırdım. Aşağıda gözümə nəse tünd ləkələr dəydi. Birdən bortmexanik qışqırdı: "Baxın, orada qadınlar, uşaqlar gör nə günə düşüblər". Gözəyarı saydıq. Yoxuşa səpələmiş iki yüzə yaxın meyitin arasında əlisilahlılar gəzişirdilər. Təcili ora uçduq və meyitləri götürməyə cəhd etdik. Hər yana səpələnmiş qadın, qoca, uşaq meyitləri adamı sarsıdırdı. Yerli milis kapitanı da bizimlə idi. Meyitlərin arasında başı yarılmış dörd yaşlı oğlunu görəndə dəli oldu... Bizi atəşə tutmamışdan imkan tapıb bir neçə meyiti götürə bildik".

Daud Xeyriyan - Xocalı faciəsinin şahidi olan erməni yazır: "Martın 2-də erməni "Qaflan" qrupu 100-dən artıq azərbaycanlı meyitini yığaraq Xocalının təxminən bir kilometr qərbində yandırdı. Sonuncu maşında alındıqdan və əllərindən yaranmış təqribən on yaşlı qız gördüm; aclığa, soyuğa, aldığı yaralara baxmayaraq sir-sifəti gömgöy göyərmiş bu qız uşağı hələ sağ idi. Güclə nəfəs alırdı. Tiqranyan adlı bir əsgər hərəkətsiz qalan bu qızı götürüb meyitlərin üstünə tulladı, sonra onlara od vurdular".

V. Belix - "İzvestiya" qəzetinin müxbiri: "Vaxtaşırı Ağdama diri girovlarla dəyişdirilmiş azərbaycanlıların meyitləri gətirilir. Belə şeyi dəhşətli yuxuda da görmək mümkün deyil, dəşilmiş gözlər, kəsilmiş başlar, qulaqlar, doğram-doğram olmuş bədənlər kəndirlə bir-birinə sarınaraq zirehli maşının arxasında sürüklənmiş çil-çılpaq meyitlər, vəhşiliyin həddi-hüdudu yoxdur".

Vladimir Savelyev - 02270 sayılı hərbi hissədə əks kəşfiyyatın rəisi: Onun "məxfi-arayış"ında deyilir ki, azərbaycanlı meyitləri qalaqlanan çalarların ətrafında axşamlar itlərin və çaqqalların səs-küyündən, dartışmalarından qulaq tutulur, adam vahimələnirdi.

Karabelnikov İ - rus zabiti: "Birinci batalyonun qərargah rəisi, mayor Abram Çitçiyən 13 nəfərlik Babayevlər ailəsini güllədən keçirib. Buna görə ona Fransa erməni diasporu tərəfindən 150 min dollar pul və ən böyük təltif sayılan "Kilsə mükafatı" verilib".

Xocalı soyqırımını zamanı yol verilmiş zorakılıq əməllərinin qabaqcadan düşünülmüş qaydada, milli əlamətinə görə insanların tamamilə və ya qismən məhv edilməsi niyyəti ilə törədilməsi beynəlxalq və dövlətdaxili hüquqa əsasən məhz genosid olduğunu sübut edir. Erməni qəsbkarlarının vəhşilik və vandalizm aktı tərəqqipərvər bəşəriyyətin genosid kimi tanıdığı Xatın və Sonqmi faciələri ilə eyni səviyyədə qiymətləndirməli, insanlığa qarşı törədilən bu cinayət öz layiqli qiymətini almalıdır.

ABŞ Konqresində İndiana Ştatının təmsilçisi, Beynəlxalq Münasibətlər Komitəsinin üzvü, konqresmen Den Bartonun Nümayəndələr Palatasında çıxış edərkən, Konqresi Xocalı soyqırımını tanımağa çağırması artıq Amerika

ictimaiyyətinin də erməni vəhşiliklərindən xəbərdar olması və insan hüquqlarının kobudcasına pozulması ilə müşayiət olunan qəddarlığa son qoyulması istəyindən xəbər verir.

Konqresmen Xocalı şəhərində ermənilər tərəfindən insanlığa xas olmayan qəddarlıqla qadın, uşaq və yaşlıların qətlə yetirilməsi, cəsədlərin belə təhqir olunması faktlarını həmkarlarının diqqətinə çatdırmış, daha sonra ABŞ Konqresinin Xocalı soyqırımını tanımaqla beynəlxalq ictimaiyyətin uzun illərdən bəri bu məsələ ilə bağlı sükut buzunu qıracağına əmin olduğunu qeyd etmişdir.

Təəssüf ki, insan hüquqlarının kütləvi və kobud şəkildə pozulması ilə nəticələnmiş Xocalı soyqırımına hələ də beynəlxalq miqyasda hüquqi qiymət verilməmiş, terrorçu, işğalçı əməllərə qarşı qəti tədbirlər görülməmişdir. Ümumbəşəri dəyərlərə, beynəlxalq hüquqi normalara əsasən düşünmək və qərar qəbul etməyin zamanı çatmışdır.

Bir daha böyük ümidlərlə dünya birliyinə, mötəbər beynəlxalq qurumlara və dünya xalqlarına müraciət edərək Azərbaycana qarşı aparılan uzunmüddətli erməni təcavüzünə, terror siyasətinə, kütləvi şəkildə insan hüquqlarının pozulmasına son qoyulacağına, bu ağırlı münafişənin sülh və danışıqlar yolu ilə aradan qaldırılmasına dəstək veriləcəyinə, zəbt olunmuş torpaqların qaytarılacağına, qaçqına və məcburi köçkünə çevrilmiş yüz minlərlə soydaşımızın öz yurdlarına dönəcəyinə, onların konstitusion hüquqlarının bərpa ediləcəyinə inanırıq.

Ümid edirik ki, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın haqq mövqeyini dəstəkləyəcək, ölkəmizə qarşı təcavüzü, Xocalı soyqırımını törədən erməni terrorçuları və onların havadarları cinayət məsuliyyətinə cəlb ediləcək, işğalçı Ermənistan dövlətinə qarşı səlahiyyətli beynəlxalq qurumlar tərəfindən sanksiyalar tətbiq olunacaqdır.

BMT-nin və Avropa Şurasının üzvü olan Azərbaycan yeni minilliyə qədəm qoymuş, vətəndaş cəmiyyətinin, vətəndaş hüquqlarının dolğun təminatına yönəlmiş, demokratik inkişaf yolunu seçmiş, beynəlxalq konvensiyalara və qanunlara riayət edən nüfuzlu qurumlara hörmətlə yanaşan hüquqi, sivil dövlətdir. Həmin qurumlar tərəfindən isə ölkələrlə münasibətdə ayrı-seçkiliyə, ikili standartlara yol verilməməlidir.

Cənab prezident İlham Əliyev tarix boyu erməni millətçiləri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı qanlı cinayətlər, terror aktları, soyqırım törədildiyini, yüz minlərlə azərbaycanlının kütləvi surətdə qətlə yetirildiyini, öz torpaqlarından deportasiya olunduğunu dünya ölkələrinin diqqətinə çatdırmışdır. O, XX əsrin ən böyük faciəsi olan Xocalı soyqırımının ölkəmizə qarşı ermənilər tərəfindən aparılan çirkin siyasətin davamı, əsl genosid aktı olduğunu söyləmişdir.

Ermənilər azərbaycanlılara qarşı Azərbaycan ərazisində zaman-zaman dəhşətli soyqırımlar, qətlər törədiblər. Lakin onlar tarixi saxtalaşdıraraq bunu erməni soyqırımı kimi dünya ictimaiyyətinə təqdim etməyə çalışırlar. Bu dəhşətləri həyata keçirən ermənilər nəinki özlərinin törətdikləri qanlı cinayətləri uzun müddət

ört-basdır edə biliblər. Tamamilə əks mövqedən çıxış edərək guya özlərinin soyqırırma məruz qaldıqlarını iddia edirlər, hətta bəzi hallarda bir sıra ölkələrdə müxtəlif səbəblər üzündən tarixi saxtalaşdırmağa, əsl həqiqəti gizlətməyə nail ola biliblər. Aşkar edilmiş Quba məzarlığı ilə bağlı erməni qəddarlığını sübut edən faktları bütün dünya ölkələrinin parlamentlərinə, xüsusilə erməni təbliğatına uyaraq erməni soyqırımını barədə qərarlar qəbul etmiş dövlətlərə göndərmək lazımdır. Bunun əsasında biz bütün dünyaya erməni soyqırımının uydurma olduğunu sübut etməliyik. Erməni xəyanətinə, saxtakarlığına, yalanına qarşı mübarizəni gücləndirməliyik. Bu iş ardıcıl, sistemli aparılmalı, bir mərkəzdən idarə olunmalıdır.

Artıq bu gün dünya əsl genosid olan Xocalı soyqırımını ilə bağlı bütün həqiqətləri təfərrüatı ilə bilməlidir. Heç nə unudulmur, heç nə yaddan çıxmır. İnsanlığa qarşı yönəlmiş heç bir cinayət cəzasız qalmamalıdır. Günahsız insanları yaşamaq hüququndan məhrum edən əliqanlı canilər cavabdehlik daşımalı, öz bədxah, çirkin əməlləri üçün vicdanları, tərəqqipərvər bəşəriyyət, ədalət mühakiməsi, tarix məhkəməsi qarşısında cavab verməlidirlər.

QARABAĞ MÜHARİBƏSİNDƏ ERMƏNİ VƏHŞİLİKLƏRİ

Mən vəhşiyə tərəf qaçardım

Xocalıda Əsir düşmüş azərbaycanlı qadınının dediklərindən:

- Mən Xocalıya gəlin gələndən ermənilərin, xüsusilə, erməni qadınlarının bizimkilərə qarşı kinli baxışlarını, düşmənçiliyini duyurdum. Acınacaqlı burası idi ki, bu ərəfədə Xankəndindəki erməni agentliyi iki gödək donlu erməni qadınını Xocalıdakı yüngül təbiətli azərbaycanlı kişilərə ərə verə bilmişdi. Mən dəfələrlə qohum-qonşulara demişdim ki, Culya ilə Sonyadan gözüm su içmir. Onlar özlərini çox şübhəli aparırlar.

Xocalı işğal olunan gecənin səhərişi mənə də əsir götürüb təzə tikilmiş böyük binanın zirzəmisinə apardılar. İçəri dolu idi əsir düşmüş azərbaycanlılarla.

Ermənilər zirzəminin ortasından armaturla arakəsmə çəkmişdilər. Bir tərəfə qadınları, o biri tərəfə kişiləri doldurmuşdular. Səsi çıxanlara erməni əsgərləri aman vermirdilər - vəhşicəsinə döyürdülər. Bir azdan Culya hərbi geyimdə zirzəmiyə gəldi. Mən onu tanıdım. O, ermənilərə qarşı vuruşan azərbaycanlı kişiləri bir-bir göstərib dedi ki, sizin düşmənləriniz bunlardır, bax, bunlar sizə qarşı vuruşurdular. Erməni əsgərləri həmin adamların əl-ayağını bağlayıb bizim əsirlərin gözləri qarşısında başlarını kəsdilər. Onlar hərbiçilərimizə daha ağır işgəncə verib öldürdülər. Tez-tez gəlib cavan qadın və qızları seçib aparırdılar. Zirzəmidə pərdə düzəltmişdilər, pərdə arxasında təhqir edirdilər.

Bizi axşama qədər orada ac-susuz saxladılar. Axşam əvvəlcə kişilərin hamısını çıxarıb güllələdilər. Uşaqları yaxınlıqdakı quyuya töküüb yandırdılar. Onlarca seçmə qadını Əsgərana apardılar. Biz Əsgərana çatanda qaranlıq

düşmüşdü. Bərk soyuq idi. Bizi üstü açıq yük maşınında gətirmişdilər. Yolda bir qadın özünü maşından yerə atmışdı. Maşını saxlayıb onu götürmədilər. Avtomatla üstünə bir neçə patron boşaltdılar. Bizi gətirən maşını Əsgəranda bir tövlənin qapısına sürüb saxladılar. Bir azdan hərbi geyimdə bir qadın gəldi. Maşından düşən qadınlara baxdı, bir neçəsini seçib kənara çəkdi. Bunlar bizim içərimizdə olan Azərbaycanın xanım-xatın qadın və qızları idilər. Onları seçən erməni qadınlarını tanıdım. Bu, Sonya idi. İstədim qışqırıb onu söyəm, yaxınlaşıb vuram. Yanımdakı yaşlı qadın qoymadı. Vaxtı ilə zənnim məni aldatmamışdı. Mənim Sonyadan şübhələnməyim heç də əbəs deyilmiş. Bizi içəri su dolu tövləyə saldılar. İçəri girəndə dəhşət məni götürdü. Burada yüzdən artıq qadın, uşaq buzun içində ayaqyalın saxlanılmışdı. Uşaqlardan bəziləri donub ölmüşdü. Qadınların sızlıtsı mənə elə od vurdu ki, dizdən yuxarı buzlu suyun içərisində olmağıma baxmayaraq soyuq hiss etmirdim. Gecəni buzlu suyun içində qaldıq. Üç gün idi ac idim.

Səhər saat on radələrində qapını açıb bizi beş-beş, on-on tövlədən çıxartdılar, kimləri hara aparmalarından xəbərimiz yox idi. Mən yaxınlaşıb cavan erməni əsgərinə qoltuğumdakı balaca qızıl torbami göstərdim. Dedim ki, bu qızılları götür, məni burax o meşəyə. Erməni əsgəri əvvəl mənə sərt baxdı. Elə bildim məni vuracaq. Bir azdan mənə yaxınlaşıb Azərbaycan dilində dedi: "Qoy o mayor getsin, səni buraxacağam". Ürəyim həyəcandan çırpınırdı, hündürdə dayanmış mayor əsirlər doldurulmuş maşınları yola salıb getdi. Həmin erməni əsgəri mənə yaxınlaşdı, qızıl torbami alıb gizləncə baxdı. Həqiqətən qızıl olduğuna inandıqdan sonra mənə işarə elədi ki, filan yolla get. Mən qorxa-qorxa gedirdim. Tez-tez dönüb arxaya baxırdım. Ümid etmirdim. Düşünürdüm ki, məni buraxıb arxadan vuracaq. Adını da qoyacaq - qaçırdı, vurdum. O, məni vurmadı. Mən qaratikan kollarına yaxınlaşanda gördüm ki, bir neçə Azərbaycan əsgərinin başına zəncir salıb qoşublantanklara. Özümü meşəyə salanda daha dəhşətli mənzərə ilə qarşılaşdım. Yer dolu idi insan meyitləri ilə. Ayağımı hara atırdım - meyidin üstünə çıxırdım. Ətim ürpəşirdi. Dözə bilmirdim, istəyirdim qışqıram. Bir də gördüm ki, iki zənci, qabaqda bir meyidin başının dərisini soyurlar. İncəvərə məni görmədilər.

Bu vaxt meşədə qarşıma bir tərəfdən erməni, bir tərəfdən vəhşi heyvan çıxsaydı, mən vəhşi heyvana tərəf qacardım...

Əsir düşmüş X.Hacıyevin dediklərindən

İrəvan təkrar qara metal istehsal edən zavodun "drabilka" sexi indi insan üyüdən dəyirmanına çevrilmişdi.

"Drabilka" - tornaçı dəzgahlarından çıxan müxtəlif metal yonqarları xırda-xırda doğrayan, bir növ, üyüdən dəzgahın adıdır. Erməni ordusunun daşnak hərbiçiləri 24 aprel matəm gününün axşamı məşuqələri ilə kefə gəlirlər. Sexdə xüsusi ziyafət təşkil olunur. Ziyafətdən sonra başları qırılmış, əyinlərində bir gödək alt paltar saxlanılmış, ağır işgəncələr verilmiş bir neçə azərbaycanlı qadın və kişini dəzgahın yanına gətirirlər. Dəzgahın dəmir qapısını açıb adamları bir-bir

sürətlə hərlənən dəzgaha itələyib salırlar. Dəzğah ora düşən adamları yarıya qədər farş kimi doğrayıb alt bunkerə təkən kimi operator dəzğahı saxlayır, doğranılan azərbaycanlıların düşdükləri faciəli halı erməni hərbiçilərə göstərilər. Daşnak hərbiçiləri bundan zövq alır, ürəklərindən tikan çıxdığını operatorlara bildirirlər. Sonra operator düyməni basır, dəzğahı yenidən işə salır, bir anda dəzğah ağzındakı adamı doğrayıb tökür bunkerə. Beləcə onların əsri üyüdüb İrəvan heyvanxanasının vəhşiləri üçün yem hazırlayırlar. Sonra farş doldurulmuş bunkerləri kranla qaldırıb yük maşınına qoyur, heyvanxanaya gətirirlər. Daşnak hərbiçiləri də heyvanxanaya - "tamaşaya" dəvət edirlər...

Heyvanat parkında farş qəfəslərdə saxlanılan heyvanların qablarına xüsusi uzun saplı dəmir çömçələrdə verilir.

Parkın müdiri daşnak hərbiçilərə xüsusi sürpriz səhnəciklər hazırlamışdır. Belə ki, şir saxlanılan qəfəsə cavan bir azərbaycanlı oğlanı itələyib salırlar. Qəfəsin içərisində oğlan çox çalışır ki, müqavimət göstərib özünü qorusun, 'akin şirin qəzəbli pəncəsindən xilas ola bilmir. Şir onu ayaqları altına salıb parçalayır. Bu səhnə quduz erməni hərbiçilərinə xüsusi zövq verir. Sonra əynində bir alt paltarı olan orta yaşlı bir qadını itələyib iki böyük canavarların qəfəsinə salırlar. Qadın onun üstünə cuman canavarın birini boğazlayıb dizinin altına salır. İkinci canavar arxadan cumub qadını ciddi yaralayıb aşırır. O biri canavar da qalxıb qadının qarnını dağıdırlar. Heyvanat bağının işçiləri və hərbiçilər gülüşərək parkda məxfi saxlanılan qəfəslərə tərəf gedirlər. Parkın təlimatçısı iki qəfəsi hərbiçilərə göstərərək deyir ki, 1990-cı ildən bu qəfələrin birində Azərbaycan kişiləri, o birində Azərbaycan qadınları çılpaq saxlanılır. Əksəriyyəti vaxtı ilə sağlam əsirlər olublar. Qışın soyuğuna, şaxtasına dözməyərək çoxu qırılmışdır. Bu qalanların bədənlerini tamam tük basmışdır. Daha doğrusu heyvanlaşmışlar. Hərbiçilərdən bəziləri əllərindəki odlu siqaretləri onların üstünə atırlar. Sonra üzlərini parkın işçilərinə tutub deyirlər ki, yaxın vaxtlarda sizə vəhşiləşdirilmək üçün çoxlu türk verəcəyik. Parkın müdiri bura gələnlərin hamısına qəfəsləri göstərməsə də baxmaq istəyənlər çoxdur.

Donuz fermasında əyləncə

Gəncə şəhər sakini, əsir düşmüş E.Həmidoğlunun dediklərindən:

- Bu əyləncəyə demək olar ki, ermənilərin tanınmış bütün adamları, xüsusilə rütbəli hərbiçilərinin hamısı baxıblar. Ermənilər bu tamaşaya "Aşot" tamaşası da deyirlər. Hər il İrəvan hərbi məktəbinin buraxılış axşamı bu tamaşa bir əyləncə kimi ali təhsil alıb erməni ordusunda xidmət etməyə gedən zabidlərə göstərilir.

Donuz fermasının müdiri Aşot cavan donuz balalarından gənc zabidlərə xüsusi yemək düzəldirir, böyük ziyafət verir. Zabidlər yeyib-içib dəmləndikdən sonra fermanın "muzey"ində saxlanılan bıçaqlardan hərə birini əlinə alıb "tamaşa zalının" birinci cərgəsində oturur. Bir azdan bəzədilmiş iki böyük donuz arabacığı, üstündə əlləri, ayaqları bağlı bir türk kişisini uzadılmış vəziyyətdə səhnəyə çəkib

gətirir. Zabitlər arabanı çəkib gətirən bəzədilmiş donuzları görcək ayağa qalxır, çəpik çalib ucadan qışqıraraq "urra, urra!" - deyirlər.

Arabanı çəkib səhnənin ortasına gətirən donuzlar dayanan kimi pərdənin arxasından yekəpər, pəzəvəng bir cəllad, əlində iti bir balta, gəlib arabadakı türkün başının üstündə dayanır. Baltanı yuxarı qaldırıb qəzəbli səsle zabitlərə əmr edir ki, hərə əli, ayağı bağlı türkə bir bıçaq vursun. Zabitlər tez qalxıb arabaya yaxınlaşır, gücü necə çatır - türkə bir bıçaq vurur. Türkün qanı arabanı bir anda batırır. Erməni zabitləri həyəcanlanırlar. Əlində balta hazır dayanmış erməni zorba bir səs çıxarıb baltanı endirir türkün boğazına. Baş bədəndən ayrılır. Donuzlar türkün başını çəkib aparırlar. Türkün bədəni al qan içində qalır səhnədə. Aşot səhnədən qışqırır: "oğullarım, düşmənimiz türkləri belə bir yerdə öldürməliyik!"

Zabitlər ayağa qalxıb Aşotu alqışlayırlar. Bu səhnə neçə illərdi ki, hər il bir türkün - azərbaycanlının öldürülməsi ilə başa çatır.

Bəs türk dünyası, eləcə də Azərbaycan xalqı bu cür faciəyə necə baxır? Yoxsa, bu real faciədən xəbərləri yoxdur? Axı, bu haqiqətdir. Aşot ildə bir türkün başını belə kəsdirir. Dəhşət! Yetməzmi bu laqeydlik? Deyirlər Aşotun donuz fermasında başları kəsilməli xeyli vəhşiləşdirilmiş türk-azərbaycanlı saxlanılır.

Haşiyə: Əziz oxucu! Aşot vaxtı ilə Azərbaycanın çörəyini yeyib, suyunu içib. O, Goranboy rayonundakı donuz fermasında işləmiş, oğurluq, əyrilik etdiyinə görə məsələnin üstü açılarda Azərbaycandan qaçıb getmişdir.

Con Fiks

Məhəlli münaqişələrində "vəhşi döyüşçü" ləqəbi alıb. Afrikada gedən bəzi müharibələrdə öz dəstəsi ilə muzdla döyüşmüşdür.

Vaxtilə ingilis, fransız hərbi düşərgələrində ciddi təlim keçmiş Con Fiks ingilis, fransız, ərəb dillərində aydın danışır. Ağır çəkili, dolu bədənli, hündürboylu bu adamın sürətlə qaçması, uzununa və hündürünə tullanması, yeri gələndə xeyli məsafəni sürünərək bir anda bir neçə silahdan atəş açması onu az vaxtda müharibə meydanlarında tez şöhrətləndirmişdir.

Con Fiks hərbi səriştəli dəstə başçısıdır. "Çevik əməliyyatçılar dəstəsi" adlanan bu kiçik qrup müharibənin şiddətli vaxtında özünü qəflətən döyüş meydanına atır, düşməne fasiləsiz zərbələr vurub aradan çıxır.

Con Fiksin dəstəsi yerüstü döyüşlərdə həmişə uğur qazanmışdır. Afrika cəngəlliklərindəki təlimlər onlara şir hücumları təqlid etmişdir. Hərbiçilər bu dəstəyə "vəhşi insan dəstəsi" də deyirlər. Çünki bu dəstə hələ də çox vaxt insan əti ilə qidalanır. Ermənilərlə müqavilə bağlayıb Qarabağa gələndə bildirmişdilər ki, biz yeri gələndə insan ətindən istifadə edəcəyik. Ermənilər onların bu təkliflərinə etiraz etməmişlər. Adətən, Con Fiksin dəstəsi Afrika müharibələrində bir yerdə vuruşmuşdur. Ermənilər bu dəstəni bölüşdürüb öz orduları ilə bir yerdə döyüşə göndərmişdilər. Bunun iki səbəbi var idi:

1. Ermənilər ehtiyat edirdilər ki, birdən keçərlər Azərbaycan Ordusunun tərəfinə.

2. Onlar bir yerdə döyüş meydanına buraxılsa, tez hay-küyə səbəb olar. Məhz buna görə onları üç nəfər, beş nəfər olmaqla qruplaşdırıb Laçın-Qubadlı-Zəngilan, Xankəndi-Füzuli, Cəbrayıl, Ağdam-Tərtər-Bərdə-Ağcabədi istiqamətində gedən orduya qoşmuşdular.

Con Fiksin əsgərlərindən biri Laçın rayonunun Güləbird kəndi ətrafında gedən döyüşdə öldürülmüşdür. Bu vaxt güləbirdli vətənpərvərlər Gorunzur istiqamətində zəncilərə qarşı hücumə keçmiş ermənilərə ağır zərbələr vurmuşdular.

Vaqif Cabbarovun başçılığı ilə gedən bu döyüşdə ermənilər çox canlı qüvvə itirmişdilər, hətta meyidləri belə apara bilməmişdilər. Meyidlərin arasında bir nəhəng zəncinin də meyidi varmış. Onu da ermənilər basdırılan xəndəyə atırlar. Bu döyüşdə məğlub olan ermənilər itirdiklərini araşdırarkən zəncinin də öldürüldüyünü müəyyənləşdirirlər.

Ermənilər Qubadlı rayon polisinə və Güləbirddəki qərargaha müraciət edirlər. Təklif edirlər ki, hərgah öldürülənlər arasında zəncinin meyidi varsa, neçə azərbaycanlı meyidi istəsəniz verərik onu dəyişməyə. Razılığa gəlib, beş-on gündən sonra xəndəkdən zəncinin ağırlaşmış meyidini çətinliklə çıxarıb dəyişirlər. Ermənilər bu dəyişmə zamanı öz meyidləri ilə heç maraqlanmırlar.

Con Fiksin əsgərlərindən birini Cəbrayıl bölgəsində elin igid oğlu Mübariz Yusifoğlu əlbəyaxa vuruşda öldürmüşdü. Danışır ki, hər iki tərəfdən ordular bu iki nəfərin təklidə sambo döyüşünə baxırmış. Cəbrayılı igid oğlan fənd işlədir, zəncini yerə yıxıb öldürür, ayağa durur, bizimkilərə hücumə keçməyi əmr edəndə pusquda dayanıb döyüşü müşahidə edən erməni snayperləri onu vurur. Buna baxmayaraq, bizimkilər hücumə keçib erməniləri dayandıqları yerdən qovurlar. Tərtər bölgəsində də bir muzdlu zənci Milli Ordumuzun döyüşçüləri tərəfindən öldürülmüşdü. Bu haqda Azərbaycan televiziyası veriliş də hazırlamışdı.

Göbək dərisindən başmaq

Bu əhvalat haqqında oxucuların az-çox məlumatı var. Xaricdə yaşayan azğınlaşmış erməni varlılarından biri Yerevan ayaqqabı ustalarına Azərbaycan gözəlinin göbək dərisindən başmaq tikib göndərmələrini sifariş vermişdir. Bu sifariş müharibədən əvvəl olmuşdur. Lakin sifariş müharibə zamanı yerinə yetirilməmişdir. Ermənilər əsir düşmüş azərbaycanlıların dərilərini ətdən ayıraraq tam çıxarmaq üçün xüsusi kompressor düzəltmişlər.

Əməliyyat belə nəql edilir:

Yoğun iynə dabandan yuxarı dərinin altına yeridilərək, tərkibi məxfi saxlanılan maye bədənə güclü təzyiqlə vurulur. Maye dəri ilə ətin arasında getdikcə dəri ətdən tamamilə ayrılır. Ermənilər keyfiyyətli dəri almaq üçün kök insanları bir müddət ac saxlayırlar. Yayılan xəbərlərdə deyilir ki, verilən sifarişi yerinə yetirmək üçün ağır təhqirlərdən sonra Azərbaycan gözəlinin dərisi diri-diri bədəninə çıxarılib.

Əvvəlcə sağ göz

Ermənilər əsir düşmüş Azərbaycan kişininin əvvəlcə sağ gözünü çıxardılar. Ona görə ki, çox adam tufəngi sağ gözü ilə nişan alır. Əsirlikdən qaçanlar ən çox bu barədə danışirlər. Əsir düşmüş adamların sağ gözü birinci növbədə qızardılmış məfil soxurlar, ya da gözü bıçaqla ovub çıxarırlar. Müharibənin əvvəlində çox vaxt ciddi cəza kimi ermənilər ən çox bu cəzayı tətbiq edirdilər. Gözün valyutaya satılması meydana çıxandan sonra sağ gözü ehtiyatla çıxarmağa başlamışlar. İndi Yerevandakı göz institutunun laboratoriyalarında azərbaycanlıların gözləri saxlanılır.

Gürzə cəzası

Ermənilər Qarabağ müharibəsinə yüz ildən artıq idi hazırlaşdılar. Onlar əllərinə fürsət düşən kimi Azərbaycanı talan edirdilər. Azərbaycandakı 80-ci illər hərc-mərcliyi zamanı ermənilər Göy-Gölün yaxınlığındakı qızıl balıq artırma sexinin kiçik balıqlarını böyük sələfən kislərdə Sevan (Göycə gölü)ə tökürdülər. Xırdaladakı doludan mühafizə idarəsinin müdiri (erməni) "Alazan" reketlərini daşıdırıb Dağlıq Qarabağın strateji əhəmiyyətli yerlərində quraşdırırdı. Bakının müəssisələrində olan ehtiyat keyfiyyətli metallar məxfi yollarla Yerevana göndərilirdi və s.

Bu vaxt Bakının Zirə kəndi yaxınlığında gürzə inkubatorxanasından yüzlərlə ilan xüsusi torlarda gətirib Xankəndindən Füzuliyə gedən yolun sol tərəfindəki Sarı qaya dağına tökürdülər. Daşaltı kəndinin sakini Jora o ilanlardan 4 dənəsini alıb evinin yaxınlığındakı qayada saxlayırdı. Jora ilanların ikisinin dişini çıxartmışdı. Zəhərli dişləri çıxarılmış ilanları bəzən yolların kənarında boynuna salıb ovsunçuluq edər, camaatdan pul yığardı. Daşaltı əməliyyatı zamanı əsir düşmüş Azərbaycan döyüşçülərinə verilən işgəncələrdən biri də Joranın tətbiq etdiyi gürzə cəzası imiş.

Jora birinci dəfə əlləri ilə ayaqları bağlı əsiri dişləri çıxardılmış gürzələrin yanına salırmış. Buradakı hadisələri müşahidə etdikdən sonra zəhərli dişləri çıxarılmamış gürzələri əsirin üstünə atıb vurdurmuş. Danışirlər ki, Jora Daşaltıda Azərbaycan Milli Ordusunun əsir düşmüş əsgərlərinə çoxlu gürzə cəzası vermişdir.

Nal, mıx, bıçaq, balta cəzası

Bu cəzalardan ermənilər əsrin əvvəllərindəki müharibələrdə, eləcə də repressiyalar dövründə daha çox istifadə etmişlər. Onlar XX əsrdə yüzminlərlə Azərbaycan vətəndaşını bu cəzalarla öldürmüşlər.

Erməni nalbəndləri Azərbaycan oğulları üçün öz dəzgahlarında çoxlu nal, mıx, hazırlamışlar. Ermənilər azərbaycanlılara balta ilə verdiyi cəzalar daha dəhşətli olmuşdur. İnsanların erməni əli ilə odun kimi doğranılmasına çox rast gəlinmişdir. Onlar bıçağı azərbaycanlıların bədəninə bura-bura yeritmişlər...

Duz cəzası

Ermənilər əllərinə düşmüş azərbaycanlılara duz cəzası verib öldürmüşlər. Öldürməmişdən əvvəl çoxunun gözünə duz tökülmüşlər. Bəzilərinin dərisini soyub duz basırmışlar.

Arazbarı rayonlarımızın Qarabağ müharibəsində əsir düşmüş bir sakininə duzu yaladırmışlar. Qarına qatı duzlu su vurulması halları da az olmamışdır.

Kəlbətin cəzası

Daşnakların Azərbaycan əhalisinə divan tutması "əməliyyatlarında" kəlbətinin adı tez-tez çəkilir. Onlar azərbaycanlıların dodaqlarını qançır eləyə-eləyə ağızlarındakı qızıl dişləri çıxartmışlar. Bədəni kəlbətinlə didilib qoparılanlar da az olmayıb.

Ermənilər Qarabağ müharibəsində bir cavan hərbcimizə 150-dən çox maqqaş yarası vurmuşlar.

Deyirlər, bir gözü müharibədə sıradan çıxmış erməninin gözünün yerinə bir qəşəng azərbaycanlının gözünü çıxarıb salırlar. Güzgüyə baxanda onun erməni gözü olmadığını duyub, yaxınlaşıb həkimdən soruşur: mənim gözümün yerinə saldıgınız erməni gözüdür? Həkim cavab verir ki, yox, Azərbaycan-türk gözüdür. Erməni qəzəblənir, barmağı ilə salınmış gözü çıxarır. Həkim həyəcanla deyir: "Sən neylədin? Niyə çıxardın?". Erməni cavab verir ki, bu, sol gözdür. Siz bunu meyiddən çıxarmısınız, sağ göz olsaydı, sağ göz olsaydı saxlardım. Əsas məsələ sağ göz üstündədir. Siz həkimlər sol gözü də çıxarırsınız. Biz hərbcilərdən çox vaxt sağ gözü çıxarıyıq.

Mismar cəzası

Quduz erməni ordusunun əsgərləri ciblərində böyük mismarlar gəzdirlirlər. Yüz ildən artıqdır ki, bu mismarları Azərbaycan oğlunun başına, dabanına çalırlar. Ermənilər mismar cəzasından əsrin əvvəllərindən 1905-1907, 1914-20-ci illərdə geniş istifadə etmişdilər. Qarabağ cəbhələrindən tapılan meyidlərin də başlarında, ayaqlarında çoxlu 150 mm-lik mismarlar olmuşdur.

Damar cəzası

Əsirlərin venalarına salyarka, müxtəlif növ spirt, turşu, zəhərli maye vurmuşlar. Özü də... öldürməzdən əvvəl...

Əsir düşmüş bir əsgərin dediklərindən:

-Mən Füzuli cəbhəsində vuruşurdum. Bizə xəbər verdilər ki, döyüş meydanından arxaya çəkilin, bizim təyyarələr erməni mövqelərini bombalayacaq. Bir azdan göyə qalxan təyyarə erməni mövqelərini yox, bizim ordu dayanan sahələri bombaladı.

Çoxlu adam qırıldı, yaralandı. Artıq bizdə qüvvə qalmamışdı ermənilərlə vuruşa. Qalanlarımızı da əsir götürdülər. Mən də yaralanmışdım. Məni də tutub maşına atdılar, erməni qərargahına apardılar. Orada xeyli əsir vardı. Əksəriyyəti yaralı idi. Ətli-canlı, kök olduğumu gören erməni həkimi göstəriş verdi ki, əlimi, ayağımı bağlasınlar. İki nəfər kəndiri tor kimi atıb məni yerə yığdı, əl-ayağımı

möhkəm bağladılar, həkim bir əlində mal şprisi, bir əlində donuz ıçaladı, yanıma gəldi. Gözlərimin qabağında donuzun ödünü şprisə çəkib iynəni qolumun venasına pərçim elədi. Bütün ödü yeritdi bədənimə. Bədənimdə vicvicələr başladı. Yaramın ağrısı yadımdan çıxmışdı. O namərd həkim bir neçə əsir düşmüş yoldaşıma da müxtəlif iynələr vurur, kənardan durub baxırdı.

Təxminən bir saatdan sonra yoldaşlarımdan bir neçəsi öldü. Mən də taqətdən düşdüm. Bir də gördüm ki, ermənilər qaçırlar. Deməyəsən, bizimkilər güclü hücumə keçmişdilər. Bir nəfər qışqırdı ki, bizimkilər gəlirlər. Doğrudan da, bir azdan dəstələr gəlib yanımızda dayandılar. Tez yaralıları təcili yardım maşınına doldurub qospitala apardılar. Mən güclə başıma gələn əhvalatı həkimə yavaş-yavaş deyə bildim. Sağ olsun həkimlərimizi, bilmirəm məni necə sağaldılar. Hələlik yaşayıram. Hərdən özümü çox pis hiss eləyirəm. Allah ermənilərə lənət eləsin.

AZƏRBAYCANIN HAQLI VƏ PRİNSİPAL MÖVQEYİ GÜCLƏNİR

Münaqişənin həllinə beynəlxalq səviyyədə yönəlmiş səylərin güclənməsi, ATƏT-in Minsk qrupu səviyyəsində danışıqların konkret həll formatında aparılması rəsmi Bakının mühüm siyasi-psixoloji üstünlüyü kimi diqqəti çəkir. Cənab İlham Əliyev münaqişənin yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində həllini mümkün saydığını, sülh danışıqlarının da yalnız bu formatda aparıla biləcəyini qətiyyətlə vurğulayaraq bir daha aydın və qətiyyətli mövqe ortaya qoymuşdur. "... Bizim tələbimiz ondan ibarətdir ki, işğal olunmuş bütün torpaqlar heç bir şərt qoyulmadan azad olunmalıdır. Düzdür, əvvəlki mərhələlərdə təkliflər ondan ibarət idi ki, 5 rayon azad olunsun. Kəlbəcər və Laçın rayonları qalsın, gələcək danışıqların mövzusunə çevrilsin. Biz buna heç vaxt razılıq verməmişik. Çünki biz heç vaxt imkan verə bilmərik ki, Kəlbəcər və Laçının Azərbaycana qaytarılması hansısa şərtlərlə uyğunlaşdırılsın. Ona görə danışıqların indiki mərhələsində ümumi razılaşma var ki, 7 rayon işğalçı qüvvələrdən təmizlənsin, Azərbaycana qaytarılıb. Əlbəttə, biz başa düşürük ki, bunu mərhələli yolla edə bilərik, amma bu mərhələ çox uzana bilməz" deyən Prezident İlham Əliyev Ermənistanla aparılan danışıqların nəticə verməyəcəyi təqdirdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası üçün digər zəruri vasitələrdən, konkret desək, hərbi yoldan istifadə olunması məsələsinin müzakirəyə çıxarılacağını açıq bəyan etmişdir. Bu qətiyyətli bəyanatı ilə Prezident İlham Əliyev Azərbaycandan güzəşt umanlara sət məsaj ünvanlamış, xalqın heç zaman ərazi itkisi ilə barışmayacağını bir daha izhar etdirmişdir. Sentyabr ayında qaçqınların problemlərinə həsr olunmuş son müşavirə təsdiqləmişdir ki, rəsmi Bakı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin keyfiyyətə yeni mərhələyə transformasiyasını və siyasi-hərbi yolla həllini hər an gündəmə gətirə bilər.

Azərbaycan iqtidarının həyata keçirdiyi qətiyyətli və çevik diplomatiya ölkəmizin danışıqlar prosesinə psixoloji-siyasi üstünlüyünü təmin etmişdir. Artıq Minsk Qrupunun hazırladığı bütün həll variantlarında Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün önə çəkilməsi özlüyündə Ermənistanla dolaylı təsir vasitəsi kimi diqqəti çəkir. Rəsmi Yerevan 2004-2009-cü illərdə ciddi diplomatik təpki qarşısında münafişinin mərhələli həlli ilə bağlı müzakirələrə qatılmağa məcbur olmuşdur. Təcavüzkar dövlətin "Praqa prosesi", yəni "mərhələli həll" modeli ətrafında danışıqları davam etdirməsi rəsmi Bakının mühüm diplomatik nailiyyətlərindən biri kimi vurğulanmalıdır. Azərbaycanın hər zaman israr etdiyi yanaşma - məsələnin mərhələli həlli prinsipi Minsk qrupu tərəfindən dəstəklənir və danışıqları aparan tərəflər - Ermənistan və Azərbaycan bu prosesin iştirakçılarıdır. "Praqa prosesi" termini, sadəcə, "mərhələli həll" sözünün əvəzinə işlədilər, erməniləri və Ermənistanı qıcıqlandırmamaq məqsədi daşıyan diplomatik ibarətdir. Prezident İlham Əliyev həmsədrlərin iştirakı ilə keçirilən danışıqların ərazi bütövlüyünü prinsipi çərçivəsində aparılmasını da haqlı olaraq Azərbaycanın mühüm uğuru kimi dəyərləndirir.

Münafişinin yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi formatında konkret nəticəyə gətirib çıxara biləcəyini artıq təcavüzkar dövlətin radikal siyasi dairələri də etiraf edir. Ermənistan rəhbərliyində təmsil olunmuş yüksək vəzifəli şəxslər bu ölkənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıması zəruriliyi barədə danışıq, aqressiv ritorikadan geri çəkilməyə başlayırlar. Ermənistanın, prezidenti Serj Sarkisyan Avropa Birliyinin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Piter Semnebi ilə görüşündə bildirmişdir ki, Dağlıq Qarabağ münafişinin sülh yolu ilə həlli imkanları tükənməmişdir. Sarkisyanın sözlərinə görə, bunun üçün Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, Azərbaycanın isə "Dağlıq Qarabağ xalqının öz müəddəratını təyin etmə" hüququnu tanıması vacibdir.

Nə qədər qəribə səslənsə belə, Sarkisyanın bu bəyanatı onun Azərbaycanın rəsmi mövqeyi ilə hesablaşdığına dəlalət edir. Əslində, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini tanıması müqabilində rəsmi Bakının da Dağlıq Qarabağa ən yüksək status verməyə hazır olduğunu dəfələrlə bəyan etmişdir. Dağlıq Qarabağ ermənilərinin öz müqəddəratını təyin etmə hüququna gəlinə, rəsmi Bakı bu hüquqa hörmətlə yanaşır. Milli özünüdəyər - öz müqəddəratını təyin etmə prinsipi hər bir xalqın beynəlxalq hüquqda təsbit olunmuş müstəsna hüququdur. Lakin beynəlxalq normalara görə, müstəqil dövləti olmayan xalqlar da müəyyən hüquqi çərçivədə müqəddəratlarını təyin etmək iddiası ilə çıxış edə bilərlər. Erməni xalqının isə müstəqil dövləti var və bu baxımdan, Dağlıq Qarabağdakı separatçı erməni rejiminin belə bir iddia ilə çıxış etməsinin hüquqi-siyasi əsasları yoxdur: "Azərbaycan ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına heç vaxt razılıq verməyəcəkdir. Dağlıq Qarabağda yaşayan insanlara, ermənilərə və oraya qayıdacaq azərbaycanlılara yüksək özünüidarə statusu verilməlidir. Bu barədə də

danışıqlar zamanı bütün mərhələlərdə - 1990-cı illərdə, indiki zamanədə dəfələrlə Azərbaycan rəhbərliyi öz sözünü demişdir. Dünyada və Avropada olan ən yüksək muxtariyyət statusu öyrənilə bilər, - daha doğrusu, biz buna hazırıq, biz buna gedəcəyik və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edilsə, eyni zamanda, nəhayət, bölgədə sülh yaranacaq və iki ölkə arasında gələcəkdə münasibətlər normallaşa bilər".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hesab edir ki, Dağlıq Qarabağ ermənilərinin "öz müqəddəratını təyin etmə" iddiası reallıqdan tamamilə uzaqdır. Cənab İlham Əliyevin sözlərinə görə, SSRİ dağıldıqdan sonra separatizm postsovet məkanında inanılmaz dərəcədə siyasətin aparıcı amilinə çevrilmiş, bəzi hallarda hətta "milli-azadlıq hərəkatı" kimi qondarma və saxta məzmun almışdır. Reallıqda isə bu münaqişələrin kökündə millətlərin öz müqəddəratını təyin etməsi arzusu deyil, ərazi ilhaqı, təcavüzkarlıq niyyəti dayanır.

Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyanın son açıqlaması təcavüzkar dövlətdə Azərbaycan Prezidentinin mövqeyinin qəbul olunduğunu, realist düşüncə nümayiş etdirən, yaranmış vəziyyətdən, beynəlxalq praktikanın və regionda qüvvələr nisbətinin dəyişməsi reallıqlarından düzgün nəticə çıxaran siyasətçilərin mövqeyinin gücləndiyini göstərir. Serj Sarkisyanın elə həmin görüşdə "siyasətçilər özlərində cəsarət tapıb xalqa həqiqəti deməlidirlər" fikri bir daha bunu sübut edir. Bir çox Ermənistan rəsmilərinin mövqeyi, bəyanatları artıq kəskinliyi ilə seçilmir, onlar dünya siyasətinin reallıqlarına uyğun hərəkət etməyə başlayıblar. 2008-ci ilə Ermənistanda prezident seçkilərinin keçiriləcəyini, ənənəvi olaraq seçkilər dövründə Ermənistan hakimiyyətinin və müxalifətinin Dağlıq Qarabağ kartından istifadə etdiyini nəzərə alsaq, təcavüzkar dövlətin siyasətçilərinin və vəziyyətə təsir etmək imkanları geniş olan bir sıra rəhbər dairələrin mövqeyində dəyişikliklərin səbəblərini təsvir etmək mümkündür.

Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycanın haqlı və prinsipial mövqeyi getdikcə güclənir. Bu günə kimi Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı danışıqlar məhz Azərbaycanın ərazi bütövlüyü kontekstində aparılmış və Azərbaycan Prezidentinin, diplomatiyasının söyləri artıq bəhrəsini verməyə başlamışdır. Beynəlxalq arenada Azərbaycanın mövqeyi gücləndikcə, ölkəmizin haqlı mövqeyi daha geniş dəstək qazandıqca, beynəlxalq təşkilatların, aparıcı dövlətlərin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyan bəyanatlarının sayı artdıqca, erməni lobbisinin söyləri iflasa uğrayır, onun beynəlxalq arenada, həmçinin Ermənistanın özündə ictimai rəyi çaşdırmaq imkanları tükənir.

Gözləyirdilər, amma yanlışdılar. Üstəlik, Terri Devis bir daha təsdiqləmişdir ki, beynəlxalq birlik Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın işğal altında olan torpağı kimi tanıyır və orada keçirilməsi nəzərdə tutulan qondarma "prezident seçkiləri" qanunsuzdur. Terri Devis müstəqillik əldə etmiş İngiltərə müstəmləkələri ilə Qarabağ arasında oxşarlıq olduğunu iddia edən erməni siyasətçilərinə xatırlatmışdır ki, Qarabağ müstəmləkə deyil, Azərbaycanın bir hissəsidir. O, daha

sonra əlavə etmişdir ki, ölkəsinin tarixində "bir müstəsna hal olmuşdur - Şimali İrlandiyanın Birləşmiş Krallıqdan ayrılmasına imkan verilməmişdir".

Avropa Şurasının Baş katibi bu yaxınlarda demişdir: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə ATƏT-in Minsk qrupu məşğuldur, Avropa Şurası bilavasitə bu məsələ ilə məşğul olmur.

Bundan əlavə, həmin problemin ətrafında çətinliklər çoxdur. Regionda o qədər seçkilər keçirilir ki, münaqişənin tənzimlənməsi çətinləşir. Ermənistanda seçkilərin gedişində əldə edilmiş nisbətən yaxşı nəticələr bu məsələnin həllinə müsbət təsir göstərə bilər". O, qondarma "DQR"-də keçirilən seçkiləri bir daha pisləmişdir: "Dünya ictimaiyyəti Dağlıq Qarabağı tanıyır, o, ayrıca bir ölkə deyil, orada keçirilən seçkilər tanınmayıb və tanınmayacaqdır".

Görünür, ermənilər Avropa Şurasında hay-küylə nəyəsə nail olmağı qərara almışlar, belə olmasaydı, onların Yerevanda keçirilmiş mətbuat konfransda keçirilmiş mətbuat konfransında AŞ-nin baş katibinə həmlələrini necə izah etmək olar?

Həmin mitinqdə deyilmişdir: "Terri Devisin Azərbaycan neftində ciddi şəxsi marağı var, ona görə də Ermənistanda bu cür bəyanatlarla çıxış edir..."

"DQR" separatçılarının lideri də buna oxşar fikirlər söyləmişdir: "Terri Devisin bəyanatları erməni xalqının mənafelərinə uyğun deyildir". Guya Ermənistanın indiki hakim dairələrinin əməlləri, "özgə cür düşünmək" hallarının qarşısının qətiyyətlə alınması, yuxarı eşelonun elektrota münasibətdə yeritdiyi siyasət erməni xalqının mənafelərinə zidd deyildir. Bəlkə Ermənistanın başlıca və çox güman ki, yeganə həqiqi düşmənləri olan daşnəklərin öz ölkəsini məruz qoyduğu regional iqtisadi izolyasiya bu xalqın mənafelərinə uyğundur.

Ermənistanın prezidenti Serj Sarkisyan Qarabağ probleminin tənzimlənməsi barədə erməni tərəfin mövqeyini bu yaxınlarda belə səsləndirmişdir: "Dağlıq Qarabağ xalqının öz müqəddəratını təyin etmək hüququ beynəlxalq miqyasda tanınmalı və bu hüququn reallaşdırılması üçün şərait yaradılmalıdır. Ermənistan və "DQR"-in müştərək sərhədi olmalı" və "DQR" əhalisinin və onun sərhədlərinin təhlükəsizliyi təmin edilməlidir. Serj Sarkisyan bu məsələdə erməni tərəfin mövqeyini bəyan edərkən, deyəsən, bir detallı dəqiqləşdirməyi yaddan çıxarmışdır.

O, "Dağlıq Qarabağ xalqı" dedikdə nəyi nəzərdə tutur? Deyəcəksiniz ki, bu, onsuz da aydındır. Haqlısınız, aydın olmağına aydındır, lakin hüquqi qaydalara müvafiq deyildir- əlbəttə, əgər Serj Sarkisyanın bu anlayışlardan, ümumiyyətlə, xəbəri varsa. Bəs öz torpaqlarından, əsrlər boyu ata-babalarına mənsub olmuş tarixi vətənidən qovulmuş azərbaycanlıların hüquqları necə olsun?

Nədənsə, bu faktı nəzərə almırlar.

"DQR" separatçılarının lideri Bako Saakyan hesab edir ki, bu qondarma "respublikada" iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi onun beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmasına nail olmağa imkan verir: "Biz yaxşı başa düşürük ki, iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş, səmərəli idarətmə sistem və güclü ordusu olan ölkənin (?)

sivilizasiyalı dünyada ləyaqətlə təmsil olunmaq və beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmağa nail olmaq şansı çoxdur". Görəsən, hansı iqtisadiyyatın inkişafından söhbət gedir? Hərçənd Saakyan daha sonra əsas sektor kimi kənd təsərrüfatının adını çəkmişdir. Nə deyəsən, tut arağı çəkilməsinə və ən başlıcası, bu məhsulun istehlakına görə onlar, həqiqətən birinci yeri tuturlar.

Bako Saakyan dünya ermənilərinin "Hayastan" fondu tərəfindən Los-Ancelesdə təşkil edilmiş təqdimat mərasimindəki çıxışında demişdir ki, Dağlıq Qarabağ heç vaxt Azərbaycanın tərkib hissəsinə çevrilməyəcəkdir. Onun oraya səfərindən məqsəd isə diaspordan pul dilənmək idi: "Biz artıq formalaşmış ənənələri davam etdirərək Arsax (onlar Dağlıq Qarabağı belə adlandırırlar) ilə diaspor arasında əməkdaşlığı müvafiq səviyyəyə çatdırı bilərik. Əminəm ki, biz Arsaxın hər bir erməninin fəxrinə çevrilməsi, onun həmişə müstəqil, qüdrətli və ermənilərə bənzər olmasına üçün lazım olan hər şeyi birlikdə edə bilərik". Görünür, qarşılıqlı əməkdaşlıq dedikdə pul dilənməyi başa düşmək lazımdır: dünya ermənilərinin "Hayastan" fondu Ermənistanın və Dağlıq Qarabağın kəndləri üçün artıq 1,4 milyon avro vəsait toplanmışdır. Avropa fonduunun (15-18 noyabr) nəticələrinə görə, 1,1 milyon avro toplamışdır. Argentinada fonduun nəticəsində 250 min dollar yığılmışdır. Bu da son hədd deyildir. Valyuta toplanması davam edir. Xatırladaq ki, 2006-cı il noyabrın 23-də keçirilmiş telemarafon zamanı 13,7 milyon dollar ianə edilmişdir. Bu pulların silah alınması və miskin bir gərkəm alaraq xaricdəki soydaşlarına əl açan, onların gözlərini yaşardan, eyni zamanda öz separatçılıq hərəkatlarına azərbaycanlılarla birgə yaşamağın mümkün olmaması ilə bəraət qazandırmaya çalışan dünya miqyaslı dilənçi Bako Saakyanın arzulanmış "güclü ordu" yaradılmasına sərf edilməyəcəyinə heç bir zəmanət yoxdur.

Ermənistanın prezidenti bu məsələdə daha irəli gedərək, Qarabağ münaqişəsinin səbəbini dini amillə izah etmişdir.

"Biz uzun müddət bu amili nəzərə almamağa, onun barəsində danışmamağa çalışmışıq, özü də təkcə Türkiyə ilə münasibətlərdə deyil, qonşu Azərbaycanla münasibətlərdə də. Lakin bizim istəyimizə rəğmən, bu amil mövcuddur və o, kifayət qədər sanballı amildir. Əgər bu məsələyə minilliklər kəsiyində baxsaq, bəlkə də, bizim münaqişənin yeganə səbəbi dini amildən ibarətdir". Bu sözlər Serj Sarkisyanın "Los Angeles Times" qəzetinin redaksiya şurası üzvləri ilə görüşünün stenogramından götürülmüşdür.

Ermənistanın prezidenti sonradan özünün bu sözlərindən imtina edərək bildirmişdir ki, onun dediklərini düzgün yozmamışlar ki, Qarabağ problemi dini zəminə malikdir. Lakin onun iddiasına görə, Qarabağ münaqişəsində dini amil də vardır. Ermənistandakı bütün kütləvi informasiya vasitələri və ABŞ-ın bəzi nəşrləri onun bu sözlərini sitat gətirmişdir. Bununla da xoruzun quyruğu göründü.

"İsrail-Azərbaycan" Beynəlxalq Assosiyasının baş direktoru Lev Spivak bu "problem" barədə öz mövqeyini belə səciyyələndirmişdir. "Tolerantlıq" - Azərbaycan xalqının səciyyəvi cəhətidir və bu fikrə yalnız obyektiv informasiyaya

malik olmayan adam etiraz edə bilər. Statistik məlumatlara görə, Azərbaycanda 141 xalqın nümayəndələri yaşayır, onlardan 22-si yığcam halda məskunlaşmışdır. Səciyyəvi haldır ki, əsrlər boyu etnik azərbaycanlılarla yanaşı yaşayan bu xalqlar assimilyasiyaya məruz qalmamışdır, onların hər biri öz dilini, ənənələrini, mədəniyyətini qoruyub saxlamışdır".

İndi isə Azərbaycan dağ yəhudiləri icmasının sədri Semyon İxilovun bu barədə fikirləri ilə tanış olun: "Bizdə tolerantlıq o qədər yüksəkdir ki, o, bütün dünya üçün nümunədir. Dirlərə münafiqşələrə gəldikdə isə, mən bu yaşında Azərbaycanda belə münafiqşələr olmasını xatırlamıram. Necə demək olar ki, Azərbaycanda hansısa bir dinə təzyiq göstərilir? Məgər bu yalandır? Hamımızın yaxşı yadındar ki, ermənilər burada hamıdan yaxşı yaşayırdılar: Onlar Bakının ən yaxşı rayonlarındakı ən yaxşı mənzillərdə yaşayır, idarəetmə orqanlarında, tikintidə, xidmətlər sahəsində, iri sexlərdə rəhbər vəzifələr tuturdular..."

Noyabrın 16-da Bakıda Beynəlxalq tolerantlıq gününə həsr edilmiş konfrans keçirilmişdir. Həmin konfransda Azərbaycanın bütün konfessiyalarının nümayəndələri çıxış etmişlər.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri A.Paşazadə öz çıxışında demişdir, "Etnik və dini cəhətdən rəngarəng dövlət olan ölkəmizdə azərbaycanlılarla yanaşı, müxtəlif başqa millətlərin nümayəndələri də əsrlər boyu yaşamışlar. Son günlər Ermənistanın rəhbər dairələri Qarabağ probleminin guya din amili ilə bağlı olması barədə tamamilə cəfəng, sərsəm fikirlər söyləyirlər". A.Paşazadə ermənilərin bu məkrli hərəkətlərinə katolikos I Vazgenin sözləri ilə cavab vermişdir: "Qarabağ münafiqşəsinin dirlərə konflikt kimi təqdim olunması cəhdləri qəti yolverilməzdir və bunu edənələr Yaradan qarşısında ən ağır günah işlətmiş olurlar".

Hədsiz ambisiyaları ucbatından özləri özlərini çıxılmaz vəziyyətə salmış ermənilər onların fikrincə, sonuncu dəlilə - XXI əsr üçün əsla məqbul olmayan din amilinə əl atmağı qərara almış və islam ilə xristianlıq arasında qarşıdurma yaratmaq həddinə yuvarlanmışlar. Görünür ki, onlar dünyada baş verən proseslərdən bixəbərdirlər və inkişaf etmiş dövlətlərin xüsusi əhəmiyyət verdiyi prinsiplərdən çox uzaq düşmüşlər.

İsraildəki "IC public relations research" institutunun direktoru, informatika üzrə professor Lev Spivak Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münafiqşəsi probleminə danışarkən demişdir: "Separatçı və terrorçu təşkilatların əksəriyyəti öz hərəkətlərinə bəzən çox bələğətli və inandırıcı təsir bağışlayan tarixi ritorika ilə bəraət qazandıрмаğı üstün tutur, bu halda "azadlıq", "ədalət", "tapdalanmış milli ləyaqət" və s. kimi yüksək anlayışlardan bacarıqla istifadə edirlər. Bizim ulu babalarımız separatçılarla heç vaxt danışıq aparmamışlar".

Məlum olmuşdur ki, siyasi tədbirlər üzrə Ermənistan-Amerika komissiyası (ARMENPAC) əsasən ABŞ prezidenti vəzifəsinə namizədlərə göndərilməsi nəzərdə tutulan anketlər hazırlamışdır. Həmin namizədlər ermənilər üçün "Həyatı əhəmiyyət" kəsb edən "erməni soyqırımı", "Dağlıq Qarabağ münafiqşəsinin

tənzimlənməsi" və bir sıra başqa məsələlər barədə özlərinin dəqiq mövqeyini göstərməlidirlər. Doğrudan da, həyasızlığın həddi olmazmıx...

Noyabrın 20-də Yerevanda keçirilən mətbuat konfransında Ermənistanın sabiq baş naziri, Milli Demokratik İttifaqın lideri Vazgen Manukyan Ermənistanın indiki iqtidarını tənqid edərək demişdir: "Bu gün Azərbaycan Ermənistandan çox-çox üstündür. İlk növbədə onun nefti və nüfuzlu dostları var, iqtisadiyyatı sürətlə inkişaf edir. Azərbaycan o qədər güclənə bilər ki, Ermənistan bir anda marginal ölkəyə çevrilər və onda Qarabağ məsələsi öz-özünə həll edilər".

QUBA YƏHUDİLƏRİ DƏ ERMƏNİ VƏHŞİLİYİNƏ MƏRUZ QALMIŞLAR

Quba məzarlığı tədqiq olunduqca "əzabkeş" ermənilərin qəddar və quduz simasının yeni-yeni çalarları üzə çıxır. Dağ yəhudilərinin yaşadığı Qırmızı qəsəbə ilə üzbəüz Qudyalçayın sahilindəki yamacda yerləşən şəhər stadionunda təmir işləri aparılarkən təsadüfən üzə çıxmış bu məzarlıq ilk öncə təmirçilərin və yerli sakinlərin diqqətini cəlb etmişdir. Bundan xəbər tutan rayon rəhbərliyi dərhal zəruri tədbirlər görmüş, ilk növbədə ərazinin mühafizəsi təşkil edilmişdir. Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun əməkdaşları ərazidə geniş qazıntı və tədqiqat işlərinə başlamışdır.

Ekspedisiyanın rəhbəri Qəhrəman Ağayevin komissiyaya verdiyi məlumatlara görə, indiyədək məzarlıqdan 135 insan kəlləsi tapılmışdır. Quba Rayon Prokurorluğunda faktla bağlı araşdırmalar aparılır. Aşkar edilmiş nümunələr ekspertiza üçün Ədliyyə Nazirliyinin Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinə göndərilmişdir.

Mütəxəssislər bu fikirdə yekdildirlər ki, kütləvi məzarlıqda aşkar edilmiş nümunələr vəhşi erməni-daşnak vandalizminin izləridir.

1918-ci ilin mart-aprel aylarında erməni millətçiləri daşnak, bolşevik, sosialist və bu kimi siyasi maskalar altında Azərbaycan xalqına qarşı kütləvi qırğın aksiyası təşkil etmişlər. Həmin dövrdə erməni hərbiçiləri təkcə Quba bölgəsində 10 mindən çox insanı qətlə yetirmiş, dinc əhali olmasın əzab və əziyyətlərə məruz qalmışdır. Zahirən kommunist, daxilən qatı millətçi olan Şaumyanın birbaşa göstərişi ilə qəddar daşnak Hamazaspın başçılıq etdiyi erməni hərbi qüvvələri Quba qəzasında 122 kəndi yandıraraq yerlə-yeksan etmişlər.

Quba rayonu dağ yəhudiləri dini icması idarə heyətinin sədri, 75 yaşlı Boris Sumanduyevin dediyinə görə, o vaxt Qubada yaşayan dağ yəhudiləri də erməni vəhşiliyinə məruz qalmışdır. Hadisələrin baş verdiyi dövrlərdə Qubada və ətraf kəndlərdə 13 xalqın nümayəndəsi yaşayırdı. Məzarlıqda tapılan insan kəllələrinin ölçüləri göstərir ki, bu soyqırımı aktıdır, yəni qatillər heç kimə - uşaq, qoca, qadın, çağa, cavan və s. fərq qoymadan qarşılıqlarına çıxan hər kəsi qırmışlar. Təbii ki, gözlərini qan örtmüş qatillər bu ərazidə yaşayan insanların milli mənsubiyyətinin

də fərqiñə varmamışlar. Bizim valideynlərimizin yaşadığı indiki Qırmızı qəsəbə yerləşdiyi məkana görə hadisələrin lap mərkəzində olmuş, bütün bu qırğın və qovğalar bizim doğmalardan da yan keçməmişdir.

Mən çox sonralar, sovet dövründə doğulmuşam. Rəhmətlik atam Yusif kişi isə 1911-ci ildə anadan olub. 1918-ci ildə mart qırğını günlərində onun cəmi 7 yaşı olub və təbii ki, bu hadisələrin mahiyyətini həmin dövrdə o dərk edə bilməzdi. Sonralar isə kommunist rejimi bu mövzuda söhbət edənləri, milli ayrı-seçkilik təbliğatı aparan, "xalq düşməni" kimi bərk cəzalandırır və gedər-gəlməzə göndərirdi. Ona görə bizim dövrdə yaşayan nəsillər arasındakı təbii xalq yaddaşı zədələndi, arada böyük bir boşluq, manqurtluq dövrü yarandı. XX əsrin əvvəllərində inqilabi situasiyadan istifadə edib Azərbaycanda yaşayan xalqlara qarşı amansız zorakılıq etmiş millətçi erməni daşnakları sovet dönəmində üstü dəyişib "beynəlmiləlçi" oldular və öz günahlarını arxivlərdə ört-basdır etdilər. Lakin Quba məzarlığı hər şeyi açıb üzə çıxartdı. Bu məzarlıq tarixin böyük ittiham məhkəməsidir və ondan hamı ibrət götürməli, nəticə çıxarmalıdır.

Qırmızı qəsəbə bələdiyyəsinin sədri Nisim Nisimov deyir ki, mənim atam Hilil Nisimov qəsəbənin "canlı ensiklopediyası" idi. O deyirdi ki, yəhudilər neçə əsrdir azərbaycanlılarla bir yerdə yaşayır. Biz dağ yəhudiləri 280 ildir burada, Qubanın gündöğənində məskən salmışıq. Birgə yaşayır, birgə kədərlənirik. Təbii fəlakətlərə də birgə sinə gəririk, ictimai fəlakətlərə də. Sel gələndə, zəlzələ olanda, dolu düşəndə təbii fəlakət heç birimizə fərq qoymur. O cümlədən, yağ düşməni də bizi fərqləndirmir. Təbiətimiz, suyumuz, havamız eyni olduğu kimi, dostlarımız, düşmənlərimiz də birdir. Odur ki, Quba kütləvi soyqırımı məzarlığı da bizim şərikli dərdimizdir. Yəqin ki, gələcək elmi tədqiqatlar da bunu bir daha sübut edəcək. Qətlə yetirilənlər arasında kimin çox, kimin az olması isə mahiyyəti dəyişmir.

AZƏRBAYCAN TERRORİZMDƏN ƏN ÇOX ƏZİYYƏT ÇƏKƏN DÖVLƏTLƏR SİRASINDADIR

Müasir dövrdə terrorizm bütövlükdə dinc yaşamağın başlıca təhlükəsinə çevrilməklə sivilizasiyaya ən ciddi və qlobal təhlükədir. Dağıdıcı və ölçüyəgəlməz xarakteri ilə sərhəd tanımayan, ciddi sosial, siyasi, psixoloji təsirlər doğuran dəhşətli terror cinayəti eyni zamanda iqtisadi tərəqqi və inkişafın qarşısını alır. Terrorizmin getdikcə qlobal xarakter daşması öz növbəsində bu təhlükəyə qarşı mübarizədə beynəlxalq ictimaiyyətin səylərinin birləşdirilməsi zəruriliyini artırır. Uzunmüddətli planda beynəlxalq terrorizmlə mübarizənin məqsədi yalnız ayrı-ayrı terrorçu təşkilat, qrup yaxud şəxslər deyil, həm də onu doğuran səbəb və mənbələrin aradan qaldırılmasıdır.

Rəsmi Bakı məlum 11 sentyabr hadisələrindən sonra terrorizmə qarşı daha barışmaz mövqə tutmuş, antiterror koalisiyasının fəal üzvünə çevrilmiş

Azərbaycan son 6 ildə Əfqanıstanda və İraqda sülhməramlı missiya yerinə yetirir. Azərbaycan əsgərinin bu gün NATO qoşunları tərkibində sülhməramlı missiyada iştirakı rəsmi Vaşinqtonu tam razı salır. Beynəlxalq terror təşkilatlarına qarşı mübarizəni nəzərdə tutan bir sıra konvensiyalara, müqavilələrə qoşulan Azərbaycan öz qanunvericiliyini həmin sənədlərə uyğunlaşdırmaq istiqamətində də bir sıra tədbirlər həyata keçirmişdir. Rəsmi Bakı terrorizmlə mübarizə sahəsində BMT-nin 11 beynəlxalq-hüquqi, o cümlədən 1970-ci il "Hava nəqliyyatının qanunsuz zəbtinə qarşı mübarizə haqqında", 1971-ci il "Mülki aviasiyaanın təhlükəsizliyinə qarşı yönəlmiş qanunsuz aktlarla mübarizə haqqında", 1973-cü il "Beynəlxalq müdafiədən istifadə edən şəxslərə, o cümlədən diplomatik agentlərə qarşı cinayətlərin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında", 1979-cu il "Girovların götürülməsi ilə mübarizə haqqında Beynəlxalq", 1997-ci il "Bomba terrorizmi ilə mübarizə haqqında Beynəlxalq" konvensiyalara və digər sənədlərinə qoşulmuşdur. Azərbaycan Respublikası həmçinin terrorizmə qarşı mübarizə sahəsində 10 Avropa sənədinə imza atmışdır. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 214-cü maddəsində terrorçuluğa görə cinayət məsuliyyəti nəzərdə tutulmuşdur. Maddədə sadalanan hərəkətləri öz xarakteri və ictimai təhlükəlilik dərəcəsi ilə bağlı ağır və xüsusi ağır cinayətlərə aid edilmişdir.

Cinayət törətmiş şəxslərin cinayət məsuliyyətindən yayınmasının qarşısını almaq məqsədilə 15 may 2001-ci ildə "Ekstradisiya haqqında" qanun qəbul edilmişdir. Həmin qanuna görə terrorçuların cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi məqsədilə onların əməllərinin siyasi xarakterli cinayətlər kimi təsfi edilməsi qadağan olunur. Bundan əlavə, fəaliyyətdə olan qanunvericilikdə nəzərdə tutulan əsaslara görə terrorçuların ekstradisiyasından imtina edildikdə, onlar Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə əsasən məsuliyyətə cəlb oluna bilərlər. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 12.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, terror aktı törətmiş şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə və hazırkı Məcəllə ilə cəzalandırıla bilərlər.

Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə bəyan etdiyi kimi, Azərbaycan Respublikası terrorizmdən ən çox əziyyət çəkən dövlətlər sırasındadır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi başlayandan təcavüzkar Ermənistan Azərbaycan ərazisində 32 terror aktı həyata keçirmiş, nəticədə 2000-dən çox insan həlak olmuşdur. Ermənistanın dövlət səviyyəsində dəstəklədiyi terror aktı Azərbaycan ərazisinin ilhəqına yönəlmişdir. Müxtəlif beynəlxalq terror təşkilatları üzvlərinin sığınacaq tapdıqları Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri silah və narkotik vasitələrin tranzit, çirkli pulların yuyulması üçün istifadə edilir. Bu faktlar nüfuzlu beynəlxalq qurumların, o cümlədən BMT-nin, ATƏT-in, ABŞ-ın Dövlət Departamenti və başqa beynəlxalq qurumların hesabat sənədlərində də öz əksini tapmışdır. Araşdırmalar nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, son illərdə Azərbaycanda həbs edilmiş təxribatçı və terrorçuların böyük əksəriyyəti Ermənistanda və qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasında hazırlıq keçmiş,

silah-sursat və maliyyə dəstəyi almışlar. Bu faktların prosesual qaydada sübuta yetirilməsi Ermənistan dövlətinin iyrenc və məkrli siyasət yürütdüyünü bir daha təsdiqləyir.

Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, terrora qarşı mübarizəni çətinləşdirən, terrorçuların bazarlarını müəyyən etməyə imkan verməyən başlıca səbəblərdən biri də məhz separatçı rejimlərin qeyri-qanuni, nəzarətsiz zona formalaşdırmasıdır:

"...Terrorizm və təcavüzkar separatizm özlüyündə bir bələnin iki üzüdür. GUAM-ın üzvü olan 4 ölkədən üçünün ərazi bütövlüyü pozulmuşdur, bu ölkələrdə təcavüzkar separatizm etnik təmizləməyə gətirib çıxarmışdır. Bunun nəticəsində Moldova, Gürcüstan və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü pozulmuşdur. Beynəlxalq hüququn əsas normaları və prinsipləri pozulmuşdur, onları pozan tərəflər, təəssüf ki, nə beynəlxalq qınağa, nə ictimai qınağa, nə də sanksiyalara məruz qalırlar. Halbuki, görürük ki, dünyanın digər regionlarında buna oxşar proseslər gedir, sanksiyalartəbiiq edilir, dünya birliyi birləşir və təsirli tədbirlər görür. Bizim ölkələrimizdə isə öz torpağında yaşamış insanlar öz yurdlarından qovulmuş, etnik təmizləməyə məruz qalmışlar. Təəssüf ki, biz ərazi bütövlüyümüzün bərpasına nail ola bilmirik".

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin xalqımızın milli mənafeyinə uyğun ədalətli həllində bütün potensial imkanlardan istifadə edilməsi, düşmənin kəşfiyyat-pozuculuq, terror-təxribat və təbliğat sahəsindəki fəaliyyətinin qarşısının alınması, səmərəli əks-təbliğatın təşkili istiqamətindəki adekvat tədbirlər dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin milli maraqların hərtərəfli təminatı sahəsində qarşıya qoyduğu başlıca tələblərdəndir. Azərbaycanı Avropa Şurası Parlament Assambleyasında təmsil edən parlament nümayəndə heyətinin üzvləri son illərdə Ermənistanın terrorçuluğu dövlət səviyyəsində dəstəkləməsilə bağlı aşkar edilmiş bir sıra konkret faktlarla təcavüzkar ölkənin ifşasına tam nail olmuşlar. Ermənistanın xüsusi xidmət orqanlarının "ASALA", "Daşnaksütyun" və digər terror təşkilatları ilə əlaqədar olması tam mənası ilə sübuta yetirilmişdir. Bütün bunlar isə Ermənistanın beynəlxalq humanitar hüququn ən ali norma və prinsiplərini çox kobud şəkildə pozan, dövlət səviyyəsində terrorçuluğu, soyqırımını dəstəkləyən ölkə olduğunu, etnik təmizləmə siyasəti yeritdiyini bir daha təsdiqləyir.

DÖVLƏTÇİLİK TARİXİMİZƏ QARŞI TERROR

Azərbaycanın gündən günə güclənməsi, dünya birliyində söz sahibinə çevrilməsi, ölkədə həyata keçirilən, geniş islahatlar, quruculuq və abadlıq işləri erməni işğalçıları getdikcə daha artıq təşvişə salmaqdadır. Regionla bağlı dünya miqyaslı layihələrdən kənarda qalan və çıxılmaz vəziyyətə düşən Ermənistan Dağlıq Qarabağla bağlı ərazi iddialarına haqq qazandırmaq və onu reallaşdırmaq

üçün terrordan başlamış, Azərbaycan xalqına qarşı etnik qarşıdurma çağırışların və saxtakarlığa qarşı ən çirkin əməllərə əl atır. Erməni təcavüzkarları öz iyrənc əməllərini həyata keçirmək üçün Rusiyadakı havadarlarından tutmuş, Dağlıq Qarabağdakı tanınmamış, terrorçu-separatçı rejimi nümayəndələrinə, sadvalçılara qədər hamıdan istifadə edirlər.

Ermənilər "erməni-sadval qardaşlığı"na xüsusi diqqət yetirirlər. Bu "qardaşlıq"ın arxasında nələrin dayandığına diqqət yetirək. Ötən il sentyabrın 3-5-də antiazərbaycan əleyhdarlarının İrəvanda yığınaqları keçirilmişdi. Həmin "tədbir"də Dağlıq Qarabağdakı terrorçu-separatçı rejimin nümayəndələri də iştirak etmişlər. Əslində bu, konfrans deyildi. Azərbaycan əleyhinə heç bir əsası olamyan siyasi şou idi. Konfransı giriş sözü ilə açan Ermənistan Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti V.Barxudaryan açaraq bəyan etmişdi ki, tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd tarixi faktlardan siyasi məqsədlər üçün istifadə olunmasıdır. Azərbaycan xalqının və onun dövlətçilik tarixinin üstündən "xətt çəkən" erməni "alimi" Cənubi Qafqaz tarixini ancaq Ermənistan, Gürcüstan və Albaniya tarixi kimi qələmə vermişdir.

Barxudaryanın elmdən uzaq olan qərəzli və sərsəm çıxışını Şərqsünaslıq İnstitutunun direktoru F.Safrastyan daha da "dərindənirərək" bəyan etmişdir ki, guya Albaniya dövlətinin əsaslarını Ermənistan qoymuşdur. Məhz erməni etnosu Albaniya dövlətinin yaranması üçün çox güclü siyasi və mənəvi təkan vermişdir. Safrastyan dilə gələrək öz arzularını ifadə edərək Albaniyanın "yeni" sərhədlərini də müəyyənləşdirmişdir. Xəzər sahilləri, Kür və Arazın aşağı axarı torpaqlar. "Toplantı"da Ermənistan Elmlər Akademiyasının Şərqsünaslıq İnstitutunun Xristian şərq şöbəsinin müdiri Aleksan Akopyan İrəvana toplaşmış antiazərbaycan tör-töküntülərinin əsl niyyətini ifadə edərək demişdir: "SSRİ dağılandıqdan sonra yeni sərhədlər müəyyən edilmişdir. Şərqi Qafqaz xalqları olan avarlar və ləzgilər süni şəkildə iki yerə bölünmüşdür. Azərbaycan-Rusiya sərhədlərinə yenidən baxmaq lazımdır". Akopyan sadvalçı qardaşlarını Dağlıq Qarabağdan nümunə götürməyə həvəsləndirmiş, o Alban əlifbasını Mesrop Maştosun Ləzgi və ya udi dili əsasında yaratdığını iddia etmişdir. Bəli, bu erməni saxtakarlığının, erməni xislətinin bariz nümunəsidir. Erməni "qardaşlarının" bu sərsəm çıxışlarından ruhlanan tanınmış sadvalçı, Şeyx Şamil Fondunun idarə heyətinin üzvü, Albaniya tarixinə dair heç bir tədqiqatı olmayan Timur Aytberov Dağıstan xalqlarını ləzgilərlə birləşərək, Ləzgi dən dövləti yaratmağa çalışmışdır. Timur Aytberov işğalçı erməni "qardaşları" ilə birləşərək Azərbaycanın inzibati xəritəsində də "yeni" dəyişikliklər aparmağı - Quba ləzgi qəzası, Qəbələ nahiyəsi, Zaqatala dairəsi kimi muxtar qurumlar yaratmağı təklif etmişdir.

Ermənilərin dəyirmanına su tökən, Qafqaz xalqlarının tarixi qonşuluq - dostluq əlaqələrinin üstündən xətt çəkən Aytberov Azərbaycanda yaşayan qeyri türk əhalini itaətsizliyə çağırmış, xalqımızın ünvanına böhtan, təhqir soyləməkdən

belə çəkinməmişdir. Bir sözlə, Aytberov Dağıstanın Zori Balayanı rolunda çıxış etmişdir.

Erməni millətçilərinə yarışmaqda Ləzgi Milli Hərəkəti Ağsaqqallar Şurasının sədri Hacı Davud xüsusilə fərqlənmişdir. O Ləzgidilli xalqları 1200 il əvvəl davam etmiş Qafqaz Albaniyası dövlətinin "hüquqi varisləri" adlandırmış, ləzgidilli xalqların Ermənistanın ən qədim qonşuları olduqlarını xüsusi vurğulamışdır.

Rusiya Elmlər Akademiyası Şərqsünaslıq İnstitutunun ərəb ölkələri tarixi bölməsinin müdiri Alikber Alikberovun mövqeyi yalançı "albanşünaslar" ın haradan idarə olunduğunu sübut etmişdir. Albanşünaslıqdan və qafqazşünaslıqdan bixəbər olan Alikberov "xəbərdarlıq etmişdir ki, əgər vaxtında lazımı tədbirər görülməsə, gələcəkdə Rusiya Azərbaycan sərhədlərinə yenidən baxılması qaçılmaz olacaqdır".

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Tarix İnstitutunun Elmi Şurası adından hörmətli akademik Yaqub Mahmudov qeyd edir ki, bütün bunlar bir daha göstərir ki, İrəvanda keçirilmiş və guya Qafqaz Albaniyasının tarixinə həsr olunmuş "beynəlxalq konfransı" əslində, antiazərbaycan hay-küycülərinin növbəti yığınağından başqə bir şey deyildir. İşğalçı Ermənistan, tanınmamış terrorçu-separatçı Dağlıq Qarabağ rejiminin və sadvalçılardan Azərbaycan daxilində etnik qarşudurma yaratmaq və ölkəmizə qarşı yeni ərazi iddiaları irəli sürmək məqsədi ilə təşkil etdikləri bu siyasi şou müvafiq xüsusi xidmət orqanlarının əvvəlcədən düşünülmüş antiazərbaycan aksiyasıdır.

Azərbaycan tarixçiləri antiazərbaycan boşboğazların İrəvan yığınağında irəli sürdükləri və elmlə heç bir bağlılığı olmayan bütün iddialarını qətiyyətlə rədd edirlər. V.Barxudaryan, R.Safrastyan, A.Akopyan kimi araqarışdıranların Cənubi Qafqazın tarixində Azərbaycan dövlətləri və Azərbaycan xalqının rolunu inkar etmələri, qədim Azərbaycan dövləti olan "Qafqaz Albaniyası dövlətinin əsaslarını guya Ermənistanın və erməni etnosunun qoyması" barədə sayıqlamaları ancaq xəstə düşüncənin məhsuludur. Çünki tarixçilər deyil, tarixdən az-çox başı çıxanlar da çox yaxşı bilirlər ki, ermənilər Cənubi Qafqaza XIX əsrin əvvəllərində xüsusi məqsədlə çar Rusiyası tərəfindən köçürülmüşdür. Cənubi Qafqazda erməni dövləti ilk dəfə 1918-ci ildə Azərbaycan torpağında - keçmiş İrəvan xanlığının ərazisində yaradılmışdır. Belə olan halda, ermənilər hələ bizim eradan əvvəl Azərbaycan ərazisində "Albaniya dövlətinin əsaslarını necə yarada bilirdilər?!" Bunu ancaq erməni saxtakarları uydura bilirlər.

Qatı sadvalçılar olan T.Aytberov və H.Abdurəhimovun İrəvanda işğalçılar və terrorçu-separatçılarla ağız-ağıza verərək Azərbaycan xalqına və Azərbaycan dövlətinə qarşı nalayiq hərəkətlərinə və ölkəmiz daxilində etnik qarşudurma çağırışlarına gəldikdə, biz əminik ki, onlara layiq olduqları cavabı qardaş avar və ləzgi xalqlarının özü verəcəkdir. Çünki min illər boyunca Azərbaycan xalqı ilə eyni taleyi yaşayan, bir tikə çörəyini qan qardaşı kimi bölüşən, daşnaklar tərəfindən

törədilən soyqırımlarında qanları bir-birinin qanına qarışan avar və ləzgi xalqları dost-düşmənlərini yaxşı tanıyırlar.

İrəvandakı qızıqırdıcı çıxışları ilə erməni ağalarına daha çox yarınan "Şeyx Şamil Fondu" idarə heyətinin üzvü T. Aytberov "unutsa da", qardaş avar xalqı və digər dağstanlı qardaşlarımız unutmamışlar ki, sovet repressiyalarının ağır illərində Şeyx Şamili azadlıq hərəkatının başçısı kimi qiymətləndirən böyük Azərbaycan filosofu Heydər Hüseynov təqiblərə baxmayaraq, fikrindən dönməmiş və bu yolda canını qurban vermişdir. Biz ona da şübhə etmirik ki, sadvalçı "ağsaqqal" Hacı Abdurəhimov erməniləri ləzgilərin "ən qədim qonşuları" hesab etsə də, ləzgi xalqı özünün ən qədim qonşularını yaxşı tanıyır və 1918-ci ildə Quba-Qusar-Xaçmaz bölgəsində azərbaycanlılarla birlikdə ləzgiləri dəhşətli soyqırımına məruz qoyanları da unutmamışdır.

Ermənilərin tarixi saxtalaşdırmaq, Azərbaycan mədəniyyətinə zərbə vurmaq, onu özünüküləşdirmək, dağıdıcılıq siyasəti bu gün də davam edir.

Faktlara diqqət yetirəndə görürük ki, Qarabağın işğal altındakı şəhər və qəsəbələrində, o cümlədən Şuşada abidələrin dağıdılması, onların memarlıq əlamətlərinin dəyişdirilməsi, "arxeoloji qazıntılar" pərdəsi altında "erməniləşdirilməsi" bu ərazilərin və abidələrin Azərbaycana məxsusluğuna dair bütün əlamətlərin məhvinə yönəlmiş uzunmüddətli hədəflərdir. 1994-cü ildə imzalanmış atəşkəs sazişindən keçən 16 ildə baş verənlərin təhlili göstərir ki, bu müddət ərzində ermənilərin dağıtdığı abidələrin sayı hərbi əməliyyatların getdiyi illərdə dağıdılmış abidələrin sayından çoxdur. Nadir kolleksiyası olan Kəlbəcər tarix-diyarşünaslıq muzeyi, Şuşa, Laçın, Ağdam muzeyləri və başqaları dağıdılmış, onların eksponatları dünyanın müxtəlif ölkələrində satışa çıxarılmışdır. Məsələn, Natəvanın, Üzeyir Hacıbəyovun, Bülbülün güllələnmiş tunc heykəlləri Şuşadan aparılaraq sonradan Gürcüstanda satışa çıxarılmış və Azərbaycan hökuməti bunları 500 min dollara alıb Bakıya gətirmişdir.

Londondakı Sotbi hərracında Laçın tarix-diyarşünaslıq muzeyinə məxsus eksponat 80 min dollara satılmışdır.

İşğal olunmuş ərazilərdə ermənilərin vəhşiliklərindən biri ondan ibarətdir ki, onlar həmin abidələrdə və ayrı-ayrı tikililərdə Azərbaycan-müsəlman elementlərini erməni xaçı və yazıları ilə əvəz etmişlər. Çünki tarixi faktları saxtalaşdırmağa adət etmiş ermənilər indi də Qafqaz Albaniyası dövlətinin erməni etnosu tərəfindən yaradılması və deməli, həmin dövrə aid xristian abidələrinin də ermənilərə mənsub olması kimi sərsəm təbliğatla məşğuldurlar. Azərbaycan tarixçilərinin bununla bağlı bu günlərdə mətbuatda dərc olunmuş bəyanatında deyildiyi kimi, "Qarabağın yüz ildən çox müddət ərzində arxeoloji tədqiqi prosesində nə dağlıq, nə də düzən Qarabağda heç bir erməni yaşayış yeri, nekropolu, qalası və s. aşkar olunmamışdır. Azərbaycan arxeoloqlarının on illər boyunca apardıqları arxeoloji qazıntılar nəticəsində Qarabağ ərazisində paleolit dövrünə aid Azıx, Tağlar, Zar mağara düşərgələri, eneolit dövrünə aid

Çalağantəpə, Leylatəpə və s. abidələr, ilk tunc dövrünə aid Xankəndi, Üçoğlan, Göytəpə, Qarahacılı abidələri, orta tunc və son tunc dövrlərinə aid Üzərlikəpə, Xocalı, Dovşanlı, Axmaxı, Sırxavənd, Sarıçoban, Qarabulaq abidələri, habelə antik dövrə və ilk orta əsrlərə aid Covurqala və digər çoxsaylı abidələr aşkar edilmişdir. Dünya elmi ictimaiyyəti, o cümlədən erməni alimlərinin özləri də bütün bu tarixi abidələrin Azərbaycanın qədim sakinlərinə məxsus olduğunu birmənalı şəkildə qəbul etmişlər".

Qafqaz Albaniyası cənubda Araz çayından tutmuş, şimalda Dərbəndə kimi ərazini əhatə edirdi. Baxmayaraq ki, Albaniyada xristianlıq IV əsrdə dövlət dini elan edilmişdir, onun təbliği hələ I əsrdə başlamışdı. İndiki Şəki rayonunun Kiş kəndində yaradılmış kilsə alban kilsələrinin anası hesab olunurdu. Bu, təkcə Albaniya ərazisində deyil, eyni zamanda, Cənubi Qafqazda ilk kilsə idi.

Sonralar Albaniyanın birinci paytaxtı olan Qəbələdə, indiki Oğuz, Qax, Zaqatala, Balakən rayonları ərazisində və başqa yerlərdə kilsələr tikilmişdi.

Şimali Azərbaycan xanlıqları Rusiyaya birləşdirildikdən sonra erməni Qriqorian kilsəsinin Alban kilsəsinə qarşı məkrli siyasəti Peterburq Sinodu vasitəsilə onun fəaliyyətinə son qoyulmadan Qriqorian kilsəsinin bu siyasəti həm də xristian albanlarının və onların abidələrinin erməniləşdirilməsi siyasəti ilə müşayiət olunurdu. Lakin albanların çoxu buna qarşı çıxmış və islamı qəbul etmişdilər. Bu fakt XIX əsrə aid statistik məlumatlarla da sübut olunur. Həmin faktlar Rusiya imperiyasının nümayəndələri tərəfindən toplanılmış və çap etdirilmişdir. Özü də albanların islamı qəbul etməsi elə bir dövrdə baş verirdi ki, o vaxt Rusiyada müsəlmanların vəziyyəti xristianlara nisbətən çox əlverişsizdir. Bununla belə, albanlar erməniləşməyə yox, müsəlmanlığı qəbul edib alban olaraq qalmağa üstünlük verirdilər. Eyni zamanda, erməni kilsəsinin bütün təzyiqlərinə baxmayaraq, Azərbaycanın indiki Qəbələ və Oğuz rayonlarında yaşayan udilərin o vaxtkı nəsilləri erməniləşmədilər, öz dillərini və adət-ənənələrini saxladılar.

MÜNAQIŞƏNİN HƏLLİNİN ƏN OPTİMAL YOLUDUR

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Cənubi Qafqazda sülh və təhlükəsizliyi təhdid edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına və xalqımızın milli mənafeyinə uyğun həlli istiqamətindəki fəaliyyəti 2009-cı ildə daha da intensivləşmişdir. Münaqişənin həlli strategiyası ilə bağlı ulu öndərimiz Heydər Əliyevin beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanmaqda müəyyənləşdirdiyi prinsiplərdən çıxış edən dövlət başçısı cənab İlham Əliyev yeni siyasi mexanizmlərin tətbiqi yolu ilə prosesi Azərbaycanın milli maraqlarına uyğun irəliyə aparmağa müvəffəq olmuşdur. Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində doğma torpaqlarından didərgin düşmüş soydaşlarımızın problemlərinin müzakirəsinə həsr olunmuş son müşavirədə Prezident İlham Əliyev münaqişənin həlli ilə bağlı aparılan danışıqlara bir daha

aydınlıq gətirmiş, müəyyən qərəzli qüvvələrin əsassız fərziyyələrinə birdəfəlik son qoymuşdur. Dövlət başçısının dərin məzmunlu çıxışı növbəti dəfə təsdiqləmişdir ki, danışıqlar prosesi məhz Azərbaycanın milli maraqlarına cavab verən prinsiplər çərçivəsində aparılır.

Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə bildirdiyi kimi, təcavüzkar ölkə Azərbaycanın çox güclü, mobil və peşəkar orduya malik olduğunu aşkar duymalı və bu, psixoloji təsir amili aparılan danışıqların pozitiv məcrada getməsinə təmin etməlidir. Bununla yanaşı, Azərbaycan haqlı mövqeyini bundan sonra da müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda müdafiə etmək, Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin daha global miqyasda ifşasına nail olmaq, ideoloji-təbliğati sahədə psixoloji üstünlüyü ələ almaq üçün diplomatik fəaliyyətini davam etdirməlidir. Prezident İlham Əliyevin 2009-cü ildə münafiqənin həlli istiqamətində yeritdiyi siyasətin əsas mahiyyəti yenə də Ermənistanın mövqeyinin beynəlxalq hüquq baxımından əsassızlığını sübuta yetirmək, təcavüzkar ölkəni Cənubi Qafqazdakı dinamik inkişaf prosesindən, global enerji-kommunikasiya layihələrindən təcrid etmək, ən nəhayət, Azərbaycanın iqtisadi-hərbi qüdrətini artırmaqla qarşı tərəfin mövqeyinə təsir göstərməkdən ibarət olmuşdur. Dövlət başçısı İlham Əliyev qaçqınların problemlərinə həsr olunmuş son müşavirədə münafiqənin hərbi yolu həlli variantının aktuallaşa biləcəyini istisna etməmişdir: "...Hərbi sahədə biz tam hazırıq ki, öz doğma torpaqlarımızı işğalçılardan azad edək. Bundan sonra da hazırlaşacağıq, hərbi qüdrətmizi daha da artıracağıq və elə edəcəyik ki, bizim ordumuz Ermənistanın ordusundan on dəfə güclü olsun. Bu vəzifə qoyulub və biz buna nail olacağıq. Bizim gördüyümüz işlərin tarixi də göstərir, qarşıya hansı vəzifəni qoyuruqsa, onu da həll edirik. Vaxtilə mən deyəndə ki, bizim hərbi xərclərimiz bir milyard dollar olacaq, bəziləri buna inanmırdı. Amma indi bu reallıqdır və bu da son hədd deyildir. Biz həm peşəkarlığı artırırıq, hazırlığı artırırıq, həm də maddi-texniki bazanı artırırıq və hazırlaşırıq".

Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən gücləndirmək, respublikamızın hərbi büdcəsinin əhəmiyyətli dərəcədə artması fonunda danışıqlar prosesi də keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur. Ermənistan rəsmilərinin ictimai rəyə hesablanmış ənənəvi və populist bəyanatlarına rəğmən, son 4 ildə təcavüzkar dövlətin mövqeyində ciddi diplomatik geriləmələr müşahidə edilmişdir. Rəsmi Yerevan 2004-2009-cü illərdə ciddi diplomatik təpkilər qarşısında münafiqənin mərhələli həlli ilə bağlı müzakirələrə qatılmağa məcbur olmuşdur. Təcavüzkar dövlətin "Praqa prosesi", yəni "mərhələli həll" modeli ətrafında danışıqları davam etdirməsi rəsmi Bakının mühüm diplomatik nailiyyətlərindən biri kimi vurğulanmalıdır. Məsələnin mərhələli həlli prinsipi Minsk qrupu tərəfindən dəstəklənir və danışıqları aparan tərəflər - Ermənistan və Azərbaycan bu prosesin iştirakçısıdır. Prezident İlham Əliyev həmsədrlərin iştirakı ilə keçirilən danışıqların ərazi bütövlüyü prinsipi çərçivəsində aparılmasını da haqlı olaraq Azərbaycanın mühüm uğuru kimi dəyərləndirir.

Azərbaycan Prezidenti son müşavirədə münaqişənin həlli prinsipləri ilə bağlı prinsiplial mövqeyini bir daha ortaya qoyaraq Dağlıq Qarabağ ermənilərinin "öz müqəddəratını təyin etmə" iddiasının tamamilə cəfəng və reallığa adekvat olmadığını vurğulamışdır. Belə ki, SSRİ dağıldıqdan sonra separatizm postsovet məkanında inanılmaz dərəcədə siyasətin aparıcı amilinə çevrilmiş, bəzi hallarda hətta "milli azadlıq hərəkatı" kimi qondarma və saxta məzmun almışdır. Reallıqda isə bu münaqişələrin kökündə millətlərin öz müqəddəratını təyin etməsi arzusu deyil, ərazi ilhaqı, təcavüzkarlıq niyyəti dayanır. Əlbəttə, milli özünüdərin - öz müqəddəratını təyin etmə prinsipi hər bir xalqın beynəlxalq hüquqda təsbit olunmuş müstəsna hüququdur və Azərbaycan dövləti bu hüquqa hörmətlə yanaşır. Lakin beynəlxalq normalara görə, müstəqil dövləti olmayan xalqlar müəyyən hüquqi çərçivədə öz müqəddəratını təyin etmək iddiası ilə çıxış edə bilərlər. Erməni xalqının isə müstəqil dövləti var və bu baxımdan, Dağlıq Qarabağdakı separatçı erməni rejiminin belə bir iddia ilə çıxış etməsinin hüquqi və siyasi əsasları yoxdur: "Azərbaycan ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına heç vaxt razılıq verməyəcəkdir. Dağlıq Qarabağda yaşayan insanlara, ermənilərə və oraya qayıdacaq azərbaycanlılara yüksək özünüidarə statusu verilə bilər. Bu barədə də danışıqlar zamanı bütün mərhələlərdə - 1990-cı illərdə, indiki zamanədə dəfələrlə Azərbaycan rəhbərliyi öz sözünü demişdir. Dünyada və Avropada olan ən yüksək muxtariyyət statusu öyrənilə bilər, - daha doğrusu, biz bunu bilirik və tətbiq oluna bilər. Əgər belə bir razılışma variantı olarsa, əlbəttə ki, biz buna hazırıq, biz buna gedəcəyik və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək, eyni zamanda, nəyahət, bölgədə sülh yaranacaq və iki ölkə arasında gələcəkdə münasibətlər normallaşma bilər".

Prezident İlham Əliyev faktlara əsasən qeyd edir ki, Dağlıq Qarabağda separatçı erməni rejimi formalaşanaq burada əhalinin böyük əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil etmişlər. Eyni zamanda bu muxtar vilayətdə rusların və digər millətlərin nümayəndələri də yaşamışlar. Belə olan halda həmin ərazidə yalnız ermənilərin öz müqəddəratını təyin etmək kimi iddia ilə çıxış etməsi yolverilməzdir. Azərbaycan Prezidenti bu reallıqdan çıxış edərək gələcəkdə Dağlıq Qarabağın statusunun müəyyənləşdirilməsi zamanı erməni icması ilə yanaşı, azərbaycanlı icmasının da maraqlarının və təhlükəsizliyinin əsas götürülməsini vacib sayır.

Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ üçün təklif etdiyi ən yüksək muxtariyyət statusu münaqişənin həllinə ən optimal yoldur və gec-tez separatçı rejimin havadarı olan Ermənistan bu reallıqla barışmalı olacaqdır. Cənab İlham Əliyev Dağlıq Qarabağa dünya miqyasında mövcud olan ən yüksək muxtariyyət statusunun verilməsi təklifini beynəlxalq hüquq normalalarına tamamilə adekvat hesab edir. Azərbaycan Prezidenti dəfələrlə bildirmişdir ki, Ermənistana və onun müdafiə etdiyi separatçı Dağlıq Qarabağ rejiminə bundan böyük güzəşt ola bilməz.

Müasir dövrdə iqtisadi maraqların daha üstün mövqelərə çıxıldığını nəzərə alsaq, münaqişənin həllində hansı tərəfin daha böyük təsir imkanlarına malik olduğunu təxmin etmək çətin deyil. Üstəlik, Ermənistanın təcavüzü ilə üzləşmiş Azərbaycanda yüksək döyüş qabiliyyətli, hərtərəfli təchiz olunmuş ordunun formalaşdırılması istiqamətində atılan addımlar son illərdə daha da intensivləşmişdir. Həyata keçirilən uğurlu islahatlar nəticəsində respublikamızın iqtisadi qüdrətinin ildən-ilə güclənməsi Prezident İlham Əliyevə bu sahədə ardıcıl tədbirlər həyata keçirməyə, hərbi xərcləri durmadan artırmağa imkan vermişdir. Dövlət başçısı ölkəmizin hərbi potensialının daha da gücləndirilməsi, bu prosesdə qabaqcıl dövlətlərin təcrübəsinə istinad olunması kimi mühüm məsələləri diqqət mərkəzində saxlamışdır. Azərbaycanın 2009-cü ilin dövlət büdcəsində ən böyük yəsait də məhz Azərbaycan Ordusu üçün nəzərdə tutulmuş, Prezident İlham Əliyevin vəd etdiyi kimi, ölkəmizin təkə hərbi büdcəsi bütövlükdə Ermənistanın dövlət büdcəsinə çatmışdır. Bütün bunlar isə 2009-cü ildə münaqişənin həlli ilə bağlı danışıqların Azərbaycanın maraqlarına uyğun keçməsinə şərtləndirən mühüm amillərdir.

Prezident İlham Əliyevin qaçqınların problemlərinə həsr olunmuş müşavirədə vurğuladığı kimi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində beynəlxalq hüquq və normaları, ədalət meyarı Azərbaycanın tərəfindədir və bunu dünya ictimaiyyəti də birmənalı təsdiq edir. Beynəlxalq birliyin tamhüquqlü üzvü olan Azərbaycan hələlik münaqişənin sülh yolu ilə həlli üçün səylərin davam etdirilməsini zəruri saysa da, ərazi bütövlüyünün pozulması ilə uzun müddət barışmaq niyyətində deyildir. Ermənistan münaqişənin hamılıqla qəbul olunmuş norma və prinsiplərlə həllinə razılıq verməyəcəyi, təcavüzkarlıq siyasətini davam etdirəcəyi təqdirdə, Azərbaycan öz torpaqlarını azad etmək üçün hərbi əməliyyatlara başlayacaqdır. Bu, Azərbaycan xalqının müstəsna hüququdur və onu heç bir dövlət bu yoldan çəkəndirə bilməyəcəkdir. Münaqişənin başlanmasının əleyhinə olan dövlətlər isə "ikili standartlar"dan əl çəkərək, ilk növbədə, təcavüzkar dövlətə təsir göstərməli, BMT qətnamələrinin icrasını təmin etməlidir.

QARABAĞ PROBLEMİ BEYNƏLXALQ ALƏMİN TƏHLÜKƏSİZLİYİNƏ, İQTİSADI MARAQLARA QARŞI YÖNƏLƏN TƏHLÜKƏDİR

«Keçmişini unudanı gələcək topa-tüfəngə tutar», - deyiblər. Tarix boyu unutqanlıığımız bizə baha başa gəlib. Zaman-zaman itirmişik, itkilərimizə yansaq da, onu yenidən təkrarlamışıq, yenidən həmin səhvləri təkrar etmişik. Vaxtilə Göycəni də, Zəngəzur mahalını da beləcə bağışlamışıq. Vətən, torpaq niskili bizi için-için göynətsə də, Sovet rejiminin "bir ailənin üzvüyük" prinsipindən kənara çıxa bilməmişik. Dəfələrlə, təkə bir əsrdə dörd dəfə soydaşlarımız öz doğma,

dədə-baba ocaqlarından, ev-əşiklərindən deportasiyaya məruz qalıblar. İrəvanda soydaşlarımıza divan tutublar, biz isə onlara "gözün üstə qaşın var" - deməmişik. Bir balaca xətirlərinə dəyən olubsa, həmin andaca havadarları tapılıb. Vaxtı ilə Azərbaycan KP MK-di işləyən bir nəfərin müsahibəsində deyilirdi ki, Mircəfər Bağırov birinci katib olanda bir erməni qadınını (MK-nın adı işçisi olub) işdən çıxarmışdı. Moskvadan Mikoyan Bağırova zəng vuraraq: "Sən orada milli ayrı-seçkilik edirsən", - deyə etirazını bildirmişdi. Həmişə belə olub və Qarabağın erməniləşməsi siyasətini də, necə deyərlər, burnumuzun ucunu da görməmişik. Gevorkov kimilər uzun müddət Qarabağa rəhbərlik edib, sözün əsl mənasında, sovinist siyasəti aparıb, azərbaycanlıları daim gözümçixdiyə salıb...

Zaman göstərdi ki, erməniləşmə siyasəti bizə çox baha başa gəldi. Ayılında birçə onun şahidi olduq ki, evimizin yuxarı başında əyləşdiriyimiz "qonaq" evimizi əlimizdən almaq istəyir. Elə də oldu. Azərbaycanın cənnət guşəsi sayılan Qarabağ əldən getdi.

1993-cü ildə xalqın yekdil tələbi, təkidi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev, Qarabağ məsələsinin həllində, yaranmış qarışıqlıqda çətinliklərlə üzləşdi. Azərbaycan hərbi bir "poliqon" u xatırladırdı. Özbaşınalıq, hakimiyyətsizlik son həddə çatmışdı. Əlisilahlı dəstələr, belə demək mümkünsə, qardaş qardaşla üz-üzə dayanmışdı. Nəhayət, böyük həyat təcrübəsinə, zəngin biliyə malik olan ümummilli liderimiz bu özbaşınalığa son nöqtə qoya bildi. Həmin zaman ən vacib addım hesab olunan atəşkəsə nail oldu, heç nədən hərbi təlim görməyən, silahla davranmağın nə olduğunu bilməyən gənclərimizi ölümün pəncəsindən qurtardı. Heydər Əliyev gözəl başa düşürdü ki, Azərbaycan təkcə erməni əsgərləri ilə yox, sovet hərbi birləşmələri ilə də müharibə aparır.

Biləcəridən o yana səsi çatmayan Azərbaycan dünya qarşısında aciz qalmışdı. Bütün dünyaya "qanqal" kimi səpələnən ermənilər isə öz lobbilərinin gücü hesabına böyük ustalıq və bicliklə dünya ictimaiyyətini çox böyük məharətlə aldada bilirdi. Heç kəsə, heç yana səsiz çatmırdı, əslində bu səsi eşidən də yox idi. Heydər Əliyev Azərbaycan xəritəsi ilə birlikdə bütün dünyanı dolaşdı, əlində çubuq bütün dünyaya başa saldı ki, bizim dərdlərimiz nədir. Hər yerdə də erməni lobbisinin gücünü görən dahi şəxsiyyət bütün dünyaya səpələnən 50 milyonluq azərbaycanlılara üz tutdu, onları sınaq hədəfinə çəkdi. Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı çağırıldı. Bu, Azərbaycan üçün çox böyük tarixi hadisə idi.

Ümummilli liderimiz dünyada Azərbaycan diasporunun yaranmasını qarşıya vacib bir məsələ kimi qoydu. Az bir zaman ərzində Azərbaycanı dünyaya, dünyanı Azərbaycana tanıtdı. Və sübut etdi ki, işimiz haqq-ədalət işidir. Bizim heç kəsin torpağında gözümüz yoxdur. Dünyanı buna inandırdı. Amma nə etmək olardı, dünyanın özündə də bir haqsızlıq kabusu dolaşmaqdadır, dünya özü də həqiqəti eşitməkdə və görməkdə aciz və gücsüzdür.

Çox təəssüf ki, torpaqlarımız azad olunacağı günü ümumilli liderimiz görə bilmədi, necə deyərlər, başlanan işi sona çatdırma bilmədi.

Prezident İlham Əliyev 2003-cü ilin seçki kampaniyası dövründə elan etmişdi ki, əgər Azərbaycan xalqı ona etibar edərsə, ona səs verərsə, prezident kimi fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri - Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli məsələsi, qaçqınların, məcburi köçkünlərin öz doğma yurd-yuvalarına qaytarılması olacaqdır. Öz sözüünə, verdiyi vədinə əməl edən prezident Qarabağ məsələsinin həllini daim diqqət mərkəzində saxlamış, bütün xarici səfərlərində, görüşlərində, dünya diplomatları ilə apardığı danışıqlarda həmişə Qarabağ münaqişəsini, qaçqın-köçkün problemini önə çəkmişdi.

"Dağlıq Qarabağ torpağı Azərbaycan torpağıdır. Azərbaycan torpaqlarında ikinci erməni dövlətinin yaranmasına heç vaxt imkan verməyəcəyik. Mən çox şadam ki, Azərbaycan cəmiyyətində bu məsələ ilə bağlı heç bir fikir ayrılığı yoxdur. Bəzi hallarda opponenrlərimiz istəyirlər bizi tənqid etsinlər ki, Qarabağ məsələsi niyə həll olunmur. Ona görə həll olunmur ki, bizi qane etməyən razılaşmaya heç vaxt getməyəcəyik. Ona görə həll olunmur ki, bütün təzyiqlərə baxmayaraq, prezident kimi mən Azərbaycan dövlətinə, Azərbaycan xalqına sərf etməyən razılaşmalara getməyəcəyəm". Bu fikirlərin müəllifi olan cənab İlham Əliyev prezident səlahiyyətlərini icra etdiyi dövr ərzində bütün istiqamətlər üzrə xalqa verdiyi vədləri yerinə yetirərək, sözü ilə əməlinin düz olduğunu öz əməli işi ilə sübut etmişdir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycan Respublikasının suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə riayət edilməsi əsasında diplomatik vasitələrin həlli, demək olar ki, cənab İlham Əliyevin xarici siyasətinin prioritetidir.

Azərbaycan Prezidenti bütün siyasi və diplomatik vasitələrdən istifadə edərək, problemin konstruktiv həllinə çalışdığını aydın və birmənalı şəkildə dünya ictimaiyyətinə nümayiş etdirir. "Nə vaxt Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqları düşmən tapdağından qurtaracaq, məcburi köçkünlərimiz öz isti ocaqlarına qayıdacaq. Bax onda Dağlıq Qarabağın statusuna baxılacaq", -söyləyən ölkə başçısı həmişə Azərbaycanın mövqeyinin beynəlxalq hüquq normalarına əsaslandığını, apardığımız mübarizənin haqq və ədalətli olduğunu söyləmişdir. Ermənistanın isə konstruktiv danışıqlardan boyun qaçırmaması, işğalçılıq siyasətini durmadan davam etdirməsi beynəlxalq təşkilatların, bir sözlə, bütün dünyanın diqqətindən yayınmır. Münaqişə ilə bağlı məsələnin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasının 59-cu sessiyasının gündəliyinə salınması, Avropa Şurasının 2005-ci il yanvar sessiyasında Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qəbul edilən qətnamədə Azərbaycan torpaqlarının ermənilər tərəfindən işğal olunma faktının təsdiqlənməsi, eyni zamanda, BMT-nin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qəbul etdiyi dörd qətnamənin yerinə yetirilməsi tələbinin səslənməsi Azərbaycan diplomatiyasının xarici siyasət sahəsində əldə etdiyi ən mühüm nailiyyətlərindən sayıla bilər. Mənfur

düşmənlərimiz həmişə bizi provakasiyalara çəksə də, Azərbaycan xalqı sülh tərəfdarı olmuş və bu problemi sülh yolu ilə həll etmək niyyətində olduğunu bildirmişdir. Azərbaycan Prezidenti də həmişə öz xalqının fikir və mövqeyini nəzərə almışdır. Dəfələrlə ən yüksək səviyyəli görüşlərində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişəsi yalnız və yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapa bilər, - söyləməklə prinsipial mövqedə olmasını bir daha sübut etmişdir. Amma çox təəssüf ki, Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi, danışıqların hər dəfə bir bəhanə ilə yarımçıq kəsilməsi, həmin ölkənin prezidentlərinin qeyri-ciddi mövqeyi üzülür, Özləri gülünc vəziyyətdə qalırlar. Tarix boyu güclü ordusu, möhkəm sərhədi olan ölkə yağlı düşmən tapdağında qalmayıb. İndi Azərbaycanın güclü orduya ehtiyacı var. Ərazisinin 20 faizi işğal altında olması, 1 milyondan çox vətəndaşının öz ata-baba yurdundan didərgin düşməsi deməyə əsas verir ki, ölkədə ordu quruculuğuna böyük diqqət yetirilməsi çox vacibdir. Möhtərəm İlham Əliyev bütün bu amilləri nəzərə alaraq, həmişə ordu quruculuğu məsələsini vacib bir məsələ kimi ön plana çəkmişdir.

Əgər 2003-cü ildə Azərbaycanın hərbi xərcləri 135 milyon dollar olmuşdusa, 2007-ci ildə bu məbləğ 1 milyard dollara çatdırılmışdır. Demək, Azərbaycanda dövlət büdcəsində hərbi xərclər birinci yer tutur. Elə düşmənlərimizi də qorxuya salan budur.

Bir daha əminliklə deməliyik ki, işğal altında olan torpaqlarımız cənab Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə azad olacaq, Azərbaycan tam şəkildə öz suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə nail olacaqdır.

Xalqımız üçün ən ağır problem olan Ermənistan-Azərbaycan-Dağlıq Qarabağ problemi ölkə prezidentini daim narahat edir. Mövcud vəziyyətlə barışmayan İlham Əliyev özünün möhkəm və qətiyyətli mövqeyini də ortaya qoyur: "Heç kəsə sirr deyil ki, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrdə güclü ordu olmur. Yalnız iqtisadi cəhətdən güclü olan ölkələr güclü orduya malik olurlar. Bizim də vəzifəmiz budur. Biz ölkəmizi gücləndirəcək, zənginləşdirəcəyik. Ölkəmiz sürətlə inkişaf edəcək və yaranmış iqtisadi potensial, o cümlədən bəlkə də, ilk növbədə, ordu quruculuğuna sərf olunacaqdır.

Ölkəmiz müharibə şəraitindədir. Bizim işimiz haqq işidir. Biz heç kəsin torpağını işğal etməmişik, heç kəsin torpağında da gözümüz yoxdur. Bizim ərazi bütövlüyümüz pozulubdur, torpaqlarımız işğal altındadır. Azərbaycan xalqı, Azərbaycan ordusu hər an öz ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün lazımı addımlar ata bilər. Bizim buna haqqımız çatır. Beynəlxalq hüquq normaları da bizə belə bir imkan yaradır. Ermənistan bütün beynəlxalq normaları pozubdur. Artıq dünyada bu məsələ ilə əlaqədar ictimai rəy formalaşmışdır. Deyə bilərəm ki, bu ictimai rəy ədaləti əks etdirən rəydir, bizim üçün müsbət rəydir. Azərbaycanın tələbləri artıq böyük diqqətlə qarşılır və biz görürük ki, beynəlxalq ictimaiyyət, dünyanın aparıcı ölkələri bu məsələyə daha ədalətli yanaşmağa başlamışlar.

Biz ümid edirik ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar yolu ilə bərpa olunacaqdır. Biz buna çalışacağıq və sülh danışıqlarına sadıq. Ancaq, eyni zamanda, Azərbaycan xalqı heç vaxt torpaqlarının itirilməsi ilə barışmayacaqdır. Əgər biz görsək ki, danışıqların heç bir nəticəsi yoxdur, bütün vasitələrdən istifadə edib torpaqlarımızı azad edəcəyik. Bunu etmək üçün güclü ordu lazımdır, vətənpərvərlik ruhu lazımdır, xalqın birliyi, iradəsi lazımdır. Bunların da hamısı var".

Daha sonra prezident demişdir:

"Orduya ayrılan xərclər hər il artır. Bütçədə nəzərdə tutulmuş xərclər artır. Bundan sonra da orduya ayrılan vəsaitlər artacaqdır. Azərbaycanın iqtisadi potensialı güclənir. Ölkə zəngin ölkəyə çevriləcəkdir. Əlbəttə, bütün başqa sahələrlə yanaşı, ordu quruculuğunda da böyük addımlar atılacaqdır. Biz öz ordu, hərbi potensialımızı gücləndirməliyik. Artıq bu istiqamətdə çox önəmli addımlar atılır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə bu istiqamətdə çox inamla, demək olar ki, həlledici addımlar atılmışdır. Bu siyasət bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Bizim ordu istənilən vaxtda torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə qadirdir. Amma biz istəyirik ki, ordumuz daha da güclü olsun. Orduda xidmət edən zabitlərin, əsgərlərin şəraiti daha da yaxşı olsun. Orduya qayğı var və bundan sonra da olacaqdır".

Artıq beş ilə yaxındır ki, Azərbaycanda hər hansı məsələlərin müzakirəsi zamanı İlham Əliyev faktoruna müraciət olunur. Həm ölkə prezidenti, həm də ziyalı, vətəndaş kimi Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında çox böyük və uğurlu həyat təcrübəsi olan İlham Əliyevə istinad edənlərin sayını günbəgün artırır. Təbii ki, bütün bunlar Heydər Əliyev siyasətinin davamının təntənəsidir.

Çünki bu siyasi kurs Ümumimilli Liderimiz Heydər Əliyevi tərəfindən müəyyənləşdirilmiş və bu gün də cənab İlham Əliyevin rəhbərçiliyi ilə uğurla davam etdirilir.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat

1. Z. Bünyadov, Y. Yusifov. «Azərbaycan tarixi», Bakı, 1994.
2. «Qarabağnamələr». I kitab, Bakı, 1989.
3. Y. Mahmudov. «Azərbaycan» qəzeti, 31 mart, 2007.
4. Samuel A. Uimz. «Ermənistan. Terrorçu. Xristian ölkənin gizlinləri», Vaşinqton, 2003.
5. İ. Məmmədov. «Azərbaycan tarixi», Bakı, 2005.
6. L. Hüseynov. «Beynəlxalq hüquq», Hüquq ədəbiyyatı, Bakı, 2001.
7. «Azərbaycan» qəzeti, 25 sentyabr, 1918.
8. «Наш голос», qəzeti, 4 aprel 1918.
9. «Грузия», qəzeti, 25 noyabr, 1918.

10. V .İşxanyan. «Народности Кавказа», Sankt- Peterburg, 1916.

11. İ. Дуаконов «Малая Азия и Армения около 600 г. до н.э Северные походы вавилонских царей». «Вестник» 1981, səhifə 36-63. «Вестник древней истории», 1985 г.

Mirkazim Seyidov

ARMENIAN VANDALISM

NOVOSIBIRSK

The politics of genocide and aggression carried out against our people by the Armenian nationalists have about two hundred years history. The purpose of this damned politics was to drive out the azerbaijanians from their historically lands, and to set up in those lands the state of "Great Armenia" fabricated by the Armenian historians and ideologists. On some historical periods that politics harmonized with the plans of the leading states of the world. In order to realize that politics there carried out ideological, military and organizing deeds, they used the most different ways and methods in order to realize their plans. The history of our people has been falsified rude, the material and cultural monument, toponyms of our people ran the aggression of Armenian historians and "ideologists". They assumed nationalism and chauvinism, the ideology of loathing to neighbouring peoples, and set up politica , even terrorist organisations and mobilized the opportunities of Armenian diaspora and lobby for these purposes.

**Ilham Aliyev,
The President of Azerbaijan Republic.**

INSTEAD OF THE FOREWORD

The Armenians who had from time to time carried out the area pretensions against the Azerbaijan people don't take off their hands from their falsifications.

Now there is heard crazy claims about Nakhchivan. They declare about their finding "capital" in Aghdam. But we must confess that we were satisfied simply responding their absurd pretensions. We have not brought the facts to the notice of the world public that the area of the present state of Armenia was once the historical Azerbaijan lands. The words closed with this problem told by the President of the Azerbaijan Republic before the public of Azerbaijan were the signal to each Azerbaijanian .

-The history proved that the area of the present Armenia was the eternal Azerbaijan lands. None of the historian, none of the normal researcher can deny it. It has been proved by the historians that the Armenians are the strangers on the area of Azerbaijan even in the area of Southern Caucasus. They had no state organisation on this land when the aggressive politics of the tzar Russia expanded towards the Caucasus. The main settlement of the Armenians were the present peninsula of Balkan and then they came to the peninsula of SmallAsia. At the beginning of XIX century the expanding of Russia towards the Small Asia were gradually accompanied by the bringing of the Armenians to these areas, and their settling in Azerbaijan lands. The north part of the Azerbaijan land was included to the structure of tzar Russia after the peace treaty of "Gulustan" and "Turkmenchay". During that period there happened the presses of purposely removing of the Armenians from the area of Iran and Turkey to the Caucasus on mass way. It wasn't accidental. Because as it is known starting from the period of Pyotr the first the main directions of the foreign politics of tzar Russia was extending the conflicts between Ottoman Empire and Iran, and to set up buffer Christian state between those states and its areas. There were only Azerbaijan khanates in Caucasus lands and the most population of them were the azeri turks.

After the falling of tzar Russia only the Azerbaijanians and Georgians had the materian and spiritual opportunities for to set up states in Southern Caucasus . Different from the Armenians the Azerbaijani and Georgians could define their fate, there were national awaking in the directions of establishing their own independent states.

If we pay attention to the ending of the XIX century we may see the national awaking on the rising line in the Azerbaijan literary atmosphere. This Process quickened at the beginning of the XX century. Especially during the period when there began the oil bum in Baku. As a result of it there were a great number of means for the development of science, culture, and art. Side by side with them that process stimulated the nation awaking in Azerbaijan. At that time the Azerbaijani intellectuals started to speak about the idea of independence of

Azerbaijan. It showed itself in their scientific and literary activity. The Azerbaijani deputies in Duma were active for to realize these ideas. It is not accidental that there during the beginning of XX century Azerbaijan was one of the revolutionary centres of tsar Russia. At that time there was felt the national awaking in each region of Azerbaijan-in Baku, Nakhchivan, Ganja and other places.

On the February of 1917 there took place the bourgeois revolution in Russia. The overthrowing of tsar, the establishing of provisional government, and then the overthrowing of bolsheviks in Russia and their ruling the government were accompanied by the acting of Azerbaijanians and Georgians in the direction of for to solve their fate. On 28 th of May in 1918 the Azerbaijan National Council declared its leaving from the Caucasus Seym and declared its independence. The declaration of National Council about the declaration of Azerbaijan independence factually defined the borders of our country. These borders involved the great area including the present Armenia.

The Armenians had no idea about the independence when the Caucasus Seym collapsed. Simply, they saw that Azerbaijan and Georgia were independent states, they also pretended for to be independent. But the Armenians had no city for to set up an independent state. The founders of Azerbaijan Peoples' Republic, the members of National Council adopted the known decision after the appealing of Armenians. As a result of their making concessions Armenians took power to Iravan. This fact is known from the history.

The main purpose of the thoughts of the President Ilham Aliyev during visiting the front regions is to bring this fact to the public of the world. The aim of the bringing this fact to the public of the world is for to prove that the state which was set up on 29. thousand square kilometre were historically Azerbaijan lands. We want to prove with the help of documents that the area of Armenia which is supported at times by the international organizations and other states were historically and eternally Azerbaijan lands. That is why Azerbaijan people aren't going to make concessions even an inch of Azerbaijan land to the Armenians. The Armenian historians also know about it and they wander away from the reality by encroaching the falsification.

The interfering of invader Armenia to Azerbaijani lands, their conquering our 17 thousand square kilometre areas, at the same time pretensions of Armenian historians and politicians against Azerbaijan is the clear example their ingratitude to the once done concessions and being the aggressive politics at the base of their each deed. If the Armenian invaders speak about their crazy pretension leaning against none of the facts why Azerbaijan not to declare the reality to the world? Once the Russian historians wrote about these realities. It is known that once the Russian diplomat Griboyedov expressed his anxiety about the removing of Armenians and had written a letter to tsar when he was ambassador in Iran. He

wrote in his letter openly that the Armenians pretend the lands to be their own after their settling them there a little.

The facts proving the Armenians to be strangers in the Southern Caucasus have been represented in the encyclopaedia published during the regime of czar Russia. It is disclaimed fact that historically the most population of the city of Iravan were the azeri turks. At times we think that in foreign countries all know the historical facts. But isn't thus. The Armenian propaganda influenced them much in the direction of falsifying of history. That is why the problem which about the mister President spoke must be a calling for each historian, politicians and even each citizen. That calling makes each of us to be mobilized in this direction. We must bring to the notice of the world using the last achievements of the moden technology.

The Armenians resound to the world that their historical monuments are destroyed in Nakhchivan lands. But it is known that the Armenians had no monuments in Nakhchivan. Even they declare that they have found their" capital" during "archaeological excavations". It is funny fact. In nowadays the Armenians are busy with discovering which they buried under the soil. It is their eternal habit. If you remember the Armenians held a noiseful ceremony in order to celebrate the 2500 anniversary of the city of Yerevan. Even they wanted to demonstrate the cross which they considered to be 1000 years old. But then the experts defined that this cross which they presented like "archaeological excavation" isn't even 5 years old. The Armenians pretend their crazy thoughts about there being historical settlements in Russia, Georgia, the Northern Caucasus, Ukraine and other parts of the world. This is an Armenian illness. The majority who confront with this illness are the turkish ethnos, azerbaijanians. Only we can feel what kind of illness it is. It isn't difficult to say beforehand that this illness will end in tragic way for Armenians. It is enough to pay attention to the present situation of Armenia for to see the people inside of tragedy. One of the examples of it is the mass Armenian migration. Now there didn't remain even 2 million people in Armenia. But in fact Armenia is a vassal state, it is phorpost ruled by the other countries. Its economy, morality and politics have been dispossessed.

The Armenians lost in the political -ideological struggle against the Azerbaijanians. In this struggle Azerbaijan is superior. Azerbaijan is superior in both economical and military filelds. From the spiritual point of view Azerbaijan society stands higher than the Armenian society. When speaking about the front of propaganda and ideological war as a result of the politics defined all nations' leader Haydar Aliyev and the continuation of his politics successfully by Ilham Aliyev Armenians lose. That is why they want to resist in different forms. One of the sorts of this resistance is to falsify the facts and different trouble-making. If we investigate any historical document we can see that there is no place there for

Armenians. The treaties signed by the czar Russia is connected either by the Armenians or by the Georgians.

The peace treaty of "Turkmemchay" doesn't concern to Armenians. The divided lands as a result of Russia-Turkey, Russia- Iran were the eternal areas of Azerbaijanians. As a result of these treaties Armenians simply were removed to the Southern Caucasus , and this is the theme of other work.

THERE WASN'T A STATE BY THE NAME OF "GREAT ARMENIA"

More than 200 years the Armenians carried out in Azerbaijan and Turkey bloody terrors, slaughters, genocide. Now in a lot of parts of the world they have great terrorist organizations, and a number of terror groups.

The Armenians made it their profession to invade others' lands, slaughters and terror .They carry out their bad intentions under the veil of as if they want to liven up fictitious "Great Armenia" which with their words surrounded the area of between the Mediterranean Sea-the Black Sea- the Caspian Sea.

In modern stage the Armenians try to carry out their invading desire in Mountainous Garabagh. They started to the total fight against Azerbaijan as the President Ilham Aliyev noted.

The Armenian nationalists made a new step to a new stage in falsifying.

The history, they enlarged their struggle against the Azerbaijan history science.

The Armenians consider the south lands of Azerbaijan including Tabriz and Ardabil to be structural part of the fictitious "Velikaya Armeniya". At present they deepened their bad intentions.The Armenian nationalists cause to prove that the Azerbaijan people who live at present in the south of the Araz river, in the area of Iran Islamic Republic who consider themselves to be "turks " in nowadays too, be totally different from the Azerbaijan people ("from the stranger came nomadic turks") who live in the Northern Azerbaijan.

As though the Azerbaijanians who live in the North area the stocks of the people who spoke in one of the Iranian languages and considered themselves be "azeri". And then in XV-XVI centuries their languages were by force changed. According to their words the fellow -countrymen - our south Azerbaijanians from the "genetic point of view" were close not to us, but the Armenians". Recently the head of the Iranian department at the Yerevan State University Q. Asartyan reported with his interview closed with this problem. He informed that the results of the investigations carried out in these directions by the Armenians prove that their (that is to say the Armenians') anthropological parameters are the same with the parameters of the south Azerbaijani." The Azeri (the Azerbaijani turks who live in the Southern Azerbaijan are meant) are near to Armenians from the anthropo-

logical point of view not to their fellow-countrymen who live in the Azerbaijan Republic).(www.golos.am; 8 July 2006).

The purpose is clear. The Armenian falsifiers started to falsify the origin of the Azerbaijan turks who live in the south of Araz after "privatizing" the lands existing on that area in their falsifier "investigations". As though the lands of the Southern Azerbaijan were the structural part of the "Velikaya Armeniya". And the population of the Southern Azerbaijan were not from the same stock with us-that is to say the people live in the Northern Azerbaijan but from the same stock with Armenians. It is what arouses anxiety that now there are published in Azerbaijan Republic proving that as though "Velikaya Armenia" was the reality. The same thoughts are sounded there too. The activity of Christian missionaries have gained strength in our country. With the help of Azerbaijan scientists there were written some the so called "investigations" by the foreigners in which the Azerbaijan wholly is considered like one of the Christian country. As though our people are not turks. Our people are presented like an ethnos being a group of Dagistan-nakh.

We don't want to speak about it much.They advise the Azerbaijan people to return "to their Christian past", even there rose the initiatives for to change the name of Baku. The Armenians and the slaves of Armenian money want to find out "Armenian cross " in Azerbaijan. The foreigners who praise the tolerant culture of Azerbaijanians how to say do what they want in an under hand way. They do their best for to destroy the turkish-islamic culture of Azerbaijan . It can be said that the Christian missionaries spread all over the country. Some powers pass to the foreign countries the list and the pictures of Christian monuments belonging to the period of Caucasian Albania of Azerbaijan with the help of internet.The foreigners direct the notice of the public to reconstruct the former Christian monuments. The propagandists of "Great Armenia" and the power standing behind them played their role in this matter. All these rouse dissatisfaction and anxiety among the people. My purpose in writing my next article about the fantastic 'Great Armenia" is connected with this problem.

I want to inform the readers beforehand that in the history there wasn't a state by the name of "Great Armenia" in the area of surrounding large areas between three seas. (The Mediterranean Sea, The Black Sea, The Caspian Sea). It is fantastic or falsification. While deceiving the history this falsification the Armenian falsifiers used one of the geographical names which once existed from the nearness of the Farat river up to the lake of Van by the name of "Small Armenia "and "Great Armenia."

(Not Velikaya but bolshaya-that is to say Great").They made those terms to be politics.

(By the way we must note that the geographical province called like "Great Armenia" wasn't great but its area was a little large than the area of "Small Armenia". That is to say the word "great" isn't in its real meaning. None of the first

source affirms that there was a state in history by the name of "Great Armenia". Since present there wasn't found money on which there was engraved the name of "Great Armenia". There are money on which there are engraved the name of "Great Armenia" But that money was made in the period of II Tigran whom the Armenians consider to be the ruler of "Great Armenia". But the history doesn't affirm his being a ruler in that period. The "Great Armenia" isn't a historical reality. It is reactionary religious-ideological, terrorist- invading "doctrine" . It is fidgety "national ideology"of the nomadic Armenians who had never once their own lands and who aim to conquer and to own the lands of others. And on the base of it there stands the idea of enlivening of fantastic "Great Armenia" as they said that state had large areas "from the sea up sea".

The falseness of this "idea" is seen from that in none of the sources prove that there were a state by the name of "Great Armenia" the two geographical provinces - "Small Armenia" and "Great Armenia" are an exception.

The Armenians consider themselves at least the "Oldest people "of the region, or the "children of the Nuh prophet". But on the contrary of it the ancestors of the Armenians were nomadic on those lands.

The anthropological investigations, including somatological (the sizes of the body), craniological (the seize of cranial), odontologic (the structure of the teeth) , serological (the investigation of blood groups) prove that there not only were the fantastic " armenoid race" altogether the Armenians were not local inhabitants in the Southern Caucasus but also they are strangers in the Front Asia. The archaeological excavations and the remainders of the old humans discovered in the area of the present Armenian Republic also prove this clearly. There are not resemblance between the morphological structure of the noted remainders of humans and the morphological structure of the Armenians who settled on those areas afterwards. Those thoughts are proved by the excavations found on the period of Bronze and Iron.

(Bunak.V.V. Qranie Armenie, M.1927.str.26).

Addition to it the antropological investigation investigated on the structure of cranial prove the Armenians to belong to the group of Shorthheaded and Brakhikrans.Antroplogists (including the famous German scientist Virkhov and others) defined according to the measuring of the cranials found out in the old graveyards of the Caucasus that the aboriginal nation that is to say the oldest inhabitants belong to the Longheaded and Dolikhokrans group not to the groups of Shorthheaded and Braxikhrans to which the Armenians belonged! It once again proves that the present Armenians were not the local inhabitants of the Caucasus (Djavaxashvili.I.A.Istorie qruzinskoqo naroda, Tiflis, 1916, str.11-12)

The investigations show that the ancestors of modern Armenians doubted to be the nomadic tribes. About in the 12 th century B.C. they started from the peninsula of Balkan and moved to Small Asia and settled in the valley of Up of the

river Farari (towards the area of the lake of Van). It proved fact in the history that the ancestors of the Armenians in that area were strangers. (For example, look: Dakanov.I.M. Predistorie armenskoqo naroda. Erevan.1968). M.Dakanov proves with the help of pointed linguistic and archeological sources that the ancestors of the Armenians (if it is possible to consider them to be the ancestors of the Armenians) were strangers to the valley of the Up of the river Farari. Afterwards he deepened his investigations and returned to that problem again and found additional proof maintaining the conception written above.(I.M.Dakanov.Maleee Azie i Armenie okolo 600 q.do.n.g. i severnie poxodi vavilonkix uarey// "Vestnik drevney istorii.1981 .s.34-63) . I want to direct the notice of the readers some thoughts from this article as it is:" Protoarmenie poavilisg v bassejne verxnego Evrata v kachestve prislogo (a stalo bitg, neosedlogo skotovod-cheskoqo) naroda v period qospodstva zdesg luviyskoy i xurristko-urartskoy uivilzauiy ..ob avtoxtonnosti protoarmenskoqo net rechi (s.54-55)" Sleduet uचितvatg, chto protoarmenskogo prishelgul po -vidimomu, sostoeli v meng-shinstve po sravneni s mestnim luviyskim i xurristkim naseleniem" (s.59)

By the way as I.M.Dyakonov showed the local- aborigine hurries who ruled around the valley of UP of the Farat were one of the ancestors of the Azerbaijan people. With other word , science proves more clearly that we-the Azerbaijan people were the local inhabitants in those lands including the Up of the Farat, and the Armenians were strangers there.

The other investigations prove that the Armenians were nomadic ethnos to the continent of Asia including to the Southern Caucasus . For example, the outstanding anthropologist V.V.Bunak came to a conclusion investigating the cranial bones in the area of Goyche (the present Sevan) that they have no relations with the Armenians who moved there afterwards.(Look: Bunak V.V" Cherepa jeleznoqo veka iz Sevanskogo rayona Armenii-Russkiy antroploqicheski jurnal" 1928.tom XVII , str. 3-4) The investigations carried out in the filed of odontology also prove the same result." The ethnic odontology doesn't maintains the being of Aremenian ethnos "from the origin of Caucasus".

(Kochiev R.Zakavkazge i Sevemiy Kavkaz-V kn. Gtincheskaee odonologie SSSR .Moskva , 1970, s 135, 141) The Russian Caucasus studying scientist I. Shpoen had come to more concrete and monosemous conclusion: The Armenians are strangers. They are the generation of the frigialis and inoniyals who had moved to the valleys of the mountains of Anadolu from the west, that is to say from Europe.

(Shopen I. Novie zametki na drevnoo istorio Kavkaza i eqo obitateteley S.Peterburg, 1896.S.26) In one word, all the above mentioned investigations and other researches affirms the one reality which Herodot who is considered to be "the father of History" wrote even B.C in the V century : The Armenians moved to the Small Asia from the west- from Europe . They are the generations of the Frigialis

(Qerodot.Istorie v deveti kniqax .I 180. 194. III : 93, V: 49, 52, VII. 73)

The well-known American scientist, the author of " The secrets of the Armenia- Christian country" Samuel Uimz wrote as following:" It is impossible to find in the world the nation like nasty, double-faced, despot, parasite Armenians. All of them are terrorists: Both the workers, scientists, even adults and young, women and children".

It is already known to the public of the world that the Armenians were the first reproductive of the politics of apapheouz, that is to say the horrible form of wild slaughter of the rooting out the nation without exception. You can't find in the world such kind of country the people of which hadn't been tortured because of the Armenian terror. They put an end to the life of thousands of people in the USA, England, France, Italy, Australia, Russia, Denmark, Canada and in other countries. During the last two centuries we- the Azerbaijani and turks were those who were tortured because of the disgraced politics of Armenians who lived with the idle dream of " The Great Armenian from the sea to sea".

The Armenians didn't carried out hurried the process of slaughter and deportation but in different historical conditions, stage by stage, according to the considered plans. They had prepared the plan for to make become true the crazy idle fancy of " Great Armenia".

According to the order of the emperor the first Nikolay as a result of the 15-th couplet of the treaty of Turkmenchay which was signed on the 21 st in 1828 about 4000 Armenians, but in 1829 after the end of the Russia-Turkish war about 84600 Armenians were moved to the areas of the khanates of Garabagh and Nakhchivan. And they had set up in those areas the imaginary "Armenian province". It was the factual foundation of the Armenian state which would be set up in the historical Azerbaijan lands in future.

Starting from the beginning of the XIX century the Armenian chauvinist circles sent their emissaries to the USA, England, France and other countries in order to arm the Armenians who had settled in the south regions of Russia, Ukraine, Caucasus, and Iran and Turkey. They wanted to make the international thought of public to be ready for the horrible slaughters which they would carry out in order to make true the ideas of "Great Armenia" .The terrible point of the problem was that all these criminal acts of the chauvinist Armenians took part under the control of the organs of the special

service.. The archives document found during the last years also prove it: " The Armenians set up wild terror organizations like "Qinqaq" ("Bell") which was set up in 1887 in Jeneve , "Dashnakstyun" found in 1890 in Tiflis, "the Union of Armenian patriots" found in New-York in 1895 in order to carry out their mass terror and slaughter acts against Azerbaijani.

The well-known historian scientist V.Ishxanyan wrote in his article "Narodnosti Kavkaza" published in 1916 in Sank-Peterburg: There was never the

word of Motherland in the dictionary of Armenians. During all the history the Armenians lived far from the Small Asia and Russia, on the banks of Qarachay, which is the up branch of the river Farat, in Frakiya and Mesopotomiya on the form of scattered groups. They haven't absolutely any concerning to the Caucasus.

Their ideas about Azerbaijan and Mountainous Garabagh are illegal and non-valid."

These thoughts are affirmed by the Armenian scientists Makuk Abekyan, K.Patkanyan, the Russian scientist Yuri apompeev, and the well-known specialist on the history of the Caucasus Tadeush Svyataxovskiy.

But those Armenians leaned against the saying of " make run those who have their own lands" . During 1905-1907 years they found shelter in the protection of ruling circles of the tzar Russia and turned Azerbaijan to the place of bloody acts

The plan of March slaughter in Baku was prepared in 1917 by the "Armenian National Committee" and the party of "Dashnakstyun". At that time under the order of Baku Soviet there were about 2000 armed power which was led by the violent Bolshevik - chauvinist S. Shaumyan.

S.Shaumyan, and those who united around him like the dashnak group like Andronik, Mikoyan, Saaukyan, Lalayan, Hamazasp, Arakelyan, Amiryan had one aim in creating that horrible slaughter: Either to kill the Azerbaijani till the last one, or to drive them out of their native lands, as a result of it to empty the areas starting from the shores of the Caspian Sea till the borders of Turkey. During March- April months of 1918 the Armenians reduced to ashes about 229 villages in the province of Baku, 272 villages in the province of Ganja, 115 villages in Zangazur, 80 villages in Shamakhi, 122 villages in the crash of Guba, 157 villages in Garabagh with all their mosques, schools and old architectural monuments and either killed the population of those villages or drove them out of them from their native lands. At that time the armed Armenian who were returning from Turkey reduced to ruins 221 Moslem villages in the province of Iravan, and executed about 300 thousand population till the last one. In 1919 the Azerbaijan Peoples' Republic valued those slaughters politically and set up an organization of Committee of Extraordinary Investigation in order to investigate the crimes created by the Armenians during 1918-1920 years. The Commission prepared the collection of broader materials in 30 volumes consisting of 3500 pages. I want to make the readers be familiar with some of the materials.

From the report of Mixaylov, the member of AEIC :

"The Armenians razed to the ground all the villages in the crash of Si-syan, they destroyed all the property of the inhabitants, and took all of their cattle. About 10 thousand 68 persons were killed or became invalids by Armenians.. In the village of Vagedi of the crash of Sisyan about 15 beautiful girls died because of not being able to bearing to the tortures and wild encroaching. 400 people whose

houses had been destroyed found shelter in mosques but the Armenians reduced to ashes the mosques together with the people. In that village the Armenians killed the woman by the name of Qeleme Tahir gizi with sword and they cut her bosom and put into the mouth of her infant. In the village of Agudu the Armenians cut the arms of Qulamali Shakar oglu while he was alive and made him walk on foot while shedding blood. In the village of Qatar the Armenians tied the hands and feet of Karbalayi Allahverdi and cut his head with sword. They passed through the bayonet tens of infants in the village of Irmishli. They cut the heads of the women and children who run along the streets of the village of Nuvadi. In the streets of the village of Shaki there were a number of corpses of children cut into two parts".

From the report of A. F. Novatski, the member of AEIC:

"In Shamakhi 53 villages were burnt and reduced to ashes by the troops of Baku Soviet headed by Shaumyan. About 7000 peaceful inhabitants were killed . 1653 Of them were women, but 965 of them were children. They executed the people in mournful ways who wanted to be saved . The valuable property were robbed. There were the corpses whose bosoms were cut, whose abdomens were cleaved, the corpses of children who were drove into the soil with stake, and were tortured in savagery way. Among the killed people there were famous socio-political figures, the eminent men of art: The head of the city Teymur Khudaverdiyev, the former member of the first State Duma Mammadtagi Aliyev, Akhund Haji Jafargulu oglu and others. In Shamakhi the Armenians tore Akhund Jafargulu's beard hair by hair, who was the respected man and humble creature, they pulled out his teeth and eyes, and cut his ears and nose".

The Azerbaijan Peoples' Republic wanted to translate those facts into foreign languages and make the public of the world be known about the savagery of Armenians. But on the April of 28 in 1920 Azerbaijan was invaded by the XI Red Army, and Azerbaijan People's Republic which existed about 23 months fell. All these didn't give opportunity to them for to realize their ideas.

As the French scientist Graf de Sholen said: " There is damned cunning, shameful infamy and ignominous meanness in the character of Armenians. Even during the existence of the Azerbaijan People's Republic they continued their slovenly slaughter politics against our compatriots. During 1918-1920 years only in the area of the present Armenia they killed our compatriots. In Garabagh, in Shusha, in Zangazur, in the crashes of Javanshir and Cabrayil, in Nakhchivan and Gafan they killed ruthlessly the peaceful people, they made them run the tortures, they reduced to ashes the villages where they lived. It needs to search for the sources of all these crimes in the "Written will Testament" of the defamed I Pyotr. His purpose was to make all the turks leave the area of Armenia, and to set up the state by the name of "Great Armenia' in the areas of Azerbaijan , Turkey and in Iran where the 60 per cent of people were Azerbaijani. With the help of it he wanted to find the devoted companion -in -arms.

It is right, that time the empire couldn't make its disgraced politics to come to an end. The next Soviet empire had to realize those ideas. Just with the support of the soviet empire in 1920 the area of the present Armenia was made a gift to the flock of those devils- Armenians. They set up fictional state for those who were homeless and had never the word of "Motherland" in their dictionaries. Autonomy was given for the Armenians of Mountainous Garabagh and the foundation of illegal pretend for the area was founded. During 1948-1953 years according to the order of the leadership of USSR the mass deportation of Azerbaijan people from their historically lands could be realized. So, they made about 200 thousand people in 1948- 1953 years, 300 thousand people during 1988-1993 years be driven out from their native lands. And at last this damned nation the inter world of which are extremism and separatism invaded the areas of the 7 towns together with Mountainous Garabagh, and turned about 1 millions of people into refugees or obligatory migrants in their own country, and sentenced them for about 20 years to live under the inhuman conditions. The Armenian politicians and ideologists, all the Armenian communes and lobbies didn't avoid from the slovenly methods for to falsify the history of Azerbaijan and the whole Caucasus and carried out moral invading about our nation, but also the company of total slanderous and the war of dirty propaganda in order to confess the world public. But the right and justice will at last find their places. The honorable President Ilham Aliyev noted in his appeal to the people connected with the day of slaughter:" The economical potential and political power of our state have gained strength.. While the international strength or influence of our state gain strength the number of circles and states supporting the fair position of our country becomes increased. The heads of Azerbaijan state and chief of our government, the members of parliament always successfully unmask the invading politics and terrorism of Armenia in UNO, ECPA, and OSCE, in the European Unity Though the leadership of Armenia try to confess the public opinion of the world with the help of different political, ideological ways , and make the international world to reconcile with the reality , it is of no use. Such kind of aggressive politics have exposed the state of Armenia and public to the deep economical, moral crisis. The Armenian people who have become the guarantee of adventurer idea of "Great Armenia" and to live in the condition of long-dated conflicts with their centuries-old neighbors have been isolated from the global economical- energy projects and have confronted with great difficulties." The leader of our country has also noted that: " We shall never make it up with the loss of our lands. Azerbaijan won't exist without Mountainous Garabagh. The increasing power of Azerbaijan, its economical, military potential, the process in the regions strengthen our positions. Our patience isn't inexhaustible. We shall use for the solving of this problem from the political, diplomatic, and economical, military and other opportunities. We shall solve the problem of Armenia-

Azerbaijan, Mountainous Garabagh rightly, not making danger to the completeness of the areas of Azerbaijan and we shall achieve what we wanted".

Yes, the day isn't far on which right and justice will find their own legal places, and the lost lands will be returned after 20 years and the returning of the obligatory refugees to their historically lands. We are waiting patiently for this day.

ARMENIAN VANDALISM

6 February 1905. Baku. According to the documents of the hospital named after Mikhaylov the terror group killed 18 persons and wounded 33 persons under the protection of Armenian millionaires Balabek Lalayev, Artyom Babayantsin, Isay Ter-Osipov and other magnates. 34 of them are Azerbaijani, 6 of them are Russians, the rest are the representatives of other nations.

7 February, 1905. Baku. That Armenian terror organization killed and wounded about 100 peaceful persons in the city.

9 February, 1905, Baku. Again that terror organization robbed the inhabitants of the city. The Armenian terrorists had spread their leaflets at the end of 1904 and the threat which was expressed there has already been carried out. The killers gathered in the houses of the rich Armenians after creating mass slaughters, and shot from the windows and roof of the buildings and bombed and threw grenade to the streets. The 6-10 February accidents of 1905 year entered into the history like "The bloody slaughter-execution in Baku". Mantashev, Ter-Qukansov, Melikyants were the members and supporters of the international terrorist Organization of "Dashnaksutyun" together with the rich Armenians names of whose had been remembered above.

20-27 February 1905. Irevan. The robber groups of the terrorist organization of "Dashnaksutyun" killed the Azerbaijan inhabitants of the city. The witnesses were horrified by the ruthlessly killing of the peaceful people. According to the Russian newspaper of "Kavkaz" that slaughters were created by the Armenians who were brought up reading the Armenian text books published in Paris and Venetsiya. The authors of those text books as if programmed their pupils to the future crimes against the humanity.

May, 1905, Nakhchivan. The Armenian robber groups created bloody ingovernabilty against the peaceful inhabitants.

1905, Zangazur. The Armenian robber groups inflicted bloody reprisals against the peaceful population of the city. Tens of people were killed. According to the words of the witness the despots applied disgusting methods that can't be imagined. For example, they tied the hands and feet of the people to the bent branches of the huge trees and then they used to let the branches rise.

21 August, 1905, Shusha. In one of the villages of the crash of Shusha the Armenian robbers attacked to the 17 Azerbaijani masters who were busy with the repairing of the school and they cut their heads.

1905, the end of the August, Baku. Armenian robber groups inflicted ruthless, horrible reprisals to the Azerbaijani. According to the words of the witness the slaughter which took place at the end of the August of 1905 was more tragic than the slaughter of February for its cruelty and mass.

3 October, 190, Sirkhavend. The Armenian terror and robber groups attacked the village. The operation was headed by the Armenian terrorist Hamazasp. The committee of the terror organization of "Dashnakstyun" praised him with the title of general for his cutting down the peaceful villages with special cruelty. The village of Sirkhavend turned into ruins in a short time and was full of the dead Azerbaijani. The robbers didn't feel sorry for the old people and they had gathered the children to one place and killed them on the mass ways.

1 January, 1906, Papravend. The Armenian robber groups attacked the village of Papravend in Garabagh. . Though the inhabitants of the village put up resistance on the peaceful way the village was invaded. The Armenians cut the heads of the men, and torn the belly of the pregnant women with swords, even they cut the heads of the unborn infants. The slaughter was headed by the Armenian robber Andronik. At the beginning of the century the consul of Russia in Arzurum, the general Q.Mayevski wrote about him the fallowings:" At the beginning of the winter of 1901 a group of one of the Armenian by the name of Andronik appeared around the Mush".

18 march, 1918, Shamaki. Early in the morning the Armenian robber groups entered the city. They burnt the houses, and killed the well-known public features and intellectuals. The former member of the First State Duma of Russia Mamadtagi Aliyev was killed special ruthlessly. The peaceful people were killed with admissible torture and pains. The streets were full of the corpses of the women who had been tortured and the bosoms of whose were cut and the bellies of whose were torn. The inhabitants were horrified by the corpses of children who were stuck into the soil with stakes. According to the opinions of A. Novatski the member of the Extraordinary Investigating Commission the Armenian robber groups who turned the city to ashes were inspired with the only one idea- to kill and to rob, to rob and to kill.

19 March, 1918, Baku. it is noted thus in the documents of the Extraordinary Investigating Commission that early in the morning while the people were sleeping they attacked to the part of the city where the Azerbaijani lived. The people couldn't realize immediately what had happened. The head of the bloody operation was directly one of the active of the terror organization of "Dashnakstuyun" Stepan Lalayev who full filled the order of S.Shaumyan for to kill the Azerbaijani people in Baku. According to the documents of the

Commission he took part personally. According to the report of the court investigator on the special urgent accidents Komarovski the Armenian robber groups invaded the houses in the central streets of Baku and killed the armless people.

21 March, 1918. According to the words of the witness the group of bearded of the terror organization of "Dashnaksutyun" encircled the building in the entry of Icharisheher under the banner of Russian revolution. There were about 2000 wounded and ill Azerbaijani, Russians, Lezghins, and Jews. After the order of the Armenian terrorist Hamazasp and the member of the "Dashnaksutyun" who was famous for his cruelty Anastas Mikoyan (afterwards he became one of leaders of the USSR) the Armenians threw the kerosin to that building and fired it from all sides. The inhabitant of Baku who had watched that accident from the far building through the big hole opened in the roof of the house said that he saw the half-dead people among the corpses turned to coals .They were groaning painfully and writhed with pain.

20-21 March, 1918, Gozeldere. While the inhabitants of the village were celebrating Novruz Holiday the Armenians who had armed from head to foot attacked the village. During those days 600 peaceful inhabitants were killed and the village was burnt. A small group of the Moslem women run towards the forest, but they killed themselves being afraid of captivated by the Armenians.

March, 1918, Shamakhi. The Armenians who attacked the village of Qubali in the crash of Shamakhi, and killed 250 men, 150 women, 135 children in the horrible way. The killing of the infants on the mass way is the horrible case in the history of the world .

March, 1918, Shamakhi. In the village of Qushchu 192 men, 115 women, 25 children were killed under the leadership of Armenians.

The property of the villagers were conquered, their houses were burnt, the sacred book of Moslems was burnt and the mosque was profaned.

1918, the beginning of April. The armed Armenian robber group which full filled the orders of "Dashnaksutyun " came from Baku till the station of Navahi and gave ultimatum to the local people using the name of the Soviet Government. When the inhabitants refused from the knowing the government of Dashnaks at that time the Armenians inflicted ruthless reprisals to the people. The Armenians killed 55 men, 260 women, and 140 children at that station. Among the killed there were Azerbaijani, Russians, Lezghin and Jews.

25 April 1918, Qars. The Armenian robbers killed 750 turks in the village of Subatan which was situated in the east of the province of Qars. According to the words of witness the Armenians executed ruthlessly 257 children after gathering them in the street of Tiptip.

29 April, 1918. The robber group which full filled the order of the Armenian terror organization of "Dashnaksutyun' killed 3000 people near the village of Gumru. Among the killed people there were women, adults and children too.

1918. April. When the inhabitants of the villages of Devechbazar and Qizilburun knew that the Armenians didn't feel sorry even the infants they held the gathering and sent 15 respected old men for to greet the robber group with salt and bread. The inhabitants were sure that according to the traditions of Caucasians the greeting of old men with salt and bread is the symbol of peace-loving and not to let shed blood. But the savagery of the Hamazasp robbers against those old men astonished all the province.

1-2 may, 1918, Quba. According to the report of A.Novatski, the member of the Extraordinary Investigating Commission, the group of Hamazasp encircled the city of Guba early in the morning. The Armenians were informed that the civil population were armless they entered Guba and they burnt 200 houses and 22 mosques after destroying them. About 3000 inhabitants were killed.

21 May, 1918, Akhalkalaki. According to the information of Russian military doctor Xoreshenko, the Armenians chopped into pieces hundreds of Azerbaijani in Akhalkalaki and in the villages around it. It was said thus in the information:" The savagery of the civilized Armenians of the XX century is this!"

May 1918. The Armenian robbers' group headed by t Artyom Avanesov inflicted bloody reprisals to the peaceful population who lived along the way lying from Xachmaz till Quba. They buried two of five dead Azerbaijani in the same grave. The rest of the corpses were thrown into the ditches near the ways. According to the historical documents the head of the group Hamazasp had said that they got the order of killing all the Moslems up to the mountains.

The waves of the terror war of the Armenian terror organizations against the Azerbaijani in different parts of the world became stronger starting from the 1988 years. They invaded the Mountainous Garabagh and the seven towns around it. At that time the special service organizations of Armenia organized the acts of terror far from the areas of military regions, in the settlements where the peaceful people lived, with the purpose of to horror the people and to achieve their wishes for to kill more Azerbaijani. As a result of those terrors thousands of guiltless people died. All those terrors were prepared either by the secret organs of Armenia or were carried out under the support of the corresponding state structures of Armenia.

16 September, 1989. The route of a bus Tbilisi- Baku was blew up, 5 persons died, 25 persons were wounded.

7 October, 1989. The bridge was blew up near Khankandi

4 January, 1990. The bridge was blew up between Asgaran and the city of Agdam..

16 February, 1990. The route of a bus Shusha -Baku was blew up , 3 persons died, 13 persons were wounded.

11 July, 1990. The passengers' bus of Tatrar-Baku was blew up , the terror act was carried out against the peaceful people, as a result of the terror 14 persons were executed, 35 persons were badly wounded.

10 August, 1990. The passengers' route of a bus Tbilisi- Agdam was blew up, 20 persons died, 30 persons were wounded.

30 November, 1990. The passengers' bus was blew up near the Khankandi airport, 2 persons died, 11 persons were wounded.

9 January, 1991. On the way of Lachin-Shusha the correspondent of the newspaper of "Azerbaijani young" (in Russian) Salatin Asgarova and 3 officers of the soviet army were executed by the Armenian terrorists who lied in ambush.

April, 1991. In the city of Rostov, the commander of the inner troops in Caucasus of the Ministry of Internal Affairs of USSR colonel M.I. Vladimir Blakhotin was killed by the ASALA terrorists.

19 June, 1991. In the 106 km. of the Yevlakh- Lachin highway the car with a stamp of "UAZ-469" belonging to the military unit of 5449, 3 persons died, 3 persons were badly wounded.

31 July, 1991. Near the Temirtan station of Daghestan the passengers' train of Moscow- Baku was blew up, 16 persons died and 20 persons were wounded.

30 May, 1991. Near the station of Xasavyurd of Daghestan the passengers' train of "Moscow Baki" was blew up , 11 persons died, 22 persons were wounded.

2 August, 1991. In the village of Dolanlar of the town of Hadrut the car with the stamp of "QAZ-53" was blew up, as a result of it 4 persons died, 8 persons were badly wounded.

21 August 1991. Near the village of Sadaxt of the town of Hadrut the bus with a stamp of "KAMAZ" and marked with 70-30 AQO state mark was blew up , as a result 2 persons died, 19 persons were wounded in different parts of their bodies.

8 September. 1991. As a result of shooting of the bus Agdam-Shusha 5 persons were executed, 34 persons were wounded. It was proved that that terror was carried out by Xachaturyan Volodi, Yeremyan Saro, Saly-an Sasha and Arustamyan Armo. On the same day the route of a bus on Agdam- Qaradagli was fired, 8 persons died, 42 persons were differently hurt.

26 September, 1991. On the way of Yevlakh-Shusha the car with a stamp of "VAZ- 2106" and with state numbered D 72-07 AQ was blew up, as a result 2 persons died, 14 persons were 10 October, 1991. Near the village of Sirkhavand of the town of Agdara the car with a stamp of "UAZ-469" was blew, up as a result 3 persons died, 2 persons were burnt, turned into ashes.

26 December, 1991. On the 4-th km. of the way of Shusha-Lachin the cars of "ZIL-130" and "Moskvich" were blew up, 5 persons died, 4 persons were wounded.

8 January, 1992. Armenian terrorists blew up the ferry- boat of "Sovetskaya Kalmikiya" taking the passengers from Krasnovodsk (Turkmanistan) to Baku. As a result, 25 persons died, 88 persons were wounded.

28 January, 1992. The helicopter MI- 8 flying on the route of Agdam-Shusha was fired by the Armenian terrorists near the city of Shusha. As a result 44 persons died.

Just only on the January of 1992 the Armenian terrorist groups executed 80 persons in the settlement of Karkijahan, on the February of 1992 they executed 77 persons in the village of Qaradagli of the town of Khojavend, and on the 26 th February of 1992 they killed about 613 peaceful people and wounded 650 persons.

On the evening of 25 th February of 1992 366-th commander of 23 th division of the 4 th Army colonel Y. Zaviqarov was praised with the rank of general. The city of Khojali was run the slaughter, the city was burnt, thousands of people were savagely executed.

22 March, 1992. The car with a stamp of "UAZ-469" with the state numbered 60- 25 AZU was blew up in the area of Gazakh region, as a result 3 persons died, 2 persons were wounded.

28 March, 1992. The car with a stamp of "Kamaz-5410" with a state numbered of 40-53 AQS, 3 persons died, 2 persons were wounded.

18 April, 1992. In the 10-th km. of the way of Gazakh-Jafarli" the car with a stamp of "MAZ" was run the armed attack, 2 persons were half-deadly wounded.

20 May, 1992. Near the village of Qaranchi of the town of Zangilan the car with a stamp of "UAZ- 469" with the state numbered 80- 33 AQD was run the armed attack, as a result 2 persons died, 2 persons were wounded.

28 th February 1993. In the area of North Caucasus of Russia , near the village of Qudermes the passengers' train of "Kislovodski-Baki" was blew up, 11 persons died, 18 persons were wounded.

2 June, 1993. As a result of blowing up the carriage of passengers' train in the railway station of Baku the state was great number of damaged. The executor of the blowing up was the citizen of Russia Iqor Khatkovski. He confessed that he was enlisted to the secret cooperation by the chief of National Security office of Armenian Republic, and was sent to Azerbaijan with the purpose of espionage and terrorism and to create blowing up ending with a number of population.

During the investigation it was proved that the same group organized the blowing up passengers' passing through the Russian area towards Baku during 1992-1994 years .

22 July, 1993. As a result of blowing up created in the area of the town of Tartar 6 persons died, 18 persons were wounded. On the same day 6 persons died, 10 persons were wounded in the blowing up in the centre of the town of Gazakh.

30 August 1993. In the area of Hadrut the car with a stamp of "ZII" was blew up, 2 persons died. After some days the passengers' bus, with a stamp of "QAZ-66" inside of which there were 12 inhabitants of the village was blew up, as a result 4 persons died, 8 persons were badly wounded.

1 February, 1994. The terror act was created in the passengers' train of "Kislovodsk- Baku" in the rail -way station of Baku. 3 persons died, 20 persons were wounded.

9 February, 1994. In the station of Khudat of Azerbaijan the goods' vagon was blew up and the state was a great number damaged.

18 March, 1994. Near the city of Khankandi the helicopter kinded like "Herkules" belonging to the Iranian Military Air Power was shot, as a result 34 diplomats died together with their members of the families.

March, 1994. As a result of the blowing up created in the station of " 20 January" of Baku Metro Underground, 14 persons died, 49 persons were wounded. The court has proved that the terror act was created by the special service organs of Armenia.

13 April, 1994. Near the station of "Daghastanskiye Oqni of the Dagh-estan Republic the passengers' train of "Moscow- Baku" was blew up, 6 persons died, 3 persons were wounded.

3 July 1994 The blowing up was created in the electric trains between the "28 May" and "Ganjlik" stations of the Baku Metro Underground, 14 persons died, 54 persons were badly wounded.

"I am neither Azerbaijani, no Georgian , no Turkish. I am an American. I am Scotch American the first ancestor of which came to America in 1686.I am from the south. I have been babtist during all of my life. And I pay tax to America. I wrote this book under the light of he scientific-research works that I did in Washington, Roma, Paris, London, Moscow and Istanbul. Armenia also could help me in investigating. But their archives is closed for the public".

The American scientist Samyuel A. Uimiz

ARMENIAN HYPOCRISY

The Armenian nationalism started to send out roots since the XIX century. It has been distinguished with its merciless cruelty against the other peoples. They have been inside of the dreams of "Great Armenia" enticed by their supporters following the politics of imperialist. The Armenians pretended to set up their state on the others' lands account. They are remembered by their bloody slaughters

against Anadolu turks, Georgians, and Azerbaijani which don't become humanity and mankind. In many countries a number of people were victims of Armenian nationalism, chauvinism. But the public of the world are far from the reality, and far from acknowledge what had happened. It is pity that at present the international world in the better case reports in pair standards. The reason is very simple: The Armenian nationalists whose purpose and duty are to make the Azerbaijani, turks run the slaughter try to insure their future by falsifying hypocritically the documents . The states of Azerbaijan and Turkey feel the results of the lies of Armenian lies for centuries and weakness of the international world.

How good of fate in the foreign countries there are people who values objective the tragedies created against the turks in XIX - XX centuries, being able to see the real faces of Armenians, not being afraid of objecting to the hot attitude of their state to Armenians. It is right the number of such kind of people are few. They can be counted by a finger. But the investigating, works of those historians, investigators which can be considered the fight against the denying of justice or right gain great importance against the Armenian fascism, hypocrisy.

The American lawyer Samyuel A. Uimz is also one of the scientists who is against the Armenian lies, who makes the public of the world know the real essence , the real face of Armenians. Samyuel A.Uimz has written his work of

" The secrets Armenia- the terrorist "Christian country" after lasting investigating in the archives of London, Paris, Rome, Moscow, Istanbul and other cities. In his work he proves with the help of facts the Armenian impudence. In his work the author presents the readers with the facts after the broader investigating from the old periods up to present the betrayal and disloyalty of Armenians during all the history .

Though Samyuel A. Uimz was more and again threatened while preparing his book, he didn't return from his way of right. His book of" The secrets of Armenia- the terrorist "Christian country" was published in America in 2003. This book was the first volume of" The series of great swindle of Armenians". But it is pity that the scientist couldn't finish his the work that he began. He died suddenly mysteriously. Maybe Samyuel A. Uimz isn't known well by the public of Azerbaijan. We couldn't thank him when he was alive. The book of "The secrets of Armenia- the terrorist "Christian country" is the best source for the affirmation of reality and conveying the facts to the world unity.

I present some of the facts written in his work thinking their being interesting for the readers:

"In 1992 Armenia attacked Azerbaijan having no reasons and invaded 20 per cent of its areas. The Armenians drove out millions of Moslems from their own lands not paying compensassion and forced them to live in muddy, slush refugee camps. The Russians gifted Armenia one milliard of military supplies. According to the report of the Congress of United States during the last ten years USA

assisted 1, 4 milliard dollar at the same time they refused to assist Azerbaijan and showed their discrimination."

The Azerbaijan state began to support itself from the Armenian terrorists after being dodged the responsibility of Armenian attacks. The Congress answered to it by punishing Azerbaijan. The Armenian lobby of the United States adopted the laws prohibiting the different kinds of assisting. They considered the shortage of Azerbaijan that it keeps Armenia in blockade, and prevents to the conveying the military supplies sent to Armenia. In 1992 the Congress adopted the Act of Supporting the Freedom . According to the article 907 of that Act Azerbaijan was deprived from the different kinds of foreign assisting until backwardness of "illegal" blockade of Armenia" .

"It doesn't make the Congress to be famous acting according the political pressure of calling themselves Armenians, but in reality the noisy group . The time of checking the Armenian facts has already reached. Starting from 1918 years the expenditure of this small country was terrorism, and the main income of it was the foreign assisting."

"In 1890 a small Armenian terrorist band began to the revolutionary movement inside of Ottoman empire for to take with violence the possession of lands and property belonging to Moslems. Those Armenians declared that those lands had belonged to their ancestors more than 3 thousand years ago. In contrary of it the Armenian Christians had been living in the atmosphere of peace and tranquility with Moslems for about 500 years until they began their terrorist company. Probably they had lived about thousand years ago under the laws of Rome. Up to 1914-1915 years this anxiety rousing band inside of Ottoman empire was so small that Turks didn't pay them attention. Then the invading war of Russia against Ottoman empire began and the Armenians believed that the Russian tzar would gift them the lands which they were regretting for years, that is why the Armenians inclined against the Russians. But the tzar of Russia hadn't got such kind of idea.

In the daytime the Turkish Armenians behaved Ottoman neighbors like the friends but at nights they did destroying, terrorist attacks the Ottoman military power. Those terrorist attacks weakened the Turkish Army which were demonstrating their skills in the fights against Russians. As a result the Ottoman government were obliged to move all the Armenians behind the fighting zone.

Because the Turks didn't clear up which of the Armenians were terrorist or not. It was the only way out of the Turks who wanted to defend themselves from the nation who behaved like traitor and betrayer after living together for about thousand years."

" The Armenians felt the attitude of the world to the fascists who created slaughters against the Jews in the II world war. In 1915, after 53 years of that moving the Armenians began to announce all the world that the Turks had created them horrible "genocide". The modern Turkey had not been declared republic till 1923- after 8 years of Ottomans ' driving out from the country for their betrayal and traitor. If the Ottomans didn't unit their power with Germany during the I World War the organization called the state of Armenia would remain in the history like an ordinary spot and would be lost. During that war the United States even didn't declare war against Ottoman empire. Because of some inexplicable reasons the Armenians supported the position of Armenians during that war and at present. And they considered the duty of other allied countries to take the lands of Moslems and to give them. The problem isn't it only. The Armenians demonstrated such a belief that it is the duty of allied powers to defend them with their own troops and money and to help them in invading the Moslem lands lying from the sea to sea".

"After the end of the I world war the small band of dictators took under the control of small area on the mountainous area between fertile soils of Russia and declared themselves a Republic. One of the first enactments of the new country by the name of Armenia was to attack the neighboring Christian Georgia perfidiously and strove to get their lands. At that time the Armenian Terrorist dictators were defeated".

After some time of that attack the Armenian leaders strove surprise rousing effort against Moslem Azerbaijani. The Armenian terrorist dictators lost that time too.

In order to support themselves the Armenians began the begging of getting supplies from the allied powers. During this time the hired agents of Armenians asked each of the allied power to send them troops and to conquer with the help of them the Moslem lands that they wanted to invade or grab. At the same time the Armenian leaders outlined their attacking plans against Turks. At that time the Turks attacked the Armenians and took back the "historical motherland" which the Ottomans had possessed for about 800 years.

During all this time the Armenian leaders outlined secret plans against Turks and at the same time entered to the closed unity with the Russians. The Armenians turned to a part of the Soviet Union not shooting for self -defence even a bullet. Though in 1991 Armenia declared itself its independence it didn't lose touch with nearness of Russia.

The request of Armenia from the Russia for to place its military base in its small territory is the proof what it was said above. In those bases there were placed both the Russian troops and also the fighter MIQ planes and today there are a number of Earth-Air rocket battery . All these were requested by Armenia itself.

Why must the Congress pay milliards of dollars to those who are in the pocket of Russia?"

"All the Christians of the world must put an end to the hot attitude of what the Armenians said and they themselves have to check the reality of their words. The Christian author of these lines came to a conclusion after his own checking that there can't be find any right words in internet sites, books and articles written by Armenians. A lot of Moslems were driven by force from their lands. Now Armenia is the most closed Christian society of the Earth. Now Armenia has all together only one "official" church. That church is a part of the state and the Armenian constitution has let it a special authority. In that small land there can't be spoken about the difference of the state and church.

Put side by side all these with the Turks to who the Armenians love to hate. It is interesting to note one point that there are more churches in the territory of Turkey than in Armenia itself. I have seen with my own eyes that there Turks and Armenians live in the atmosphere of friendship and freedom and pray together. But this fact is in the contradiction with the efforts and presentation of American Armenians spreading the seeds of rage and hatred against Turks in USA.

I wonder what kind of Christianity is such kind of deeds of Armenian Americans?"

"Once I also was turned into furious attacking object by the Armenian Assembly of America after I had advertised about the publishing of my book.

The Armenian Assembly of America had sent me thousands of warnings because of directing of the attention of hatred company towards me. The 23 of those warning were threatening by the death".

" I asked the Armenians why in 1992 their state had attacked perfidiously to the neighboring Moslem Azerbaijan. The Armenians invaded the 20 per cent of that country and more than 1 million poor people were driven out their native lands and were forced to live in the tent camps. This the typical answer of Christian Armenia basing their traitor attack against Moslem Azerbaijan:" Don't tell me that the attack of Armenians against Azerbaijani lessen the Christianity of Armenians. Have a look at the back, to the history at that time you will see that the Holy War had taken place".

According to the facts the Armenians got from the Russians military supplies and equipments having the price of milliard dollars in order to create that bloody slaughter which they consider to be "Holy War". Christian Russia and Christian America defended the Armenia in that "Holy War". Now it is clear why the world of Moslems hate the United States. Is it surprising that why the Moslem oil countries raise often the price of fuel that they sell to America?"

Armenian perfidy

One of the duties of the party of "Dashnakstyun" was to set up a state of "The Great Armenia from sea to sea". In order to full fill that bewildered idea they considered their first plan of breaking Azerbaijan and make them run the bloody slaughter.

In the beginning of the last century it was the duty of Stepan Shaumyan-the leader of dashnak, in the form of Bolshevik, to invade Baku and its suburbs, to invade the region of Shirvan , Mugan, Lankaran was the duty of robber Styopa Lalayan, and his arms-in -companions Tatoves Amiry-an, to reduce the region of Guba into ash was the duty of dashnak leader Hamazasp, to invade Nakhchivan, Zangazur and Garabagh was the duty of Andronik Ozanyan. Those robbers were led personally by Shaumyan, he enjoyed what they did, and he was inspired of slaughters.

Who was Shaumyan?

He was born in Tiflis in 1878. Since his youth years he made his purpose to be ruthless against the Turkish world. S.Shaumyan set up a headquarters in Tiflis. But his revolutionary imitative doesn't become real. That is why he moved his headquarters to Baku. Because at that time there was more favourable situation in Baku. There were about 25 thousands of Armenian soldiers and armed Russians who were their supporters returned from the fronts. The leader of dashnak, the robber in the form of Bolshevik started to the slaughters of Azerbaijani leaning on those blood-sucker power. The armed Armenian robbers had already prepared to this slaughter. After Shaumyan's directions all the Azerbaijani were disarmed, but the Armenian dashnak groups were armed from head to foot. In addition to it, Armenians of Baku were their close assistants. On the contrary of all the Moslem division not only was disarmed after Shaumyan's personal direction but also the leaders of the divisions were arrested. Among them there was general Talishinski. So, there began a horrible slaughter in Baku under the leadership and instigation of S.Shaumyan . It is necessary to be noted that the politics of slaughter was carried out under the banner of bolshevism. As if he Bolsheviks were fighting against the counter-revolutionaries who were against the Council Government. S.Shaumyan wrote veiling his slovenly deeds: " Our politics is civil war. He who is against this politics is the servants of our enemies".

N. Narimanov wrote being horrified from this slaughter: " They didn't give a quarter to a Moslem even if he was a Bolshevik".

The dashnaks said: We don't know any Bolshevik. It is enough his being a Moslem".

S. Shaumyan informed to Russian Council of People's Commissars the following being enraptured with the horrible slaughters created in Baku : " The Caucasus has entered to the stage of fight for the Soviet government. For three days- 30-31 March, and on the 1 st of April there were terrible fights in Baku. For

us the results of the fights have been very good. We dictated them our conditions, and they adopted our conditions without a word. S.Shaumyan who couldn't hide his dashnak face wrote thus afterwards: The national structure of our city disquieted us. We were afraid of that the fight can be ended by undesirable way, we had to undertake the assist of Armenian regiment. We didn't consider to be possible to refuse their assist. The victory is so great that it brings a little grief to this reality".

It seems from these quotations and the writing of Armenians that the organizers and executers were the Armenians in the beginning and end of March of 1918 like it happened before.

They united and carried out the politics of slaughter against our people in order to own our lands. Now they make them be seen like the innocents and speak about "genocide" against themselves, and stand at the doors of foreign countries' parliaments and want their adopting a decision. That time there took place a crime, and that crime was unpunished and that impunity continues up present days.

Starting from the March of 1918 S. Shaumyan led to the armed robber group of about 10 thousand persons . Those robbers killed in Baku and suburbs of Baku for about three days 30 thousand guiltless people with cruelty and ruthlessly. According to the direction of the chief of the group in different parts of the city there stood the machine-gunners for to shoot those who wanted to run and they did what he directed. After destroying and burning of the states of Baku within the night of 30 th March passing to 31 st March there began the "operation" of Icherisheher.

"The next day you could see the corpses of men, women, and infants wherever you looked. During those days the misfortune against the Azerbaijani were shown thus on the pages of newspapers: " Don't the correspondents of the " Ashxatavor" the organ of dashnaks see the slovenly of Armenians like cutting the head of the infants which has nor been formed yet tearing the belly of pregnant women? "The newspaper of "Qruziya" 25 November, 1918.

"There was everywhere burnt, deformed and misshaped corpses of men, women and infants. The newspaper of "Nash qolos", 4 April, 1918.

"The Armenian military units executed ruthlessly and slovenly in Baku about 30 thousand Moslems, they tortured the women, the children, they burnt a number of estates there. Tens of villages were shot. They sabred the inhabitants, they were beaten mercilessly. Side by side with it the Armenians sent telegrams to each part of the world, and wailed that the Moslems inflict reprisals to Armenians." The newspaper of "Azerbaijan" 25 September, 1918.

The reprisals that were inflicted to the pregnant women horrified the witness. There was horrified accident at the mosque of "Tazapir". The entry of the mosque was full of the dead people. It was impossible to move. The mosque was insulted. The Armenian robbers carried out slaughter against Azerbaijani under the

form of Bolsheviks. Only in one of the suburbs of Baku there were found about 58 corpses of women being deformed and misshaped. The ears and heads of them were cut and their bellies were torn out . At that time according to the words of witness they drove in the wall the people with the nails. Amiryan Tatosev who was once busy with kidnapping sabred about 16 thousand poor Moslems in Baku , and Styopa Lalayan cleared off a number of states from the Moslem intellectuals. That cruel, ruthless Lalayan called the intellectuals from their houses and then had forced them to be shot down.

The tragedies created by Styopa Lalayan, Tatoves Amiryan (Amirov) in Shamakhi against our people are the ruthless tragedy in the history of Azerbaijan people.

The robbers entered Shamakhi and invaded all the property of people, and sabred ruthlessly the peaceful population of the city. All the mosques-13 estates mosques, the mosque of Cume (Friday) which was about 800 years old, and the hearths and pir, places of pilgrimages were reduced to ashes by Armenians. All the tragedies were carried out according to the plans of "Dashnakstyun" prepared beforehand. The tragedies carried out by the Armenian robbers in the villages of Shamaki were distinguished for their special slovenly. They hang the men from their feet in the slaughter house and cut them like the corpse of an animal. The others were tied to the wooden beds , wrapped them up the carpets or piles, then poured on them oil and burnt them. They drove the alive people in the floor, door, or tables with nails. They obliged the devout to pray devine service in the lake of blood before the mosque of "Cume", then they tied their arms with cords and threw them inside the bonfire pouring on them oil. The most cruelty was to cut the organs of their bodies and to oblige them to eat their own organs of bodies. The enemies hang the corpses of them from the trees according to the orders of S.Lalayam. If they couldn't take necklace on the neck of the women, the bracelets and earnings, at that time their heads, necks , finger or ears were cut. They killed the infants on the embraces of their mothers.

According to the order of Stepan Shaumyan Hamazasp was appointed the chief of the Armenian robbers sent to the crash of Guba. He said thus in his report: "I haven't come here for to establish the Council Government. I have come here to revenge from the Turks". Under the leadership of Hamazasp about 122 villages were reduced to ashes in the crash of Guba, the population were inflicted cruelly reprisals not taking heed of their sex, age.

At last according to the directions of the party of "Dashnastyun" Andronik had to conquer Nakchivan, Zangazur and Garabagh. As a result they had to meet in Barda.

Andronik Ozanyan was born in 1865 in the crash of Shahtah near Qarasheher of Turkey.

He had a rattling time when he was young, while he was 16 he was desiring to be robber and terrorist. He gathered around him the Armenians having got the same character like him, they robbed a number of cattle, they executed the people, and made be incited the hostility between the nations.

They had planned thus. If the Armenian robbers would serve the Russian czar instead of their service they would unite the East Ar-zurum, Sariqamish, Qars and the lake of Van of Turkey, and the west of Azerbaijan-Ulukhanli, Vedibasas, Qamarli, Dereleyez, Zangazur regions with Armenia and would set up "Great Armenia" and Andronik would be the ruler of that country.

During 1912-1914 Andronik served in the Balkan war, and killed a lot of peaceful, disarmed people. In 1914-1915 he came to Tiflis, and said about his wishes to fight against the Turks. They entrusted one of the 4 corps of Armenia volunteers to the chief of robbers Andronik Ozanyan. That corps were set up by Russians in the territory of Turkey. The Armenian volunteers fought shoulder on shoulder against Turks in the Turkish provinces of Van, Qars, Sariqamish and Arzurum, and killed the Turkish people. But Andronik was also defeated in that fight. In 1917 Andronik saw that the czar government dethroned and the general Baratov moved off back, at that time he robbed all the supplies of Russians and run together with 15 thousand troops. He passed through the city of Khoy, the South Azerbaijan, the city of Julfa and attacked Nakhchivan. Andronik related with S.Shaumyan and became familiar with the plan of "Dashnastyun" in setting up "Great Armenia". After invading Nakhchivan he declared that "he was appointed the head of the city". According to the order of S.Shaumyan Andronik collected all the arms of the population of Nakhchivan. All his deeds made pleasant influence on S.Shaumyan and he called Andronik " the hero of people". He sent such a wire to the leader of Bolsheviks V.I.Lenin: " Andronik Ozanyan is busy with establishing Council Government in Nakhchivan. He is in need of additional assisting". As soon as V.I.Lenin got his telegram he organized "the additional assisting " for dashnak.

The II Nikolay had said thus in his appeal to the Armenian people with the visiting of the members of czar dynasty to the Southern Caucasus in the autumn of 1913:

You would gain your happiness when Konstantinopol, that is to say Istanbul would be our capital, Bosfor and Dardanel would be ours. Only at that time I promise you to set up the state of "Great Armenia " in Southern Caucasus and Small Asia.

The Armenians were placed mostly in the lands of Moslem landowners. It would be possible during summer. Because the most of Moslems were on the camps of nomads And there was cases with coming across with the people belonging to other religious.

The Armenians who moved there forced out the Moslems and the most of Moslems began complaining.

"We didn't think much about the suggestion what to do with Moslems. We tried their being agreed with their short-term difficulties, and to forget the feeling of fear about the owning of their lands by Armenians."

The czar Russia enticed the Armenians in order to carry out their invading politics, and involved them to strengthen in our lands, they made them fight against Armenians like the hungry hounds throwing before them new "pieces"

"Afterwards they will have their motherland too"

There was such a negotiation between II Yekatrina and the Russian state and military figure, diplomat Q. A. Potyomkin:

General Feldmarshal: The Armenians set up capital not having got a country.

Empress: It doesn't matter. Afterwards they will have their motherland, too

In 1918 in the historical Azerbaijan lands there was established the Armenian Republic-The Republic Of Ararat. After it the Azerbaijani underwent the genocide., deportations, and ran the horrible misfortunes The villages where they lived were destroyed and turned to ashes.

Admiral L.Briston Mark informed in his letter to C.L. Barton in the 28 th of March of 1921:

"The Armenians roused the feeling of aversion, hatred and disgust on Americans.

"When the dashnaks were on power they did their best or used all the means for to attack Kurds, Turkish and Tatars. They forced out the Moslems, and undertook violence against them. They even didn't let the Molokans for to keep their agency who consisted the most population of the Caucasus Armenia. They invaded Moslems, they destroyed their houses and conquered, and began to drive the Turks out. The acting of Armenian Army in Qars made rouse the feeling of aversion and hatred, disgust on Americans".

I cited this letter from Saleh's book "Armyanstvo " ("The state of being Armenia") which was published in the Publishing House of "Elm " (" Science") The author comes to a conclusion in his book:

"I pity and I can't believe the idea of Armenians' independence. I can't believe because the Armenians are notable to rule the other nations. If one of the nation is under the ruling of Armenians they would run the rage, injustice and oppression of Armenians".

It is true that during the dashnaks'period the oppression rose to the heaven. Not the member of other nation but just the Armenian investigator A.Lalayan wrote confessing the crimes , slaughter and crimes carried out by the Armenians during 1918-1920 years in his article I The counter -revolutionary of Dashnakstyun

Party" published in the journal of "Revolyusionniy Vostok" in 1936 : "Let there remain even not any a Turk".

During the 30 months when the Dashnakstyun party was on power they killed 60 per cent of population in the Caucasus. The dashnaks collected around them a number of armed groups and killed ruthlessly, cruelly the women, children, adults and invalids in the Turkish territory where there was the war.

For sample the author reminded the words of major Vahram who was a companion-in -arm of Andronik. " I killed the Turkish population of Basarkecher without any distinction. At times I felt sorry for the bullets. The right way of killing them is to throw those who are alive after the fight into the water will

And to throw heavy stones on them. I did in this way: I threw all the men, women, and children into a will and then threw on them heavy stones and had done with them.

"The chief of the dashnak armed power Andronik felt need in sour of the flash of a Turk and was not tired of drinking his blood. The general having got only one ear declared in 19 December of 1917 in the meeting of Armenian national council. " If you consider me the son of Armenia just tomorrow I start for to go to Arzurum. I may go with my brave group in order to kill Turks and Azerbaijani, Kurds and Jews and no one can be able to stop me."

The crimes that the Armenia robbers started in Arzurum and continued in Nakhchivan, in the region of Goyje, Iravan and Garabagh reached its level of

Cruelty in Zangazaur.

They created horrible misfortune in this territory which was considered a part of Azerbaijan, they played thousands of pranks with people. At that time the Extraordinary Commission was set up. According to the facts of that Commission it was proved that the Armenians were experienced in mean, inhuman deeds.

In the village of Baqudi about 400 Azerbaijani gathered into the mosque and the Armenians closed all the ways of mosque. Firstly they threw into the mosque hand grenade, and then they burnt the mosque together with all the people.

Near the village of Baqudi Gulmasta Qasim qizi was killed, her bosom was cut and there was shoed horseshoe in her back-bone.

In the village of Nuvadi the 100 years old Asad bay Malikabbasov who was lying motionless in his bed was riddled with shots . They cut with swords and sabers the heads of the women and children running in the streets.

In twenty villages the Armenians string into the bayonets the infants, there were found the chopped corpses of women.

In the village of Chullu the Armenians sabred 9 ill persons.

In the village of Bagirbayi the Armenians gathered 7 men and women into one house and fired them and made them be burnt while they were alive.

In the village of Moslems the corpses were made such ugly, misshaped and unrecognizable that it was impossible to know to whom the hands, feet or heads belonged.

In the village of Qatar they killed the respected wise Mashadi Qalandar Mashadi Qulu oglu and threw white oil on his corpse and burnt him. They tied the hands and feet of Karbalayi Allahverdi Huseynali oglu and cut his throat.

In the village of the first Vartanzur they cut with saber a number of women and children.

In the village of Rahman Afandi of the crash of Yeni Bayazid of the Iravan province they pulled out the eyes of Ibrahim Haji Huseyn oglu. They burnt him after killing.

The main Committer of the slaughter of 18 March of 1918 was S. Shaumyan Starting from March of 1918 the Baku Commune began to carry out to clean off Azerbaijani people of the province of Baku under the slogan of counter-revolutionary fight. The slaughters of the Azerbaijan people were carried out specially, more ruthlessly in the crashes of Baku, Sha-makhi, Guba, Garabagh, Zangazur, Nakhchivan, Zangilan and other regions of Azerbaijan. In those territories the peaceful population were executed on mass form, the villages were burnt, the national cultural monuments were destroyed.

**Haydar Aliyev,
From "The order of the President
of Azerbaijan Republic about the slaughter
of Azerbaijani" 26 march, 1998**

THE SHAMAKHI SLAUGHTER

In each century one horrible, ruinous earthquake fell to the lot of Shamakhi. During those earthquakes Shamakhi, and the villages around it turned into ruins, and were destroyed completely. Even those misfortune has turned into a saying by the people: " To be lost like Shamakhi.." But Shamakhi always tensed bravely against the misfortune of the destiny, it was again constructed inside of ruins, it became more grandeur and great than before. It made rouse envy in everyone for its greatness. In 1670 the Holland traveller Yan Streys who came to Shamakhi wrote the following: " It is what astonished me that Shamakhi has been reconstructed though it was turned into ruins up to its foundation and became without people. No one can remember the strongest earthquake like the earthquake happened in 1667. Firstly that earthquake was more stronger then it lasted about for three months. It was counted that if the women, children, servants were not taken into account at that time about 80 thousand men died in that earthquake who were able to take arms."

The March of 1918 was another misfortune. The people of Shamakhi were hopeless at the intrigue, cunning, slyness of Armenians whom they had given hot place near their own hearth. The people run again the new misfortune not finding time for to be reconstructed after the horrible destroying of the earthquake of 1918. During those days Shamakhi was inside of horrible misfortune. That old city which was tested by the history itself was on the bridge of traitors. Later S. Shaumyan would send a wire of goodness to V.I.Lenin : " In the spring of 1918 Shamakhi turned into a soviet city with the activity of proletarians and laborers. But in reality what did it happen in Shamakhi? In order to answer that question I shall restore to help the documents kept in Central State Archives. The accuser will be the materials of Archives".

In the spring of 1918 the Bolsheviks at least turned Shamakhi to a military Kazarma from the beginning till the end. The Caucasus Military Revolutionary Committee the chief of which was TN.Korgonov who was an Armenian by nationality was situated in Baku. The Red Gvardia and the Caspian Fleet Navy was under the command of Baku Soviet. S.Shaumyan had the army of consisting of 20 thousand who had kept about 8 thousand Armenian soldiers there who returned from the front. That Army had in a short time left a bad name in creating mass slaughters, conquering in Baku. They had executed more than 13 thousand guiltless Azerbaijani. The purpose of Shaumyan together with the chief of Baku garrison Bagdasar Avakyan was to throttle Azerbaijan in the lake of blood. And they ordered for sending one Armenian group of troops in the direction of Guba under the command of Amazasp.

From the historical, dated to the 15 th July 1918 report of M.Hajinski, the Minister of Foreign Affairs to the Azerbaijan Government:

1. For about 4 years the different territories of Azerbaijan have been conquered and the populations of peaceful Moslems run the horrible slovenly by the Armenian bands under the name of Bolsheviks. But the European public opinion directed absolutely wrong stand according to the information spread by the same organizers of the same bands. That is why it is necessary to set up special Investigating Commission. That Commission must full fill the following duties:

2. The exact registration of all the violence cases.
3. The condition of the happening of that violence.
4. The determination of sinners and the size of damage.

The Commission must have extraordinary character and its results must be spread in European (Russian, French, Germany, and of course, in Turkish languages) languages.

It is a familiar scenario. The Armenians create slaughters. But they propagate as though that the public of the world don't accuse them, on the contrary,

they know them like the innocent, sufferer people. This the activity program of Armenians lasting about 200 years and this program is on use at present, too.

At the report of the Minister of the Foreign Affairs it was asked that the commission must urgently organized. Because with the help of newly marks it is possible to clear up, to investigate, to take photos and to find more evidences. If the time is lost those chances can be lost, too. It was answered very early. On the 31 st of August in 1918 F.Khoyski signed the order for to set up the Extraordinary Investigating Commission. There were represented 3 Russians in the Commission consisting of 7 persons. That Commission did much in a short time. After some months the primary results were ready.

From the report of Komaraovski, the investigator of the court on the substantial works to the commander of allied troops:

The investigating of the witness in the city of Baku showed that on the 19 th of March of this year Lalayev took an active part in the attacks of Armenian soldiers in the street of Nikolayevski (at present the street of Istiglal).Under his leadership the Armenian soldiers entered the houses and executed the peaceful, disarmed Moslems. According to the words of witness Stepan Lalayev run to the city of Petrovsk(Mahachgala) together with his troops when the Azerbaijani-Turkish army entered Baku. Then he systematically executed the Moslems of Persian citizens.

About 850 Moslems came to the city of Petrovsk in the ship of "Poseydon". Because of the fire in the ship of "Komilov" they were obliged to wait for three days. The fourth day the old men, women and children were sent to Baku in the ship of "Evelina" About 750 Moslems in the age of 18-45 were made get off in Petrovsk. The poor Moslems were placed especially in the mosques , those who were a bit richer in the hotels and personal houses. The Armenian soldiers headed by Stepan Lalayev, and Ruben Agamalyants came to the places they lived and each time they arrested about 10-15 persons, or took them to the garden in the suburbs and executed them in horrible torturing . They tied about 8-10 persons with one another and made a bet on that whose rifle could shot more Moslems for one time. Or they tied the Moslems hand in hand in chained way and killed them one by one attacking them on heads, breasts or belly. Or they tied two of them together and strived to cut their heads after one attack of a sword. When the Turkish troops came to Petrovsk they discovered a lot of such kind of corpses which were killed on that way. According to the words of witness the corpses of Moslems were shaped as though that were unrecognizable. But after the coming of Turkish troops some Moslems remained alive. According to their words there were discovered the corpses of unrecognizable corpses in the prison, too. It became clear that the Moslems who were taken to the prison were also executed on mass form.

There happened more horrible tragedies in Shamaki. Lalayev together with Samson Aspirov and Saatrazbayov came to Shamakhi as a chief of the big military

unit and ordered to fire and encircle all the mosques where the old men, women and children hid in. Those who strove to run to the street were shot. All of the people who hid in the mosques were killed ruthlessly inside of flames. So, all the population of Shamaki were killed.

From the 22-nd December 1916 dated report to the Minister of Justice of Alakbar bay Khasmammadov - the head of the Extraordinary Investigating Commission:

The Extraordinary Investigating Commission defined the followings: In Shamakhi the Moslems lived with Armenians and molokans in the condition of peace and they never damaged or hurt them, they tried to keep the neighboring relations. But after the February overturn the Armenians began to cooperate with the local soldiers and the soviet of workers' deputies. The Armenians defended all the mischief attacks against Moslems by the help of the third persons. When the local command left they captured the store house of arms in secret way and they organized a garrison consisting of Armenians and molokans, they brought to their villages different arms and became armed. The arms also were brought by the Armenians who returned from the front. Because of all the Moslems were agitated. They saw clearly that the Armenians are preparing to the fight. In the village of Madrasa being in the distance of 6 verst of Shamakhi there were gathered Armenian soldiers from the different crashes of the Caucasus. On the first half of March they got the information that from Baku to Shamaki there were coming the group of troops about 2000 armed with guns and machine-guns and other military supplies.

The staff of public-figures were sent from Shamakhi to have talks with them. The meeting of staff with the group took place in the molokan village of Qozluchay(Hilmilli).

The group refused to give the arms to the Shamakhi garrison and made them be aware of that the purpose of them was to clear off the crash of Shamakhi from the robbers' groups, to put an end to anarchy in the crash and to restore the normal life. The group promised to go to the village of Madrasa passing through the city of Shamakhi.

Just that the same day on the initiative of Armenian bishop the representatives of all peoples and clergymen of Shamakhi gathered together and took an oath for to live in the condition of peace and not to disorder the rules. The Moslem volunteers from Shamakhi went to their homes. But on the 18 th of March , early in the morning there were heard the voices of shooting around Shamakhi. It became clear that at night the city was surrounded by the Armenians in the south, and by the molokans in the northeast and they are bombing the Moslem population of the city. Firstly the Moslems wanted to be escaped, but they moved away realizing that they are not able to stand before guns. The Armenians continued shooting the city and then they attacked it. Towards the evening they entered the

richest part of the city-to " Piran-Shirvan". The houses were burnt, the men, the women, the children, altogether who wanted to run from the houses were shot.

The slaughter and invading continued till the Moslem group came for to help from Ganja. On the 28 th of March " The group of khan " entered to Shamakhi. Armenians went back to the village of Gozlu chay. The chief of the group came for help from Ganja was Ismayil khan Ziyadkhanov. He invited the Molokans from the village of Gozlu chay and demanded them either to take over the Armenians or make them leave the village. Molokans wanted two more additional days. But after two days when the additional assisting came for help they refused what they had promised. Ismayil khan had to move off. While moving off he informed the population that the Armenians would again return, and asked them to leave the city.

Most of the people left Shamakhi together with him. But the Akhund (theologian) who came from the city of Goychay calmed the people that he would relate with the Armenians. Those who couldn't leave the city were poor, and the poor section of the city and the old men. After 6 days Shamakhi was absolutely the victim of Armenian wildness and cruelty.

Who was Ismayil khan Ziyadkhanov? In the books of history his name is presented like the Shirvan landowner and counter-revolutionary and his name is remembered for some time in the documents of Extraordinary Investigating Commission. During those remembering there is a strange love towards that man . What else do we know about that man who came to the assisting of his brothers of Shamakhi in their trouble days with his a small group? It is pity, we know no more about him.

In the documents of archives it is shown that the real misfortune of Shamakhi began when "The group of khan" left the city.

Shamakhi was conquered by the Armenians for the second time. It was defined that all the men, women and children who didn't go together with the Moslem group were killed. The well-known , respected Akhund Jafarguly was also ruthlessly killed by them . They tore his beard out, broke all his teeth, cut his ears and nose, and pulled his eyes off. The Armenians killed a number of women and children who wanted to be escaped in Jafargulu's house and yard. In the yard of his burnt house there were discovered a lot of small bones of human.

The big bones of the humans were collected and buried after the Turks drove the Armenians from Shamakhi. Except it the burnt bones of the dead men were collected from the burnt yards of houses and mosques. There were a lot of new graves in the yards of mosques where the burnt bones were buried. All the Moslem parts of the city were burnt: The fire had destroyed everything. There remained none of the Moslem houses in the part of Moslems. All the Moslem parts of the city remind ruins and ashery. The mosques and places of pilgrimages were not given a chance, 13 estates mosques and big "Mosque of Juma" were burnt.

That mosque was valuable for the Moslems not also like the place of praying but also like the oldest architecture monument built about 800 years ago. The fate of 72 Moslem villages of Shamakhi was like that.

Those horrible days remained behind the period often years. Those period of ten years will soon be a century. But at present while reading the information of the Extraordinary Investigating Commission, or the interrogations of witness as if our blood is frozen inside of our veins.

From the interrogation report of the Extraordinary Investigating Commission subordinated to the Azerbaijan Government:

My name is Sirajaddin, my second name is Afandiyev. I am the inhabitant of Shamakhi. I am 48 years old. I have been busy with trade in Baku for about 20 years. It is clear that the conflicts between Armenians and Moslems have a long history. The perfidious intention of Armenians appeared with all its sharpness especially during 1905-1906 years. From that time they were waiting time for new attacks. The overturn in Russia, the Bolshevik movement, the set up anarchy gave them that chance. The dashnaks made the Baku Bolsheviks believe that the Moslems were the supporters of the former regime. They made them believe that they were not only the enemies of Bolshevik ideas in the Caucasus, altogether they were the enemies of revolution. The purpose of the Armenians including one of their representatives Shaumyan's aim was to make the Moslem population of the Caucasus run the slaughters. But they couldn't achieve their purpose. They could realize their insidious intention only in the province of Baku till the Turks' coming.

Shaumyan had a lot of assistants and defenders in his criminal activity. The most active of them were Atabayov, Lalayev, the chief of the Shamaki office - Gulbandov and barber Ovanes. Atabayov who was the chief of executor in Baku who knew with the help of which means was the main supporter of Shaumyan.

Atabayov had a lot of supporters in Shamakhi. In a short time they armed all the Armenian villages. There wasn't day in which the Armenians didn't get some carts of supplies from Baku. Approximately at the beginning of February I heard that in the village of Madrasa there were placed a number of Armenia military units and I came to Shamakhi together with my fellow-villages. The city was fired early in the morning. Towards the evening the Armenians were already in the city. The slaughters, the invading continued till the group of Ismayil khan Ziyadkhanov freed Shamakhi. While moving off Ismayil khan informed the people that the Armenians would again return and he asked them to leave the city. After 6 days Shamakhi was really the victim of Armenian wildness and cruelty. It is difficult to describe their cruelty. As if the Armenians had lost all the qualities distinguishing a human from an animal. There were heaps of corpses of men, women, children which were shaped ugly form. I can never forget one horrible accident. In one of the streets the corpse of a child in the age of 3-4, was put on the bosom of men and women lied down side by side.

Movsum bay Sadigbayov, an inhabitant of Shamakhi.

-I saw with my own eyes the women and children's corpses dragging in the streets. Absolutely destroyed city of Shamakhi, thousands of corpses of men, women and children executed ruthlessly were the proof of Armenians' savagery.

Ibrahim Khali I Tapdig oglu, the sergeant-major of the village of Moslem Maraza of the city of Shamakhi:

- Our village is situated at the distance of one verst of the village of Molokans' Maraza .When the Moslems of Ganja moved off we felt that there were coming a lot of strangers, specially Armenians to the Molokans' village. The Molokans who had gone to Baku returned to the village with other persons. They gathered all the old men of our village and demanded them to give all the arms of the villagers to the Bolshevik Government. At the same time they informed that soon there would come to the village some leaders. We discussed the situation granting two days' delay. Some of us came to a conclusion of not to believe those doubtful persons and we went to the winter hut of" Gabiristan"

("Graveyard") being afraid of a slaughter. But most of the people preferred to stay in the village and to watch the next move of the accidents. After two days they called again the old men of the village and after some time they attacked the village. The village was conquered, about 300 persons were killed. The rest of the people hid in the winter hut "Gonche-bulag" till the coming of Turks.

ALL THE DOCUMENTS OF ARCHIVES SMELL BLOOD

It was unimaginable what the alive inhabitants of Shamaki said. All those horrible tragedies were carried out under the leadership of Stepan Lalayev. The expressions of the witness prove all that.

-The Armenian soldiers tied 8-10 Moslems to one another in the spiral form and then they competed in how many people could they kill with the bayonets of rifles on a attack (It is also the affirmation of Komarovski's report).

They skinned of the cranial covering of the dead men, they cut their hands and arms, the corpses were insulted.

-The inhabitants of Shamakhi who lived in the city of Baku like Haji Zamanov, Haji Mir Ismayil, Mir Hashimov and Mashadi Abdul Huseyn Nadirov appealed to the Tomson- the commander of Union Troops. They informed him that Stepan Lalayev turned the villages and settlements into ruins along the roads while going to Shamakhi. They killed all the men in the villages which they destroyed, they tortured the women and children. They broke to pieces the women, the children before the eyes of their husbands or their fathers.

The sergeants of the dwelling made a statement with participants of the old men of the village. That list, the numbers shown in the list is the proof of the real slaughter which the Armenians created in Shamakhi.

- There were killed 250 men, 150 women, 135 children in the village of Gubali consisting of 217 houses.
- Those numbers are like following in other acts.
- The village of Garavelli, with 66 houses, 40 men, 50 women, 30 children.
- The village of Qonagkend, with 155 houses, 25 men, 5 women, 4 children.
- The village of Gushchu with 600 houses, 192 men, 115 women, 25 children.
- The village of Arab-gedim with 358 houses: 200 men, 100 women, 78 children.
- The village of Jayirli with 165 houses: 40 men, 20 women, 15 children.

There were ruthlessly executed 250 persons in the village of Sundu, 585 persons in Dilman, 500 persons in Kalva, 230 persons in Muju, 360 persons in Tirjan.

All these have been taken from the investigating of Extraordinary Investigating Commission investigated after slaughter within some months. It is pity that the Commission couldn't finish its duty. That is why the information is difficult about the slaughter of Shamakhi. According to the information of the Commission more than 7000 persons were executed in Shamakhi just in the March of 1918. 1653 of them were women, 965 persons were children. But in other historical sources inform that about 40000 peaceful people were the victim of Shamakhi slaughter. But the most terrible is that the Soviet Government strove for about 70 years for to include that bloody slaughter into the history like the fighting against the enemies of revolution in the way of how the Armenians presented and the Soviet Government achieved in it. The Bolshevik court investigated the crime of Stepan Laayev and others who were the organizers of Shamakhi slaughter on 23 November of 1920. The court dropped an inquiry proving that the executions and slaughters happened in the situation of civil war on the national hostility, and took as a basic article the order of amnesty dated to 2 February of 1920. The court made act all the existing mechanism for to rub out those bloody slaughter from the memories.

There is an alone grave on a small hill in the junction of two valleys, on the side of highway in the territory called Acidara between Shamakhi and Maraza. In that grave there eternally sleeps a hero Turkish officer who was martyred about 89 years ago who had come to the assisting of his Moslem brothers who were face to face with Armenian savagery, barbarism. That grave turned into a place of pilgrimage even during the period when the Soviets prohibited the word of "Turkish". The grave was reconstructed by a wise man Malikmammad Tagiyev with his own money during the 30 th years of the last century. Because of his good deed in 1937 he was arrested accusing in a state of being Turkish, he was shot like an enemy of people. A driver by the name of Babakhan Babakhabnov constructed that grave in 1954 which was at least on the danger of destroying because of water and streams. In 2000 year the Executive Committee of Gobustan region newly constructed that

grave, and on the side of highway they built a complex of monument to the memory of Turkish soldiers died during 1918.

Today a lot of people visit that monument and put fresh flowers on it. The passers- by willingly get off their cars and pray for those who died in those fights.

It is thus for about ten years. It will continue thus after centuries too. Because that grave is the most mournful memory of one of the horrible days which Shamakhi lived in the history. That alone grave made us not forget those days. During the Soviet regime visited a number of people visited that grave who came visiting secretly because of 'the fear of Soviets' and demonstrated not to forget those days.

Our coagulated blood memory started to become pure after 70 years. During those years we-Moslems again forced them to sit near our tablecloth or hearth , we forget all what had happened and sang the song of "The Hayastan and Azerbaijan have become brothers". But the Armenians didn't turn their features and always struck us behind finding shelter in other's embraces. They created the tragedy of Khojali, they conquered the 20 per cent of our territories, they made about 1 million of our country-men to be driven out their native lands. We built in Shamakhi the monument to the memory of the victims of slaughter only after that misfortunes. Nowadays , on the 31 st of March the public gather round that monument and the monument is covered with flowers, and all is lost in mourn innocently keeping silent. Do the spirits of the victims of slaughter forgive us? It is difficult to answer. Because we have kept revenging on Armenians till the end of the life.

In the XX century the Armenians encroached against the Azerbaijani people, they created slaughters. The most horrible of those slaughters took place in Khojaly.

Haydar Aliyev

THE HORRIBLE TRAGEDY OF THE HUMAN HISTORY

Our people confronted with a lot of misfortune in their centuries -old history. In different periods of the XX century our disgraced neighbors and their supporters carried mass slaughter against our people. As a result of it we lost the most parts of our eternal lands.

The leaders of the former USSR didn't give political value to the demonstrations of Armenians which started with the calling of uniting Mountainous Garabagh with Armenia. The leaders of the USSR did none of the necessary measures. As a result of all these in a short time the situation became more aggravated both in the territory of Mountainous Garabagh and in the regions around it. It came to a conclusion with the burning of the places where the

Azerbaijani people lived, the population of those lands were executed. The slaughters created by the Armenian nationalists in the villages of Malibeyli, Qushchular, Garadagli were the sign for Khojaly which was situated on the front line of the war.

The occupation military junction directed the next attack against the city of Khojaly . Just 16 years ago, in the night of 25 th of February passing to the 26 th of February in the city of Khojaly of the region of Mountainous Garabagh of Azerbaijan Republic there took place a tragedy which is the most horrible in the history of the wars. That tragedy was created together with the Armenian armed unities and the 366 th moto-shooting regiment of the former Soviet Union. That regiment was placed in the village of Khojaly. The most officers of the personnel staff of that regiment were Armenians. The heavy technique of that regiment were brought to the city in three directions. The population of the city defended their city bravely with the light arms they had but they couldn't undergo to the army which were armed from head to foot. The houses were destroyed and were burnt. The peaceful people were obliged to leave the city and began to run to the city of Agdam along the river of Qargar. But near the village of Nakhchivanik they met with the armed Armenians and the real slaughter took place. The children, the women, the old men, invalids run the oppression and they were executed ruthlessly. Those who created the slaughter of Khojaly killed the population of the city with special savagery, they burnt them while alive, they skinned off their heads, or pulled out their eyes.

The next slaughter, genocide of the aggressive Armenians against the people of Azerbaijan-the slaughter of Khojaly put an end the life of 613 persons, including 106 women, 63 infants, 70 old men. 487 persons became invalids. 1275 peaceful persons were captivated, 150 persons were lost.

As a result of that slaughter some families were absolutely killed, the civil citizens were killed savagely, they tortured to those who were captivated.

That bloody night, on which one city was rubbed off from the Earth, and the guiltless infants, adults, women of that city were killed ruthlessly there took place the most horrible tragedy in the history of human. The fact is that that night the human rights of the people, firstly the right of living were disordered.

By the way, it must be noted that since the beginning of the war about 4354 persons were lost. There are valid information about their being kept like a hostage in Armenia and in the territory of Azerbaijan occupied by them. Azerbaijan which was exposed to the aggression of the Armenia confronted with the problems of the fate of the persons who were lost or were taken hostage. The Armenia and the

The separatist regime of Mountainous Garabagh roughly disturb the standards of international law and they hide those persons from the international organizations.

THE SLAUGHTER OF KHOJALY IS THE INTERNATIONAL CRIME

The international crime is considered those deeds to disturb the interests of the separate states, rubbing out the rights of humans known on the international levels, and which are unlawful against the international law defined in the standards of international law. In the science of the international right the categories of " International crime" and " the crime of the international characteristic" are distinguished from one another. The crime of the slaughter is concerned to the category of international crime. The main articles of those crimes were expressed in the adjustment of the International Military Tribunal (Nurnberg and Tokio) which was set up after the second world war.

THE JURIDICAL PRINCIPLES OF THE SLAUGHTER OF KHOJALY AS THE INTERNATIONAL WAR

For the recommendation of the slaughter of Khojaly as the international crime the following juridical principles must be considered:

1. The Convention preventing and punishing of the crime of the Slaughter adopted with the decision of 260 (III) on the 9 th December of 1948 of the Meeting of the chief of UNO (that convention was on power since 1951);

2. The adjustment of the Nuremberg Military Tribunals (Though in the adjustment there wasn't directly shown the crime of slaughter, the deeds of the slaughter were considered like the crimes of the wars and crimes against humanity;

3. The adjustment of the International Crime Tribunal of Yugoslavia (article 7 4);

4. The international Statement International Crime Tribunal of Rouanda (article.1);

5. The status of the International Crimes' Court.(article.6);

6. The Crimes' Code of the Azerbaijan Republic. (article 103);

7. The order of the President of the Azerbaijan Republic "About the slaughter of the Azerbaijani) dated to the 26 March of 1998.

THE INTERNATIONAL JURIDICAL RESULTS OF THE KHOJALY SLAUGHTER

The international justice defined the followings closed with the International Justice slaughter.

1. The of crime judgement of the persons who created the slaughter is inevitable.

2. Not only the executors of the crime of the slaughter rouse the of crime responsibility but also those attempt for to create the slaughter, the directly or openly instigator to the slaughter, effort for to slaughter or to take part in the slaughter.

3. The universal juridicals must be put into practice against those who created the crime of slaughter .

4. The execution of the order of creating the slaughter doesn't free him from the crime responsibility.

5. The leaders are responsible for not to carry out the measures against the creating the crime of slaughter.

6. The articles of to be directed to the articles of the crime responsibility is nor put into practice on the crimes of slaughter.

7. The retroactive practice of the law is allowed according to the crime of slaughter.

8. Those who created the crime of the slaughter must be given to the demanded state for to be directed to the crime responsibility.

Some crimes created in the conflict of Armenia-Azerbaijan, Mountainous Garabagh found their expression in the Criminal Code of the Azerbaijan Republic like the international crime. But it doesn't exclude the crime responsibility of those who created that crime. Because the thesis of the necessity of the responsibility for the international crimes noted above has already adopted by the International Unity and is on use like the norm of tradition of the international justice. That is why the savagery created against Azerbaijani are known by the known like the international crime basing on the right principles adopted by the international world, nothing can free those who created those crimes from the responsibility of crime .

Just because of it there is legal base for of demanding the persons who crated the crime during Armenia-Azerbaijan, Mountainous Garabagh and judging of them. Leaning against those legal base there must be made rules in the direction of finding the persons who created the crime, demanding of them, and judging at the court.

In order to compare the tragedy of Khojaly with the Khatun slaughter, Khirosima and Nagasaki misfortune I want to direct your attention towards the words of French journalist Jan iv Juist who was the witness of that accident." I have much heard about the cruelty. But the Armenians left them behind by killing the children of 5-6 ages and the civic population.

Leonid Kravets - the military pilot, major. "On the 26 of the February I escaped the wounded from Stepanakert and I saw them off and I was returning from the gate of Asgaran. Suddenly I saw something strong spot in the down. At that time the flight mechanic cried." Look at the women and children there!" We

counted approximately. The armed soldiers were walking among the 2 hundreds of corpses that were thrown about the upward.

We fled there hurriedly and we made efforts for to take the corpses. The corpses of the women, infants and old men thrown about shook us. The local police captain was together with us. He became like mad when seeing his 4 years old son among the corpses being cleaved his head. We could take some corpses before they began to shoot us".

Daud Kheyriyan - the Armenian who was the witness of the slaughter of Khojaly writes the followings:" On the 2-nd of March the Armenian group of "Gaflan" gathered about 100 Azerbaijani corpses and burnt in the one kilometer's west of Khojaly. In the last car I saw a girl of ten years old who was wounded on her forehead and hands. That girl was alive in spite of starvation, cold or the wounds she got. She could hardly breath. One of the Armenian soldiers by the name of Tigranyan took that motionless girl and threw her towards the corpses and then he burnt them".

V.Welix - The correspondent of the newspaper of "Izvestiya". At times there were brought to Agdam the corpses of the Azerbaijani exchanged with the alive hostages. It is impossible to dream such a horrible accident : The pulled out eyes, the cut heads, the pieces of chopped bodies were tied one another, the naked corpses dragging after the armoured car. There was not the limit of savagery".

Vladimir Savelyev: the chief of the counter-intelligence in the military unite numbered 02270: In his "secret -certificate" it is said thus that a man was horrified hearing the voices of the dogs and jackals round the hollows where the corpses were heaped up.

Karabelnikov I. (the Russian officer): " The chief of the staff of the first battalion , major Abram Chitchiyan shot the family of Babayevs consisting of 13 persons. For his 'bravery' he was given 150 thousands dollar by the French Armenian diaspor. And he was praised by the "Prize of Church" which was the best praising."

It has been proved that the slaughter of Khojaly was just genocide. It had been considered beforehand to kill the people for their national marks. The intention of the Armenians was proved according to the international and law inside of state. The savagery and vandalism of the aggressive Armenians must be known on the same level with the tragedies of Khatin and Sonqmi which are known by the progressive humanity like the genocide. That crime against the humanity must get its real value.

The representative of the state of Indiana at the USA Congress, the member of the Committee of the International Relations, congressman Dan Barton reported at the House of Representatives. In his report he called the people to know the slaughter of Khojaly. It shows that the American public are aware of that slaughter

in which the human rights were trampled. It also informs about the intention of the people of the world for to put an end that barbarism.

The congressman also directed the attention of his colleagues to the facts of killing of women, children, adults ruthlessly even insulting of the corpses. He also noted that he was sure that the international public would break the silence ice on that problem after the USA congress knew the Khojaly tragedy.

It is pity that the slaughter of Khojaly which were resulted with the disturbing of a number of people's rights hasn't got its real mark on the international scale. There were not any drastic ceremonies against the terrorist, invading policy of the Armenians. The time of adopting the new decisions according to the standards of the international law has already reached.

I appeal to the unity of the world, esteemed international organizations and the world people with hope. With hopes in my heart I believe that it would be put an end to the long-dated Armenian aggression against Azerbaijan, to the policy of terror, and rubbing out the rights of the people on mass form. I also believe that abolishing of that painful conflict by the way of peace and by means of negotiation would be supported, the hundreds of people who turned into refugees would return to their own lands and their constitution rights would be restored.

I believe that the authoritative international organizations would support the right position of Azerbaijan, the Armenian terrorists and their supporters would be called to account for the aggressive slaughter of Khojaly, the sanctions would be applied against the invading state of Armenia by the plenipotentiary international organizations.

Azerbaijan being member of UNO and the European Council has taken a step to the new millennium. It was directed to the substantial guarantee of the civic society and civic rights. It chose the way of democratic development. It is legal state civil state respecting to the authoritative organizations and observing the international conventions and laws. It must not be allowed their partiality against the countries by those organizations.,

The Mister President Ilham Aliyev directed the attention of the world public to the bloody crimes, the acts of terror, execution of 100 thousands of people or their deportation from their own lands. He told that the horrible tragedy of the XX century-the tragedy of Khojaly was the continuation of the dirty policy of the Armenians against our people and it was the real genocide. From time to time the Armenians created horrible tragedies and executions against Azerbaijani in the territory of Azerbaijan. But by falsifying the history they try to present it to the world public like the tragedy of Armenians. Those who created that tragedy not only covered up those crimes but also they pretend their running the slaughter. Even in some cases, in different countries they achieved falsifying of the history and to hide the reality. It is necessary to send the facts closed with the graveyard discovered in Guba to the Parliaments of the countries of the world, especially to

the states which believed in the Armenian propaganda and adopted decisions on the Armenia slaughter. As a result of it we must prove to all the world that the slaughter of Armenians was made up by the Armenians themselves. We must reinforce the fighting measure, against the Armenian betrayal, falsifying, and lies. It must be fought systematically, and must be ruled by one centre.

Today the world must know in details that the slaughter of Khojaly was the real genocide. Nothing is forgotten. All the crimes directed against the humanity must not remain unpunished. The bloody-handed criminals who deprived the humans of rights must answer for their evil-wisher crimes at the court of progressive mankind, at the court of judge and at the court of the history.

THE ARMENIAN BARBARISM IN THE WAR OF GARABAGH

I should run towards the wild

words of the Azerbaijani women who was captivated in Khojaly.

- When I was bride in Khojaly I could feel the cunning looks, especially the enmity of the Armenian women to the Azerbaijani women. It was sorrowful that on the eve of those tragedy the Armenian agency could make in Khojaly two light-minded men marry to the short dressed Armenian women. I told to my relatives that I had doubts to Julya and Sonya. Because they behaved themselves doubtfully.

The morning of the night when Khojali was conquered I was captivated and I was taken to the cellar of the newly built building. It was full of the captivated Azerbaijani.

The Armenians had made a partition in the middle of the cellar with the help of fittings. To one side they filled the women, but to the other side the filled the men. The Armenians tortured to those who wanted to speak.-they bit them ruthlessly . After some time Julya entered the cellar in the military form. She showed the Azerbaijani men to the Armenians and told them that they were fighting against them. The Armenian soldiers tied the hands and feet of those men and cut their heads before our eyes. They killed our servicemen torturing them. They often came and chose the young women and girls. They had made a curtain in the cellar. They insulted them there.

They kept us starving till the evening. In the evening they firstly shot the men. They threw the children nearly well and burnt them there. They took the best women to Asgaran. When we reached Asgaran it was getting dark. It was cold. They had brought us in the roofless car. On the way one of the women threw herself from the car. They didn't stop the car for to take her. They shot her by sub machine gun. They drove the car which brought us at the door of a stable in Asgaran. After some time there came a woman in the military form. She looked at the women getting off the car, she chose some of them. Those were Azerbaijani women and girls who came with us. I knew that woman. She was Sonya. I wanted

to abuse her and attack her. But the old woman near me didn't let me. I was not deceived. My doubting from her wasn't in vain. They made us enter the stable inside of which was full of water. When I entered there I was horrified. There were kept more than hundred women, children inside of the ice being barefooted. Some of the children died because of being frozen. The complaining, whimpering of the women made me as angry that I didn't feel the coldness though I was in the icy water till the knee. We spent the night inside of the icy water. I was hungry for three days.

In the morning about at ten o'clock they took us either five by five or ten by ten. We were unaware of where they would take us. I came up the young Armenian soldier and showed him the bag of gold which I had hidden under my bosom. I asked to take all the gold and to free me to the forest. Firstly the Armenian soldier looked at me severely. I thought that he would shoot at me. But after a moment he came up to me and said in Azerbaijani language: "Let that Armenian major go, then I shall free you". My heart was beating anxiously . The major left seeing off the car full of the captivated people.

That Armenian soldier came nearer to me, he took my bag full of gold and looked at it secretly. When he believed that it was the real gold he gave me a sign and showed me the way. I was afraid of. I turned back very often. I didn't hope that freedom. I thought that he would shoot me after letting me go. He would say that I was running that is why he shot me. But he didn't shoot at me. When I came up the bush of prickles I saw that they joined some Azerbaijani soldiers to the tanks after chaining them. When I entered the forest I met more horrible one. The ground was full of the corpses of humans. To wherever I wanted to step I was putting my feet on the corpses. I bristled up. I couldn't bear. I wanted to shout. Suddenly I saw two negroes who were skinning off the skin of a corpse. Fortunately they didn't see me.

At that time if I met a wild animal or Armenian I should run towards the wild animal not towards the Armenian.

From the words of the captivated Kh. Hajiyev:

The workshop of "drabika" of the Irvan plant which produced the black metal at that time turned to the mill of grinding a human

"Drabika" - is the name of the lathe which cuts the different shaving coming out the turning , with one word it is the grinding lathe. The dashnak servicemen of the Armenian Army came for to feast with their sweethearts on the evening of the 24 April, the mourning day. There was organized a special feast in the workshop. After the feast they brought near the turning lathe the men and women whose heads were shaven and tortured in underclothing form . They opened the iron door of the turning and threw the people on the turning which was rotating quickly. The operator stops the turning when the turning cut the half of the men and threw to the rotating bunker. They show the tragic case of the Azerbaijani to the Armenian servicemen. The dashnak service men enjoyed seeing them. They said about their

fun to the operator. Then the operator presses the button, the turning starts to go on, within a moment it cuts the man and threw into the bunker. In this way they grinded the captivated men and made feed for the wild animals of the Iravan Zoo.

Then they bring the bunkers full of chopping to the load car and bring to the Zoo. And they invite the dashnak servicemen for to watch the "performance":

The "feed" was put into the tableware of the wild animals kept in the animals park in special ladles having threads.

The chief of the Animals park made a special surprise for the dashnak servicemen. So, they push a young Azerbaijani boy into the cage where the lion is kept. Inside of the cage the young boy tries to put up a resistance against the lion for to support himself. But he can't be saved from the furious paw of the lion.

The lion tears him. The Armenian servicemen enjoys while seeing that "performance'. Then they pushed the middle aged woman, dressed only underclothing to the cage of the wolves. The woman seizes the wolf by the throat,

But the another wolf attacks the woman behind and tears her. Then two wolves begin to eat the woman. The workers of the animals' park and the servicemen laugh and go towards the other cages which are secretly kept. The instructor of the park shows two cages to the servicemen. He informs that in 1990 in one of the cages there were kept naked Azerbaijani men, but in another cage there were kept naked Azerbaijani women. The most of them were healthy captivated. Most of them died because of not bearing the coldness, frost of the winter. The bodies of rest of them who remained alive were overthrown with hair. To tell the truth they became brutalized .Some of the servicemen threw their fiery cigarette on them. Then they turn towards the workers of the park and told them that soon they would give them Turks for to make them brutalized. Though the director of the park didn't want to show the cages to everybody there were more people who wanted to look at the cages.

The amusement in the farm of the pigs

From the words of E. Hamidoglu, the citizen of the city of Ganja, who was captivated:

I can say they all the well-known Armenian figures, especially all the servicemen having a title looked at that amusement. The Armenians call this performance "Ashot". Every year, on the final party of the Yerevan military school that performance is shown like an amusement to the officers who go to serve at the Army after getting higher education.

The director Ashot -the director of the farm of the pig asks to cook special meal from the sucking pigs for the young officers, and organizes a feast. The officers eat and get drunk. Then each of them takes a knife which are kept in the "museum" of the farm and sits on the first row for to watch the "performance hall".

After some moment two decorated big pig cart bring dragging on the cart the Turkish man whose hands and feet are tied, in the lying form to the stage. The

officers stand up seeing the decorated pigs dragging the cart. They clap their hands crying "ura, ura".

The decorated pig dragging the cart stands in the middle of the stage. Just at that moment one strapping, huge inhuman stands above the Turkish man taking a shape axe in his hand. He lifts the axe and orders in the furious voice to the officers and orders them for to knife attack to the Turk whose hands and feet were tied. The officers quickly stand up and come near the cart. Within a moment the cart is filled with the Turk's blood. The Armenian officers become excited. The inhuman who is ready with an axe in his hand shouts loudly and lowers the axe to the throat of the Turk. The head is separated from the body. The pigs drag the head of the Turk. The body of the Turk is in the middle of the stage covered with his red blood. Ashot cries from the stage:" My sons, we must kill our enemy Turks in this way".

The officers stand up and they applaud Ashot. For many years that "performance" ends with the killing of a Turk-Azerbaijani

But what is the attitude of the Turkish world, or the Azerbaijani people to such kind of a tragedy? Maybe they are unaware of from this real tragedy? But all is reality. Every year Ashot chops the head of a Turk in this way. How terrible! Isn't this indifference enough? They say that in Ashot's farm there are a lot of Turks-Azerbaijani who have been brutalized and are ready for to be chopped.

P. S. Dear reader! Once Ashot ate the bread of Azerbaijan, drunk the water of our country. He worked in the pig farm in the town of Goranboy. He stole, he run from Azerbaijan when his stealing became known.

John Fiks

He got the nick name of "a wild fighter' in the estates' conflicts. He was a hired fighter in some wars in Africa.

Once he was seriously trained in the English, French military camps. That is why John Fiks speaks clearly in English, French and Arabian languages. He is stout, tall, he can run quickly, he is able to jump both to longitudinal and to the height, if it is possible he can creep a long distance. He can shoot at with some guns within a moment. All his qualities made him be known in the wars in a short time.

John Fiks is the military experienced head of the group. His small group is called like "The group of quick operators". This group suddenly throw themselves into the war square during the fierce moment of the war. They attack the enemy continuously and suddenly disappear.

The group of John Fiks always was successful on the surface fights. The training in the African jungle imitated them the lion's attacks. The servicemen call his group 'the group of the wild men" too. Because the members of that group eat the flesh of humans. They concluded a treaty with the Armenians and came to Garabagh. Beforehand they had informed the Armenians that at times they would use humans for to eat. They Armenians didn't object to it. As a habit the group of

John Fiks fought always together in the African wars. The Armenians divided their groups and sent them to the war together with their Army. They did it because of two reasons:

1. The Armenians were afraid of their leaving the Armenian Army and be in the side of Azerbaijani

2. If they let them together to the fight it would set up a clamour Just because of those reasons the Armenians divided them into groups of consisting of three or five. They joined them with the Army fighting in the battles in the directions of Lachin-Gubadli- Zangilan, Khankandi- Fuzuli, Jabrayil-Agdam-Tartar-Barda-Agjabadi.

One of the soldiers of Jonh Fiks's group was killed in the battle for the village Gulabird of the town of Lachin. During that battle the patriots of the village of Gulabird attacked the negroes and Armenians .

The Armenians lost more living power during the battle headed by Vagif Jabrayilov, even they couldn't take the corpses. Among the Armenian corpses there were the corpse of a huge Negro. He was thrown to the ditch where the corpses of Armenians were buried. The defeated Armenians who lost that battle while searching for how many soldiers they lost defined that the Negro also was killed .

The Armenians appealed to the police office of Gubadli and to the staff in Gulabird. They offered to exchange a number of Azerbaijani corpses instead of the Negro's corpse . They agreed and after 5-6 days they took the rotten corpse from the ditch and exchanged. While that exchanging the Armenians were not interested in the corpses of Armenians.

One of the soldiers of John Fiks was killed by the hero Mubariz Yusifoglu in hand to hand fight in the region of Jabrayil. They say that from each sides of the Armies they were watching at the lonely sanbo fight of two. The hero from the town of Jabrayil used a trick and killed the Negro. Then he stood up, and ordeed the soldiers of our Army for to attack. But the Armenian sharp shooter shot at him . He also died. In spite of his death our soldiers attack the Armenians and make them run. In the region of Tartar one of the hired Negro was also killed by the soldiers of the National Army. The Azerbaijan Television had a telecast about it, too.

A shoe made of the skin of navel

The readers have a bit information about this accident. One of the rich furious Armenians who lived in abroad ordered the Yerevan masters to sew a shoe from the skin of the navel of an Azerbaijani beautiful girl.

He had ordered it before the war. But his order was full filled during the war. The Armenians made a special compressor for to skin off the skin of the Azerbaijani.

The operation is told thus

The thick needle is injected from the heel towards the up. The liquid the composition of which was kept secretly is injected to the body with high pressure.

While the liquid passes through the skin and flesh at that time the skin is skinned off. In order to get a qualitative skin the Armenians kept the fat humans hungry for days.

In the spreading news it is said that after insulting the skin of the Azerbaijani girl was skinned off while living.

Firstly the right eye

The Armenians firstly pulled out the right eye of the captivated Azerbaijani man. Because a lot of men target with his right eye. Those who run from the captivity spoke about it. Firstly they thrust the fried wire into the right eye of the men, or they pulled out the eye by carving it with a knife. At the beginning of the war the Armenians used that punishment like the strict punishment. When there was known that the eye can be sold for currency they began to pull out the eyes carefully. At present the eyes of the Azerbaijani are kept in the laboratories of the Eye Institute of Yerevan.

The punishment by nail, knife and an axe

The Armenians used those punishment at the wars in the beginning of the century, including during the period of repressions. In the XX century they killed hundred thousands of people by those punishment. The Armenian shoeing-smith prepared a lot of nails, in their machine-tools for the Azerbaijani sons. The punishment of Armenians with an axe was more torturing. The humans were cut like a wood by the hands of Armenians. They injected the knife into the bodies of the Azerbaijani twirling.

The punishment by salt

The Armenians killed the captivated Azerbaijani by the punishment of salt. Before killing them they poured salt into their eyes. They skinned off the skin of some of them and poured there salt.

In the war of Garabagh they made one of the inhabitant of the town of Arazabari lick the salt. The cases of injecting the belly salty water were not few.

The punishment of an adder

The Armenians had been preparing for the Garabagh war more than hundred years. While having good opportunity they conquered Azerbaijan. During the anarchy of the 80's the Armenians took the small salmons in sellofon sacks from the little workshop for increasing the fishes. It was situated near the lake of Goy-Gol. They brought them and threw the lake of Sevan. The office for Guarding from the hail was situated in Khirdalan. The chief of that office was Armenian. He robbed the "Alazan'rekets and set them in the places of Mountainous Garabag being strategic importance The reserving, qualitative metal was sent to Yerevan secretly.

At that time they took hundreds of adders from the adder incubator place near the village of Zira not far from Baku. They threw those adders to the mountain of Sari Gaya situated on the left side of the way leading towards the town of

Fuzuli. The inhabitant of the village of Dashalti an Armenian named Jora bought 4 adders and kept them in the rock being near to his house.. Jora pulled out the poisonous tooth of two adders. He winded round his neck the adders which he pulled out the poisonous tooth, or he was busy with enchanting. During the operation of Dashalti there were captivated a lot of Azerbaijani. Among the torturing to them there was the adder punishment applied by Jora.

Firstly Jora kept the captivated Azerbaijani whose hands and feet were tired be together the adder which had no poisonous teeth. After watching that process he threw on the captivated people the poisonous adders, and enjoyed when the snakes bit them. They say that Jora applied his punishment to a lot of captivated people during the Dashalti operation.

The punishment by the tongs

The name of" tongs " are often remembered in the dashnaks' torturing "operations" to Azerbaijani people. They pulled out their gold teeth making their mouth bruising. There were people whose bodies were torn up by the tongs.

During the Garabagh war the Armenians hurt 150 wounds of twwzers to one of the Azerbaijani soldier.

They say that they put one of the nice Azerbaijani's eye into the place of an Armenian's eye. While looking at the mirror he felt that it was not the eye of an Armenian. He came up the doctor and asked him:" Is it the Armenian's eye which you put into the place of my eye?" The doctor answered : "No, it is an eye of an Azerbaijani". The Armenian became very angry and pulled out that eye with his finger. The doctor asked anxiously: "What did you do? Why did you pull out that eye?" The Armenian answered : "It is a left eye. You pulled out it from a corpse, if it was a right eye I should keep it. The problem is because of the right eyes. You, the doctors pull out the left eyes too. But we always pull out the right eyes of the soldiers".

The punishment by a nail

The furious soldiers of the Armenian Army always carried in big nails their pockets. More than hundred years those Armenians nail them into the heads, heels of the Azerbaijani sons. The Armenians used the punishment by a nail at the beginning of the century, in 1905-1907, 1914-1920 years. There were nails of 150 millimetre in the heads, heels of the corpses found during the fronts in Garabagh.

The punishment of vein

The Armenians injected into the venous of the captivated people different kinds of alcohol, oil, acid, and poisonous liquid. And... before killing them.

The words of a captivated soldier:

- I fought in Fuzuli front. They informed us about getting back. Because our planes would bomb the Armenians' positions. After some time that plane bombed not the positions of Armenians but our positions.

A lot of soldiers died and were killed. We had no power for to fight against the Armenians. The rest of us were captivated. I was also wounded. They threw me into a car and took me to the Armenian's headquarters. There were a lot of captivated people. Most of them were wounded. The Armenian doctor saw that I was fat or lusty, that is why he ordered for to tie my hands and feet. Two persons threw a rope like a net and knocked me down., they tied my hands and feet. The doctor came up me. In one of his hands there was a syringe for an animal, but in his another hand there was entrails of a pig. Before my eyes he take the gall of the pig into the injection and he clinched that injection into my venous. He made all the gall enter my body. There began anxiety in my body. I forgot the aching of my wound. That insidious doctor injected drugged different injections into the body of captivated soldiers, and he stood in one side and enjoyed .

After one hour some of my friends died. I was also dead tired. Suddenly I saw that the Armenians were running. I knew that our soldiers attacked them. One of the persons cried that "ours" were coming. Truly after some time ours came up us. They took the wounded into the ambulance car and brought them to the hospital. I could hardly say to the doctor what had happened. Thanks to our doctors. I don't know how they cured me. At times I feel myself badly. God damn the Armenians!

The justified and fundamental position of Azerbaijan gains strength

The international efforts directed to the solution of the conflict gain strength. The carrying out the negotiations on the level of the Minsk group of OSCE in the concrete form directs the attention like the political - psychological superiority of Baku The mister President Ilham Aliyev considers that the solution of the problem is possible only in the frame of the territorial integrity and sovereignty of Azerbaijan. He stresses that the negotiations would be carried out only in this form. He showed once more the clear de-cidedness: "Our demand is that the conquered lands must be freed without conditions. It is right in the first demands the offer was about freeing only 5 towns. Let the towns of Lachin and Kalbajar remain, and be the theme of the future negotiations. But we shall never agree with it. Because we shall never allow that the giving back of Lachin and Kalbajar be adapted to some of the conditions. That is why in the present stage of the negotiations there is a common agreement for the cleaning off 7 towns from the invaders and they are given to Azerbaijan. We understand that we must do it in the staged ways. But these stages must not prolong more." Those words were said by the president Ilham Aliyev . He said that if the results of the negotiations are not how we wanted at that time we shall discuss the using of military way for the restoration of the territorial integrity of Azerbaijan. The President declared thus. With his decidedly decision the president Ilham Aliyev sent severe message to the address of those who hoped compromise from Azerbaijan, he said that the people can never reconcile with the loss of the lands. The last dispute dedicated to the

problems of the refugees which was held in September approved once more that the official Baku can choose the political-military way of solution of the conflict of Armenia-Azerbaijan, Mountainous Garabagh.

The Azerbaijan government carry out decidedly and prompt diplomacy, it ensures the psychological-political superiority to the process of negotiations. In all the variants of the group of Minsk prepared for the solution of the problem the territorial dignity of Azerbaijan is remembered firstly. During the 2000-2007 years the official Yerevan was obliged to take part in the discussions after the severe diplomatic pushes. The invading state continued its negotiations around the model of "the process of Prague" or the "staged solution". It must be considered one of the achievements of the official Baku. Azerbaijan always pretended on the approaching-that is the principle of the staged solution of the problem. This approaching is supported by the group of Minsk and the sides carrying out the negotiations-Armenia and Azerbaijan are the participants of the process. The term of "the process of Prague" is simply a diplomatic phrase which is used instead of the word of "staged solution". This phrase is used in order not to intensify the Armenians and the state of Armenia. The president Ilham Aliyev values like the significant success the carrying out the negotiations on the level of territorial dignity.

The radical circles of the invading state also acknowledge that the conflict can end with the results of the territorial dignity and sovereignty of Azerbaijan. The official persons who were represented at the leadership of Armenia already speak about the recognizing of the territorial dignity of Azerbaijan . And they began to go back from the aggressive rhetoric. The prime minister of Armenia, the real candidate for to be president Serj Sarki-syan informed in his meeting with the special representative of European Unity on Southern Caucasian that the opportunities have not ended for the solution of the conflict of Mountainous Garabagh with the peaceful way. According to the words of Sarkisyan for it, it is necessary for Armenia to recognize the territorial dignity of Azerbaijan . In its turn Azerbaijan must know the law of" Defining of the people of Mountainous Garabagh their own fate".

I don't know how the words of Sarkisyan sound, but his declaration testifies his dealing with the official position of Azerbaijan. In one word, the President of Azerbaijan, mister Ilham Aliyev declared that opposite of recognizing of Armenia the territorial dignity of Azerbaijan the official Baku will give the Mountainous Garabagh the highly status. As regards to the defining of the fate of the people of Mountainous Garabagh Baku approaches with respect to this law.

The national defining of fate-it is the exceptional right of each of the nation which was adopted on the international law. But according to the standards of the international law the people who haven't got their independent state they also have the right for to pretend their fate. But the Armenians have their own state. The

separatist regime of the Mountainous Garabagh have no juridical-political base. "Azerbaijan won't agree with the establishment of the second Armenian state. It can be given highly status to the persons living in the Mountainous Garabagh and the people, the Armenians, and the people who return there. The leadership of Azerbaijan said their words at all the stages of negotiations, during 1990 years and at present time too. The highest status existing in the world and Europe can be learned.- To tell the truth, we are ready for it, we shall do it. If the territorial indignity of Azerbaijan is reconstructed at that time there will be at last the atmosphere of peace in the region and the relations between tow countries will be normal".

The President of the Azerbaijan Republic Ilham Aliyev considers that the pretend of «defining their own fate» of the Armenians of Mountainous Garabag is far from the reality. According to Ilham Aliyev after the collapsing of the USSR separatism turned into the leading factor of the policy in the space of former soviet. In some cases it got false and fictitious content like "national-liberation" movement, but in reality in the roots of that conflict there stands annexion of the territory, the intention of aggression not the nations' defining of their fate.

The last explanation of Serj Sarkisyan, the real candidate for to be the President shows that the position of the Azerbaijan Republic is adopted in the aggressive state. It also shows that the position of the politicians who demonstrate the realist meditation, who came to the right conclusion after the reality of changing of the comparison of international practice and power in the region strengthen day by day. The words of Serj Sarkisyan -"the politicians must find courage in themselves and dare tell about it to the people" said in that meeting proves it. At present the position, and statements of some Armenian politicians are not distinguished with their sharpness, they began to start according to the reality of the world politics. If we take into consideration that in 2008 there will be the election of the president in Armenia, and as a traditional the Armenian government and its opposition will try to use the card of Mountainous Garabagh, it is possible to imagine the reasons of the changing of some leading circles and politicians of the aggressive state who have great opportunities for to influence the situation.

It once more shows that the justified and fundamental position of Azerbaijan gain strength. Up today all the negotiations closed with the problem of Mountainous Garabagh held on the context of the territorial indignity of Azerbaijan, and the efforts of the diplomacy of the Azerbaijan President began to bear its fruit. While the position of Azerbaijan gain strength in the international area, while the justified position of our country gain more supporters, while the number of the states recognizing the territorial indignity of Azerbaijan increase, the efforts of the Armenian lobby fail, their opportunities for to mislead the opinion of public end both in international area and inside of Armenia.

They were excepting, but they are mistaken. In addition to it, Terri Devis maintained once more that the international unity recognize the Mountainous Garabagh like the lands of Azerbaijan being invaded by the Armenians, and " the election of president" which is considered to be elected there is illegal. Teh Devis mentioned to the Armenian politics -fanciers who pretend being resemblance between Garabagh and the colonies of England that gained independence that Garabagh isn't a colony, it is a part of Azerbaijan. Then he added that in the history of his country" there was only one exception" - It wasn't given a chance of parting Northern Ireland from the United Kingdom.

The head secretary of the European Council has recently said the following : "The group of Minsk of OSCE is busy with the conflict of Mountainous Garabagh. The European Council isn't directly busy with this problem.

In addition, there are difficulties of that problem. There are held a lot of elections in the region, and the regulating of the conflict becomes difficult. The better results gained in the elections in Armenia can positively influence to the solution of this problem".

He once more criticized the elections held in fictitious " MGR." The world public don't recognize the Mountainous Garabagh, it isn't a separate state, the world public don't know it and won't recognize".

It seems that the Armenians decided to gain something from the European Council with the help of noise. If it isn't thus how it can be explained the attacks of the Armenians against the head of the European Council in the press conference held in Yerevan?

It was said in that meeting: "Teri Devis has strict personal interest in the oil of Azerbaijan, that is why he reports such kind of declaration in Armenia".

The leader of the separatists of "MGR" also has said an opinion resembling his words." The declarations of Terri Devis don't correspond with the interests of Armenian people". They think that the deeds of the present government of Armenia, not accepting the cases of "thinking in other way", the politics of those who hold higher post is not at the variance with the interests of Armenian people. Maybe the regional economical isolation which the only enemies of Armenia, that is to say the dashnaks made their country correspond to the interests of Armenia?

The Prime Minister of Armenia, Serj Sarkisyan sounded thus the position of the Armenian side in regulating the problem of Garabagh:

" The right of the Armenian people in defining their own fate must be recognized in international scale, and there must be created conditions for to realize their right. The Armenia and "MGR "must have common borders" and the security of the borders and people of MGR must be ensured. I think Serj Sarkisyan has forgotten to specify one detail while declaring the position of Armenian side on this problem.

Whom does he mean while saying "the people of Mountainous Gara-bag"? You will answer that it is already clear. You are right, it is clear to me too, but it isn't conformable to the justified rules- Of course, if Serj Sarkisyan has an idea of those justified rules. But what about the rights of the Azerbaijani who were driven out their historical lands which belonged to their grandfathers for centuries?

I don't know why they don't into consideration those facts.

The leader of the "MGR" Bako Saakyan considers that the development of the economy in the fictional "republic" will give a chance its gaining achievement in being known by the international unity: " We understand well that the state (?) which is developed from the economical point of view, having got rational managing system and strong Army have more chances in gaining achievement being known by the international unity". I wonder the talk is about which economy's development? Yes, then Saakyan named as a main sector the agriculture. What to say, for distilling vodka from mulberry, chiefly for consumption of this production indeed, they took the first place.

In the presentation ceremony organized in Los-Angeles by the fund of "Hayastan" of the world Armenians Bako Saakyan reported that Mountainous Garabagh never will turn into a structural part of Azerbaijan. His purpose is visiting there was to beg money from the diaspora: " We can carry through the cooperation between Arsakh (they call the Mountainous Garabagh in this way) and diaspora on corresponding level by continuing the already developed traditions. I am sure we shall do our best what is necessary together for to turn Arsax. The proud of each Armenian's and its always being independent, mighty and belonging only Armenians.

It seems that the word cooperation must be understood like "begging money". The World Armenians' fund of "Hayastan" have collected

1, 4 million avro for the villages of Armenia and Mountainous Garabagh According to the results of European foneton (15-18 November) about 1,1 million avro were collected . In Argentina 250 thousand dollar were collected as a result of foneton. But it is not the last limit. The collecting of currency continues. Let's mention that during the telemarapfor held on the 23 rd of 2006 about 13, 7 million dollars were donated. There is no guaranty that all this money won't be spent to the establishing " strong Army" as a world scaled beggar Bako Saakyan wished, who begged his "brothers" living abroad, who is able to make water their eyes and being able to prove their separatist acts by speaking impossible of living together with Azerbaijan.

The Prime Minister of Armenia went forward in this problem and explained the reasons of Garabagh conflict with religious factors:" For some time we tried not to take this factor into account, not to speak about it, and not only in the relations with Turkey but also in the relations with neighboring with Azerbaijan. But in spite of our wish this factor exists, and it is enough monumental factor. If

we look through this problem in this period of millennium possibly the only reason of our conflict is religious factor."

These words are from the shorthand of the meeting of Serj Saakyan with the editorial-board of the newspaper of "Los Angels Times".

But the Prime Minister of Armenia then refused from his words and said that they didn't write his words correctly that "the conflict of Garabagh has religious background. But according to his pretension there is a religious factor in the fight of Garabagh. All the mass media of Armenia and some editions of USA quoted his words. After it the "tail of the cock" was seen.

Lev Spivak, the chief director of the International Assosiation of Israil-Azerbaijan characterized his stand about this "problem" Tolerantlig is a typical feature of Azerbaijan, and only those who haven't got objective information may object this opinion.

According to the information in Azerbaijan representatives of 141 people live, and 22 of them have compactly settled. It is distinctive that these people who have been

Living side by side with ethnic Azerbaijani didn't undergo assimilation, each of them have kept their own language, traditions and culture.

Now be familiar with the opinions of Semyon Ikhilov, -the chairman of Azerbaijan mountain Jews: " Tolerantlig is so high in our nation, that it is a sample for the whole world. If I speak about the conflicts among the religious I can't remember such kind of conflicts up today. How can be said that in Azerbaijan religious is put pressure up. Is it reality? All of us remember well how the Armenians lived better life in Azerbaijan. They lived in the best districts of Baku, in the best houses, they held post in managing organizations, or in the biggest workshops.

On the 16 th November there were held a conference in Baku dedicated to the day of tolerantlig. At that conference the representatives of all the confessions of Azerbaijan took part.

Allahshukur Pashazade -the chief of the office of the Caucasian Moslems" said in his report: " Azerbaijan is a variegated state from the ethnic and religious point of view. Here side by side with Azerbaijani the representatives of different nations also lived for centuries. Recently the ruling circles of Azerbaijan say absurd and bewildered words that as if the problem of Garabagh is closed with the religious factor." A.Pashazade answered to the cunning acts of Armenians with the words of kotolokos I Vazgen: " It must not be allowed to the efforts of presenting the conflict of Garabagh like the conflict of among the religious. Those who make effort for it they sin at the great God.

As a result of infinite amissions the Armenians made themselves be lost in hopeless situation. According to them they decided to the last the lat argument, the factor of religious which is not acceptable for the XXI century and they rolled

down the limit of creating confrontation between Islamic and Christianity. It seems that they are not aware of the process taking place in the world and far from the principles to which the developed states attach importance.

The professor on information science Lev Spivak- the director of the institute of "IC public relation research " said the followings while speaking about the problem of the conflict between Armenia-Azerbaijan, Mountainous Garabagh:

" Most of the separatist and terrorist organizations prefer to justify to their actions with historical rhetoric which influences eloquence and convincing. At this case they use the high conception like "freedom"," justice" and trampled national dignity" skillfully, our forecasts never held ..conversations with separatists."

It became known that the commission of Armenia-Azerbaijan (ARMENPAC) on political events have prepared questionnaires which were meant to be sent only to the candidates to the post of the president of USA . Those candidates have to show their exact position about "the slaughter of Armenians"," the regulating of the conflict of Mountainous Garabagh". Indeed, there can't be limits for the impudence .

In the mass conference held on the 20 th of November the former Prime Minister of Armenia, the leader of the National Democratic Unity Vazgen Manukyan reported criticizing the Armenian government.

" Today Azerbaijan is more superior than Armenia. Firstly, Azerbaijan state has oil and authoritative friends. The economy is rapidly developing. Azerbaijan can gain such strength that Armenia may turn to a marginal country within a moment and the problem of Garabagh can be solved in itself.

THE GUBA JEWS WERE ALSO EXPOSED TO THE ARMENIAN BARBARISM

While investigating the Guba graveyard new and newer shades of cruel and furious faces of Armenians are seen. The settlement of Girmizi is the place where the mountainous Jews live. That graveyard which was found while there was repairing in the stadium of the city situated on the hill-side of the bank of the river Gudyalchay which is face to face the settlement of Girmizi. That graveyard firstly attracted attention of repairers and local inhabitants. When the leadership of the town of Guba was informed about its being they took inevitable measuring about it. Firstly they organized the safeguarding of the territory. The officials of the Archaeology and Etnography Institute of the Academy of Sciences of Azerbaijan started their excavation and investigation.

According to the information given to the Commission by Gahraman Agayev- the chief of the expedition, up present there were found 135 human craniums in the graveyard. The investigation closed with that fact is searched in the Procurator office of the town of Guba. The found examples were sent to the Unity

of Medical expert and Potological Anatomy of the Ministry of Justice for appraisal by experts.

The specialists are unanimous in the opinion that the examples found in the mass graveyard are the signs of Armenian vandalism.

On the months of March and April of 1918 the Armenia nationalists organized mass slaughter against the Azerbaijan people under the mask of dashnak, bolshevik, socialist, and such kind of political masks. During that period the Armenian Armed Forces executed more than 10 thousand humans in only the region of Guba.. The peaceful population exposed hard sufferings. According to the directions of Shaumyan who was seemingly was a communist, but was inwardly a violent nationalist the Armenian Forces led by the cruel dashnak Hamazasp bunt 122 villages in the crash of Guba and turned them into ruins.

According to the words of 75 years old Boris Sumanduyev- the chairman of the managerial staff of the religious commune of the mountainous Jews of Guba, at that time the mountainous Jews who lived in Guba were also run the savagery of Armenians. When the tragedy happened there lived 13 peoples' representatives in Guba and in its villages. The seize of the human craniums found in the graveyard shows that it was the act of slaughter-that is to say the assassins killed everyone - children, old men, women, young and infants without distinction of anyone. Naturally , the assassins whose eyes were closed by blood didn't differentiate the national belonging living in that territory. The present day settlement of Girmizi where my parents lived was the centre of the tragedy because of the place it was situated, all those tragedies and fights didn't pass over our relatives.

I was born afterwards, during the Soviet period. My deceased father Yusif was born in 1911. During the slaughter of March 1918 my father was only 7 years old, naturally he couldn't realize the essence of those tragedies at that time. Then the communist regime punished and sent to exile like "the enemy of people" those who spoke on that theme. That is why the natural people's memory among the generation lived in that period was damaged and there was great void, the period of being mangurt began. The nationalist Armenian dashnaks who restored forcible methods against Azerbaijan people used from the revolutionary situation changed off hand during soviet period and became "internationalists" and concealed all the traces and guilt in archives.

But the graveyard in Guba made everything be known. This graveyard is the great accusation court of the history, and all must study it for lesson, and must come to a conclusion.

Nisim Nisimov - the chief of the municipality of the settlement of Girmizi says that his father Hilil Nisimov was the "living encyclopaedia" of the settlement. He said that the Jews lived together with Azerbaijani for centuries. We- the mountainous Jews settled there in the east of Guba 280 years ago. We lived together, we saddened together. We bore both the natural disaster, and public

misfortune together. When it streams, the earthquake shakes the land, when it hails, it is without distinction of nations. Including the violent enemy also didn't differentiate us. As our nature, water, air are the same our friends and enemies are the same too. That is why the mass slaughter graveyard in Guba is our grief in common. I believe the future investigation will once more prove it. It doesn't change the essence if among the executed people which nation's number is more , which is few.

AZERBAIJAN IS AMONG THE STATES WHICH BORE MORE SUFFERINGS OF TERRORISM

In our modern period terrorism is the most severe and global danger of civilization as a result of turning to the main danger of peaceful living. The horrible crime of terror is ruinous, it doesn't know the borders with its immeasurable character, and rouses strict social, psychological influences at the same time it prevents economical progress and development. Day by day terrorism gains the global feature, it needs necessity of increasing of international efforts in the struggle for it.

In the long-dated plan the purpose of international struggle against terrorism is not only to abolish the separate terrorist organizations, groups or persons but also to do away with the reasons arousing terrorism.

The official Baku is on irreconcilable position against terrorism after the accident of 11 September, and Azerbaijan turned to an active member of anti-terror coalition, in the last six years. Azerbaijan carries out the peaceful mission in Afghanistan and Iraq. Azerbaijani soldier's membership among the NATO troops and its participation in peaceful mission satisfies the official Washington. Azerbaijan joined to some conventions and treaties which are considered the struggle against terrorist organizations carried out some events in order to combining in the direction of in legislation with those documents.

The official Baku has joined in the 11 international adjusting conventions and documents of UNO, including "About the struggle against illegal conquering the air transport" of 1970, "Against the struggle directed to the illegal acts to the security of civic aviation" of 1971, "About the abolishing and punishment of crimes against those who use international support, including against the diplomatic agents" of 1973, "About the taking hostage and struggle against it" of 1979,

"Against the bomb terrorism " of 1997. The Azerbaijan Republic has also signed 10 European documents in the field of against terrorism. According to the 214 article of Criminal Code of Azerbaijan Republic there was meant responsibility of crime against terrorism in order to abolish the criminal responsibility of those who created crime" there were adopted law of "about

Extradisiya" 15 may of 20. According to that law it is forbidden commentary like political characterized crimes of the deeds in order to attract to arrest the terrorist. In addition to it if it is refused from the exstradasiya of terrorists according to the principles meant in the legislation which is on use they can be attracted to arrest. According to the 12.3 article of the Criminal Code of the Azerbaijan Republic, those who created terror they can be attracted to the responsibility of crime and can be punished according to the present Code.

As the President Ilham Aliyev declared repeatedly Azerbaijan is among the states bearing the more sufferings of terrorism. Since the time of beginning of Armenia-Azerbaijan, mountainous Garabagh conflict aggressive Armenia carried out more than 32 terrorist acts in the territory of Azerbaijan, as a result more than 2000 people died The terrorist act which was supported by Armenia on the state standards was directed to the annexion of the Azerbaijan territory. The conquered territory of Azerbaijan where the members of different international organizations found shelter are used for the transit of arms and narcotics, and for to be washed of dirty money. These facts have been reflected in the account documents of authoritative organizations, including UNO, OSCE, and State Department of USA. As a result of investigating it was defined that the most of the saboteurs and terrorists arrested recently in Azerbaijan were trained in Armenia and Mountainous Garabagh Republic and got support of arms or supplies and financial support.

The proving of these facts on processional form once more maintains that Armenia pursues disgusting and perfidious policy.

As the President Ilham Aliyev declared the fundamental reasons of not giving an opportunity for to define terrorists' markets, impeding the struggle against terror is just the separatist regime have made form illegal and neglected zone:

" Terrorism and aggressive separatism are in itself two faces of one misfortune. 4 countries are the members of GUAM and territorial indignity of 3 of them have been crossed out, as a result of separatism there was ethnic cleaning off The territorial indignity of Moldova, Georgia and Azerbaijan have been crossed out. Standards and principles of international law were disordered. Those which crossed out the indignity it is pity they have neither been exposed to international reproach, neither public reproach, nor sanctions. Whereas we see that in different parts of the world there are such kind of processes, against terrorists there are applied sanctions, the world unity joins and carries influential measuring. In our country those who lived in their own lands have been exposed to ethnic cleaning off.

It is pity our people can't achieve to the restoration of the territorial indignity. To be used of all potential opportunities in accordance with national interests of our people of the conflict of Armenia- Azerbaijan, Mountainous Garabagh preventing of activity of enemy on the filed of propaganda, intelligence-

disorder the adequate measuring in the direction of organizing of counter - propaganda is the principal requirement of the President Ilham Aliyev on the field of detailed maintenance of national interests.

The members of parliament staff representing Azerbaijan in Parliament Assembly of the Council of Europe recently achieved in denouncing of aggressive country with the facts of supporting of Armenia the terrorism on the state level. It has been proved that the special serving organs of Armenia cooperate with "ASALA" and "Dashnakstyun" and other terrorist organizations. All these maintain once more that Armenia is a country crossing out the highest standards and principles of international humanity law, it pursues the policy of ethnic cleaning off.

TERROR AGAINST OUR STATEHOOD HISTORY.

Day by day gaining strength of Azerbaijan , its turning to the master of word in the world unity, construction, improvement, and renovation in the country make Armenian invaders be lost in agitation.

Armenia has been removed from the projects of world scale, and it is in the hopeless situation. Armenia undertakes the most dirty deeds in order to justify calling for ethnic confrontation and falsification. In order to carry out their disgusting deeds they use not also their supporters in Russia, but also representatives of terrorist - separatist regime in Mountainous Garabagh.

The Armenians give specially more attention to their "Armenia- sadval brotherhood". Let us give attention to what stands behind this "brotherhood". Last year on the 3-5 th of September there was held a conference in Yerevan. It was the conference of antagonists of Azerbaijan. In 'that " conference there were the members of terrorist- separatist regime of Mountainous Garabagh. In fact it was not a conference . It was a political show against Azerbaijan. The conference was opened with the words of W.Barkhudaryan- the vice-president of the Sciences of Academy of Armenia. He declared that the purpose of the conference was to use the historical facts in favour of political purposes. The Armenian "scientist" who crossed out the statehood history of Azerbaijan people considered that the history of Southern Caucasian consisted of only Armenia, Georgia, and the history of Albania.

The director of the institute of Studying the East F. Safrastyan " deepened " the preconceived and crazy report of Barkhudaryan and declared that as if the base of the state of Albania was set up by the Armenians. According to his words just the Armenian ethnos stimulated politically and spiritually for establishing of the state of Albania. Safrastyan expressed his wishes and even defined the "new' borders of Albania.- The lands along the Caspian Sea, the lands along the down stream of the Kur and Araz. In that conference the "chief of the Christian

department of the Institute of the East Studying of the Academy of Sciences of Armenia Aleksan Akopyan expressed the main desire of antagonists of Azerbaijan and reported: "After the collapse of the USSR there was defined the new borders. The avars and lezghins who were the Eastern Caucasian people were divided artificially into two parts. It is necessary to look through the borders of Azerbaijan -Russia.

Akopyan encouraged his sadvalist brothers to follow the example of Mountainous Garabagh. He pretended that the Albanian alphabet was set up by Mesrop Mashtos on the bases of Lezghin and Udi languages. Yes, it is the obvious sample of Armenia falsification and character. Timur Ayt-berov -the member of administrative staff of the fund of Sheykh Shamil, the famous sadvalist, who has no investigation on the history of Albania was inspired from the crazy report of his Armenian "brothers" and tried to unite the people of Dagistan with Lezghins and set up the state of Lezghinstan.. Timur Aytbetov offered to make "new' changes on the administrative map of Azerbaijan-that is to say to set up new autonomous organs with the names of-Guba lezghin crash, the area of Gabala, the circle of Zagatala.

Aytbetov who crossed out the friendship relations of the people of Caucasian people and called the counter-Turkish population to disobedience even he didn't avoid from telling slander, insult to the address of our people.

Haji Davud-the chief of the Council of Adults of Lezghin National Movement was specially distinguished in the competing with Armenians. He called the people of with the language of Lezghin to be the " juridical heirs" of the Caucasian Albania which continued for 1200 years, and stressed that the people speaking in Lezghin language to be the oldest neighbors of Armenians.

The position of AlikberAlikberov-the head of the history of Arabian countries of the East Studying Institute of the Sciences of Academy of Russia proved from where those liar "Albanian Studying Scientists ' were ruled. Alikberov who is unaware of Albanian Studying and Caucasian Studying informed that if it is not measured in time at that time it will be unavoidable to look through the borders of Russia -Azerbaijan borders.

The respected academic Yagub Mahmudov noted on behalf of the Scientific Council of the History Institute of the Academy of National Sciences of Azerbaijan that the "international conference" held in Yerevan and as if dedicated to the history of Caucasian Albania in fact is the next meeting of Armenian boisterous of counter-Azerbaijani.

It is counter-Azerbaijan act of invading Armenia, the regime of terrorist-separatist Mountainous Garabagh which was thought beforehand by the special serving organizations of Armenia.

The Azerbaijani historians decidedly reject the pretensions of anti-Azerbaijani chatterers pursued in the "conference" in Yerevan. Because those pretensions have no relations with science.

The provocative scientists -. Barkhudaryan, R.Safrastyan, A.Akopyan deny the role of Azerbaijan state and Azerbaijani people in the history of Southern Caucasian, their dreaming about the setting up the foundation of Caucasian Albania as if Armenia and Armenian ethnos are only the fruit of ill thinking. Because not only historians but those who is able to realize what the history is know well that Armenians were moved to Southern Caucasus by the tsar Russia at the beginning of XIX century with special purposes. In Southern Caucasus the Armenia state was firstly set up in 1918 in the Azerbaijan lands- in the territory of the former Iravan khanate .If it is thus how could the Armenians "set up the basis of the state of Albania" in the Azerbaijan territory BC. Only the Armenian falsifiers can fabricate it.

As regards to the unworthy acts and ethnic confrontations inside of our country of violent sadvalists T Aytberov and H. Abdurehimov who are mouth to mouth with invaders and terrorist-separatists, we are sure that the brother avar and lezghins people will answer them fitting their acts. Because the avar and lezghin people who lived the same fate in Azerbaijan for thousand years, who divided into two parts their last slice of bread with Azerbaijani, whose blood mixed with one another in the slaughters created by the dashnaks.

Though T. Aytberov, the member of administrative staff of the "Fund of Sh.Shamil" who toadies to his Armenian chief by his instigator reports in Iravan "has forgotten" the brother avar and lezghin people and other brothers in Dagistan have not yet forgotten that during the difficult years of Soviet repression the great philosopher Haydar Huseynov appreciated Sheykh Shamil like the head of the liberation movement and he didn't renounce his point of view in spite of persecutions and sacrificed his life on this way. We don't doubt to it that though the sadvalist "wise' Haji Abdurehimov considers that the Armenians were "their old neighbors " but the lezghin people know well their old neighbors and they have not forgotten those who exposed them to the slaughter together with Azerbaijanians in the territory of Guba-Gusar-Khachmaz in 1918.

The Armenians' devastation policy to falsify the history, to attack Azerbaijani culture, to make it their own continues at present too.

While giving attention to the facts we see that their destroying the monuments in the cities and settlements being invaded, including Shusha, changing of their architectural marks, "to be made of Armenians' under the veil of "archaeological excavation" are the lasting targets to ruin the marks of belonging of these monuments and territories to Azerbaijani. The analysis of what had happened within 14 years after the signing of treaty of "stopping the fir" in 1994 shows that the number of the monuments that Armenians destroyed during those

years are more than the number of destroyed monuments during military operations. The ethnography museum of Kalbajar which had rare gatherings, the museums of Shusha, Lachin, Agdam and others were destroyed and the exhibits of those museums were offered for sale in different parts of the world. For example, the bronze monuments of Natavan, Uzeyir Hajibeyov, Bulbul's shot monument were taken from Shusha and afterwards were offered for sale in Georgia and Azerbaijan government bought them paying 500 thousand dollars and brought to Baku.

In the Sotbi auction of London an exhibit belonging to the ethnography museum of Lachin was sold to 80 thousand dollar.

One of the Armenian barbarism in the invaded territories is that in those monuments and buildings they replaced the Azerbaijani - Moslem elements with the Armenian cross and writings . Because the Armenians who are used to falsify the facts now are busy with the crazy propaganda like the setting up Caucasus Albania by the Armenian ethnos that is to say the belonging of the Christian monuments in that period to the Armenians. It is said thus in the statement of Azerbaijani historians published in the newspaper:" During the archeological investigation process of Garabagh for hundred years there were found neither Armenian settlements, nor necropolis or Armenia castles in Mountainous or plain Garabagh. As a result of archeological excavations of Azerbaijani archaeologists for ten years in the territory of Garabagh the camp caves of Azikh, Taglar, Zar belonging to the paleolit period, the Chalagantapa, Leylatapa and etc. monuments belonging to the period of eneolit, the Khankandi, Uchoglan, Goytapa , Ga-rahajili monuments belonging to the primary period of bronze, the Kho-jali, Dovshanii, Axmakhi, Sirkhavand, Sarichoban.Garabulag monuments belonging to the middle and last bronze periods, whereas Covuqgala and other a number of monuments belonging to the ancient and the early middle centuries. The scientific features of the world, including the Armenian scientists themselves adopted monosemantic the belonging of those historical monuments to the old Azerbaijani inhabitants."

The Caucasus Albania surrounded the territory starting in the south from the river of Araz, in the north the territory till Darband. Though the Christianity was declared the state religious in Albania in IV century, its propaganda had already begun in the first century. The church in the village of the Kish of Shaki was considered the mother of Albanian churches. It was the first church not only in the territory of Albania but also in the Southern Caucasus.

Afterwards there were built churches in Gabala, which was the first capital of Albania, and in the regions of Oguz, Gakh, Zagatala, Balakan.

When the Northern Azerbaijani khanates joined with Russia the Armenian Grigorian church pursued insidious policy against Albanian church. The policy of the Grigorian church with the help of Peterburg sinod was escorted by the policy of privatizing the Christian monuments. But most of Albans were against that policy

and they adopted Islam. That fact is proved in the statistic information concerning to the XIX century. Those facts were collected and published by the representatives of Russian empire. The Albans' adopting Islam took part in such a period that at that time the position of Moslems not better than the position of Christians. Side by side with it Albans preferred not being privatizing Armenians but adopting Islam and remaining like Albans. At the same time in spite of all the oppression of the Armenian church the stocks of the Udi who at present live in the regions of Gabala and Oguz didn't become Armenians, they kept their own languages and traditions.

IT IS THE MOST OPTIMUM WAY OF THE SOLUTION OF THE CONFLICT

The President of the Azerbaijan Republic Ilham Aliyev' activity in the direction of the solution of the Armenian-Azerbaijan, Mountainous Garabagh conflict threatening safety and security in the Southern Caucasus being favourable to the standards of the international law and national interests of our people has much intensified in the 2007. Ilham Aliyev follows the principles of the great leader Haydar Aliyev closed with the principles of the solution of the conflict. Haydar

Aliyev's principles were based on the standards of the international law. Ilham Aliyev has achieved in advancing the process to the international interests of our people by using new political mechanism. In the last conference dedicated to the problems of people who were driven out their native lands as a result of Armenia's military aggregation against our country Ilham Aliyev brought once more distinctness to the negotiations carried out with the problem of the conflict, and put an end groundless hypothesis of some preconceived forces. The interesting report of the President maintained for the next time that the process of negotiations are being carried out on the standards of the principles being favourable to the national interests of Azerbaijan.

The official Baku appreciates the real position and prefers the strengthen of influence factors to the process of the solution of the conflict. In 2007 there is seen some reviving in this process.

The international efforts directed to the solution of the conflict gain strength. The carrying out the negotiations on the level of the Minsk group of ATAT in the concrete form directs the attention like the political-psychological superiority of Baku .The mister President Ilham Aliyev considers that the solution of the problem is possible only in the frame of the territorial integrity and sovereignty of Azerbaijan. He stresses that the negotiations would be carried out only in this form. He showed once more the clear decidedness.

As the President of the Azerbaijan informed many times, the aggressive country must feel that Azerbaijan have got strong, mobil and professional Army, and this physiological factor must ensure the negotiations' be held within the positive course. Azerbaijan must continue its diplomatic activity in order to support the justified position of Azerbaijan in different international organizations, in order to achieve the exposure of the aggressive policy of Armenia on the global scale, and gain over the physiological supervisor in the ideological -propagandistic field. In 2007 the main essence of the policy of the President Ilham Aliyev pursued in the direction of the solution of the conflict was to prove groundlessness of the Armenia's position from the international point of view, to isolate the aggressive country from the dynamic developing process in Southern Caucasus, from the energy-communicative projects, and at last to influence the position of the opposite side by increasing the economical- military power of Azerbaijan. In the last conference dedicated to the problems of the refugees he head of the Azerbaijan Republic Ilham Aliyev didn't exclude the being urgent the variant of solution in military way of the conflict: In the military field we are ready to free our lands from the Armenian conquerors . We shall train for it afterwards too, we shall increase our military power, we shall do our best for our Army be forceful for ten times than the Armenian Army. It is our duty and we shall gain to it. The history of the deeds that we carried out also shows that whatever we want we solve our purpose. Once when I said that our military outlay would be about 1 milliard dollar some people didn't believe in my words. But now it is reality and it is not the last limit. We strengthen our proffessionality, we increase the training, but also we increase material-technical base."

The process of the negotiations for to increase the military budget of the republic in the considerable extent has also stepped to the new stage. In spite of the populist and traditional opinion of the Armenian officials thought on the public opinion , for the last 4 years there is observed strict diplomatic lagging in the position of the aggressive state. During 2004-2007 the official Yerevan was obliged after the strict diplomatic pushing to take part in the discussions closed with the solution of the conflict in stages .

The invading state continued its negotiations around the model of "the process of Prague" or the "staged solution". It must be considered one of the achievements of the official Baku. Azerbaijan always pretended on the approaching-that is the principle of the staged solution of the problem. This approaching is supported by the group of Minsk and the sides carrying out the negotiations-Armenia and Azerbaijan are the participants of the process. The term of "the process of Prague" is simply a diplomatic phrase which is used instead of the word of "staged solution" .This phrase is used in order not to intensify the Armenians and the state of Armenia. The president Ilham Aliyev values like the

significant success the carrying out the negotiations on the level of territorial dignity.

The President of the Azerbaijan Republic Ilham Aliyev considers that the pretend of "defining their own fate" of the Armenians of Mountainous Garabag is far from the reality. According to Ilham Aliyev after the collapsing of the USSR separatism turned into the leading factor of the policy in

the space of former soviet. In some cases it got false and fictitious content like "national-liberation" movement. But in reality in the roots of that conflict there stands annexion of the territory, the intention of aggression not the nations' defining of their fate.

Of course to the defining of the fate of the people of Mountainous Garabagh Azerbaijan approaches with respect to this law.

The national defining of fate-it is the exceptional right of each of the nation which was adopted on the international law. But according to the standards of the international law the people who haven't got their independent state they also have the right for to pretend their fate. But the Armenians have their own state. The separatist regime of the Mountainous Garabagh have no juridical-political base. "Azerbaijan won't agree with the establishment of the second Armenian state. It can be given highly status to the persons living in the Mountainous Garabagh and the people , the Armenians, and the people who return there. The leadership of Azerbaijan said their words at all the stages of negotiations, during 1991 years and at present time too. The highest status existing in the world and Europe can be learned.- To tell the truth, we are ready for it, we shall do it. If the territorial indignity of Azerbaijan is reconstructed at that time there will be at last the atmosphere of peace in the region and the relations between tow countries will be normal.

The President Ilham Aliyev notes according to the facts that until the Armenian separatist regime was not formed in Mountainous Garabagh the most of the population were Azerbaijani. At the same time there in this autonomy state there lived the representatives of Russians and other nations. If it is thus why only the Armenians pretend to define their fate. The President of the Azerbaijan Republic considers that it is necessary to give attention the security and interests of Azerbaijani people while defining the status of Mountainous Garabagh.

The highest status that Azerbaijan government offers to the Mountainous Garabagh is the most optimum way of solution of the conflict and at last the Armenia which is the supporter of the separatist regime will reconcile with this reality. The mister Ilham Aliyev considers that the offering to the Mountainous Garabagh the highest status existing in the world is absolutely adecvate to the standards of the international law. The President of the Azerbaijan noted for many times that there can't be any other highest concession to Armenia and to the separatist Mountainous Garabagh regime that Armenia supports.

If we take into consideration that in nowadays the economical interests are superior at that time it isn't difficult to guess that in the solution of the conflict which side is has more influence opportunities. Besides, in Azerbaijan which was confronted with the aggression of Armenia the last steps in the direction of forming the of well supplied and having fighting capacity was intensified. As a result of the carried out successful reforms the economical power of our republic gains strengthen day by day. It gave the President Ilham Aliyev to carry out systematic measuring in this field and to increase to the military expenses. The problems of gaining strengthen of which military potential , to base on which experience of the advanced states are the focus of the attention of the head of the Azerbaijan Republic. In the budget of the state of Azerbaijan the most supplies were given to the Azerbaijan Army in 2007, as the President Ilham Aliyev promised only the military budget of Azerbaijan is like the whole the state budget of Armenia. And all these are the necessary factors showing that during 2007 the negotiations held closed with the solution of the conflict go with the interests of Azerbaijan.

As the President Ilham Aliyev stressed in the conference dedicated to the problems of the refugees in the conflict of Armenia-Azerbaijan, Mountainous Garabagh the standards of the international law, the criterion of justice in on Azerbaijan's side and all the world public maintain it monose-mantic . Though Azerbaijan which is the enjoying full right member of the international unity still considers continuing of the efforts of the conflict in peaceful way it is not going to reconcile with integrity of Azerbaijan territory. If Armenia won't agree with the principles and norms adopted by all in the solution of the conflict if Armenia will continues its aggressive policy at that time Azerbaijan will begin to military operations in order to free the Azerbaijani lands. This is the exceptional right of Azerbaijani people and none of the state can abstain them from this way. The states which are against the beginning of the conflict must abstain "from the pair standards" at the first time must influence the aggressive country and must ensure the executing of the statements of UNO.

THE PROBLEM OF GARABAGH IS THE DANGER DIRECTED AGAINST THE SECURITY AND ECONOMICAL INTERESTS OF THE INTERNATIONAL WORLD

It is said that he who forgets his past he will be shot by the future. During the period of the history it cost us dear. From time to time we lost, though we grieved for our loss, we repeated it again, we repeated the same mistakes again. Once we presented in this way the territory of Goyche, Zan-gazur. Though the loss of the lands ached us we couldn't wonder away the principles of" being a member of one family" of the Soviet regime. For many times our brothers exposed to the deportation and they were driven from their own native lands, houses.

Though the Armenians inflicted reprisals to our brothers, we didn't touch them. If somebody touched them at the same moment there appeared their supporters. Once it was said thus that one of the person who had worked in the Central Committee of the Communist Party when Mirjafar Bagirov worked the first secretary he led out one Armenian women. (she was the an ordinary worker). Mikoyan phoned Bagirov from Moscow and said: "

There you are busy with distinguishing nations. He showed his object in this way. It always was thus, we couldn't see the policy of being privatizing Armenians, in Garabagh, even we couldn't see the end of our nose. The persons like Gevorkov ruled for some time Garabagh, in the true meaning of the word, he pursued the shovinst policy, he always victimized the Azerbaijani.

The time proved that the policy of being privatized of Armenians cost us much. But when we woke up we saw that in the best place of our house there are Armenians., and they wanted to get our "sitting room" from us. It happened .We lost Garabagh which was considered the paradise of Azerbaijan.

In 1993 Haydar Aliyev returned to the government again, for the second time after unanimous insistence of the people. But he confronted with the difficulties in solving the problem. Azerbaijan was like the military " poli-gon". The tyranny, the being without authority reached to the last limit. The armed groups that is to say the brother confronted with his brother.

At last all the nations' leader Haydar Aliyev could put the last, .to this lack of restraint having got great life experience. He could gain to the stopping of firing which at that time was considered to be the important step, he saved from the clutch of the death those who had never seen training, who knew what was to fight with gun. Haydar Aliyev could understand well that Azerbaijan fought not only against the Armenian soldiers, but also against the Russian military unities.

At that time Azerbaijan's voice couldn't go far than Biladjari, was hopeless at the world. But the Armenians who were spread all over the world like " a thistle" could deceive skillfully with the help of their lobby. Our voice was nor heard anywhere, in fact there was no one who wanted to hear this voice. Haydar Aliyev went to each part of the world with a map of Azerbaijan in his hand, he made the whole world to realize that what was our grief. While seeing the strength of Armenians spreading all over the world faced to the 50 millions of Azerbaijani spread all over the world, he tested them. There was held in Baku the I conference of all the Azerbaijani. It was a historical event.

The all nations' leader Haydar Aliyev considered that the first problem was to set up Azerbaijani diaspora in the world. In the short time he could make all the world know Azerbaijan, and Azerbaijan know the world. And he proved that our purpose is justice. We don't demand others' lands. He made all the world believe this reality. But what to do? There is wondering the ghost of injustice all over the world. The world itself was weak and helpless in hearing and seeing the reality.

It is pity the all nations' leader couldn't see the day of victory., how to say he couldn't finish to what he started to do.

During the election company in 2003 the President Ilham Aliyev declared that if the Azerbaijan people trusted and voted to him at that time the main directions of his activity would be -the solution of the Armenia-Azerbaijan, Mountainous Garabagh conflict by peaceful way, and returning of the refugees and obligated migrants to their own native lands The president who did what he had promised kept in the focus of attention the problem of Garabagh, he always considered the problem of Garabagh, the problem of refugees his first problem during all his visiting to foreign countries, in his meetings, in the negotiations with diplomats :

" The lands of Mountainous Garabagh are Azerbaijani lands. We shall never let establishing of the second Armenian state in the lands of Azerbaijan. I am glad that there isn't the difference of opinions in Azerbaijan. At times our opponents want to criticize us why the problem of Garabagh has not been solved. It has not been solved because we shall not agree with what doesn't satisfies us. It hasn't been solved because as a President in spite of all pressure I shall not agree with what isn't in favour of Azerbaijan". The author of these words are Ilham Aliyev who did during the period of his authority, he proved that he did what he had promised. It can be said that the prioritet of his foreign affairs is the solution of Armenia-Azerbaijan, Mountainous Garabagh in the way of keeping the territorial indignity of Azerbaijan.

The President of Azerbaijan demonstrates to the world public that he tries in constructive solution of the problem by using all the political and diplomatic means ." When our invaded lands will be freed, when the obligated refugees will return to their native, hot hearths only at that time we shall look through the status of Mountainous Garabagh."- by saying these words the head of the republic said that the position of Azerbaijan is based on the standards of international law, the being of our struggle is right and justified. Armenia's not taking part in constructive negotiations, its continuing the invading policy attracts the international organizations. The including of the problem to the daily of the 59 th session of the Chief Assembly of UNO, the maintaining of fact of invading Azerbaijani lands by Armenians in the January statement of European Council closed with the conflict of Mountainous Garabagh, the sounding of the demand of the carrying out the four statements which was adopted by UNO on the problem of conflict of Mountainous Garabagh can be considered the most important achievements that Azerbaijan diplomacy gained in the field of foreign policy. Though our damned enemies always attracted us to the provocation the Azerbaijani people are always the supporter of peace and declared that it is going to solve the problem in the peaceful way. The President of Azerbaijan always pays attention to the opinion and position of the people. Over and again the President told in his meetings that the conflict of

Armenia- Azerbaijan , Mountainous Garabagh can be solved only on the stand of the territorial indignity of Azerbaijan. By these words he proved once more his principal position. But it is pity the counter-constructive position of Armenia, the unfinished negotiations by offered excuses, the counter-strict position of the presidents of that country doesn't give a chance for solving the problem in the peaceful way. As a result the world public, especially the leading states who are interested in this problem are lost inside of empty promises. It is clear that now this problem isn't only the problem of Azerbaijani and Armenian people, but also the problem of world public.

At present one of the centre that the world is interested in is the field of Caspian which is situated in the passage of Western-Eastern. The exit of the richness of Caspian to the world-is carried out by means of Baku-Tbilisi-Jeyhan, Baku-Tbilisi-Arzurum pipes.. That is why the problem of Garabagh is the danger against the economical interests and security of international world. That is to say all the world are interested in solving this problem by the peaceful ways.

As it seems Azerbaijan develops rapidly and becomes one of the mighty state of the world. Azerbaijan takes part in the international projects carried out in Southern Garabagh not only like the participant but also in the real meaning of the world like the owner of the word. That is to say Azerbaijan have both spiritual, and justified and military opportunities in order to solve the problem on the base of the standards of international law and in reconstruction of the territorial indignity. The President Ilham Aliyev said: " Five years ago the economy of Azerbaijan and Armenia were on the same level. At present our economy is 7 times larger than its economy. Five years ago the budget expenses were approximately the same. Today there are 7 times difference in this field too. Azerbaijan turns into a state being more important for Europe. Azerbaijan has more oil, gas reserves. All know that in the daily of the world the problem of energy is the first. At present the problem of energy is adopted like the problem of security in international organizations and leading countries. We have those resurses. At present we try for the security of the world, or Europe. We executed the great projects like Baku-Tbilisi-Jeyhan, Baku-Tbilisi-Arzurum. Our state is the transit country for traffic. None of those is in Armenia, it has no future developing perspectives, there is no basis for the economical development".

In reality Mountainous Garabagh which is not recognized by any country like an independent republic is known in the world unity not like an independent country but the part of Azerbaijan. That is why all the elections held in Mountainous Garabagh are not known by the international organizations. The biggest states, like USA, France, the authoritative international organizations like NATO, European Unity, Organization of Islamic Conference, respected the territorial Indignity of Azerbaijan, and declared that they support the process of solving the problem in peaceful way. All the elections carried out by separatists in

mountainous Garabagh turned to the target of laughter by the world public, it was adopted like the childish game. The State Department of USA over and again made such a statement: "the United States doesn't recognize the elections held in 'Mountainous Garabagh Republic' and respects to the territorial indignity of Azerbaijan." The organization of Islamic Conference also spread such a statement that the fictional elections in the invaded Mountainous Garabagh of Azerbaijan is the upset of the standards of the international law, and they impede the continuing peace negotiations. That is why the election and its results have no justified power.

All these show that all the world respect the territorial indignity in the conflict of Garabagh and recognizes its borders known by the international stand.

At present Azerbaijan tries not only to the increasing of the economical showings but also to the strengthen of the military power. The state which has a mighty Army will never be defeated. If it will be needed in future we must be able to free our invaded lands with the power of our Army. Late or early or obligated refugees must return to their native , hot hearths. The damned enemies must avoid from the thought of establishing new state in the lands of Azerbaijan, it must be put an end to the disrespectable attitude to the opinion of the world unity.

It is also the opinion of our people. We never wanted to invade others' lands. During all the history we were exposed to the being divided , to untimely attacks, and injustice. Over and again our borders remained 86, 5 square .km, which was firstly 114 thousand square km. Being soft hearted , kind always brought us misfortune. We gave our lands to the Armenians who showed themselves before the world like scoundrel, and poor nation. We let them to set up their state. It is pity that we never felt their cunning intentions, their dream for to set up a state around the area of Caspian Sea, Black Sea. But at last we understood all of their intentions. At last we understood that land, motherland must not be trusted to the strangers, we must defense them like the apple of our eyes.

At present the President Ilham Aliyev, chooses the way of peace , not the way of war like the Supreme Commander-in-Chief, he doesn't want to draw his people towards the tragedy. It is clear if all the negotiations won't have fruits at that time Azerbaijan will look through other variants, and will free its lost lands doing its best.

There is saying that right is the best policy. Today the struggle that is carried out by Azerbaijan is the struggle of justice. Late or early we shall gain victory. Maybe it is difficult to say when this conflict will be over, but the day in which it will be over with victory isn't far. It must be applauded that there was set up the Ministry of Defense Industry. As it is known there will begin to the production of some supplies in our country itself. That is why the Armenians are worried seeing the rapid development of our country, and try to upset the internal stability of our country, and try to carry out political pressures. But all of their efforts are in vain, the supporters of our enemies are lost in hopeless, and turn to the target of

laughter.. During all the history none of the state having mighty Army and strong borders was not invaded. The invading of 20 per cent of our lands, the driving out of about 1 million people from their native lands prove that it is necessary to give attention to the Army building in the country. The respected Ilham Aliyev thought about all these factors and always pays attention to the Army building problems.

If the military expenses were 135 million dollar in 2003, this sum was 1 milliard dollar in 2007. it shows that the military expenses takes part the first place in the state budget.. It is what our enemies are afraid of.

Once more we must inform with assurance that our invaded lands will be invaded by the President Ilham Aliyev, by the Supreme Commander -in -Chief. Azerbaijan will gain its territorial indignity and sovereignty.

The problem of Armenia- Azerbaijan, Mountainous Garabagh which is the most difficult problem of our people always worries the President of our country. The President doesn't reconcile with the available position, and becomes more resolve.

"It is not secret that there can't be a mighty Army in the country being weak in economics. Only in the country having the strong Army there can be mighty Army. Our situation is thus. We shall strengthen our country, we shall rich it. Our country will develop, and the created economical potential will be spent to the building of Army.

Our country is in the war atmosphere. We demand only justice. We never invaded others' lands, we don't want others' lands. The territorial indignity of our country is upset, our lands have been invaded. The Azerbaijani people, the Azerbaijan Army at any moment can take necessary steps. We have right for to do it. The standards of the international law also give us opportunities. Armenia disordered all the standards of the international norms. There has already bee formed opinion closed with his problem. I must say that the public opinion is the opinion which reflects the justice. It is positive opinion for us. The demands of Azerbaijan is in the focus of attention. And we feel that the international society, the leading states of the world approach justified to this problem.

We hope that the territorial indignity of Azerbaijan will be reconstructed by means of negotiations. We shall try to it, and we are faithful to the peace negotiations.

But at the same time Azerbaijan will never reconcile with the loss of the lands. If we see that there is no results of the negotiations we shall use all the means in order to free our lands. For it we need mighty Army, we need the spirit of patriotism, the unity and will of the people. We have got all of them.

The President said the followings:" The expenses to the Army increase day by day. The expenses thought in budget increases. The expenses for the Army will increase afterwards too. The economical potential of Azerbaijan strengthen day by day. The country will turn into a rich country. Of course side by side with other

fields there will be development in the Army building too. We shall strengthen our Army, military potential. There are taken decisive steps in this direction.

Under the initiative of all nations' leader Haydar Aliyev there have been decisive, important development. This policy will be continued afterwards too. Our Army is able to free our lands from the enemies at any moment. But we want our Army be more stronger. We want the situation of the officers, soldiers be better. There is care to army, and it will continue".

Since five years in discussion of any problem the factor of Ilham. Aliyev is used. Both like the President of the country, and intellectual, and also like a citizen he gained success in the socio-political life of the country. That is why there are a lot who believe in his life experience.

It is natural, all these are the triumph of the continuation of the policy of Haydar Aliyev. This political course started just by Haydar Aliyev.

**Translated by Sevil Gulden
October 2009**

Bibliography

1. Z. Bunyadov, Y. Yusifov "History of Azerbaijan "Baku, 1994
2. " Letters of Garabagh" I Book, Baku, 1989
3. Y. Mahmudov, The newspaper of" Azerbaijan", 31 March, 2007
4. Samuel A. Uimz "Armenia. Terrorist", The secrets of Christian coun try, Washington, 2003
5. I. Mammadov, " History of Azerbaijan" , Baku, 2005
6. L. Huseynov, " International law". Literature of law, Baku, 2002
7. The newspaper of" Azerbaijan". 25 th of September, 1918
8. The newspaper of" Nash qolos" ("Our voice") 4 April, 1918
9. The newspaper of" Georgia" 25 November, 1918
10. "The people of Caucasus ", V. Ishkhanyan, Sankt -Peterburg, 1916
11. I. Dyakonov, " Small Asia and Armenia till 600 year B.C. The march of Vavilon tzars ", "Vestnik" 1981, on page 36-63. "Basic of old history"

Содержание

Армянский Вандализм.....	1-93
Erməni Vandalizmi.....	95-179
Armenian Vandalism.....	181-266

Мирказым Сеидов

Армянский вандализм

Erməni Vandalizmi

Armenian Vandalism

Редактор В. Н. Крылов

Дизайн и верстка М. А. Кутузов

Корректор И. И. Савиных

Подписано в печать 05.03. 2010 г.

Формат 60x84 1/32.

Печать офсетная. Бумага мелованная. Усл. печ. листа 10.

Тираж 3000 экз. Заказ № 3256.

Международный Азербайджанский Форум
имени Гейдара Алиева.

Россия. 630004, Новосибирск, ул. Ленина, 57,
тел.-факс: 221-34-49, моб.: (383) 291-80-30,
в Баку: (994) 050-306-00-89

Отпечатано в типографии ООО «Принтинг»,
г. Новосибирск, ул. Станционная, 60/1,
тел.-факс: (383) 325-33-44.

It is sent for the press 05.03. 2010.

Format 60x84 1/32.

The press offset. Circulation 3000 copies, the Order № 3256.

Çapa imzalanmışdır 05.03.2010. Formatı 60x84 1/32

Sayı 3000.

Heydər Əliyev Azərbaycan Forumu
630004. Novosibirsk, Lenin küçəsi, 57,
tel. : (383) 221-34-49, 292-10-01